

Brüssel, 12.9.2018
COM(2018) 631 final

2018/0330 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet
ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK, Euroopa
Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1052/2013 ning Euroopa Parlamendi ja
nõukogu määrus (EL) 2016/1624**

*Euroopa Komisjoni panus juhtide kohtumisse, mis toimub Salzburgis 19.–20. septembril
2018*

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlev määrus, mis pärast 2015. aasta rändekriisi rekordajaga vastu võeti, jõustus 6. oktoobril 2016¹. Tuleb aga teha rohkem, et osana terviklikust lähenemisest rändele tagada tõhus kontroll ELi välispiiril ja oluliselt tõhustada ebaseaduslike rändajate tulemuslikku tagasisaatmist. Tänu Euroopa piiri- ja rannikuvalvele selle praegusel kujul on selles küsimuses toimunud edusamme. On aga äärmiselt tähtis, et see vastaks täielikult Euroopa Liidu ambitsioonidele ja vajadustele kaitsta tõhusalt oma välispiiri ning lahendada tulevase probleeme rände valdkonnas. Euroopa piiri- ja rannikuvalve peaks olema konkreetne näide Euroopa solidaarsusest ning seda peaks olema võimalik vajaduse korral operatiivselt kasutada liidu ühise välispiiri kaitse tugevdamiseks.

Komisjon on juba esitanud oma arusaama² tugevdatud ja täielikult toimiva Euroopa piiri- ja rannikuvalve kohta, et lahendada kodanike mured seoses liidu julgeoleku ja ohutusega. Järgmiseks mitmeaastaseks finantsraamistikuks (2021–2027) on komisjon teinud ettepaneku luua 10 000 piirivalveametnikust koosnev alaline korpus ning peaaegu kolmekordistada rände- ja piirihalduse rahastamist 34,9 miljardi euron (võrreldes ligi 13 miljardi euroga käesoleval perioodil), et sihipäraselt reageerida kasvanud rände-, liikuvus- ja julgeolekuprobleemidele. See võimaldab Euroopa piiri- ja rannikuvalvel ELi piiri paremini hallata ning tagada tulemuslikuma rändepoliitika.

Peale selle tegi komisjon ettepaneku anda rahalist toetust Euroopa piiri- ja rannikuvalve riikliku osa varustuse ja koolituse jaoks liikmesriikides, et võimaldada neil parandada oma operatiivsuutlikkust, tugevdada olemasolevaid vahendeid ning töötada välja kogu ELi hõlmavad piiride-, rände haldamise ja julgeolekualased teabesüsteemid. Sellega seoses tegi komisjon 12. juunil 2018 ettepaneku Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, piirihalduse rahastamisvahendi ning Sisejulgeolekufondi kohta, mis koos saavad 20,9 miljardit eurot.

Oma 2018. aasta juuni järeldustes kinnitas Euroopa Ülemkogu vajadust ELi välispiiri tõhusama kontrolli järele, tugevdades täiendavalt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti toetavat rolli, sealhulgas koostööd kolmandate riikidega, vahendite suurendamise ja volituste laiendamise kaudu. Liikmesriigid on Euroopa Ülemkogu järeldustes kokku lepitud peamisi põhimõtteid mitmesugustes foorumites täiendavalt toetanud,³ rõhutades vajadust tugevdada Euroopa solidaarsuse tagamise vahendeid, kindlustada välispiiri tõhus haldamine tugevama

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

² Teatis „Uus tänapäevane mitmeaastane finantsraamistik Euroopa Liidu jaoks, mis võimaldab tõhusalt saavutada tema prioriteete ka pärast 2020. aastat“ (COM(2018) 98).

³ Saksamaa ja Prantsusmaa 19. juuni 2018. aasta Mesebergi deklaratsioon „Euroopa julgeoleku ja heaolu lubaduse uuendamine“.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve kaudu ning kehtestada tulemuslikum ja sidusam Euroopa tagasisaatmispoliitika, tuginedes suuremale solidaarsusele ja vastastikusele usaldusele.

Lisaks rõhutati Euroopa Parlamendi 30. mai 2018. aasta resolutsioonis Schengeni ala toimimist käsitleva aastaaruande kohta, kui oluline on institutsioonide vahel kokku lepitud täieulatusliku Euroopa integreeritud piirihalduse strateegia, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehnilise ja tegevusstrateegia ning liikmesriikide järgnevate strateegiate kiire kehtestamine. Samuti väljendas Euroopa Parlament oma muret vastuolude pärast integreeritud piirihalduse strateegia rakendamisel liikmesriikides ning rõhutas, et integreeritud piirihalduse strateegia täielik rakendamine kõigis liikmesriikides on Schengeni ala nõuetekohaseks toimimiseks äärmiselt oluline.

Et vastata nendele seisukohtadele ja Euroopa Ülemkogu hiljutisele üleskutsele, esitab komisjon ettepaneku teha Euroopa piiri- ja rannikuvalves mitu muudatust, eeskätt luua ametile oma operatiivne haru, nimelt **10 000 operatiivtöötajast koosnev Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus**, millel on seoses kogu oma tegevusega täitevvolitused, et liikmesriike kohapeal tulemuslikult toetada. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse näol ei ole tegemist mitte üksnes kvantitatiivse muudatusega, vaid see toob kaasa ka kvalitatiivse muutuse, tagades kergesti kasutatava **ja usaldusväärse lahenduse**. Selle abil kindlustatakse, et ELil kollektiivselt on vajalik suutlikkus kaitsta oma välispiiri, takistada teisest rännet ja saata tulemuslikult tagasi ebaseaduslikke rändajaid.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus toob kaasa suure muutuse ELi ühise piiri kollektiivse kaitsmise ja rändevoogude haldamise kvaliteedis ja tulemuslikkuses, kuna tema kasutada olev tehniline varustus paraneb oluliselt, tema koosseisulistele töötajatele antakse täitevvolitused ja tema võime tegutseda kolmandates riikides tugevneb veelgi. Uute normide kehtestamise ja piirivalveametnikes Euroopa mõtteviisi süvendamise teel saab Euroopa piiri- ja rannikuvalvest ka eeskujut, millest ELi piirihalduse rakendamisel tuleks lähtuda.

Sellest tulenevalt tuleb kohandada Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimist, ja mis veelgi olulisem, Euroopa integreeritud piirihalduse strateegiliste prioriteetide kehtestamise viisi. Seega on ettepaneku eesmärk struktureerida Euroopa integreeritud piirihalduse poliitilist juhtimist, kehtestades Euroopa ja liikmesriikide integreeritud piirihalduse strateegiate poliitikatsükli. Euroopa integreeritud piirihalduse kavandamisprotsesside koordineerimist täiustatakse, et piiril toimuvaid operatsioone paremini ette valmistada ning määrata kindlaks kõrgemate mõjutasemete korral võetavad meetmed, eelkõige alalise korpuse võimalik sekkumine ja ameti muu suutlikkuse kasutamine liikmesriikide toetamiseks. Ühtlasi parandatakse sellega Euroopa piiri- ja rannikuvalve suutlikkuse ettevalmistamist, koordineerides koolitust ja õpet ning varustuse soetamist lühikeses ja pikas perspektiivis, sealhulgas uurimis- ja arendustegevust.

Ettepanekuga tõhustatakse ka suutlikkust vahetada teavet ja toetada liikmesriike tagasisaatmise valdkonnas. Lisaks esitatakse see koos läbivaadatud tagasisaatmisdirektiiviga, mille eesmärk on abistada liikmesriike tagasisaatmise tõhustamisel ning saavutada tulemuslikum ja sidusam Euroopa tagasisaatmispoliitika. Uuesti sõnastatud

tagasisaatmisdirektiiviga tehakse ettepanek luua selgemad ja tõhusamad menetlused tagasisaatmisotsuste tegemiseks ja kaebuste menetlemiseks, et tagada sidusus ja sünergia varjupaiga- ja tagasisaatmismenetluste vahel, ning kasutada tagasisaatmise hõlbustamiseks tõhusamalt kinnipidamist. Sellega seoses laiendatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva määruse kavandatud muudatustega veelgi operatiivabi ulatust, mida amet liikmesriikidele pakub.

Nende muudatustega tugevdatakse ka **ameti ja Euroopa Liidu Varjupaigaameti vahelist koostööd** rändehalduse tugirühmade kasutamisel, eelkõige esmase vastuvõtu piirkondades ja kontrollitud keskustes. Komisjon täidab vajaduse tagada varjupaiga- ja tagasisaatmismenetluste sünergia liikmesriikide pädevate asutuste ja asjaomaste liidu ametite vahelise koordineerimise teel ning samuti ühise tagasisaatmispoliitika kui jätkusuutliku rändehalduse olulise osa tõhususe suurendamise kaudu.

Euroopa integreeritud piirihalduse teine oluline element on koostöö kolmandate riikidega. Käesoleva ettepanekuga tugevdatakse ameti koostööd kolmandate riikidega eesmärgiga edendada Euroopa piirihalduse ja tagasisaatmise norme, vahetada teavet ja riskianalüüse, hõlbustada tagasisaatmise elluviimist, et parandada selle tõhusust, ning toetada kolmandaid riike piirihalduse ja rände valdkonnas. See hõlmab Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse lähetamist juhul, kui selline abi on vajalik välispiiri kaitsmiseks ja liidu rändepoliitika tulemuslikuks haldamiseks.

Täielikult toimiv Euroopa piiri- ja rannikuvalve peaks ühtlustama ja kasutama ka kõiki olemasolevaid operatiivvahendeid. Komisjon teeb ettepaneku **hõlmata Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlevasse ettepanekusse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR)**, et parandada EUROSURI toimimist ja laiendada selle ulatust enamikule integreeritud piirihalduse osadele. See tähendab kriisiolukordade paremat avastamist, ettenägemist ja neile reageerimist ELi välispiiril ja kolmandates riikides.

Eespool nimetatud meetmetega tugevdatakse integreeritud piirihaldust, sest need võimaldavad Euroopa piiri- ja rannikuvalvel toimida tõelise piirivalveasutusena, et tagada ELi välispiiri kaitse, hallata tulemuslikult rändevoo ja toetada julgeoleku kõrget taset liidus, mis on oluline tingimus Schengeni ala säilitamiseks.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimise parandamise põhjused

Üks 2016. aasta määrusega kehtestatud uuendus oli 1 500 piirivalveametnikust koosnev kohustuslik kiirreageerimisreserv. Kuigi reserv on edukalt loodud, saab seda kasutada ainult piirivalve kiirreageerimisoperatsioonides, mis on väga spetsiifilist liiki sekkumine hädaolukordade lahendamiseks. Korrapärase ühisoperatsioonide käigus, mis on kõige tavalisemat liiki operatsioon ja millega pakutakse operatiivtuge kõige suurema surve all olevatele liikmesriikidele, tugineb amet jätkuvalt täielikult liikmesriikide inim- ja tehniliste ressursside vabatahtlikule panustamisele.

Rändekriisi jooksul **on ameti operatiivvajadused** seoses kõige suurema surve all olevate liikmesriikide toetamisega **neljakordistunud**: 2014. aastal nõudsid operatsioonid

52 359 inimpäeva ja 2017. aastal 189 705 inimpäeva. Isegi kui surve välispiirile on 2015. aastaga võrreldes vähenenud, kuna Vahemere kesk- ja idaosa rändeteede kaudu saabuvald ebaseaduslikke rändajaid on oluliselt vähem, aitab ameti ulatuslikum operatiivne osalemine nende positiivsete tulemuste saavutamisele märgatavalt kaasa.

Liikmesriikide vabatahtlikud lubadused ei ole aga sageli piisavad ameti kindlakstehtud inim- ja tehniliste ressursside tagamiseks, mida operatiivtegevuseks vajatakse.

Välispiiri nõuetekohase ja pikaajalise kaitse tagamiseks on vaja **pidevat aktiivset osalemist**. Nii maailma teatavates strateegilistes piirkondades toimunud geopoliitilisi muutusi kui ka üleilmseid demograafilisi suundumusi arvesse võttes oodatakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametilt üha enamate ELi liikmesriikide abistamist rändesurvega toimetulekul, muu hulgas tõhusa tagasisaatmise ja kolmandate riikidega tehtava koostöö toetamise teel.

Kuigi liikmesriigid on seda suundumust suuresti ette näinud ning pakkunud ametile täiendavaid piirivalveametnikke ja eksperte, mõjutas siiski enamikku ameti ühisoperatsioone ajavahemikul 2015–2018 kahjuks oluliselt **püsiv ressursside puudus**, mille tõttu ameti toetus oli sageli osaliselt ebatõhus, nagu komisjon on korduvalt kirjeldanud⁴. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ning liikmesriikide vahelise **2018. aasta lubaduste andmise protsessi** tulemusel on tagatud üksnes 49 % piirivalveametnikest ja 45 % varustusest võrreldes sellega, mis on vajalik ameti tegevuseks maismaapiiril. Merepiirioperatsioonide puhul on tagatud küll 96 % piirivalveametnikest, kuid ainult 60 % tehnilisest varustusest⁵. Selline püsiv puudus praeguses vahendite koondamise mehhanismis mõjutab ELi suutlikkust tagada julgeolek oma välispiiril ja see tuleb kõrvaldada, nagu justiits- ja siseküsimuste nõukogu on mitmel korral tunnistanud⁶.

Peale selle annavad liikmesriigid praeguse vahendite koondamise mehhanismi raames oma panustega seotud lubadusi sageli **konkreetsete asukohtade ja konkreetsete ajavahemike** kohta, mille tulemusel puudub ametil piisav paindlikkus, et eksperte ja/või tehnilist varustust vastavalt vajadusele muudesse operatsiooni piirkondadesse kiiresti ümber paigutada. Samuti ei ole ametile antud **lubadused teatavatel tippkoormusega kuudel piisavad** ja on madalhooaja kuudel üleliigsed. See kõik on probleemne, sest amet ei saa operatiivtöötajaid vastavalt kindlakstehtud vajadustele ümber paigutada.

Amet püüab kompenseerida liikmesriikide ebapiisavaid panuseid ja paindlikkuse puudumist ümberpaigutamisel enda suutlikkuse väljatöötamise ja kasutamisega, eelkõige koondades ja kasutades nn **lähetatud rühmaliikmeid** kui oma panust operatiivtegevusse. See vabatahtlik ja

⁴ Oma 2017. aastal vastu võetud viies eduaruandes Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimivuse tagamise kohta ja viimati Euroopa rände tegevuskava rakendamise eduaruandes.

⁵ Praegu teeb otsuse ameti operatiivtegevuse ja üldise osalustaseme kohta kollektiivselt ameti haldusnõukogu aastase tööprogrammi (aasta n–1 detsembriks) ja operatiivtegevuseks vajalike tehniliste seadmete minimaalset arvu käsitleva otsuse (aasta n–1 juuniks) kaudu. Kuigi need kollektiivsed otsused vastavad sageli ameti operatiivvajadusele, ei peeta nimetatud kohustustest enam kinni igal aastal ametiga peetavate kahepoolsete läbirääkimiste käigus (aasta n–1 sügis), mil liikmesriigid annavad lubaduse konkreetsete individuaalsete panuste kohta.

⁶ Vt justiits- ja siseküsimuste nõukogu 27.–28. märtsi 2017. aasta istungi tulemused, milles keskendutakse ressursside saatmisele liikmesriikide poolt, ja nõukogu 4.–5. juuni 2018. aasta istungi tulemused, milles kaalutakse ELi ametite, eelkõige Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti toetamise tõhustamist.

täiendav süsteem on aga osutunud suuresti ebapiisavaks, et võimaldada ametil saada kasu selle peamistest eelistest, nimelt osalemise pikaajalisest prognoositavusest ja paindlikkusest ümberpaigutamisel. Kuigi lähetatud rühmaliikmeid saab ameti kasutusse anda üheks aastaks või pikemaks ajaks, lähetatakse neist enamik vaid määrusega nõutud kolme kuu pikkuseks miinimumajaks.

Ameti tegevuse käigus saadud kogemused näitavad, et on olemas selge vajadus ameti alaliste, igakülgselt koolitatud töötajate järele, keda saab igal ajal mis tahes asukohta lähetada. Samuti kinnitavad kogemused, et liikmesriikide lähetused on ebavõrdsed ning et puudub ühtne koolitus, piisav keeleoskus ja ühine tegevuskultuur, mis üheskoos takistavad koostööd kohapeal. Täielikult koolitatud ja ühetaolise töökultuuriga töötajad pakuksid tõelist lisaväärtust.

Sarnaselt püsivate raskustega inimressursside koondamisel jääb ametil samuti regulaarselt tublisti puudu liikmesriikide panustatud tehnilistest seadmetest. Kuna tundub olevat keeruline luua kohustuslik vahendite koondamise mehhanism, lähtudes kõikide liikmesriikide võrdsest osalemisest, on ainuke toimiv lahendus arendada edasi ameti enda tehnilist suutlikkust vajaliku varustuse soetamise kaudu, võttes arvesse ulatuslikke eelarvevahendeid, mis on komisjoni ettepanekus järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta sel eesmärgil ette nähtud. Selle protsessiga kaasneb täiendav vajadus, et operatiivtöötajad tegutseksid kõikide kõnealuste tehniliste vahendite käigushoidmisel ja kasutamisel meeskonnaliikmetena, ja pikaajaline lahendus peaks seda vajadust kajastama.

Liidu rolli liikmesriikide toetamisel tagasisaatmise valdkonnas on vaja tugevdada kui võtmetähtsusega elementi, mis aitab lahendada ELi liikmesriikides valitsevat rändeolukorda. Nagu viimaste aastate tagasisaatmise määrad ELis näitavad, esineb tagasisaatmise tõhusal elluviimisel jätkuvalt probleeme. Eurostati statistika näitab, et kogu ELis on tagasisaatmise määr vähenes 2016. aasta 45,8 %-lt 2017. aastal koguni 36,6 %ni. Koos tagasisaatmisdirektiivi uuesti sõnastamise ettepanekuga, milles soovitatakse luua selgemad ja tõhusamad menetlused tagasisaatmisotsuste tegemiseks ja kaebuste menetlemiseks, samuti tulemuslikum väljasaadetavate kinnipidamine tagasisaatmiste hõlbustamiseks, on käesoleva ettepaneku eesmärk tugevdada üldist kehtivat tagasisaatmispoliitika raamistikku.

Pidades silmas ameti poolt liikmesriikidele antava toetuse täiendavat suurendamist ja tema tegevuse mitmekesistamist tagasisaatmise valdkonnas, muu hulgas ka seoses kolmandate riikidega, on ilmne, et ameti sellealaste jõupingutuste toetamiseks on vaja rohkem operatiivtöötajaid, arvestades eelkõige märkimisväärset eelarvet, mis on ette nähtud ameti tegevuse rahastamiseks tagasisaatmise valdkonnas. Kõnealuste laiendatud volitustega tagasisaatmise valdkonnas peaksid kaasnema piisav suutlikkus ja piisavad inimressursid, võttes arvesse ka seda, et tagasisaatmisoperatsioonide arv, millele Euroopa piiri- ja rannikuvalve on operatiivtoetust andnud, kasvab juba praegu: 3. augusti seisuga on amet 2018. aastal korraldanud või koordineerinud 192 operatsiooni võrreldes 90ga 2016. aasta samal ajavahemikul ja 194ga 2017. aastal⁷.

⁷

Allikas: Frontex Application Return.

Viimase kahe aasta kogemused on rohkem kui kunagi varem tõendanud kolmandates riikides meetmete võtmise, sealhulgas operatiiv- ja tehnilise abi pakkumise tähtsust. Komisjon on pidanud liidu nimel teatavate naaberriikidega läbirääkimisi kokkulepete üle, et amet saaks nendesse riikidesse operatiivlähetusit teha. Läbirääkimised Lääne-Balkani riikidega on lõpule jõudnud või lõppjärgus ning kõnealused kokkulepped võivad tulevikus laieneda naaberriikidest kaugemale ja olla territoriaalsete piiranguteta, kui selline toetus kolmandatele riikidele toetab ELi välispiiri kaitset. Selliste operatiivlähetusite jaoks ja kõnealuse tegevuse toetamiseks kohapeal kolmandates riikides, sealhulgas tagasisaatmise korral, on vaja oluliselt rohkem operatiivtöötajaid alalisest korpusest.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve eesmärgid

Kõik eespool nimetatud asjaolud näitavad tungivat vajadust **püsiva ja usaldusväärse lahenduse** järele, et tagada ametile vajalik suutlikkus ELi välispiiri kaitsmiseks ja tagasisaatmise tulemuslikuks toetamiseks.

2016. aastal vastu võetud Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlevas määruses on sätestatud Euroopa integreeritud piirihalduse põhimõtted ning määratletud Euroopa piiri- ja rannikuvalve, peamiselt on selles aga käsitletud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti rolli. 2013. aastal vastuvõetud EUROSURI määrusega kehtestati liikmesriikide ja ameti vahelise koostöö ja teabevahetuse raamistik, kuid praegu piirdub see raamistik mere- ja maismaapiiride valvamisega. Kahe määruse liitmise teel ühendatakse ettepanekuga nii ameti ülesanded kui ka roll, mida liikmesriikide asutused peavad Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimises täitma.

Sel põhjusel teeb komisjon ettepaneku moodustada **2020. aastaks 10 000 operatiivtöötajast koosnev Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus**, et luua ametile oma tõhus ja tulemuslik **operatiivharu**. Käesoleva ettepaneku eesmärk on kõrvaldada praegused kindlakstehtud puudused, täita olemasolevad vajadused ja tagada ELi strateegiline valmisolek reageerida probleemidele tulevikus. Eelkõige on äärmiselt oluline tagada, et alaline korpus saavutaks 2020. aastaks kiiresti oma täieliku suutlikkuse (10 000 operatiivtöötajat), mis võimaldaks ametil hetkeolukorrale reageerida. Sellega seoses peaks kogu ettevalmistav tegevus, sealhulgas kõik logistilised ja haldusalased ettevalmistused värbamiseks ja lähetamiseks toimuma niipea, kui ettepaneku suhtes on jõutud poliitilisele kokkuleppele.

Alalise korpuse loomine tuleb integreerida hästi toimivasse Euroopa piiri- ja rannikuvalvesse, mille puhul liikmesriigid, liit ja ELi ametid, eeskätt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, tegutsevad koordineeritult ning **ühiste ja jagatud poliitikaeesmärkide** nimel. Sellise koordineerimisega tagatakse suutlikkus **jagada teavet ja analüüse ja koordineerida reageerimisvõimet** ning **suutlikkus** välispiiril esinevaid kriisiolukordi lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis **ette näha** ning **arendada ühiselt välja vajalik reageerimisvõime**.

Kõnealuse Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse suuruse puhul lähtutakse peamiselt praegustest osalemiskavadest olemasolevate vahendite koondamise mehhanismide alusel, mis on aga oma laadilt vabatahtlikud, v.a kiirreageerimisreserv. Haldusnõukogu otsuse kohaselt on ameti operatiivtegevuseks vajalik piirivalveametnike koguarv 5 000. Ameti

süsteemis OPERA registreeritud Euroopa piiri- ja rannikuvalve rühmaliikmete tegelik arv on aga üle 7 000. Seda suutlikkust täiendavad kiirreageerimisreservi määratud 1 500 piirivalveametnikku. Peale selle on tagasisaatmise valdkonnas praegu ameti käsutuses kolm reservi, mis kooskõlas haldusnõukogu otsusega peaksid koosnema vastavalt 600 tagasisaatmise saatameeskonna liikmest, 50 tagasisaatmisspetsialistist ja 40 sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajast. Sellega seoses on **alalise korpuse soovitatud suurus – 10 000 töötajat** – kavandatud nii, et ametil oleks võimalik lisaks praeguste puuduste kõrvaldamisele suurendada oma toetust kõige suurema surve all olevatele liikmesriikidele määrava tähtsusega operatiivtegevuse valdkondades ning katta rohkem piirkondi ELi liikmesriikides ja kolmandates riikides, samuti oluliselt suurendada tagasisaatmiste arvu.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus peaks koosnema järgmisest kolmest operatiivtöötajate kategooriast: 1) Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametis töötavad töötajad (1. kategooria), 2) liikmesriikide poolt kohustuslikult pikaks ajaks ametisse lähetatud töötajad (2. kategooria) ja 3) liikmesriikide poolt kohustuslikult lühikeseks ajaks lähetatud töötajad (3. kategooria).

Selle uue lähenemisviisi tähtis tunnusjoon on **ameti koosseisuliste töötajate hõlmamine Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse**, millel on kõik vajalikud volitused piirikontrolli ja tagasisaatmisega seotud ülesannete, sealhulgas täitevvolitusi nõudvate ülesannete täitmiseks. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktis d on sätestatud, et liit võtab mis tahes meetmeid, mis on vajalikud välispiiride integreeritud haldamissüsteemi järkjärguliseks kehtestamiseks. See loob õigusliku aluse anda liidu nimel tegutsevatele ametnikele välispiiride integreeritud haldamissüsteemi kehtestamisega seotud ülesannete täitmisel õiguskaitsevolitused. Kõnealused volitused ja ülesanded peaksid aga olema selgelt kindlaks määratud, et need vastaksid välispiiride integreeritud haldamissüsteemi kehtestamise eesmärgile. Seepärast moodustab selliste ülesannete loetelu osa ettepanekust. 1. kategooriasse kuuluvad ameti töötajad on ameti uut liiki ELi töötajad, kellele antakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse lähetatud rühmaliikmena tegutsedes täitevvolitused, sealhulgas jõu kasutamiseks. Komisjon peab sellist korraldust oma läbivaadatud ettepaneku põhielemendiks, millel on suur mõju ameti volituste tugevdamisele, et tagada liidu välispiiri tulemuslik kontroll.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse teine võtmetähtsusega element on asjaolu, et **liikmesriikide lühi- ja pikaajalised panused** Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse **on oma laadilt kohustuslikud**; see on ainus lahendus, mis tagab ameti tegevuseks vajalike panuste kättesaadavuse, lähtudes solidaarsuse vaimust ja vastutustundest Schengeni ala nõuetekohase toimimise tagamisel. Liikmesriikide individuaalsed panused on kehtestatud 2016. aastal peetud kiirreageerimisreservi käsitlevate läbirääkimiste käigus kokku lepitud jaotuspõhimõtte põhjal ja sätestatud määruse (EL) 2016/1624 I lisas.

Selline kohustuslik panus võib osutuda liikmesriikide jaoks suureks probleemiks juhul, kui riigi suutlikkus on riigisiseste ülesannete tõttu üle koormatud. Seepärast on ettepanekuga ette nähtud **rahalise toetuse süsteem**, et toetada ja alal hoida liikmesriikide inimressursside pikaajalist arengut, võimaldades liikmesriikidel palgata ja koolitada lisatöötajaid ning seeläbi

tagada vajalik paindlikkus, et täita Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse raames kehtestatud panustamiskohustust ning seejuures säilitada piisav suutlikkus riigi tasandil.

Asjaolu, et Euroopa piiri- ja rannikuvalve **alaline korpus** on **üles ehitatud moodulitena**, koosnedes kolmest operatiivtöötajate kategooriast, võimaldab ameti osalemist vastavalt operatiivvajadustele paindlikult muuta. Kui ameti koosseisulised operatiivtöötajad (1. kategooria) on alati alalisest korpusest tehtavate lähetuste peamine alustala, siis 2. kategooria ja eriti 3. kategooria operatiivtöötajate osalemist saab olemasolevate mehhanismide raames kohandada.

Samuti pakuvad Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus ja selle operatiivtöötajad **integreeritud lahenduse** kõikide ameti lähetuste puhul: piirihaldusmeeskonnad, tagasisaatmisrühmad ning erineva koosseisuga rändehalduse tugirühmad. Seepärast integreeritakse ettepanekus kõik olemasolevad vahendite koondamise mehhanismid: praegune iga-aastane lubaduste andmise mehhanism välispiiril toimuva tegevuse puhul, kohustuslik kiirreageerimisreserv piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide puhul ning kaks reservi tagasisaatmisspetsialistide ja tagasisaatmise saatemeeskondade jaoks. Tulenevalt nende ülesannete ja eriteadmiste spetsiifilisusest ning sõltumatuse vajalikkusest järelevalvefunktsiooni täitmisel peaks sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate reservi puhul erandina kehtima eraldi korraldus.

Ettepaneku eesmärk on **struktureerida** Euroopa integreeritud piirihalduse **poliitilist juhtimist**, kehtestades Euroopa ja liikmesriikide integreeritud piirihalduse strateegiate poliitikatsükli.

Ettepanekuga **tugevdatakse** Euroopa piiri- ja rannikuvalve **varajase hoiatamise mehhanisme**, et suurendada võimet reageerida kriisidele, aga ka selleks, et lahendada paremini olukorrad, kui Schengeni ala toimimine võib olla ohustatud.

Nende protsesside võtmetähtsusega element on ennetamine. Ettepaneku eesmärk on täiustada Euroopa integreeritud piirihalduse **kavandamisprotsesside** koordineerimist, et piiril toimuvaid operatsioone paremini ette valmistada ning määrata kindlaks kõrgematele mõjutasemete korral võetavad meetmed, eelkõige alalise korpuse võimalik sekkumine ja ameti muu suutlikkuse kasutamine liikmesriikide toetamiseks. Ühtlasi parandatakse sellega Euroopa piiri- ja rannikuvalve suutlikkuse ettevalmistamist, koordineerides koolitust ja õpet ning varustuse soetamist lühikeses ja pikas perspektiivis, sealhulgas uurimis- ja arendustegevust.

Ettepanekuga tõhustatakse ka suutlikkust vahetada teavet ja toetada liikmesriike **tagasisaatmise** valdkonnas. Selleks et liikmesriike paremini abistada, laiendatakse käesoleva ettepanekuga ameti ülesandeid tehnilisele ja operatiivabile tagasisaatmismenetluste rakendamisel, sealhulgas tagasisaatmisotsuste koostamisele ja muule tagasisaatmiseelsele tegevusele ning abile tagasisaatmise haldamise süsteemide ja teabevahetussüsteemide väljatöötamisel ja kasutamisel.

Ettepanekuga **selgitatakse liikmesriikide ja ameti** vastavaid rolle **Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimises**, sealhulgas koostöös kolmandate isikute ja kolmandate riikidega. Tagasisaatmise valdkonnas saab amet pakkuda abi kolmandate riikide tagasisaatmisalase

tegevuse jaoks, muu hulgas mitut riiki hõlmavate tagasisaatmisoperatsioonide korraldamise kaudu, milles osaleb üks või mitu liikmesriiki. Eelkõige täiustatakse veelgi EUROSURI toimimist, parandades vahetatavate andmete kvaliteeti ning süsteemide turvalisust ja reageerimisvõimet. Integreeritud piirihalduse eri osade paremaks toetamiseks kasvab EUROSURI ulatus piirivalvelt piirikontrollile, mis hõlmab teavet teisese rände ja õhupiiride kohta. EUROSURI kasutatakse piiril toimuvate operatsioonide ja integreeritud kavandamise jaoks. Ühtlasi tõhustatakse EUROSURI abil operatiivkoostööd ja teabevahetust kolmandate riikide ja kolmandate isikutega.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek täiendab komisjoni 12. juuni 2018. aasta ettepanekuid, mis käsitlevad integreeritud piirihalduse fondi ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi loomist järgmise mitmeaastase finantsraamistiku alusel, et tugevdada Euroopa piiri- ja rannikuvalve riiklike osasid. Kõikide nimetatud komisjoni ettepanekute eesmärk on üheskoos tagada täielikult integreeritud ELi piirihaldussüsteem, mida rakendab tugev ja täielikult toimiv Euroopa piiri- ja rannikuvalve, mis koosneb Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametist ning liikmesriikides piiri ja tagasisaatmise eest vastutavatest riiklikest asutustest.

Selleks et Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalist korpust saaks alates 1. jaanuarist 2020 tulemuslikult kasutada, tuleks võimalikult kiiresti teha teatavad otsused ja kehtestada rakendusmeetmed. Eelkõige tuleks erandina määruses kehtestatud tavapärasest tähtajast võtta vastu haldusnõukogu otsus ameti alalise korpuse profiilide kohta kuue nädala jooksul alates määruse jõustumisest ning liikmesriigid peaksid määrama Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajad 12 nädala jooksul alates määruse jõustumisest.

Samal ajal tuleks ameti korraldatava operatiivtegevuse toetamise järjepidevuse tagamiseks kavandada ja rakendada kõik lähetused kuni 31. detsembrini 2019, sealhulgas kiirreageerimisreservist tehtavad lähetused vastavalt määruse (EL) 2016/1624 artiklitele 20, 30 ja 31 ning kooskõlas 2018. aastal korraldatud iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimistega. Kõnealuste sätete tühistamine peaks jõustuma alles 1. jaanuaril 2020.

Ettepanek tugineb kehtivale piirihalduspoliitikale ja olemasolevatele vahenditele, eeskätt määrusega (EL) 2016/1624 loodud Euroopa piiri- ja rannikuvalvele. Viimase kahe aasta jooksul on Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimivuse tagamise tulemusel viidud ellu esimesed haavatavuse hindamise tsüklid ning moodustatud kiirreageerimisreservid hädaolukordadele reageerimiseks. 10 000 operatiivtöötajast koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse abil suurendatakse täiendavalt ameti ja seega liidu suutlikkust tõhusalt reageerida praegustele või tulevastele ohtudele ja probleemidele välispiiril, tugevdades, hinnates ja koordineerides ennetaval viisil liikmesriikide meetmeid välispiiril ning koostöös kolmandate riikidega, samuti aitab see kiirendada tagasisaatmist.

Euroopa piiride valvamise süsteemi (EUROSURI) integreerimisega õigusakti, millega luuakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve, tugevdab ettepanek konkreetsete ja siduvate kohustuste abil täiendavalt koostöövaimu, teabevahetust ja jõupingutuste kooskõlastamist liikmesriikide ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vahel, samuti liikmesriikide asutuste ja liidu ametite

vahel. Ettepanek tugineb ka määrusele (EL) nr 656/2014,⁸ millega kehtestatakse eeskirjad Frontexi koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva vaatlustegevuse jaoks välistel merepiiridel.

Ettepanekuga selgitatakse ameti korraldatava haavatavuse hindamise ning määrusega (EL) nr 1053/2013⁹ kehtestatud Schengeni hindamismehhanismi seost, et suurendada koostoiimet nende kahe mehhanismi vahel, mis on olulise tähtsusega Schengeni ala toimimise kvaliteedi kontrollimisel Euroopa tasandil.

Käesolev ettepanek tugineb selles poliitikavaldkonnas juba kehtivatele sätetele ja arendab neid edasi Euroopa piiri- ja rannikuvalve raamistikus, luues liidu tasandil välispiiride integreeritud haldussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktis d.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev ettepanek on kooskõlas rände paremat haldamist käsitleva laiaulatusliku pikaajalise poliitikaga, mille komisjon on sätestanud Euroopa rände tegevuskavas. Selles tegevuskavas on president Junckeri poliitilistest suunistest välja kujundatud hulk sidusaid ja vastastikku tugevdavaid neljal sambal põhinevaid algatusi. Kõnealused sambad on ebaseadusliku rände stiimulite vähendamine, välispiiride kindlustamine ja elude päästmine, tugev varjupaigapoliitika ning uus seadusliku rände poliitika. Käesoleva ettepanekuga jätkatakse Euroopa rände tegevuskava rakendamist, täpsemalt seoses välispiiride kindlustamise eesmärgiga, pidades silmas, et Euroopa piiri- ja rannikuvalve rakendab Euroopa integreeritud piirihaldust. Samuti kujutab käesolev ettepanek endast vastust Euroopa Ülemkogu üleskutsele tugevdada ressursside suurendamise ja volituste laiendamise abil veelgi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti toetavat rolli, sealhulgas koostöös kolmandate riikidega, et tagada tõhus kontroll ELi välispiiril ning oluliselt kiirendada ja tõhustada ebaseaduslike sisserändajate tagasisaatmist.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesolev seadusandlik ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktidel b ja d ning artikli 79 lõike 2 punktil c.

Artikli 77 lõike 1 punktides b ja d on sätestatud, et Euroopa Liit töötab välja poliitika, mille eesmärk on tagada isikute kontrollimine ja tõhus valve välispiiri ületamisel ning kehtestada järk-järgult välispiiride integreeritud haldussüsteem. Sel eesmärgil võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu, toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt, artikli 77 lõike 2

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 656/2014, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva patrull- ja vaatlustegevuse jaoks välistel merepiiridel (ELT L 189, 27.6.2014, lk 93).

⁹ Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee (ELT L 295, 6.11.2013, lk 27).

punktide b ja d kohaselt vastu meetmed, mis käsitlevad välispiiri ületavate isikute suhtes teostatavat kontrolli, ning mis tahes meetmed, mis on vajalikud välispiiride integreeritud haldussüsteemi järkjärguliseks kehtestamiseks.

Artikli 79 lõike 2 punktiga c volitatakse Euroopa Parlamenti ja nõukogu võtma meetmeid seoses ebaseadusliku sisserände ja riigis ebaseadusliku elamisega, sealhulgas ebaseaduslikult riigis elavate isikute väljasaatmise ja repatrieerimisega.

- **Subsidiaarsus**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada ELi välispiiril Euroopa integreeritud piirihaldus eesmärgiga hallata tõhusalt rännet ja tagada liidus kõrge julgeoleku tase, kaitstes seal samal ajal isikute vaba liikumist. Sisepiirideta alal mõjutab ebaseaduslik ränne ühe liikmesriigi välispiiri kaudu kõiki teisi liikmesriike Schengeni alal. Sisepiirideta ala on jätkusuutlik üksnes siis, kui välispiir on tõhusalt turvatud ja kaitstud.

Kuna liidu välispiiri kontroll on üldine ja ühine huvi, mida tuleb teostada kooskõlas rangete ja ühtsete liidu normidega, liikmesriigid üksi ei saa käesoleva ettepaneku eesmarke täiel määral saavutada ning selle ülesande saab paremini täita liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepaneku eesmärk on reageerida uutele probleemidele ja poliitilisele reaalsusele, millega Euroopa Liit puutub kokku nii seoses rände haldamise kui ka sisejulgeolekuga. Sellega suurendatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve käsutuses olevaid võimalusi, eeskätt 10 000 operatiivtöötajast koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomise abil, et terviklikul viisil lahendada probleeme ELi piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonnas. See tagab, et liikmesriigid rakendavad integreeritud piirihalduse eeskirju täiel määral ja nõuetekohaselt ühes sidusas mitmeaastases strateegilises poliitikatsükli, et võetakse asjakohaseid meetmeid kriisiolukordade vältimiseks ja selleks, et kriisiolukordade tekkides välispiiril varajases etapis tõhusalt reageerida, ning et liidu tasandil võetakse kiireloomulisi meetmeid otseseks kohapealseks sekkumiseks üksnes siis, kui olukord muutub kriitilisemaks. Kooskõlas määruse eesmärkidega ning Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Nagu on selgitatud 1. peatükis, on Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomise ja vajalike kaasnevate meetmete kehtestamise näol tegemist ülimalt tähtsate täiendustega, mis märkimisväärselt mõjutavad Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimist. Nende muutuste olulisust arvestades on vaja muuta määrust (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet. Samuti annab see võimaluse integreerida muudetud EUROSUR paremini Euroopa piiri- ja rannikuvalvesse, hõlmates määruse (EL) nr 1052/2013 (millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR)) muudetud osad uude määрусesse, nagu järeldati EUROSURI määruse hindamisel.

Üksnes määrusega saab tagada vajalikul määral ühtsuse, mida on vaja välispiiri integreeritud halduse ja ameti tõhusa rolli tagamiseks tagasisaatmise valdkonnas. Arvestades asjaolu, et

Euroopa piiri- ja rannikuvalve ja EUROSUR loodi määrusega, on sama õigusakt asjakohane ka käesoleva ettepaneku puhul, millega kahte määrust muudetakse ja need liidetakse.

- **Põhiõigused**

Käesolevas ettepanekus austatakse põhiõigusi ja peetakse eelkõige kinni Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtetest. Kogu Euroopa piiri- ja rannikuvalve tegevuses nii Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti kui ka piiri ja tagasisaatmise valdkonnas pädevate liikmesriikide asutuste poolt järgitakse täielikult hartas sätestatud põhiõigusi, sealhulgas varjupaigaõigust (harta artikkel 18), kaitset piirilt tagasisaatmise eest (harta artikkel 19), õigust era- ja perekonnaelu austamisele (harta artikkel 7), õigust isikuandmete kaitsele (harta artikkel 8) ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile (harta artikkel 47). Ettepanekus võetakse igati arvesse lapse õigusi ja haavatavas olukorras olevate isikute erivajadusi.

Määrus on seega kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 2 ja 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga.

3. MÕJU EELARVELE

ELi rahaline toetus Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile moodustab juba osa liidu eelarvest vastavalt finantselgitusele, mis on lisatud komisjoni ettepanekule määruse kohta, millega luuakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve. Peale selle on teatavad täiendavad vahendid ameti jaoks kindlaks määratud finantselgitustes, mis on lisatud komisjoni ettepanekutele ETIASe ja koostalitlusvõime paketi kohta.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomiseks ja ameti varustuse soetamiseks, samuti käesoleva ettepanekuga ette nähtud uute või täiendatud ülesannete rahuldavaks täitmiseks tuleb lisada ELi olemasolevale toetusele 2019. ja 2020. aastaks praeguse mitmeaastase finantsraamistiku alusel 577,5 miljoni euro suurune summa, milleks võib olla vaja kasutada mitmeaastase finantsraamistiku määrusega ette nähtud erivahendeid. Ajavahemikuks 2021–2027 on vaja ELi rahalist toetust kogusummas 11 270 miljonit eurot, et täita ameti täiendatud ülesandeid, mis on peamiselt seotud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse rakendamise ja ameti varustuse soetamisega. Neid summasid täiendab Schengeni lepinguga ühinenud riikide vastav rahaline osalus.

Ajavahemikuks 2021–2027 taotletava ELi rahalise toetuse rahastamine jääb mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevas 2. mai 2018. aasta ettepanekus sätestatud ülempiiride raamesse.

Mis puudutab inimressursse, siis peaks ameti töötajate arv 2020. aastaks jõudma 1 000ni. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomiseks eraldatakse ametile täiendavad ametikohad: 2019. aastal peaks nende ametikohtade arv olema 750 ja 2025. aastal 3 000. Need täiendavad ametikohad jagatakse võrdselt ajutiste teenistujate ja lepinguliste töötajate vahel. Uutel ametikohtadel alustavad tööd ja väljaõpet põhiliselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse 1. kategooria operatiivtöötajad. See kategooria hõlmab aga ka ETIASe kesküksuse loomiseks ja käitamiseks ette nähtud töötajaid.

Peale selle võib amet eespool nimetatud 3 000 ametikoha raames määrata kuni 4 % alalise korpuse kogukoosseisust täitma ülesandeid eesmärgiga toetada Euroopa piiri- ja rannikuvalve

alalise korpuse loomist (töölevõtmine, igapäevane haldus, operatiivplaneerimine jms), esinduste personalivajaduste rahuldamist, ameti varustuse soetamist ning muid Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimisega seotud uusi ülesandeid, sealhulgas EUROSURI rakendamine, tagasisaatmisega seotud laiendatud volituste täitmine ja FADO ülevõtmine.

Lisaks ameti eelarvele toetavad liikmesriigid laiendatud EUROSURI rakendamist rände ja piirihalduse valdkonna fondide raames olemasolevate vahendite kaudu välispiiride ja viisade rahastamisvahendist 2020. aastal (52,5 miljonit eurot) ja tulevasest integreeritud piirihalduse fondist ajavahemikul 2021–2027 (647,5 miljonit eurot); 10 % nendest vahenditest eraldatakse EUROSURI jaoks. Asjaomaseid meetmeid rakendatakse eelarve jagatud või otsese täitmise raames.

Käesolevas ettepanekus sisalduvaid eeskirju täiendab detsentraliseeritud asutusi käsitlev läbivaadatud raamfinantsmäärus, sealhulgas tõhustatud eeskirjad nende asutuste juhtimise kohta pettuse, õigusnormide rikkumise, huvide konflikti ja sisekontrolli küsimustes.

4. ETTEVALMISTAV PROTSESS JA KONSULTEERIMINE SIDUSRÜHMADEGA

2017. aastal esitas komisjon Euroopa Ülemkogule, Euroopa Parlamendile ja nõukogule viis eduaruannet, milles andis ülevaate Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimivuse tagamisel tehtud edusammudest ja analüüsis esinenud puudusi. Kõnealustele aruannetele järgnesid sageli arutelud nõukogus ja esitlused Euroopa Parlamendi asjaomastes komisjonides.

Oma veebruaris esitatud teatises¹⁰ sätestas komisjon prioriteedid ja mitu valikuvõimalust liidu tulevaseks mitmeaastaseks finantsraamistikuks, mis hõlmab täielikult integreeritud Euroopa piirihaldussüsteemi, mille keskmes on tugev ja täielikult toimiv Euroopa piiri- ja rannikuvalve. Oma 2. mai 2018. aasta teatises,¹¹ mis on lisatud järgmist mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevale ettepanekule, kordas komisjon oma kohustust töötada selle eesmärgi nimel ja tegi ettepaneku luua ligikaudu 10 000 piirivalveametnikust koosnev alaline korpus.

5. juulil korraldas ameti haldusnõukogu mitteametliku seminari, et arutada ameti tulevast õigusraamistikku, ning selle koosoleku kirjalik aruanne koos kaheksa liikmesriigi eraldi seisukohtadega on esitatud komisjonile. Lisaks arutati ameti uusi volitusi 9. juulil toimunud strateegilise sisserände-, piiride ja varjupaigakomitee koosolekul, kus liikmesriikide esindajad väljendasid oma esialgseid arvamusi mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevas ettepanekus sisalduvate ideede kohta. Mis puudutab EUROSURI, siis koostas komisjon kooskõlas määruse (EL) nr 1052/2013 artikli 22 lõikega 3 EUROSURI üldhinnangu. Kõnealuse hindamise aruanne on lisatud ettepanekule. Hindamisaruandes järeldati, et EUROSURI raamistik on täitnud oma eesmärgid, kuid EUROSURI toimimist saaks parandada, arendades selle tehnilisest teabesüsteemist teabevahetuse ja koostöö juhtimise raamistikuks. Järelkonsultatsioonid on toimunud EUROSURI eksperdirühmaga, mille amet moodustas ja mida ta haldab eesmärgiga toetada EUROSURI rakendamist, ning EUROSURI

¹⁰ Komisjoni teatis „Uus tänapäevane mitmeaastane finantsraamistik Euroopa Liidu jaoks, mis võimaldab tõhusalt saavutada tema prioriteete ka pärast 2020. aastat“, COM(2018) 98 final.

¹¹ Komisjoni teatis „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi. Uus mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“, COM(2018) 321.

sihtotstarbelise eksperdirühmaga, mille komisjon moodustas eesmärgiga arutada ja jälgida hindamisprotsessi ning arutada kehtiva määruse võimalikke muudatusi. 6. ja 7. veebruaril 2018 korraldas komisjon sihtotstarbelise seminari, et arutada EUROSURI tehnoloogilisi ja tööstuslikke aspekte tööstusharu esindajate, teadlaste ja valitsusekspertidega liikmesriikidest ning ELi institutsioonidest ja ametitest. Ettepanekuga kavandatud mitmesuguste muudatuste kulude ja tulude hindamiseks on komisjon tellinud uuringu Euroopa piiride valvamise süsteemi (EUROSUR) võimalike arengusuundadega seotud eri valikuvõimaluste mõju hindamiseks.

Võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2018. aasta üleskutset ameti toetavat rolli laiendatud volituste teel veelgi tugevdada ja vajadust sellele üleskutsule sobiliku tähtaja jooksul vastata, otsustati mõjuhinnangut mitte koostada.

5. ETTEPANEKU SÄTETE ÜSIKASJALIK SELGITUS

Ettepanekuga (artikkel 8) kehtestatakse **Euroopa integreeritud piirihalduse jaoks mitmeaastane strateegiline poliitikatsükl**, mis võimaldab Euroopa piiri- ja rannikuvalvel tagada Euroopa integreeritud piirihalduse tulemusliku rakendamise. Mitmeaastase tsükliga luuakse koostalitlusvõimeline, ühtlustatud ja järjepidev protsess, et anda kõikidele asjakohastele osalejatele liidu tasandil ja liikmesriikides strateegilisi suuniseid piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonnas, eesmärgiga rakendada Euroopa integreeritud piirihaldust sidusalt, integreeritult ja meetodiliselt. Tsüklil algab Euroopa integreeritud piirihalduse poliitiliste suunistega, mis esitatakse komisjoni delegeeritud õigusakti vormis, mida järgnevalt rakendatakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti koostatud tehnilise ja tegevusstrateegia ning liikmesriikide koostatud riiklike strateegiate kaudu. Nimetatud kolme etapi rakendamise kohta koostatakse hinnang, et valmistuda järgmiseks tsükliks.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomist käsitleva ettepaneku peamised tahud, millele on lisatud muu **olulise suutlikkuse** täiustused (vt eelkõige artikli 5 lõige 2 ning artiklid 55–60, 63 ja 64).

- Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpusega seotud olulisi küsimusi, eeskätt selle koosseisu, suurust, tegevuse ulatust, kohustuslikku laadi ja täitevvolituste kohaldamist on selgitatud eespool 1. peatükis.
- Alalise korpuse kombineeritud laadi tõttu kehtestatakse ettepanekuga **Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse** operatiivtöötaja mõiste, mis hõlmab piirivalveametnikke, tagasisaatmise saatemeeskondade liikmeid, tagasisaatmisspetsialiste ja teised asjaomaseid töötajaid. Neid saab lähetada kolme liiki rühmade raames: piirihaldus, tagasisaatmine ja rändehalduse toetamine.
- **Liikmesriikide individuaalsed panused Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse** määratakse kindlaks vastavalt IV ja V lisale. Kõnealuste individuaalsete panuste jaotus põhineb kiirreageerimisreservi kohta kokku

lepitud jaotuspõhimõttel, nagu on sätestatud Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva kehtiva määruse I lisas.

- Komisjon koostab Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse toimimise ja selle koosseisu kohta **vahekokkuvõtte**. Vahekokkuvõtte põhjal võib komisjon kaaluda vastavate lisade muutmist.
- Ühise töökultuuri tagamiseks tuleks Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest lähetatud rühmadele anda **erikoolitust ja vormiriietus**.
- Võttes arvesse Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest rühmade lähetamist kolmandate riikide territooriumile, peaks amet välja arendama **suutlikkuse tagada nende enda juhtimis- ja kontrollstruktuurid**.
- Selleks et kõrvaldada püsivad puudused tehniliste seadmete vabatahtlikus panustamises liikmesriikide poolt, eeskätt suuremõtmelise varustuse puhul, peaks ametil **endal** olemas olema **varustus**, mida saaks kasutada ühisoperatsioonides ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonides või mis tahes muu operatiivtegevuse tarbeks. Ehkki õigusraamistiku alusel on ametil oma tehniliste seadmete soetamise või rentimise õigus olnud alates 2011. aastast, on selle võimaluse kasutamist oluliselt takistanud eelarvevahendite puudumine. 2016. aasta määruse vastuvõtmisega eraldati ametile 40 miljoni euro suurune sihtotstarbeline eelarve väikese ja keskmise suurusega varustuse soetamiseks ning amet on võtnud meetmeid nende võimaluste kasutamiseks. Nende arengusuundumuste loomuliku tulemusena ning pidades silmas eesmärke, mis ajendasid Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomist, eraldas komisjon mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 raames märkimisväärsed eelarvevahendid, et **amet saaks soetada** operatiivvajaduste täitmiseks nõutava **lennu-, mere- ja maismaavarustuse, hoida selle töökorras ja seda käitada**.
- Ehkki vajamineva varustuse soetamine võib kujuneda aeganõudvaks, eelkõige suuremõtmelise varustuse korral, peaks ameti oma varustus lõppkokkuvõttes moodustama lähetatava operatiivvarustuse põhiosa, mida erandlikel asjaoludel täiendavad liikmesriikide panustatavad ressursid. Ameti varustust peaksid põhiliselt käitama Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse kuuluvad ameti tehnilised töötajad. Selleks et ettepanekuga ameti seadmete soetamiseks ette nähtud rahalisi vahendeid kasutataks tõhusalt, peab protsess põhinema **mitmeaastasel strateegial**, mille haldusnõukogu lepib kokku nii vara kui võimalik ning millele lisatakse tegevuskava.
- Ameti töö hõlbustamiseks liikmesriikides, kus toimub tema operatiivtegevus välispiiril ja tagasisaatmisega seotud tegevus, on ametil võimalus luua **esindused**, mis asuvad nendes liikmesriikides tema tegevuse toimumise vältel. Kõnealuste esinduste roll on toimida ameti ja vastuvõtva liikmesriigi vahelise kontaktüksusena, et tagada koordineerimine, teabevahetus ja logistiline tugi ning kindlustada kõikide asjaomase operatiivtegevusega seotud protsesside sujuv kulgemine. Esindusbürood luuakse asukohtades, mis paiknevad geograafiliselt lähedal operatiivtegevuse toimumise piirkondadele.

Ettepanekuga (artiklid 9 ja 67) luuakse **raamistik Euroopa piiri- ja rannikuvalve integreeritud kavandamiseks**. Sellise kavandamisega integreeritakse liikmesriikide piirivalve- ja tagasisaatmisasutuste ning ameti mitmesugused kavandamisprotsessid lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis. Integreeritud kavandamisel järgitakse Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastast strateegilist poliitikatsüklit.

- Ettepanekuga kehtestatakse standardmetoodika ameti koostatud **stsenaariumidest lähtuvaks kavandamiseks**. Nendes riskianalüüsil põhinevates stsenaariumides võetakse arvesse geopoliitilist konteksti ja need kiidab heaks ameti haldusnõukogu.
- Ettepanekuga kehtestatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve **suutlikkuse arendamise kavandamine**. Käesoleva ettepanekuga kehtestatud suutlikkuse arendamise kavandamine on mehhanism, mille eesmärk on võrrelda ja koondada liikmesriikide ja ameti pikaajalisi kavasisid, et teha kindlaks võimalused koolituse ja õppe, tehniliste ja tegevusalaste normide kehtestamise, varustuse ühise hankimise ning teadus- ja arendustegevuse valdkondades. Amet suurendab oma suutlikkust liikmesriikide individuaalsete vajaduste toetamiseks, samuti on tal võtmeroll kogu Euroopa piiri- ja rannikuvalve suutlikkuse arendamise koordineerimisel.
- Suutlikkuse arendamise kavandamise protsessi tulemusel koostatakse **Euroopa piiri- ja rannikuvalve jaoks suutlikkust käsitlev tegevuskava**, mille kiidab heaks ameti haldusnõukogu ning mis lisatakse integreeritud piirihalduse tehnilisele ja tegevusstrateegiale. Kõnealuse suutlikkust käsitleva tegevuskavaga antakse strateegilisi juhiseid Euroopa piiri- ja rannikuvalve suutlikkuse arendamiseks. Suutlikkust käsitleva tegevuskava põhjal kehtestatakse hankekavad ja tehnoloogiaalased tegevuskavad. Need hankekavad aitavad liikmesriike ja ametit tehniliste seadmete soetamisel ja rentimisel¹² ning tehnoloogiaalased tegevuskavad toetavad ametit teadusuuringute oluliste teemade kindlakstegemisel¹³ ja neid võetakse arvesse selliste ELi vahenditega seotud programmitöös, mis toetavad nii operatiiv- kui ka teadustegevust integreeritud piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonnas.
- Ettepanekuga tugevdatakse kehtivaid nõudeid **hädaolukorra plaanimise** kohta liikmesriikide tasandil, mis on osa integreeritud kavandamise üldisest protsessist. Hädaolukorra plaanimisel käsitletakse kõiki vajalikke meetmeid ja vahendeid, mis võimaldavad potentsiaalselt tõhustada suutlikkust, sealhulgas logistikat ja toetust olukorras, kui välispiiril esineb kõrgem mõjutase, ning võimet toetada Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti koordineeritava täiendava suutlikkuse kasutamist. Nende plaanide puhul tuleks haavatavuse hindamise mehhanismi osana jätkuvalt kasutada kvaliteedikontrolli.

¹² Kooskõlas Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva määruse artikliga 38.

¹³ Kooskõlas Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva määruse artikliga 37.

- Lühikeses perspektiivis koordineeritakse **operatiivtegevuse kavandamist** liikmesriikide ja ameti vahel EUROSURI raamistikus kooskõlas piiril toimuvate ühisoperatsioonide kavandamise protsessidega, mille amet on kehtestanud¹⁴.

Ettepanekuga (artikkel 18 ja järgnevad) **hõlmatakse EUROSUR Euroopa piiri- ja rannikuvalvet** käsitlevasse määrusesse kui Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimiseks vajalik osa.

- EUROSUR muutub piirihalduse eest vastutavate liikmesriikide asutuste ja ameti vahelise teabevahetuse ja koostöö juhtimise raamistikuks, tuginedes liikmesriikide ja ameti kasutatavatele mitmesugustele infosüsteemidele ning **laiendades riiklike koordinatsioonikeskuste rolli ja pädevusi**.
- Ettepanekuga **lihtsustatakse kehtiva EUROSURI määruse olemasolevaid osi ja parandatakse EUROSURI reageerimisvõimet**. Kehtiva EUROSURI määruse teatavad tehnilised osad viiakse üle rakendusaktidesse, et muuta tehniline rakendamine selgemaks, eesmärgiga võimaldada rohkem paindlikkust ja võimalikke operatiivseid ajakohastusi, tagades samal ajal nende siduvuse.

Ettepanekuga **laiendatakse EUROSURI praegust ulatust** maismaa- ja merepiiride valvamiselt **piirikontrollile** (lisades kontrollid piiripunktides ja õhupiiri valvamise, mille kohta liikmesriigid esitasid seni teavet vabatahtlikult), et pakkuda igakülgset ülevaadet olukorrast välispiiril ja laiendada reageerimissuutlikkuse ulatust. Amet töötab välja lennundusvaldkonna asutustega toimuva asutustevahelise koostöö uued liigid, et õhusõidukite ja droonidega kaasnevaid uusi ohte paremini avastada ja neile reageerida.

Ettepanekuga **parandatakse** Euroopa piiri- ja rannikuvalve **olukorrateadlikkust, riskianalüüsi, ennetamistegevust ja reageerimisvõimet** järgmistes aspektides.

- Euroopa piiri- ja rannikuvalve **riskianalüüsi funktsiooni tugevdamiseks** viiakse kooskõlla mitmesugused teabeallikad ja meetodid, piirilõigud ja mõjutasemed, mida kasutatakse EUROSURis, ja need, mida kasutavad amet ja liikmesriigid Frontexi riskianalüüsi võrgustiku (FRAN) ühtse integreeritud riskihindamise metoodika (CIRAM) kaudu ja mida kasutatakse haavatavuse hindamisel (artikkel 31).
- EUROSURI põhjal **parandatakse** ettepanekuga Euroopa piiri- ja rannikuvalve **olukorrateadlikkust** (artikkel 29). Sellega ühendatakse praegune ühine piirielne luurepilt, mille puhul kogutakse andmeid piirielese ala kohta, Euroopa olukorrapildiga, mis kehtiva määruse kohaselt vastab Schengeni alal kogutavale teabele. Edaspidi hõlmavad olukorrapildid teisest rännet, et hinnata rändeolukorda ELi välispiiril nii strateegilisel kui ka taktikalisel tasandil. Liikmesriigid ja amet saavad nüüd seda teavet riiklike koordinatsioonikeskuste kaudu kasutada ja täiendada otse EUROSURis.

¹⁴ Nagu on kirjeldatud Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva määruse artiklis 16.

- Ametlikult luuakse **EUROSURI ühendteenused** (artikkel 29), mis asendavad kehtivas EUROSURI määruses osutatud „seirevahendite ühise kohaldamise“. EUROSURI ühendteenuste kaudu annab amet riiklikele koordineerimiskeskustele ja iseendale välispiiri kohta asjakohast teavet. EUROSURI ühendteenuseid pakutakse jätkuvalt ameti ja kolmandate isikute vahelise koostöö kaudu. Amet jätkab piiriele ala jälgimiseks Maa seire satelliitside teenuste kasutamist Copernicuse kosmoseprogrammi alusel, kuid arendab koos teiste ELi ametite ja rahvusvaheliste partneritega välja uued EUROSURI ühendteenused, mis vastaksid EUROSURI uuele ulatusele. Näiteks tuleks selline ametitevaheline koostöö käivitada õhupiiri valvamise valdkonnas ameti, Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu haldaja (EUROCONTROL) ja Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) vahel.
- Ettepanekuga (artikkel 30) kehtestatakse nõue Euroopa integreeritud piirihalduse **strateegilise riskianalüüsi** kohta, mille Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet peab koostama iga kahe aasta tagant, et saada pikas perspektiivis teatav ülevaade ja analüüs tulevaste aastate kohta. Selline analüüs oleks komisjonile lähtepunkt Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli algatamiseks. Strateegiline riskianalüüs toetab kõrgetasemelisi stsenaariumeid, millele integreeritud kavandamine tugineb.
- Arvestades, et haavatavuse hindamine ja määрусega (EL) nr 1053/2013 loodud Schengeni hindamise mehhanism on kaks vastastikku täiendavat mehhanismi **Schengeni ala nõuetekohase toimimise Euroopa tasandi kvaliteedikontrolli** tagamiseks, tuleb komisjoni ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vahel luua korrapärane teabevahetus nende mehhanismide vaheliste sünergiate maksimeerimiseks (artikkel 34).
- Kriisiolukordade paremaks lahendamiseks juhul, kui piirilõigu tasandil esineb olukord, mis ohustab Schengeni ala toimimist, luuakse EUROSURis täiendavalt neljas, kriitiline mõjutase. Kriitilisele mõjutasemele reageerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti alaline korpus automaatselt (artiklid 35, 36 ja 42).
- Komisjoni ettepanek sisaldab uusi sätteid **rändehalduse tugirühmade** kohta (artiklis 41), et tagada ühtsus oma muudetud ettepanekuga Euroopa Liidu Varjupaigaametit käsitleva määruse kohta, mis esitatakse koos käesoleva ettepanekuga. Komisjon teeb ettepaneku laiendada rändehalduse tugirühmade kasutamist tingivate asjaolude ulatust – rühmade lähetamine toimub asjaomase liikmesriigi taotlusel, kuid ei piirdu enam olukordadega, kus tegemist on ebaoproportsionaalse rändesurvega. Komisjon vastutab kohapealse koordineerimise eest, nagu on juba sätestatud kehtivas määruses, samuti liikmesriikide taotluste koordineerimise ja vajaduste hindamise eest. Sellega tagatakse nii liidu asjakohaste ametite eri meetmete sidusus kui ka ametite ja liikmesriikide vahendite sünergiaid.

- Tuginedes kehtivatele sätetele, tugevdatakse ettepanekuga (artikkel 42) tegevdirectori rolli **asjaomasele liikmesriigile soovituse esitamisel ameti konkreetseks operatiivtegevuseks**, kui see on põhjendatud haavatavuse hindamise tulemuste ja riskianalüüsi põhjal või kui ühele või mitmele piirilõigule on määratud kriitiline mõju. Kui sellise soovituse korral ei tehta koostööd, tuleks teavitada komisjoni, et hinnata ja otsustada, kas on vaja täiendavaid meetmeid kooskõlas artikliga 43, mis käsitleb kiiret tegutsemist nõudvat olukorda ELi välispiiril.

Ettepanekuga **tõhustatakse** Euroopa piiri- ja rannikuvalve sisest **teabevahetust ja koostööd** (vt üldiselt artikkel 12).

- Rakendusaktides täpsustatakse täiendavalt EUROSURI raames esitatava teabe liik, aga ka konkreetse teabe kogumise, töötlemise, arhiivimise ja edastamise eest vastutavad üksused, maksimaalsed teavitamistähtajad ning andmeturbe ja andmekaitse põhimõtted (vt nt artikkel 25).
- **Amet jälgib reaajas** nii võrgustike ja süsteemide tehnilist olukorda kui ka liikmesriikide esitatud teabe kvaliteeti ning jagab kasutajatega seda teavet kui EUROSURI raamistiku usaldusväärsuse olulist osa (artikkel 24).
- **Andmeedastusvõrk** loodi kehtiva EUROSURI määruse raamistikus ning selle kaudu saab liikmesriikide ja ameti vahel vahetada ELi salastatud teavet. Edaspidi kasutatakse andmeedastusvõrku (artiklid 14 ja 15) kogu Euroopa piiri- ja rannikuvalve eri osade vaheliseks teabevahetuseks ning selle salastatuse taset tõstetakse tasemelt „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ tasemele „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“, et parandada teabe turvalisust ja kindlustunnet osalejate vahel.
- Amet töötab välja **tehnilised normid** teabevahetuse tõhustamiseks, samal ajal kui **infokindlust** tugevdatakse riiklike koordineerimiskeskuste kaudu (artikkel 16).

Ettepanekuga parandatakse **ELi reageerimist tagasisaatmise valdkonnas** järgmistes aspektides (vt artikkel 49 ja järgnevad).

- Ettepanekuga laiendatakse veelgi ameti volitusi pakkuda **liikmesriikidele tagasisaatmismenetlustes tehnilist ja operatiivabi**, ilma et see piiraks nende vastutust tagasisaatmisotsuste tegemise, sealhulgas tagasisaatmisotsuste koostamise, kolmandate riikide kodanike tuvastamise ning liikmesriikide muu tagasisaatmisele ja tagasisaatmisega seotud tegevuse eest.
- Liikmesriikide täiendavaks abistamiseks pannakse ametile ka järgmised ülesanded:
 - töötada välja tagasisaatmisjuhtumite haldamise näidismudel, millega nähakse ette liikmesriikide tagasisaatmise haldamise süsteemide ülesehitus;

- toetada liikmesriikide süsteemide väljaarendamist või nende viimist mudeliga kooskõlla;
- luua keskne süsteem ja sideinfrastruktuur, mis ühendab liikmesriikide tagasisaatmise haldamise süsteemid omavahel ja keskse süsteemiga kogu teabe ja kõikide andmete töötlemiseks, mis on ametile vajalikud määruse kohaseks tehnilise ja operatiivabi pakkumiseks.
- **Tihedam koostöö kolmandate riikidega:** pakkuda abi kolmandate riikide tehtavas ja kolmandates riikides toimivas tagasisaatmistevõimuses, muu hulgas Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse kolmandatesse riikidesse lähetamise teel, samuti tõhusama tagasisaatmisalase koostöö kaudu kolmandate riikide asutustega, sealhulgas seoses reisidokumentide hankimisega.
- **Ameti volituste tugevdamine isikuandmete töötlemisel** seoses tema tegevusega tagasisaatmise valdkonnas, aga ka tagasisaatmisega seotud teabe vahetamisel kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Ettepanekuga **tõhustatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve välismõõdet (vt artiklid 72–79).**

- Euroopa piiri- ja rannikuvalvel võimaldatakse tegutseda kolmandates riikides, mis ei piirdu naaberriikidega, sealhulgas tagasisaatmise valdkonnas, nagu on täpsustatud eespool.
- Ettepanekus **kirjeldatakse, millistel tingimustel amet kolmandatele riikidele tehnilist ja operatiivabi pakub.** Tegevuspiirkonnaga piirneva liikmesriigi (piirnevate liikmesriikide) nõusolekul võib ameti tegevus toimuda asjaomase kolmanda riigi mis tahes piiril.
- Ettepanekuga parandatakse teabevahetust kolmandate riikidega EUROSURI raames riiklike koordinatsioonikeskuste kaudu, säilitades samal ajal liikmesriikide ja kolmandate riikide ajaloolised suhted. Sätetes kirjeldatakse üksikasjalikult, millistel tingimustel kolmandate riikide asutustega andmeid vahetatakse ja neile saab EUROSURI ühendteenuseid pakkuda.
- Kooskõlas komisjoni ettepanekuga sisserände kontaktametnike Euroopa võrgustiku loomise kohta (uuesti sõnastatud) tunnustatakse **sisserände kontaktametniku rolli** teabevahetuses ja koostöös. Lisaks sisserände kontaktametnike Euroopa võrgustikule luuakse ametlikult sidemed riiklike koordinatsioonikeskuste ja ameti vahel.
- **Selgitatakse komisjoni rolli kolmandate riikidega tehtavas koostöös:** komisjon toetab liikmesriike ja ametit kolmandate riikidega tehtava koostöö valdkonnas, koostades näidissätteid ja veendudes, et kahepoolsete ja mitmepoolsete kokkulepete ning töökorralduste asjakohased sätteid on määrusega kooskõlas.

Samuti teeb komisjon nõukogu 27. märtsi 2017. aasta järeldustele tuginedes ettepaneku integreerida Euroopa piiri- ja rannikuvalve raamistikku süsteem FADO (võltsitud ja ehtsad

dokumendid veebis). FADO on kujutiste edastamise Euroopa süsteem, mis on kavandatud liikmesriikide vahel ehtsate ja võltsitud dokumentide kohta teabe vahetamiseks ja mida praegu haldab nõukogu peasekretariaat. Selline ühine ja jagatud liidu süsteem kujutiste edastamiseks on väga kasulik vahend dokumendipettuse vastu võitlemisel, sest see muudab võltsitud dokumentide avastamise lihtsamaks. FADO integreerimine Euroopa piiri- ja rannikuvalve raamistikku võimaldab ametil süsteemi üle võtta ja seda hallata. **FADO** integreerimise tulemused on järgmised (artikkel 80).

- Et toetada liikmesriike piiril dokumentide ehtsuse kontrollimisel, tehakse ettepanekuga ametile ülesandeks süsteemi **FADO (võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis)** ülevõtmine ja kohandamine vastavalt praegustele ja tulevastele nõuetele. Nõukogu 3. detsembri 1998. aasta ühismeede 98/700/JSK tunnistatakse täies ulatuses kehtetuks ning asendatakse õigusliku alusega Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlevas määruses, mis võimaldab ametil praeguse süsteemi üle võtta. Rakendussätted kehtestatakse rakendusaktides. Sellega tagatakse liikmesriikide ekspertide kaasamine (artikli 6 alusel loodud olemasoleva komitee kaudu) ja ühtlasi võimaldab see süsteemi tulevastele vajadustele kohandada.
- FADO süsteemide **mitmekihiline struktuur** tuleks säilitada, sest see on vajalik eri sidusrühmadele, sealhulgas üldsusele, dokumentide kohta eri tasemel teabe esitamiseks. Seoses **üleminekuajaga** tuleb tagada, et praegune FADO süsteem toimib kuni uue süsteemi kasutuselevõtmiseni ja et olemasolevad andmed viiakse uude süsteemi üle liikmesriikide kui andmete omanike nõusolekul.

Lõpuks käsitletakse ettepanekus ameti juhtimise mitut aspekti ja haldusküsimusi.

- Arvestades Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomist ning ameti volituste üldist laiendamist, eelkõige tagasisaatmise valdkonnas, määratakse **kolm tegevdirektori asetäitjat** kehtiva määrusega ette nähtud ühe asemel (artikkel 105). Kõigile **kolmele tegevdirektori asetäitjale tuleb määrata konkreetne vastutusala**.
- Tulenevalt ameti äärmisest tähtsusest välispiiri integreeritud halduse eest vastutava Euroopa piiri- ja rannikuvalve osana ning komisjoni rollist seoses Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükliga (vt artikkel 8) tuleks komisjoni vastutus ameti juhtimise raamistikus viia kooskõlla **liidu detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi põhimõtetega**, mille võtsid 12. juulil 2012 vastu Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon (nt seoses tegevdirektori asetäitjate määramisega, artikkel 105).
- Ettepanekuga luuakse **komitee**, kes aitab komisjoni määrusega ette nähtud mitme rakendusakti koostamisel. FADO puhul tuleks aga kasutada olemasolevat artikli 6 alusel loodud komiteed (artikkel 117).

Ettepanekus korratakse kehtiva määruse sätteid, mis käsitlevad Iirimaad ja Ühendkuningriiki.

Komisjon on seisukohal, et eespool nimetatud muudatused on väga olulised selle kindlustamiseks, et Euroopa piiri- ja rannikuvalve oleks hästi varustatud, tõhus ja täielikult toimiv ning tagaks liikmesriikidele tulemusliku toetuse liidu välispiiri kaitsmiseks.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet
ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK, Euroopa
Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1052/2013 ning Euroopa Parlamendi ja
nõukogu määrus (EL) 2016/1624**

***Euroopa Komisjoni panus juhtide kohtumisse, mis toimub Salzburgis 19.–20. septembril
2018***

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d ning artikli 79 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁵,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁶,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu poliitika eesmärk välispiiri halduse valdkonnas on arendada ja rakendada riigi ja liidu tasandil Euroopa integreeritud piirihaldust, mis on vajalik eeldus isikute vabaks liikumiseks liidus ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala oluline komponent. Euroopa integreeritud piirihaldus on keskse tähtsusega, et parandada rändehaldust. Eesmärgiks on hallata tõhusalt välispiiride ületamist ja tegeleda rändeprobleemide ja võimalike tulevaste ohtudega neil piiridel, aidates sellega võidelda piiriülese mõõtmega raskete kuritegude vastu ja tagada liidus kõrgel tasemel sisejulgeolek. Seejuures on oluline järgida täielikult põhiõigusi ja samas kaitsta isikute vaba liikumist liidus.
- (2) Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuur asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004¹⁷. Alates oma

¹⁵ ELT C , , lk .

¹⁶ ELT C , , lk .

¹⁷ Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

kohustuste täitma asumisest 1. mail 2005 on agentuur edukalt aidanud liikmesriikidel rakendada välispiiri halduse operatiivseid aspekte ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, riskianalüüsi, teabevahetuse, kolmandate riikidega suhtlemise ning tagasipöördujate tagasisaatmise kaudu.

- (3) Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuur nimetati ümber Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiks (edaspidi „Amet“) ning selle ülesandeid laiendati, jätkates täielikult kogu tegevust ja kõiki menetlusi. Ameti peamisteks ülesanneteks peaks olema kehtestada tehniline- ja tegevusstrateegia osana Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamise mitmeaastasest strateegilisest poliitikatsüklist, teostada järelevalvet piirikontrolli tõhusa toimimise üle välispiiridel, teostada riskianalüüsi ja haavatavuse hindamist, tagada suurem tehniline ja operatiivabi liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide kaudu, tagada meetmete praktiline elluviimine olukorras, mis nõuab kiireloomulist tegutsemist välispiiridel, anda tehnilist ja operatiivabi merehädaliste otsingu- ja päästeoperatsioonides ning korraldada, kooskõlastada ja läbi viia tagasisaatmisoperatsioone ja tagasisaatmisega seotud sekkumisi ning anda tehnilist ja operatiivabi kolmandate riikide tagasisaatmistoimingutele.
- (4) Alates rändekriisi algusest 2015. aastal on komisjon käivitanud liidu piiride kaitse tugevdamiseks olulisi algatusi. 2015. aasta detsembris esitati Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuuri volitusi oluliselt laiendav ettepanek ning ettepanekut käsitlevad läbirääkimised toimusid 2016. aastal rekordilise kiirusega Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametit käsitlev määrus jõustus 6. oktoobril 2016.
- (5) Välispiiride kontrolli, tagasipöördumise ja varjupaiga valdkonna liidu raamistikku tuleks siiski edasi arendada. Selleks ning praeguste ja tulevaste kavandatud operatiivmeetmete täiendavaks toetamiseks tuleks Euroopa piiri- ja rannikuvalvet reformida, andes Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile suuremad volitused ning eelkõige Euroopa piiri- ja rannikuvalve 10 000 operatiivtöötajast koosneva alalise korpuse vormis vajaliku suutlikkuse, kellel on täitevvolitused toetada liikmesriike tõhusalt kohapeal nende jõupingutustes kaitsta välispiire, võidelda teisese rändega ning oluliselt kiirendada ebaseaduslike rändajate tulemuslikku tagasisaatmist.
- (6) Euroopa Ülemkogu kutsus oma 28. juuni 2018. aasta järeldustes üles veelgi tugevdama Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti toetavat rolli, sealhulgas kolmandate riikidega tehtava koostöö raames, suurendades selleks vahendeid ja volitusi, eesmärgiga tagada välispiiri tõhus kontroll ja oluliselt kiirendada ebaseaduslike rändajate tulemuslikku tagasisaatmist.
- (7) On vaja tõhusalt jälgida välispiiride ületamist, tegeleda rändeprobleemidega ja võimalike tulevaste ohtudega välispiiridel, tagada kõrgel tasemel sisejulgeolek liidus, kaitsta Schengeni ala toimimist ning austada üldist solidaarsuse põhimõtet. Sellega peaks kaasnema rände ennetav haldamine, sealhulgas vajalikud meetmed kolmandates riikides. Eespool märgitust lähtudes tuleb konsolideerida Euroopa piiri- ja rannikuvalve tegevust ning veelgi suurendada Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti volitusi. Ameti töötajaskonna peaksid moodustama peamiselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse 10 000 operatiivtöötajat.
- (8) Peegeldamaks oma volituste kvalitatiivset laiendamist, eelkõige selle operatiivharu (Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus, kuhu kuulub 10 000 operatiivtöötajat) loomise näol, tuleks varem Frontexi nime all tuntud ametit edaspidi nimetada

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiks. Amet peaks edaspidi tegutsema ainult selle nime all. Kõnealust muudatust tuleks arvesse võtta kõigil asjaomastel juhtudel, sealhulgas kujutamisel välistes teabematerjalides.

- (9) Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel tuleks tagada kooskõla teiste poliitikavaldkondade eesmärkidega, sealhulgas piiriülese transpordi korralik toimimine.
- (10) Euroopa integreeritud piirihaldust tuleks rakendada nii, et selle eest vastutavad ühiselt amet ning piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas rannikuvalveasutused, kui nad teostavad merepiiril patrull- ja vaatlustegevust ja täidavad muid piirikontrolliülesandeid, ning tagasisaatmise eest vastutavad asutused. Ehkki liikmesriikidele jääb esmavastutus oma välispiiride haldamise eest enda ja kõikide liikmesriikide huvides ning nad vastutavad tagasisaatmisotsuste tegemise eest, peaks amet toetama välispiiride halduse ja tagasisaatmisega seotud liidu meetmete kohaldamist seeläbi, et ta tugevdab, hindab ja kooskõlastab neid meetmeid rakendavate liikmesriikide tegevust.
- (11) Selleks et tagada Euroopa integreeritud piirihalduse tõhus rakendamine ja parandada ühise tagasisaatmisepoliitika tõhusust, tuleks luua Euroopa piiri- ja rannikuvalve. Euroopa piiri- ja rannikuvalvele tuleks tagada vajalikud rahalised vahendid, inimressursid ja varustus. Euroopa piiri- ja rannikuvalve peaks koosnema Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametist ning piirihalduse eest vastutavatest riiklikest asutustest, sealhulgas rannikuvalveasutustest, kui nad täidavad piirikontrolli ülesandeid, ning tagasisaatmise eest vastutavatest asutustest. Euroopa piiri- ja rannikuvalve tugineb teabe, suutlikkuse ja süsteemide ühisele kasutamisele riigi tasandil ning ameti reageerimisele liidu tasandil.
- (12) Euroopa integreeritud piirihaldus ei muuda komisjoni ja liikmesriikide vastavat pädevust tolli valdkonnas, eelkõige seoses kontrollide, riskijuhtimise ja teabevahetusega.
- (13) Välispiiri kontrolli ja tagasisaatmist käsitleva poliitika ja õigusnormide väljatöötamine, sealhulgas Euroopa integreeritud piirihalduse strateegia väljatöötamine, jääb liidu institutsioonide ülesandeks. Tuleks tagada tihe kooskõlastamine ameti ning kõnealuste institutsioonide vahel.
- (14) Euroopa integreeritud piirihalduse tõhus rakendamine Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt peaks olema tagatud Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli kaudu. Mitmeaastase raamistiku raames tuleks kehtestada integreeritud, ühtne ja pidev protsess strateegiliste suuniste andmiseks kõigile asjaomastele liidu ja liikmesriigi tasandi piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonna osapooltele, et need saaksid Euroopa integreeritud piirihaldust sidusalt rakendada. See peaks hõlmama ka kogu Euroopa piiri- ja rannikuvalve asjaomast suhtlust komisjoni, muude institutsioonide ja asutustega ning samuti koostööd teiste asjaomaste partneritega, sealhulgas vajaduse korral kolmandate riikide ja kolmandate isikutega.
- (15) Euroopa integreeritud piirihaldus eeldab liikmesriikide ja ameti vahelist piire ja tagasisaatmisi käsitlevate operatsioonide integreeritud kavandamist, et valmistada välispiiridel suurema mõjuga olukordadele reageerimiseks ette hädaolukorra lahendamise plaane ning kooskõlastada suutlikkuse pikaajalist arendamist nii värbamise kui ka väljaõppe osas, kuid samuti varustuse hankimist ja arendamist.

- (16) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta liidu ja liikmesriikide vahelist pädevuse jaotust ega liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonist, rahvusvahelisest konventsioonist inimeste ohutusest merel, rahvusvahelisest mereotsingute ja -pääste konventsioonist, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioonist, seda täiendavast rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestavast protokollist, pagulasseisundi konventsioonist, inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist ja muudest asjaomastest rahvusvahelistest õigusaktidest.
- (17) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 656/2014¹⁸.
- (18) Ameti tegevus ei tohiks mõjutada liikmesriikide nende kohustuste täitmist, mis on seotud avaliku korra säilitamise ja sisejulgeoleku tagamisega.
- (19) Amet peaks täitma oma ülesandeid nii, et sellega ei piirata liikmesriikide kaitsealast pädevust.
- (20) Ameti laiendatud ülesannete ja pädevusega peaksid kaasnema tugevamad meetmed põhiõiguste kaitsmiseks ja suurem aruandekohustus.
- (21) Amet tugineb liikmesriikide koostööle, et suuta oma ülesandeid tõhusalt täita. Seoses sellega on ameti ja liikmesriikide jaoks oluline tegutseda heas usus ning vahetada õigeaegselt täpset teavet. Ükski liikmesriik ei tohiks olla kohustatud andma teavet, mille avalikustamist ta peab oma oluliste julgeolekuhuvide vastaseks.
- (22) Liikmesriigid peaksid ka enda ja teiste liikmesriikide huvides esitama ameti tegevuste jaoks vajalikku asjaomast teavet, sealhulgas olukorrateadlikkuse, riskianalüüsi, haavatavuse hindamise ja integreeritud kavandamise eesmärgil. Ka peaksid nad tagama, et andmed on täpsed, ajakohastatud ning saadud ja sisestatud õiguspäraselt.
- (23) Euroopa piiride valvamise süsteem (edaspidi „EUROSUR“) on vajalik Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimiseks, et toetada liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust ja operatiivkoostööd ning nende teabevahetust ja operatiivkoostööd ametiga. EUROSUR tagab kõnealustele ametiasutustele ja ametile vajaliku taristu ja vahendid, et parandada nende olukorrateadlikkust ja suurendada reageerimisvõimet välispiiridel ebaseadusliku sissetungi ja piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning rändajate päästmisele kaasa aitamiseks ja nende elude kaitsmise tagamiseks.
- (24) Liikmesriigid peaksid looma riiklikud koordinatsioonikeskused, et tõhustada nende ja ameti vahelist teabevahetust ja koostööd patrull- ja vaatlustegevuses ning teostama kontrolle piiripunktides. EUROSURi nõuetekohaseks toimimiseks on vaja, et kõik liikmesriikide õigusaktide alusel välispiiride valvamise eest vastutavad riigi ametiasutused teeksid riiklike koordinatsioonikeskuste kaudu koostööd.
- (25) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriikidel teha riiklikud koordinatsioonikeskused vastutavaks ka integreeritud piirihalduse muude

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 656/2014, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva patrull- ja vaatlustegevuse jaoks välistel merepiiridel (ELT L 189, 27.6.2014, lk 93).

komponentide nagu tagasisaatmisega seotud teabevahetuse ja koostöö koostööstamise eest.

- (26) Liikmesriikide ja ameti vahel vahetatud teabe kvaliteet on integreeritud piirihalduse nõuetekohase toimimise eeltingimuseks. EUROSURI edule toetudes tuleks sama kvaliteet tagada teabevahetuse võrkude ja süsteemide kaudu standardimise ja automatiseerimise ning edastatud andmete ja teabe infokindluse ning kvaliteedikontrolli kaudu.
- (27) Amet peaks toetama EUROSURI väljatöötamist ja toimimist, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõimet, eelkõige EUROSURI raamistiku loomise, haldamise ja koordineerimise teel.
- (28) EUROSUR peaks andma välispiiridel, kuid ka Schengeni alal ning piirielel alal toimuvast ammendava olukorrapildi. See peaks hõlmama maismaa-, mere- ja õhupiiridel toimuvat patrull- ja vaatlustegevust, kuid ka kontrolle piiripunktides.
- (29) Õhupiiridel toimuv patrull- ja vaatlustegevus peaks olema piirihalduse osa, kuna nii kommerts- kui ka eralende ning kaugjuhitavaid õhusõiduki süsteeme kasutatakse sisserände ja piiriülese kuritegevusega seotud ebaseaduslikuks tegevuseks.
- (30) Ameti poolt osutatavate EUROSURI ühendteenuste aluseks peaks olema valvevahendite ühine kasutamine ja asutustevaheline koostöö ELi tasandil, sealhulgas Copernicuse julgeolekuteenuse osutamine. Nad peaksid pakkuma liikmesriikidele ja ametile integreeritud piirihaldusega seotud, lisaväärtust loovaid teabeteenuseid. EUROSURI ühendteenuseid tuleks laiendada toetama piiripunktides toimuvaid kontrolle, õhupiiridel toimuvat patrull- ja vaatlustegevust ja rändevoogude jälgimist.
- (31) Väikeste, meresõiduks kõlbmatute paatide kasutamine on oluliselt suurendanud lõunapoolisel merepiiril uppunud rändajate arvu. EUROSUR peaks märkimisväärselt parandama ameti ja liikmesriikide operatiiv- ja tehnilist suutlikkust selliste väikeste paatide avastamisel ning parandama liikmesriikide reageerimisvõimet, aidates nii vähendada hukkunud rändajate arvu.
- (32) Käesolevas määruses nenditakse, et rändetele asuvad ka rahvusvahelist kaitset vajavad isikud.
- (33) Amet peaks koostama üldise ja oludele kohandatud riskianalüüsi, mis põhineb ühisel integreeritud riskianalüüsi mudelil, mida kasutavad amet ise ja liikmesriigid. Amet peaks muu hulgas liikmesriikide antud teabe põhjal andma asjakohast teavet, mis hõlmab kõiki Euroopa integreeritud piirihalduse asjakohaseid aspekte, eelkõige piirikontrolli, tagasisaatmist, kolmandate riikide kodanike ebaseaduslikku teisest rännet liidus, piiriülese kuritegevuse, sealhulgas ebaseaduslikule piiriületusele kaasaaitamise, inimkaubanduse, terrorismi ja hübriidohtude tõkestamist ning olukorda asjaomastes kolmandates riikides, et võimaldada võtta asjakohaseid meetmeid või tegeleda tuvastatud ohtude ja riskidega eesmärgiga parandada välispiiride integreeritud haldamist.
- (34) Arvestades ameti tegevust välispiiridel, peaks ta aitama ennetada ja avastada piiriülese mõõtmega raskeid kuritegusid, nagu rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, inimkaubandus ja terrorism, kui amet on saanud oma tegevuse kaudu asjakohast teavet ja kui tema sekkumine on vajalik. Amet peaks koostööstamise oma tegevust Europoliga kui ametiga, kelle ülesanne on toetada ja tugevdada liikmesriikide meetmeid ja koostööd kahte või enam liikmesriiki mõjutava raske kuritegevuse tõkestamisel ja selle vastu võitlemisel. Piiriülese kuritegevusel on

paratamatult piiriülene mõõde. Piiriülest mõõdet iseloomustavad kuriteod, mis on otseselt seotud välispiiride ebaseadusliku ületamisega, sealhulgas inimkaubandusega või rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamisega. Samas võimaldab nõukogu direktiivi 2002/90/EÜ¹⁹ artikli 1 lõige 2 liikmesriikidel mitte määrata karistusi, kui tegevuse eesmärk on anda rändajatele humanitaarabi.

- (35) Jagatud vastutusest juhindudes peaks ameti roll olema välispiiride halduse korrapärane jälgimine. Amet peaks tagama nõuetekohase ja tõhusa jälgimise mitte üksnes olukorratundlikkuse ja riskianalüüsi kaudu, vaid ka oma töötajate hulka kuuluvate ekspertide kohalviibimisega liikmesriikides. Amet peaks seega saama lähetada kontaktametnikke liikmesriikidesse teatavaks ajaks, mille jooksul annab kontaktametnik tegevdirektorile aru. Kontaktametnike aruanne peaks moodustama osa haavatavuse hindamisest.
- (36) Amet peaks läbi viima objektiivsetest kriteeriumidest lähtuva haavatavuse hindamise, et hinnata liikmesriikide suutlikkust ja valmisolekut tulla toime survega nende välispiiridele ning panustada Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpusse ja tehnilise varustuse reservi. Haavatavuse hindamine peaks hõlmama liikmesriikide varustust, taristut, personali, eelarvet ja rahalisi ressursse, samuti nende hädaolukorra lahendamise plaane välispiiridel tekkida võivate kriiside lahendamiseks. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et kõrvaldada haavatavuse hindamise käigus kindlaks tehtud puudujäägid. Tegevdirektor peaks tegema kindlaks meetmed, mida tuleb võtta, ning soovitada neid asjaomasele liikmesriigile. Tegevdirektor peaks samuti kehtestama tähtaja, mille jooksul need meetmed tuleb võtta, ning tähelepanelikult jälgima nende õigeaegset rakendamist. Kui kehtestatud tähtaja jooksul vajalikke meetmeid ei võeta, tuleks küsimus edastada haldusnõukogule edasise otsuse tegemiseks.
- (37) Kui ametile ei esitata õigeaegselt täpset teavet, mida on vaja haavatavuse hindamiseks, peaks ametil olema võimalik seda asjaolu haavatavuse hindamisel arvesse võtta, kui andmete esitamata jätmiseks ei esitata mõjuvaid põhjuseid.
- (38) Nõukogu määrusega (EL) nr 1053/2013²⁰ kehtestatud haavatavuse hindamine ja Schengeni hindamismehhanism on kaks teineteist täiendavat mehhanismi, millega tagatakse Schengeni ala nõuetekohast toimimist käsitlev Euroopa kvaliteedikontroll ning pidev valmisolek liidu ja liikmesriigi tasandil reageerida välispiiridel esilekerkinud probleemidele. Nende mehhanismide vahelist sünergiat tuleks Schengeni ala toimimisest parema pildi saamiseks maksimaalselt ära kasutada, vältides vastavalt võimalustele liikmesriikide jõupingutuste dubleerimist, ning tagades välispiiride haldust toetavate liidu asjaomaste finantsvahendite paremini kooskõlastatud kasutamise. Selleks tuleks ameti ja komisjoni vahel luua mõlema mehhanismi töötulemusi käsitlev korrapärane teabevahetus.
- (39) Arvestades, et liikmesriigid loovad piirilõike, millele amet määrab mõjutaseme, ning liikmesriikide ja ameti reageerimissuutlikkus peaks vastama nende mõjutasemetele,

¹⁹ Nõukogu 28. novembri 2002. aasta direktiiv 2002/90/EÜ, millega määratletakse kaasaaitamine ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele (EÜT L 328, 5.12.2002, lk 17).

²⁰ Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis* kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee (ELT L 295, 6.11.2013, lk 27).

tuleks kehtestada neljas mõjutase, mis käsitleb olukorda, kus Schengeni ala on ohus ja amet peaks sekkuma.

- (40) Amet peaks korraldama asjakohast tehnilist ja operatiivabi liikmesriikidele, et suurendada nende suutlikkust täita oma kohustusi seoses välispiiride kontrolliga ning tulla toime ebaseaduslikust sisseträngest või piiriülesest kuritegevusest tuleneva survega välispiiridel. Selline abi ei tohiks piirata asjaomaste riiklike asutuste pädevust alata kriminaaluurimisi. Seoses sellega peaks amet liikmesriigi taotlusel või omal algatusel korraldama ja koordineerima ühe või mitme liikmesriigi jaoks ühisoperatsioone ning lähetama Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse rühmasid ning vajalikke tehnilisi seadmeid.
- (41) Juhtudel, mil välispiiridel esineb spetsiifiline ja ebaproportsionaalne surve, peaks amet liikmesriigi taotlusel või omal algatusel korraldama ja kooskõlastama piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni ning lähetama nii Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse rühmasid kui ka tehnilist varustust, sealhulgas kiirreageerimisreservist. Piirivalve kiirreageerimisoperatsioonid peaksid piiratud ajaks tagama toe olukordades, kus on vaja viivitamata reageerida ning kus selline sekkumine tagaks tõhusa reageerimise. Sellise sekkumise tõhusa toimimise tagamiseks peaksid liikmesriigid andma asjaomaste rühmade käsutusse Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajad ning andma neile vajaliku tehnilise varustuse. Amet ja asjaomane liikmesriik peaksid leppima kokku operatsiooniplaanis.
- (42) Kui mõni liikmesriik seisab oma välispiiride mõnel alal silmitsi spetsiifilise ja ebaproportsionaalse rändesurvega, mida iseloomustab suur segarändevoogude sissevool, peaksid liikmesriigid saama tugineda suuremale tehnilisele- ja operatiivtoele. Sellist tuge peaksid pakkuma esmase vastuvõtu piirkondades rändehalduse tugirühmad. Nendesse rühmadesse peaksid kuuluma Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest lähetatud operatiivtöötajad ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti, Europol'i või muude asjaomaste liidu ametite poolt liikmesriikidest lähetatud eksperdid. Amet peaks aitama komisjonil erinevate ametite tegevust kohapeal koordineerida.
- (43) Liikmesriigid peaksid tagama, et asutustel, kes tõenäoliselt võivad saada rahvusvahelise kaitse taotlusi, näiteks politseil, piirivalvel, sisseträngiasutustel ja kinnipidamisasutuste töötajatel, on asjakohane teave. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et selliste asutuste töötajad saavad oma tööülesannetele ja kohustustele vastavat vajalikul tasemel koolitust ning juhiseid taotlejate teavitamiseks sellest, kuhu ja kuidas saab rahvusvahelise kaitse taotlusi esitada.
- (44) 2018. aasta juunis taaskinnitas Euroopa Ülemkogu rännet käsitleva tervikliku lähenemisviisi olulisust ja leidis, et ränne on väljakutse mitte ainult ühele liikmesriigile, vaid kogu Euroopale. Sellega seoses rõhutati, et liidu jaoks on oluline pakkuda rändevoogude nõuetekohase haldamise tagamiseks täielikku toetust. Selline toetus on võimalik selliste kontrollitavate keskuste loomise kaudu, kus liitu saabunud kolmandate riikide kodanikke saaks kiiresti kontrollida, et tagada kaitse neile, kes seda vajavad, ning nende kiire tagasisaatmine, kes kaitset ei vaja. Kuigi kontrollitavaid keskusi luuakse vabatahtlikkuse alusel, peaks liidul olema võimalik anda liikmesriikidele asjaomaste liidu asutuste, sealhulgas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti kaudu täielikku rahalist ja tegevustoetust.
- (45) Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja [Euroopa Liidu Varjupaigaamet] peaksid rändeprobleemide tulemuslikuks lahendamiseks tegema tihedat koostööd, eelkõige välispiiridel, mida iseloomustab suur segarändevoogude sissevool. Mõlemad ametid

peaksid kooskõlastama oma tegevust ja toetama liikmesriike, et hõlbustada rahvusvahelise kaitse menetluse läbiviimist või tagasisaatmismenetluse läbiviimist nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus lükatakse tagasi. Amet ja [Euroopa Liidu Varjupaigaamet] peaksid tegema koostööd ka muudes ühistes operatiivtegevustes, nagu ühine riskianalüüs, statistiliste andmete kogumine, väljaõpe ja liikmesriikide toetamine hädaolukorra lahendamise plaanide koostamisel.

- (46) Liikmesriigid peaksid saama tugineda suuremale operatiivsele ja tehnilisele toele, mida pakuvad rändehalduse tugirühmad, eelkõige esmase vastuvõtu piirkondades või kontrollitavates keskustes. Rändehalduse tugirühmadesse peaksid kuuluma ameti töötajatest eksperdid ja liikmesriikide lähetatud eksperdid ning [Euroopa Liidu Varjupaigaameti], Europol'i või muude asjaomaste liidu asutuste või liikmesriikide eksperdid. Komisjon peaks tagama kohapeal vajaduste ja operatsioonide vajalikkuse hindamise koordineerimise, et kaasata liidu erinevaid ameteid.
- (47) Esmase vastuvõtu piirkondades peaksid liikmesriigid tegema koostööd asjaomaste liidu ametitega, kes peaksid tegutsema oma volituste piires ning komisjoni koordineerimisel. Komisjon peaks koostöös asjaomaste liidu ametitega tagama, et esmase vastuvõtu piirkondades toimuv tegevus on kooskõlas liidu asjaomase õigusega.
- (48) Kontrollitavates keskustes peaksid liidu ametid selliseid keskusi võõrustava liikmesriigi taotlusel ja komisjoni koordineerimisel toetama vastuvõtvat liikmesriiki, et kohaldada rahvusvahelise kaitse ja/või tagasisaatmise kiirmenetlusi. Sellistes keskustes peaks olema võimalik teha kiiresti vahet rahvusvahelist kaitset vajavate kolmandate riikide kodanike ja kaitset mittevajavate kodanike vahel, viia läbi julgeolekukontroll ning teostada kogu rahvusvahelise kaitse andmise ja/või tagasisaatmismenetlust või osa sellest.
- (49) Kui haavatavuse hindamise või riskianalüüsi tulemused või ühele või mitmele piirilõigule omistatud kriitiline mõju seda õigustavad, peaks ameti tegevusdirektor soovitada asjaomasele liikmesriigile alata ja teostada ühisoperatsioone või piirivalve kiirreageerimisoperatsioone.
- (50) Kui välispiiri kontroll on muutunud niivõrd ebatõhusaks, et see võib seada ohtu Schengeni ala toimimise, sest liikmesriik ei võta vajalikke meetmeid kooskõlas haavatavuse hinnanguga või ei ole välispiiridel esineva spetsiifilise ja ebaproportsionaalse surve tõttu taotlenud ametilt piisavat toetust või ei astu vajalikke samme nende meetmete rakendamiseks, tuleks liidu tasandil tagada ühtne, kiire ja tõhus reageerimine. Nende riskide leevendamise eesmärgil ning liidu tasandil parema koordineerimise tagamiseks peaks komisjon määrama kindlaks meetmed, mida amet peab rakendama, ning nõudma, et asjaomane liikmesriik teeks nende meetmete rakendamisel ametiga koostööd. Amet peaks seejärel kindlaks määrama meetmed, mida on vaja komisjoni otsuses osutatud meetmete praktiliseks elluviimiseks. Amet peaks koos asjaomase liikmesriigiga koostama operatsiooniplaani. Asjaomane liikmesriik peaks hõlbustama komisjoni otsuse ja operatsiooniplaani rakendamist, täites muu hulgas artiklites 44, 83 ja 84 sätestatud kohustusi. Kui liikmesriik 30 päeva jooksul kõnealust komisjoni otsust ei täida ja ametiga selles otsuses sisalduvate meetmete rakendamisel koostööd ei tee, peaks komisjonil olema õigus

algatada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399²¹ artiklis 29 sätestatud erimenetlus, et lahendada eriolukord, mis ohustab sisepiirikontrollita ala üldist toimimist.

- (51) Euroopa piiri- ja rannikuvalvel peaks olema 10 000 operatiivtöötajast koosnev alaline korpus, kuhu kuuluvad piirivalvurid, tagasisaatmise saatemeeskonnad, tagasisaatmisspetsialistid ja muud asjaomased töötajad. Alaline korpus peaks koosnema kolmest operatiivtöötajate kategooriast: Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti koosseisulised töötajad, liikmesriikide poolt ameti juurde pikaks ajaks lähetatud töötajad ja liikmesriikide poolt lühiajalisteks lähetusteks saadetud töötajad. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalist korpust tuleks kasutada piirihaldusrühmade, rändehalduse tugirühmade või tagasisaatmisrühmade raames.
- (52) Rühmaliikmetena lähetatud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajatel peaks olema kõik vajalikud volitused piirikontrolli ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmiseks, sealhulgas selliste ülesannete täitmiseks, mille jaoks on vaja täitevvolitusi, mis on sätestatud asjaomastes siseriiklikes õigusaktides või ameti töötajate puhul kooskõlas V lisaga.
- (53) Liikmesriigid peaksid andma oma panuse Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse pikaajaliste lähetuste puhul III lisa alusel ja lühiajaliste lähetuste puhul IV lisa alusel. Iga liikmesriigi individuaalne panus on määratud kindlaks 2016. aastal kiirreageerimisreservi käsitlevate läbirääkimiste käigus kokku lepitud jaotuspõhimõtte alusel, mis on sätestatud määruse (EL) 2016/1624 I lisas. Seda jaotuspõhimõtet on kohandatud proportsionaalselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse suurusega. Kõnealused panused on proportsionaalselt kindlaks määratud ka Schengeni lepinguga ühinenud riikide jaoks.
- (54) Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse toimimise ja selle koosseisu kohta tuleks korraldada komisjoni vahehindamine.
- (55) Rahalise toetuse süsteemi abil tuleks toetada liikmesriikide inimressursside pikaajalist arengut, et tagada liikmesriikide osalemine Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses. Selleks on asjakohane lubada ametil kasutada toetuste andmist liikmesriikidele ilma projektikonkursita, kuludega sidumata maksena kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 125 lõike 1 punktiga a. Rahaline toetus peaks võimaldama liikmesriikidel värvata ja koolitada täiendavaid töötajaid, et tagada neile vajalik paindlikus anda kohustuslik panus Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse. Sihtotstarbeline rahastamissüsteem peaks leidma õige tasakaalu õigusnormide eiramise ja pettuse riski ning kontrollimise kulude vahel. Määruses on sätestatud peamised tingimused, mis võimaldavad rahalist toetust ehk piisava arvu piirivalveametnike või muude spetsialistide värbamist ja väljaõpet, et see vastaks ameti juurde pikaajaliselt lähetatud ametnike arvule või ametnike tulemuslikule kasutamisele ameti operatiivtegevuses vähemalt 4 kuu jooksul. Kuna puuduvad asjakohased ja võrreldavad andmed liikmesriikide tegelike kulude kohta, oleks kulupõhise rahastamiskava väljatöötamine liiga keeruline ning see ei lahendaks vajadust lihtsa, kiire, tõhusa ja tulemusliku rahastamisskeemi järele. Selleks on asjakohane lubada ametil toetada liikmesriike ilma projektikonkursita, kuludega sidumata makse vormis, tingimusel et täidetud on määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 125 lõike 1 punktis a esitatud tingimused. Selleks et määrata erinevate

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

liikmesriikide puhul kindlaks selliste rahaliste vahendite summa, on asjakohane kasutada võrdlussummana Euroopa institutsioonide III tegevusüksuse 8. palgaastme 1. palgajärku kuuluva lepingulise töötaja aastapalka, mida on kohandatud iga liikmesriigi puhul vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele ja võrdse kohtlemise põhimõttele. Rahalise toetuse rakendamisel tagavad amet ja liikmesriigid kaasrahastamise põhimõtete järgimise ning topeltrahastamise vältimise.

- (56) Kuna Euroopa piiri- ja rannikuvalvet võidakse kasutada ka kolmandate riikide territooriumil, peaks amet arendama juhtimis- ja kontrollstruktuuride suutlikkust.
- (57) Selleks et Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalist korpust saaks alates 1. jaanuarist 2020 tulemuslikult kasutada, tuleks nii kiiresti kui võimalik vastu võtta teatavad otsused ja rakendusmeetmed ning need rakendada. Erandina määruses sätestatud tavapärasest tähtajast tuleks artikli 55 lõikes 4 osutatud haldusnõukogu otsus Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse ametikohtade kohta vastu võtta 6 nädala jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest. Sellele otsusele peaks 12 nädala jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest järgnema artikli 56 lõikes 4 ja artikli 57 lõikes 1 sätestatud, liikmesriikide esitatud kandidaatide ametisse nimetamine.
- (58) Erandina määruses sätestatud tavapärasest tähtajast tuleks artikli 64 lõikes 4 osutatud ameti haldusnõukogu otsus 2020. aastal ameti vajadustele vastava tehniliste seadmete minimaalse arvu kohta vastu võtta 6 nädala jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest.
- (59) Samal ajal tuleks ameti korraldatud operatiivtegevuse toetamise jätkumise tagamiseks kavandada ja rakendada kõik lähetused kuni 31. detsembrini 2019, sealhulgas kiirreageerimisreservi raames, kooskõlas määruse (EL) 2016/1624 artiklitega 20, 30 ja 31 ning 2018. aastal toimunud iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimistega. Seepärast tuleks nimetatud sätted kehtetuks tunnistada alles alates 1. jaanuarist 2020.
- (60) Ameti personal koosneb töötajatest, kes täidavad ametile antud ülesandeid peakorteris või Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse osana. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus võib hõlmata nii koosseisulisi töötajaid kui ka pikaajaliselt või lühiajaliselt liikmesriikide ametiasutuste kaudu lähetatud töötajaid. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse koosseisulisi töötajaid kasutatakse eelkõige rühmaliikmetena; ainult piiratud ja selgelt määratletud osa nendest töötajatest võib värvata alalise korpuse loomise tugifunktsioonide täitmiseks, seda eelkõige peakorteris.
- (61) Selleks et kõrvaldada liikmesriikidest tehniliste seadmete vabatahtlikus koondamises esinevad püsivad puudused, seda eriti suuremahuliste seadmete puhul, peaks ametil endal olema vajalikud seadmed, mida kasutada ühisoperatsioonide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide või muude operatiivtegevuste korral. Kuigi ametil on olnud alates 2011. aastast seaduslikult võimalik hankida või liisida endale tehnilised seadmed, takistas selle võimaluse kasutamist oluliselt eelarveliste vahendite puudumine.
- (62) Selleks et saavutada Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomise aluseks olevad eesmärgid, eraldas komisjon mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) raames märkimisväärsel hulgal vahendeid, et amet saaks hankida oma operatsioonide jaoks õhus, merel ja maismaal varustust ning seda hooldada ja kasutada. Kuigi vajaliku varustuse hankimine võib olla pikaajaline protsess, eriti suuremahulise

varustuse puhul, peaks amet kasutama edaspidi operatiivtöös enda seadmeid ning liikmesriikidelt tuleks täiendavat panustamist paluda erandjuhtudel. Ameti seadmeid peaks suures osas käitama ameti tehniline personal, mis on osa Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest. Selleks et tagada kavandatud rahaliste vahendite tõhus kasutamine, peaks protsess põhinema mitmeaastasel strateegial, mille kohta teeb võimalikult vara otsuse haldusnõukogu.

- (63) Amet ja liikmesriigid peaksid käesoleva määruse rakendamisel kasutama inimressursside ja tehniliste seadmete osas võimalikult hästi nii liidu kui ka riigi tasandil olemasolevaid võimalusi.
- (64) Euroopa piiri- ja rannikuvalve uute suutlikkuste pikaajaline areng tuleks kooskõlastada liikmesriikide ja ameti vahel mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli alusel, võttes arvesse teatavate protsesside pikka kestust. See hõlmab uute piirivalveametnike värbamist ja väljaõpet (kes võivad oma karjääri jooksul teenida nii liikmesriikides kui ka alalises korpuses), varustuse hankimist, hooldust ja kasutusest kõrvaldamist (mille jaoks tuleks kasutada koostalitlusvõime ja mastaabisäästu võimalusi), aga ka uute seadmete ja sellega seotud tehnoloogiate arendamist, sealhulgas teadusuuringute kaudu.
- (65) Suutlikkuse tegevuskava tuleks ühtlustada liikmesriikide suutlikkuse arengukavadega ning ameti vahendite mitmeaastase kavandamisega, et optimeerida pikaajalisi investeeringuid välispiiride kõige tõhusamaks kaitseks.
- (66) Võttes arvesse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti laiendatud volitusi, Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomist ning selle suuremat kohalolekut välispiiridel ja suuremat osalemist tagasisaatmise valdkonnas, peaks ametil olema võimalik luua esindusi, mis asuksid oluliste operatiivtegevuste tegevuskohtade läheduses nende tegevuste kestuse ajal, et tegutseda vahendajana ameti ja vastuvõtva liikmesriigi vahel ning tegeleda kooskõlastus-, logistika- ja tugiülesannetega ning hõlbustada ameti ja vastuvõtva liikmesriigi vahelist koostööd.
- (67) Nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmine, kes ei vasta või enam ei vasta liikmesriikidesse sisenemise, neis viibimise või elamise tingimustele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/115/EÜ,²² on igakülgsed ebaseadusliku rände vastaste jõupingutuste lahutamatu osa ja märkimisväärset avalikku huvi pakkuv küsimus.
- (68) Amet peaks suurendama oma abi liikmesriikidele kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks vastavalt liidu tagasisaatmispoliitikale ning kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ. Eelkõige peaks amet koordineerima ja korraldama ühest või mitmest liikmesriigist tagasisaatmise operatsioone ning korraldama ja läbi viima tagasisaatmisega seotud sekkumist, et tugevdada nende liikmesriikide tagasisaatmissüsteemi, kes vajavad suuremat tehnilist ja operatiivabi, täites oma kohustust saata tagasi kolmandate riikide kodanikud kooskõlas kõnealuse direktiiviga.
- (69) Amet peaks täiel määral põhiõigusi järgides ning piiramata liikmesriikide vastutust tagasisaatmisotsuste tegemisel, andma liikmesriikidele tagasisaatmismenetluse käigus tehnilist ja operatiivabi, mis hõlmab muu hulgas tagasisaatmisotsuste

²²

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

ettevalmistamist, kolmandate riikide kodanike kindlakstegemist ning muid tagasisaatmisele eelnevaid ja tagasisaatmisega seotud tegevusi. Lisaks peaks amet abistama liikmesriike tagasisaatmiseks vajalike reisidokumentide hankimisel koostöös asjaomaste kolmandate riikide asutustega.

- (70) Tagasisaatmismenetlusi läbi viivatele liikmesriikidele antav abi peaks hõlmama vastuvõtvate kolmandate riikide kohta käesoleva määruse rakendamiseks vajaliku praktilise teabe andmist, näiteks tagasisaatmisoperatsioonide sujuvaks läbiviimiseks vajalike kontaktandmete või muu logistilise teabe andmist. Abi peaks hõlmama ka sellise keskse süsteemi loomist, käitamist ja hooldamist, mis töötleb kogu liikmesriikide tagasisaatmissüsteemide automaatselt edastatud teavet ja andmeid, mida amet vajab tehnilise ja operatiivabi osutamiseks vastavalt määrusele.
- (71) Amet peaks osutama ka tehnilist ja operatiivabi kolmandatele riikidele tagasisaatmistoimingute läbiviimisel, eelkõige juhul, kui selline abi on põhjendatud liidu ebaseadusliku rände poliitika prioriteetidega.
- (72) Liikmesriigi ja kolmanda riigi vaheline võimalik kokkulepe ei vabasta ametit ega liikmesriiki liidu või rahvusvahelisest õigusest tulenevatest kohustustest, eelkõige välja- või tagasisaatmise lubamatuse põhimõtte järgimisest.
- (73) Liikmesriikidel peaks olema võimalik teha välispiiridel operatiivtasandil koostööd teiste liikmesriikide ja/või kolmandate riikidega, sealhulgas õiguskaitse eesmärgil läbi viidavaid sõjalisi operatsioone, kui selline koostöö on kooskõlas ameti tegevusega.
- (74) Amet peaks tõhustama teabevahetust ja koostööd muude liidu ametite ja asutustega, nt EUROPOLi, EASO, Euroopa Meresõiduohutuse Ameti ja Euroopa Liidu Satelliidikeskuse, Euroopa Lennundusohutusameti või Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu haldajaga, et parimal viisil kasutada ära olemasolevat teavet, suutlikkust ja süsteeme, mis on Euroopa tasandil juba kättesaadavad, näiteks Maa seire Euroopa programm Copernicus.
- (75) Euroopa integreeritud piirihalduse osaks on koostöö kolmandate riikidega. See peaks aitama edendada Euroopa piiri- ja tagasisaatmisnorme, vahetada teavet ja riskianalüüsi tulemusi, aitama kaasa tagasisaatmiste teostamisele, et suurendada nende tulemuslikkust, ning toetama kolmandaid riike piirihalduse ja rände valdkonnas, sealhulgas Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse lähetamist, kui sellist toetust on vaja välispiiride kaitseks ja liidu rändepoliitika tõhusaks haldamiseks.
- (76) Koostöö kolmandate riikidega peaks toimuma liidu välistegevuse raames ning kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud põhimõtete ja eesmärkidega. Komisjon tagab kooskõla Euroopa integreeritud piirihalduse ja liidu muu poliitika vahel liidu välistegevuse, eelkõige ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas. Komisjoni peaks abistama liidu kõrge esindaja ja tema teenistused. Sellist koostööd tuleks kohaldada eelkõige ameti tegevuse suhtes, mis toimub kolmandate riikide territooriumil või kolmandate riikide ametnike osalusel sellistes valdkondades nagu riskianalüüs, operatsioonide plaanimine ja teostamine, väljaõpe, teabevahetus ja koostöö.
- (77) Tagamaks, et EUROSURis sisalduv teave on võimalikult täielik ja ajakohastatud, eelkõige seoses olukorraga kolmandates riikides, peaks amet tegema kolmandate riikide ametiasutustega koostööd kas liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahe- ja mitmepoolsete lepingute, sealhulgas piirkondlike võrgustike raames või

ameti ja kolmandate riikide asjaomaste ametiasutuste vahel loodud töökorra raames. Selleks peaksid Euroopa välisteenistus, liidu delegatsioonid ja asutused esitama kogu teabe, mis võib olla EUROSURI jaoks oluline.

- (78) Käesolev määrus sisaldab sätteid koostöö kohta kolmandate riikidega, sest hästi ülesehitatud ja püsiv teabevahetus ja koostöö nende riikidega, sealhulgas, kuid mitte ainult naabruses asuvate kolmandate riikidega, on Euroopa integreeritud piirihalduse eesmärkide saavutamisel otsustava tähtsusega. On eriti tähtis, et igasugune teabevahetus ja koostöö liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel toimuks täielikus kooskõlas põhiõigustega.
- (79) Selleks et koostada piirielset ala käsitlev põhjalik ülevaade ja riskianalüüsi, peaksid amet ja riiklikud koordineerimiskeskused koguma teavet ja kooskõlastama oma tegevuse kolmandatesse riikidesse liikmesriikide, Euroopa Komisjoni, ameti või liidu muude ametite lähetatud sisserände kontaktametnikega.
- (80) Nõukogu peasekretariaadi raames loodi ühismeetmega 98/700/JSK veebipõhine võltsitud ja ametlike dokumentide süsteem (FADO), millega anti liikmesriikide asutustele võimalus saada teavet uute võltsimismeetodite ja ringluses olevate uute ehtsate dokumentide kohta.
- (81) Nõukogu märkis oma 27. märtsi 2017. aasta järeldustes, et FADO süsteemi haldamist tuleks ajakohastada ja selle õiguslikku alust tuleb justitiis- ja siseküsimuste valdkonna poliitika nõuete täitmiseks muuta. Nõukogu märkis samuti, et sellega seoses võiks kasutada sünergiat, rakendades dokumendipettuse valdkonnas ameti oskusteavet ja kogemusi, mida amet on kõnealuses valdkonnas tegutsemise raames juba saanud. Seepärast peaks amet võtma Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadilt üle ka FADO süsteemi haldamise ning operatiiv- ja tehnilise juhtimise.
- (82) FADO süsteemis tuleks säilitada mitmetasandiline struktuur, et pakkuda eri sidusrühmadele, sealhulgas üldsusele, dokumentide kohta erineva tasandi teavet.
- (83) Üleminekuajaperioodil tuleks tagada FADO süsteemi toimimine täies ulatuses seni, kuni andmeedastus on tulemuslikult teostatud ja olemasolevad andmed on edastatud uude süsteemi. Seejärel tuleks olemasolevate andmete omandiõigus üle anda ametile.
- (84) Käesoleva määruse raames isikuandmete töötlemine liikmesriikide poolt peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 või vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/680²³.
- (85) Tagasisaatmisega seoses tuleb sageli ette, et kolmandate riikide kodanikud ei oma isikut tõendavaid dokumente ega tee oma isiku kindlakstegemisel koostööd, varjates selleks teavet või esitades ebaõigeid isikuandmeid. Võttes arvesse konkreetset poliitilist vajadust tagasipöördumismenetluste otstarbekuse osas, peab ametil olema võimalik piirata andmesubjektide teatavaid õigusi, ennetamaks, et selliste õiguste kuritarvitamine takistaks tagasisaatmismenetluste nõuetekohast rakendamist ja tagasisaatmisotsuste tõhusat täitmist liikmesriikide poolt või takistaks ametil oma ülesandeid tõhusalt täita. Eelkõige võib töötlemise piiramise õiguse kasutamine oluliselt aeglustada ja takistada tagasisaatmisoperatsioonide läbiviimist. Lisaks

²³

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

sellele võib andmesubjekti juurdepääsuõigus mõnedel juhtudel suurendada põgenemise ohtu, kui andmesubjekt peaks teada saama, et amet töötleb kavandatava tagasisaatmisoperatsiooni raames tema andmeid. Õigus andmete parandamisele võib teisalt aga suurendada ohtu, et kõnealune kolmanda riigi kodanik eksitab ametiasutusi, esitades ebaõigeid andmeid.

- (86) Selleks et täita oma ülesandeid tagasisaatmise valdkonnas nõuetekohaselt, abistades sealhulgas liikmesriike tagasisaatmismenetluste nõuetekohasel rakendamisel ja tagasisaatmisotsuste edukal täideviimisel, ning lihtsustades tagasisaatmisoperatsioone, võib ametil tekkida vajadus edastada tagasipöördujate isikuandmeid kolmandatesse riikidesse. Vastuvõtvate kolmandate riikide suhtes ei kohaldata sageli komisjoni määruse (EL) 2016/679 artikli 45 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 36 kohaselt vastu võetud kaitse piisavuse otsuseid ja sageli ei ole need riigid sõlminud või ei kavatse sõlmida liiduga tagasivõtmiskokkulepet või ei paku asjakohaseid kaitsemeetmeid [määruse (EL) 45/2001] artikli 49 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 37 ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide tähenduses. Hoolimata liidu suurtest jõupingutustest tegemaks koostööd ebaseaduslikult liidus viibivate ja tagasisaatmisele kuuluvate kolmanda riigi kodanike peamiste päritoluriikidega, ei ole alati võimalik tagada, et sellised kolmandad riigid täidavad süstemaatiliselt oma rahvusvahelise avaliku õiguse kohast kohustust oma kodanikke tagasi võtta. Tagasivõtulepingud, mille on sõlminud või mille üle peavad läbirääkimisi liit või liikmesriigid ning millega nähakse ette asjakohased isikuandmete kaitsemeetmed, hõlmavad piiratud arvul selliseid kolmandaid riike. Olukorras, kus selliseid lepinguid veel ei ole, peaks amet edastama isikuandmeid eesmärgiga lihtsustada liidu tagasisaatmisoperatsioone, kui on täidetud [määruse (EÜ) nr 45/2001] artikli 49 lõike 1 punktis d sätestatud tingimused.
- (87) Käesolevas määruses peetakse kinni põhiõigustest ja järgitakse Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artiklite 2 ja 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „harta“) tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikuse austamist, õigust elule, piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemise ja karistamise keeldu, inimkaubanduse keeldu, õigust vabadusele ja turvalisusele, õigust isikuandmete kaitsele, dokumentidele juurdepääsu õigust, varjupaigaõigust, kaitset väljasaatmise eest, tagasisaatmise lubamatust, mittediskrimineerimist ja lapse õigusi.
- (88) Käesoleva määrusega tuleks luua ameti ja põhiõiguste ametniku koostöös rakendatav kaebuste lahendamise kord, et tagada inimõiguste austamine ameti kogu tegevuses. Kõnealune kord peaks endast kujutama halduskorraldust, mille kohaselt põhiõiguste ametnik peaks olema vastutav ameti saadud kaebuste lahendamise eest kooskõlas õigusega heale haldusele. Põhiõiguste ametnik peaks läbi vaatama kaebuse vastuvõetavuse, registreerima vastuvõetavad kaebused, edastama kõik registreeritud kaebused tegevusdirektorile, edastama rühmade liikmeid käsitlevad kaebused päritoluliikmesriigile ning registreerima ameti või kõnealuse liikmesriigi järelmeetmed. Kord peaks olema tõhus ja tagama, et kaebustega tegeletakse nõuetekohaselt. Kaebuste lahendamise kord ei tohiks piirata halduslike ega kohtulike õiguskaitsevahendite kasutamist ning korra järgimine ei tohiks olla õiguskaitsevahendite kasutamise eeldus. Kriminaaluurimist peaks läbi viima liikmesriigid. Läbipaistvuse suurendamiseks ja aruandekohustuse parandamiseks peaks amet esitama oma aastaaruandes teabe kaebuste lahendamise kohta. See peaks kajastama eelkõige saadud kaebuste arvu, põhiõiguste rikkumise liike, operatsioone, mille käigus rikkumine toimus, ning, kui see on võimalik, ameti ja liikmesriikide

poolt võetud järeelmeetmeid. Põhiõiguste ametnikul peaks olema juurdepääs kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste austamist ameti kogu tegevuses.

- (89) Amet peaks olema tehnilistes- ja operatiivküsimustes sõltumatu ning õiguslikult, halduslikult ja rahanduslikult autonoomne. Selleks on vajalik ja asjakohane, et tegemist oleks liidu asutusega, kes on juriidiline isik ja kes kasutaks talle käesoleva määrusega antud rakendamisolulisi.
- (90) Komisjon ja liikmesriigid peaksid olema haldusnõukogus esindatud, et teostada järelevalvet ameti üle. Haldusnõukogu peaks võimaluse korral koosnema piirivalve juhtimise eest vastutavate riiklike teenistuste tegevjuhtidest või nende esindajatest. Haldusnõukogu töö järjepidevuse tagamiseks peaksid haldusnõukogus esindatud osalised püüdma piirata oma esindajate vahetumist. Haldusnõukogule tuleks anda vajalikud volitused ameti eelarve koostamiseks, selle täitmise kontrollimiseks, asjakohaste finantsreeglite vastuvõtmiseks, ameti poolt otsuste tegemiseks vajaliku läbipaistva töökorra kehtestamiseks ning selleks, et nimetada ametisse tegevdirektor ja kolm asedirektorit, kellest igaüks vastutab ameti teatava valdkonna eest, näiteks Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse juhtimine, tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmise kontrollimine või suuremahuliste IT-süsteemidega seonduva juhtimine. Ametit tuleks juhtida ja amet peaks tegutsema, võttes arvesse liidu detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi põhimõtteid, mille võtsid 19. juulil 2012 vastu Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon.
- (91) Ameti iseseisvuse ja sõltumatuse tagamiseks peaks tal olema oma eelarve, mille peamise tulu moodustab liidu rahaline toetus. Liidu eelarvemenetlust tuleks kohaldada selles osas, mis hõlmab liidu rahalist toetust ja muid liidu üldeelarvest makstavaid toetusi. Raamatupidamisarvestust peaks auditeerima kontrollikoda.
- (92) Amet seisab lähiaastatel eeldatavalt silmitsi keerulise olukorraga, sest vaja on täita erakordsed vajadused kvalifitseeritud tööjõu värbamisel ja tööl hoidmisel võimalikult laial geograafilisel alal.
- (93) Pidades silmas ühelt poolt ameti volitusi ja tema töötajate suurt liikuvust ning teiselt poolt vältimaks erinevusi ameti töötajate kohtlemisel, kui töötajate töötamiskoht peaks põhimõtteliselt asuma Varssavis, tuleks ameti haldusnõukogule anda viie aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist võimalus maksta ameti töötajatele diferentseeritud igakuist tasu, võttes nõuetekohaselt arvesse iga töötaja üldist töötasu, sealhulgas lähetuskulude hüvitamist. Komisjon peaks sellise tasu maksmise tingimused eelnevalt heaks kiitma, mis peaks tagama, et see on proportsionaalne taotletavate eesmärkide tähtsusega ega põhjusta ELi institutsioonide, ametite ja muude asutuste personali ebavõrdset kohtlemist. Kõnealused tingimused tuleks läbi vaadata 2024. aastaks, et hinnata tasu osatähtsust taotletavate eesmärkide saavutamises.
- (94) Ameti suhtes tuleks piiranguteta kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 883/2013²⁴ ning ta peaks ühinema Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni 25. mai 1999. aasta

²⁴

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust²⁵.

- (95) Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid ebaseaduslikke toiminguid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371.
- (96) Ameti suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001²⁶. Amet peaks olema oma tegevuses võimalikult läbipaistev, ilma et see ohustaks tema operatsioonide eesmärgi saavutamist. Amet peaks avalikustama teabe kogu oma tegevuse kohta. Samuti peaks ta tagama, et üldsus ja kõik huvitatud isikud saavad tema töö kohta kiiresti teavet.
- (97) Amet peaks ühtlasi Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile oma tegevuse kohta põhjalikult aru andma.
- (98) Ameti poolt käesoleva määruse raames teostatav isikuandmete töötlemine peaks toimuma kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001.
- (99) Kuna käesoleva määruse eesmärgi, nimelt välispiiride integreeritud haldamissüsteemi arendamine ja rakendamine, et tagada Schengeni ala nõuetekohane toimimine, ei suuda liikmesriigid eraldi tegutsedes piisavalt saavutada, küll aga saab neid sisepiiridel puuduva kontrolli ja välispiiridel esineva märkimisväärse rändesurve tõttu ning lähtuvalt vajadusest jälgida tõhusalt välispiiride ületamist ja aidata kaasa sisejulgeoleku kõrge taseme hoidmisele liidus paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (100) Käesolevas määruses osutatud välispiirid on piirid, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2016/399 II jaotise sätteid ja mis hõlmavad Schengeni liikmesriikide välispiire kooskõlas protokolliga nr 19 Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis* kohta, mis on lisatud ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule (edaspidi „ELi toimimise leping“).
- (101) Selleks et tagada mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli raames Euroopa integreeritud piirihalduse tõhus rakendamine, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et määrata kindlaks poliitilised prioriteedid ja kehtestada Euroopa integreeritud piirihalduse strateegilised suunised. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

²⁵ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

- (102) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, mis käsitlevad EUROSURI rakendamise ja haldamise praktilist käsiraamatut, olukorrapiltide infokihtide üksikasju ja konkreetsete olukorrapiltide koostamise eeskirju, välispiiridel riskide leevendamise meetmeid, mida amet peab rakendama, ning mille kohaselt peavad liikmesriigid tegema rakendamisel ametiga koostööd, Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse arendamiseks rahalise toetuse maksmise eeskirju ning rahalise toetuse suhtes kohaldatavate tingimuste järelevalvet, rannikuvalve ülesandeid käsitleva Euroopa koostöö praktilist käsiraamatut ning FADO tehnilisi kirjeldusi ja menetlusi Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁷.
- (103) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)²⁸ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ²⁹ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda. Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelises, nimetatud riikide Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuuri³⁰ tegevuses osalemise üksikasjalikke eeskirju käsitlevas kokkuleppes on sätestatud eeskirjad, mille kohaselt need riigid osalevad agentuuri töös, sealhulgas rahaline toetus ja töötajaid käsitlevad sätted.
- (104) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast selliste Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)³¹ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes otsuse 2008/146/EÜ³² artikliga 3.
- (105) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)³³ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

²⁸ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

²⁹ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

³⁰ ELT L 188, 20.7.2007, lk 19.

³¹ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

³² Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

³³ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostöimes otsuse 2011/350/EL³⁴ artikliga 3.

- (106) Kokkulepped ühelt poolt Euroopa Ühenduse ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel nimetatud riikide Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuuri³⁵ tegevuses osalemise üksikasjalike eeskirjade kohta on sätestatud eeskirjad, mille kohaselt need riigid osalevad agentuuri töös, sealhulgas rahaline toetus ja töötajaid käsitlevad sätted.
- (107) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*’l, otsustab Taani selle protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on käesoleva määruse suhtes otsuse langetanud, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (108) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ³⁶; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ja see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (109) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ³⁷; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (110) Amet peaks soodustama sellise spetsiifilise tegevuse korraldamist, mille käigus võivad liikmesriigid kasutada vastavalt haldusnõukogu poolt iga üksikjuhtumi puhul eraldi kehtestatavatele tingimustele oskusi ja vahendeid, mida Iirimaa ja Ühendkuningriik võivad olla valmis pakkuma. Selleks võidakse Iirimaa esindajatel paluda osaleda haldusnõukogu koosolekul, mis võimaldab neil täielikult sellise spetsiifilise tegevuse ettevalmistamisel osaleda. Ühendkuningriigi esindajatel võidakse paluda osaleda haldusnõukogu koosolekul kuni [Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise kuupäevani.
- (111) Kuigi Ühendkuningriik ei osale käesoleva määruse rakendamises, on talle antud võimalus teha koostööd Euroopa piiri- ja rannikuvalvega, pidades silmas selle liikmesriigi seisukohta. Kuna Ühendkuningriik teatas soovist liidust välja astuda, tuleks käesoleva määruse alusel Ühendkuningriigiga tehtava operatiivkoostöö suhtes kohaldatavat erikorda kohaldada seni, kuni Ühendkuningriik on liikmesriik, või kui jõustub liidu ja Ühendkuningriigi vaheline leping, mis põhineb aluslepingu artiklil

³⁴ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

³⁵ ELT L 243, 16.9.2010, lk 4.

³⁶ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

³⁷ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

50, nii kaua, kuni Ühendkuningriiki käsitatakse sellise kokkuleppe alusel liikmesriigina.

- (112) Hispaania Kuningriik ja Ühendkuningriik on Gibraltari piiride demarkatsiooni küsimuses eri seisukohtadel.
- (113) Käesoleva määruse kohaldamise peatamine Gibraltari piiride suhtes ei muuda asjaomaste riikide vastavaid seisukohti.
- (114) Vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse
- (115) Käesoleva määruse eesmärk on muuta ja laiendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/1624 ja (EÜ) nr 1052/2013 sätteid ning kohandada nõukogu ühismeedet 98/700/JSK ELi toimimise lepinguga kehtestatud institutsioonilise raamistikuga. Kuna tehtavaid muudatusi on palju ja need on laadilt olulised, tuleks need õigusaktid selguse huvides asendada ja kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Euroopa piiri- ja rannikuvalve

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve, et tagada välispiiridel Euroopa integreeritud piirihaldus eesmärgiga hallata tõhusalt välispiiride ületamist ja tõhustada ühist tagasisaatmispoliitikat, mis moodustab tähtsa osa jätkusuutlikust rändehaldusest.

Määruses käsitletakse rändeprobleeme, sealhulgas tagasisaatmist, ja võimalikke tulevasi ohte välispiiridel, aidates sellega võidelda piiriülese mõõtmega raskete kuritegude vastu, et kindlustada liidus kõrge julgeoleku tase, järgides samal ajal täielikult põhiõigusi ning kaitstes isikute vaba liikumist liidus.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „välispiirid“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 2 määratletud välispiirid, mille suhtes kohaldatakse nimetatud määruse II jaotist;
- (2) „piiripunkt“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 8 määratletud piiripunkt;
- (3) „piirikontroll“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 10 määratletud piirikontroll;
- (4) „patrull- ja vaatlustegevus“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 12 määratletud patrull- ja vaatlustegevus;
- (5) „välislend“ – liikmesriikide territooriumilt alanud ja seal lõppev reisijate ja/või kaubaveo lend mehitatud või mehitamata õhusõidukiga, välja arvatud määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 3 määratletud siselend;

- (6) „õhupiiridel toimuv patrull- ja vaatlustegevus“ – välislendude suhtes teostatav patrull- ja vaatlustegevus;
- (7) „olukorrateadlikkus“ – võime seirata, avastada, tuvastada, jälgida ja mõista ebaseaduslikku piiriülest tegevust, et leida lähtuvalt uuest teabest ja olemasolevatest teadmistest põhjendatud alus reageerimismeetmete võtmiseks ning olla paremini suuteline vähendada rändajate hukkumist välispiiridel või nende ümbruses;
- (8) „reageerimisvõime“ – võime võtta meetmeid võitlemiseks ebaseadusliku piirülese tegevuse vastu välispiiridel või nende ümbruses, sealhulgas asjakohase reageerimise viis ja tähtsused;
- (9) „EUROSUR“ – nii liikmesriikide vahel kui ka ametiga toimuva teabevahetuse ja koostöö raamistik;
- (10) „olukorrapilt“ – eri asutustelt, anduritelt, platvormidelt ja muudest allikatest peaaegu reaalajas saadud geograafiliste viidetega andmete ja teabe kogum, mida edastatakse turvaliste andmeedastus- ja teabekanalite kaudu ning mida saab töödelda, valikuliselt esitada ja jagada teiste pädevate asutustega, et saavutada olukorrateadlikkus ning toetada reageerimisvõimet välispiiridel või nende ümbruses või piirielel alal;
- (11) „välispiiri piirilõik“ – liikmesriigi välispiir või osa sellest, nagu see on kindlaks määratud asjaomase liikmesriigi õiguses või nagu on kindlaks määratud riiklik koordinaatsioonikeskus või muu vastutav riiklik asutus;
- (12) „piiriülene kuritegevus“ – välispiiridel või nende ümbruses toime pandud raske piiriülese mõõtmega kuritegu või kuriteokatse;
- (13) „piirielelne ala“ – välispiiridest väljapoole jääv geograafiline piirkond;
- (14) „juhtum“ – olukord, mis on seotud ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevusega või ohuga rändajate elule liikmesriigi välispiiridel või nende ümbruses;
- (15) „koosseisuline töötaja“ – ameti töötaja, kes on võetud tööle vastavalt nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 kehtestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjadele ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimustele;
- (16) „operatiivtöötaja“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse kuuluv piirivalvur, tagasisaatmise saatemeeskonna liige, tagasisaatmisspetsialist või muu asjaomane töötaja. Operatiivtöötaja kuulub ühte artikli 55 lõikes 1 kindlaks määratud kolmest kategooriast: Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tööle võetud koosseisulised töötajad (1. kategooria), liikmesriigist pikaajaliselt ametisse lähetatud töötajad (2. kategooria) või liikmesriigist lühiajaliselt lähetatud töötajad (3. kategooria). Operatiivtöötaja tegutseb piirihaldusrühma, rändehalduse tugirühma või tagasisaatmisrühma liikmena, kellel on täitevvolitused. Operatiivtöötajate hulka kuuluvad ka ETIASe keskkäsitsemise toimimise eest vastutavad koosseisulised töötajad;
- (17) „rändehaldusrühm“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest moodustatud rühm, mis lähetatakse ühisoperatsioonide käigus välispiiridele ning piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse;
- (18) „rühmaliige“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liige, kes lähetatakse piirihaldusrühma, rändehalduse tugirühma või tagasisaatmisrühma raames;
- (19) „rändehalduse tugirühm“ – ekspertide rühm, mis pakub liikmesriikidele, sealhulgas esmase vastuvõtu piirkondadele ja kontrollitavatele kesksustele, tehnilist ja operatiivtuge ning koosneb Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse

operatiivtöötajatest ning [Euroopa Liidu Varjupaigaameti], Europoli ja muude asjaomaste liidu ametite ning liikmesriikide lähetatud ekspertidest;

- (20) „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, kus toimub või kust algatatakse ühisoperatsioon või piirivalve kiirreageerimisoperatsioon, tagasisaatmisoperatsioon või tagasisaatmisega seotud sekkumine või kuhu lähetatakse rändehalduse tugirühm;
- (21) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kes on lähetanud oma töötaja lühi- või pikaajaliselt operatiivtöötajana Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse;
- (22) „osalev liikmesriik“ – liikmesriik, kes osaleb ühisoperatsioonis, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis, tagasisaatmisoperatsioonis, tagasisaatmisega seotud sekkumises või rändehalduse tugirühma lähetamises, tagades tehnilised seadmed või Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajad, samuti liikmesriik, kes osaleb tagasisaatmisoperatsioonides või tagasisaatmisega seotud sekkumises, tagades tehnilised seadmed või töötajad, kuid kes ei ole vastuvõttev liikmesriik;
- (23) „esmise vastuvõtu piirkond“ – ala, kus vastuvõttev liikmesriik, komisjon, asjaomased liidu ametid ja osalevad liikmesriigid teevad koostööd eesmärgiga tulla toime olemasoleva või potentsiaalse ebaproportsionaalse rändeprobleemiga, mida iseloomustab välispiiridele saabuvate rändajate arvu märkimisväärne suurenemine;
- (24) „kontrollitav keskus“ – liikmesriigi palvel rajatud keskus, kus asjaomased liidu ametid ja osalevad liikmesriigid aitavad vastuvõtval liikmesriigil teha kindlaks, kas kolmanda riigi kodanik vajab rahvusvahelist kaitset, teha julgeolekukontrolli ning kohaldada rahvusvahelise kaitse andmise ja/või tagasisaatmise kiirmenetlust;
- (25) „tagasisaatmine“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 3 määratletud tagasisaatmine;
- (26) „tagasisaatmisotsus“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 4 määratletud tagasisaatmisotsus;
- (27) „tagasipöörduja“ – riigis ebaseaduslikult viibiv kolmanda riigi kodanik, kelle suhtes on väljastatud liikmesriigi tagasisaatmisotsus või kolmanda riigi samaväärne otsus;
- (28) „tagasisaatmisoperatsioon“ – operatsioon, mida korraldab või koordineerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ning mis hõlmab tehnilist ja operatiivtuge ühele või mitmele liikmesriigile või kolmandale riigile ning mille raames tagasipöördujad saadetakse ühest või mitmest liikmesriigist või kolmandast riigist kas sunniviisiliselt või vabatahtlikult tagasi mis tahes transpordivahendiga;
- (29) „tagasisaatmisega seotud sekkumine“ – Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevus, millega pakutakse liikmesriikidele või kolmandatele riikidele ulatuslikumat tehnilist ja operatiivabi, mis seisneb tagasisaatmisrühmade lähetamises ning tagasisaatmisoperatsioonide korraldamises;
- (30) „tagasisaatmisrühm“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest moodustatud rühm, mis lähetatakse tagasisaatmisoperatsioonide ning liikmesriikides ja kolmandates riikides teostatavate tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus või tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmiseks vajaliku muu operatiivtegevuse käigus;

- (31) „sisserände kontaktametnik“ – nõukogu määruse (EÜ) nr 377/2004³⁸ artiklis 1 määratletud sisserände kontaktametnik.

Artikkel 3

Euroopa integreeritud piirihaldus

Euroopa integreeritud piirihaldus koosneb järgmistest osadest:

- (a) piirikontroll, sealhulgas meetmed seadusliku piiriületuse lihtsustamiseks, ja kui see on asjakohane, meetmed piiriülese kuritegevuse (nt rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise, inimkaubanduse ja terrorismi) tõkestamiseks ja tuvastamiseks ning meetmed rahvusvahelist kaitset vajavate või taotleda soovivate inimeste edasisuunamiseks;
- (b) merehädaliste otsingu- ja päästetööd, mis on algatatud ja elluviidud kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014 ja rahvusvahelise õigusega ning toimuvad olukordades, mis võivad tekkida merepiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse käigus;
- (c) sisejulgeoleku riskide analüüs ning välispiiride toimimist või julgeolekut mõjutada võivate ohtude analüüs;
- (d) teabevahetus ja koostöö nii liikmesriikide vahel kui ka ametiga;
- (e) asutustevaheline koostöö liikmesriikides piirikontrolli või muude piiril täidetavate ülesannete või tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutuste vahel, sealhulgas korrapärane teabevahetus olemasolevate teabevahetusvahendite kaudu;
- (f) koostöö asjaomaste liidu institutsioonide, organite, asutuste ja ametite vahel käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades, sealhulgas korrapärase teabevahetuse kaudu;
- (g) koostöö kolmandate riikidega käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades;
- (h) Schengeni alal võetavad tehnilised ja operatiivmeetmed, mis on seotud piirikontrolliga ja mille eesmärk on tulla paremini toime ebaseadusliku sisserändega ja võidelda paremini piiriülese kuritegevusega;
- (i) nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmine, kelle suhtes liikmesriik on väljastanud tagasisaatmisotsused;
- (j) tiptasemel tehnoloogia, sealhulgas suuremahuliste infosüsteemide kasutamine;
- (k) kvaliteedikontrollimehhanism, eelkõige Schengeni hindamismehhanism, haavatavuse hindamine ja võimalikud riiklikud menetlused, et tagada liidu õigusaktide rakendamine piirihalduse valdkonnas;
- (l) solidaarsusmehhanismid, eelkõige liidu rahastamisvahendid ja muud operatiivtoomeetmed.

³⁸

Nõukogu 19. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 377/2004 sisserände kontaktametnike võrgustiku loomise kohta (ELT L 64, 2.3.2004, lk 1).

Artikkel 4
Euroopa piiri- ja rannikuvalve

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „amet“), piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvad rannikuvalveasutused, ning tagasisaatmise eest vastutavad asutused moodustavad Euroopa piiri- ja rannikuvalve.

Artikkel 5
Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet

- (1) Algselt määrusega (EÜ) nr 2007/2004 asutatud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust reguleeritakse käesoleva määrusega.
- (2) Amet hõlmab artiklis 55 osutatud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalist korpust, mis koosneb 10 000 operatiivtöötajast.
- (3) Selleks et tagada sidus Euroopa integreeritud piirihaldus, hõlbustab ja tõhustab amet olemasolevate ja tulevaste välispiiride haldamisega ja tagasisaatmisega seotud liidu meetmete, eelkõige määrusega (EL) 2016/399 kehtestatud Schengeni piirieeskirjade kohaldamist.
- (4) Amet panustab liidu õiguse, sealhulgas põhiõigusi käsitleva liidu õigustiku pidevasse ja ühetaolisesse kohaldamisse kõikjal välispiiridel. Ameti panus hõlmab heade tavade vahetamist.

Artikkel 6
Vastutus

Amet on vastutav Euroopa Parlamendi ja nõukogu ees vastavalt käesolevale määrusele.

Artikkel 7
Jagatud vastutus

- (1) Euroopa integreeritud piirihaldust rakendab Euroopa piiri- ja rannikuvalve ning selle eest jagavad vastutust amet ja piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas rannikuvalveasutused, kui nad teostavad merepiiridel patrull- ja vaatlustegevust ja täidavad muid piirikontrolli ülesandeid. Liikmesriikidele jääb esmavastutus nende kontrolli alla kuuluvate välispiirilõikude haldamise eest.
- (2) Amet osutab tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmisotsuste täitmisega seotud meetmete elluviimisel. Liikmesriikidele jääb vastutus tagasisaatmisotsuste väljastamise ja meetmete eest, mis on seotud tagasipöördujate kinnipidamisega kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ.
- (3) Liikmesriigid tagavad oma välispiiride halduse ja tagasisaatmisotsuste täitmise enda ja kõikide liikmesriikide ühistes huvides täielikus kooskõlas liidu õigusega ning vastavalt artiklis 8 osutatud Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastasele strateegilisele poliitikatsüklile, tehes seejuures tihedat koostööd ametiga.
- (4) Amet toetab välispiiride halduse ja tagasisaatmisotsuste täitmisega seotud liidu meetmete kohaldamist, toetades, hinnates ja koordineerides liikmesriikide tegevust nende meetmete rakendamisel ja tagasisaatmisel ning osutades neile selleks tehnilist ja operatiivabi.

- (5) Liikmesriigid võivad jätkata operatiivtasandil koostööd teiste liikmesriikide ja/või kolmandate riikidega, kui selline koostöö on kooskõlas ameti ülesannetega. Liikmesriigid hoiduvad tegevusest, mis võiks ohustada ameti toimimist või tema eesmärkide saavutamist. Liikmesriigid annavad ametile aru teiste liikmesriikide ja/või kolmandate riikidega välispiiridel ja tagasisaatmise valdkonnas tehtava operatiivkoostöö kohta. Tegevdirektor teavitab haldusnõukogu nendest küsimustest korrapäraselt ja vähemalt kord aastas.

Artikkel 8

Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegiline poliitikatsükkel

- (1) Komisjon ja Euroopa piiri- ja rannikuvalve kasutavad Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastast strateegilist poliitikatsükli, et tagada Euroopa integreeritud piirihalduse tõhusus.
- (2) Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastases strateegilises poliitikatsükli määratakse kindlaks, kuidas lahendada sidusal, integreeritud ja süstemaatilisel viisil piirihalduse ja tagasisaatmisega seotud probleemid.
- (3) Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegiline poliitikatsükkel koosneb lõigetes 4–7 esitatud neljast etapist.
- (4) Vastavalt artiklile 118 on komisjonil õigus võtta artikli 30 lõikes 2 osutatud Euroopa integreeritud piirihalduse riskianalüüsi põhjal vastu delegeeritud õigusakte, et töötada välja Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegiline poliitika. Sellises delegeeritud õigusaktis määratakse kindlaks poliitilised prioriteedid ja esitatakse strateegilised suunised artiklis 3 nimetatud osade puhul järgnevas neljaks aastaks.
- (5) Lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusakti rakendamiseks kehtestab amet tegevdirektori ettepanekul põhineva haldusnõukogu otsusega Euroopa integreeritud piirihalduse tehnilise ja tegevusstrateegia. Amet võtab põhjendatud juhtudel arvesse liikmesriikide konkreetset olukorda, eelkõige nende geograafilist asukohta. Nimetatud strateegia peab olema kooskõlas artikliga 3 ja lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusaktiga. Strateegia edendab ja toetab Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamist kõikides liikmesriikides.
- (6) Liikmesriigid kehtestavad lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusakti rakendamiseks riiklikud integreeritud piirihalduse strateegiad, tehes seejuures tihedat koostööd kõikide piirihalduse ja tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutustega. Nimetatud riiklikud strateegiad peavad olema kooskõlas artikliga 3, lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusaktiga ning lõikes 5 osutatud tehnilise ja tegevusstrateegiaga.
- (7) Neljakümne kahe kuu möödumisel lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest korraldab komisjon ameti toetusel selle rakendamise põhjaliku hindamise. Hindamise tulemusi võetakse arvesse järgmise tsükli ettevalmistamisel.
- (8) Kui olukord välispiiril või tagasisaatmise valdkonnas nõuab poliitiliste prioriteetide muutmist, muudab komisjon lõikes 4 sätestatud menetluse kohaselt Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastast strateegilist poliitikat. Vajaduse korral kohandatakse ka lõigetes 5 ja 6 osutatud strateegiaid.

Artikkel 9
Integreeritud kava

- (1) Euroopa piiri- ja rannikuvalve kehtestab artiklis 8 osutatud Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli põhjal piirihalduse ja tagasisaatmise integreeritud kava.
- (2) Integreeritud kava kehtestatakse vastavalt artiklile 67 ning hõlmab operatsiooniplaani, hädaolukorra lahendamise plaani ja suutlikkuse arengukava.
- (3) Iga integreeritud kavasse kuuluv kava põhineb konkreetsetel stsenaariumil. Stsenaariumides lähtutakse riskianalüüsist ning kajastatakse olukorra võimalikku arengut välispiiridel ja ebaseadusliku rände valdkonnas ning probleeme, mis on kindlaks tehtud Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli raames.
- (4) Ameti haldusnõukogu kohtub vähemalt korra aastas, et kooskõlas artikli 67 lõikega 6 arutada Euroopa piiri- ja rannikuvalve suutlikkuse tegevuskava ja kiita see heaks. Kui haldusnõukogu on suutlikkuse tegevuskava heaks kiitnud, lisatakse see artikli 8 lõikes 5 osutatud tehnilisele ja tegevusstrateegiale.

II PEATÜKK

Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimine

1. JAGU

EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVE AMETI ÜLESANDED

Artikkel 10

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ülesanded

- (1) Amet täidab järgmisi ülesandeid, et aidata kaasa tõhusale, kõrgetasemelisele ja ühtsele piirikontrollile ja tagasisaatmisele:
 1. jälgib rändevooge ning teeb riskianalüüsi seoses integreeritud piirihalduse kõikide aspektidega;
 2. jälgib liikmesriikide operatiivvajadusi seoses tagasisaatmise teostamisega, sealhulgas kogudes operatiivandmeid;
 3. viib läbi haavatavuse hindamise, mille käigus hinnatakse ka liikmesriikide suutlikkust ja valmisolekut tulla toime ohtude ja probleemidega välispiiridel;
 4. jälgib liikmesriikides asuvate ameti kontaktametnike kaudu välispiiride haldust;
 5. toetab EUROSURI raamistiku väljatöötamist ja toimimist;
 6. abistab liikmesriike olukorras, kus välispiiridel on vaja tõhustatud tehnilist ja operatiivabi, koordineerides ja korraldades ühisoperatsioone, võttes arvesse seda, et mõnikord on tegemist humanitaarhädaolukorraga ja merepäästega kooskõlas liidu ja rahvusvahelise õigusega;
 7. abistab liikmesriike olukorras, kus välispiiridel on vaja tõhustatud tehnilist ja operatiivabi, käivitades piirivalve kiirreageerimisoperatsioonid nende liikmesriikide välispiiridel, kus esineb spetsiifilisi ja ebaproportsionaalseid probleeme, võttes arvesse seda, et mõnikord on tegemist humanitaarhädaolukorraga ja merepäästega kooskõlas liidu ja rahvusvahelise õigusega;
 8. annab kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014 ja rahvusvahelise õigusega tehnilist ja operatiivabi liikmesriikidele ning kolmandatele riikidele seoses merehädaliste otsingu- ja päästetöödega, mis võivad toimuda merepiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse käigus;
 9. lähetab ühisoperatsioonide, kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus piirihaldusrühmade, rändehalduse tugirühmade ja tagasisaatmisrühmade raames Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse;
 10. loob tehniliste seadmete reservi, sealhulgas kiirreageerimise seadmete reservi, mida kasutatakse ühisoperatsioonidel, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidel ning rändehalduse tugirühmade raames, samuti tagasisaatmisoperatsioonidel ja tagasisaatmisega seotud sekkumistes;
 11. arendab ja haldab oma inimressursse ja tehnilist varustust, et panustada Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse ja tehniliste seadmete reservi, sealhulgas võttes tööle ja koolitades töötajaid, kes tegutsevad rühmaliikmetena;

12. rändehalduse tugirühmade raames esmase vastuvõtu piirkondades ja kontrollitavates keskustes;
13. lähetab operatiivtöötajaid ja tehnilisi seadmeid, et anda abi isikute kontrollimisel, küsitlemisel, tuvastamisel ning sõrmejälgede võtmisel;
14. kehtestab koostöös [Euroopa Liidu Varjupaigaameti] ja riiklike pädevate asutustega korra rahvusvahelist kaitset vajavate või taotleda soovivate inimeste edasisuunamiseks ja neile esialgse teabe andmiseks;
15. annab abi tagasisaatmismenetluse kõikides etappides ning tagasisaatmisoperatsioonide, sealhulgas tagasisaatmisega seotud sekkumiste koordineerimisel ja korraldamisel;
16. abistab liikmesriike olukordades, mis nõuavad suuremat tehnilist ja operatiivabi ebaseaduslike rändajate tagasisaatmise kohustuse täitmiseks, sealhulgas tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimise ja korraldamise kaudu;
17. loob sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate reservi;
18. lähetab tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus tagasisaatmisrühmad;
19. teeb asjaomaste ametite volituste raames koostööd Europoliga ja Eurojustiga ning toetab liikmesriike olukordades, kus välispiiridel on vaja suuremat tehnilist ja operatiivabi piiriülese organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu võitlemiseks;
20. teeb koostööd Euroopa Liidu Varjupaigaametiga, et eelkõige hõlbustada meetmete võtmist kolmandate riikide kodanike suhtes, kes kuuluvad tagasisaatmisele, sest nende rahvusvahelise kaitse taotlus on lõpliku otsusega tagasi lükatud;
21. teeb koostööd Euroopa Kalanduskontrolli Ameti ja Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga nende ametite volituste piires, et toetada artiklis 70 sätestatud rannikuvalve ülesandeid täitvaid riiklikke asutusi, pakkudes teenuseid, teavet, seadmeid ja koolitust ning koordineerides mitmetoetstarbelisi operatsioone;
22. teeb kolmandate riikidega käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades koostööd, mis võib samuti seisneda piirihaldusrühmade ja tagasisaatmisrühmade lähetamises operatiivtegevuse raames kolmandatesse riikidesse;
23. toetab kolmandaid riike muudesse kolmandatesse riikidesse teostatava tagasisaatmise koordineerimisel ja korraldamisel, sealhulgas tagasisaatmise eesmärgil isikuandmete jagamise kaudu;
24. abistab liikmesriike ja kolmandaid riike käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes tehtavas tehnilises ja operatiivkoostöös;
25. abistab liikmesriike ja kolmandaid riike piirivalveametnike, muude asjaomaste töötajate ja tagasisaatmisspetsialistide koolitamisel, sealhulgas ühiste koolitusstandardite kehtestamisel;
26. osaleb sellise teadus- ja innovatsioonitegevuse arendamises ja juhtimises, mis on välispiiride kontrolli ja nendel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse jaoks oluline ja mis hõlmab kõrgetasemelise valvetehnoloogia kasutamist, ning töötab käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades välja katseprojekte;
27. toetab tehniliste standardite väljatöötamist seadmete jaoks, mida kasutatakse piirikontrolli ja tagasisaatmise valdkonnas, sealhulgas süsteemide ja võrkude ühendamiseks;
28. töötab välja artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgu ja haldab seda;

29. töötab kooskõlas [määrusega (EÜ) nr 45/2001] välja ja käitab selliseid infosüsteeme, mis võimaldavad sujuvat ja usaldusväärset teabevahetust välispiiride haldamisel, ebaseaduslikul sisserändel ja tagasisaatmisel ilmnevate riskide kohta, tehes seda tihedas koostöös komisjoni, liidu organite, asutuste ja ametite ning otsusega 2008/381/EÜ loodud Euroopa rändevõrgustikuga;
 30. annab vastavalt vajadusele abi ühise teabejagamiskeskonna väljatöötamiseks, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõime tagamiseks;
 31. haldab ja käitab artiklis 80 osutatud veebipõhist võltsitud ja ehtsate dokumentide süsteemi;
 32. täidab [määrusest (millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS))] tulenevaid ameti ülesanded ja kohustusi ning tagab ETIASe keskküsimise loomise ja toimimise vastavalt [määruse (millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS))] artiklile 7.
- (2) Amet tegeleb omal algatusel tema volituste raamesse kuuluva teavitustegevusega. Ta annab üldsusele oma tegevuse kohta täpset ja põhjalikku teavet.

Teavitustegevus ei või kahjustada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ülesannete täitmist, eelkõige ei või selle käigus avaldada operatiivteavet, mis seaks avalikuks tulemise korral ohtu operatsioonide eesmärgi saavutamise. Teavitustegevus toimub ilma artikli 91 kohaldamist piiramata ning vastavalt haldusnõukogus vastu võetud asjakohastele teavitamis- ja levitamiskavadele ja vajaduse korral tihedas koostöös muude ametitega.

2. JAGU

TEABEVAHETUS JA KOOSTÖÖ

Artikkel 11

Heauskse koostöö kohustus

Amet ning piirihalduse ja tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvad rannikuvalveasutused, on kohustatud tegema heas usus koostööd ja vahetama teavet.

Artikkel 12

Kohustus vahetada teavet

1. Selleks et täita neile käesoleva määrusega antud ülesandeid, eelkõige selleks, et amet jälgiks liitu suunduvaid ja liidusiseseid rändevooge, koostaks riskianalüüsi, hindaks haavatavust ning osutaks tagasisaatmise valdkonnas tehnilist ja operatiivabi, jagavad amet ja piirihalduse ja tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvad rannikuvalveasutused, kooskõlas käesoleva määruse ning muu asjakohase teabevahetust käsitleva liidu ja liikmesriigi õigusega õigeaegselt ja täpselt kogu vajalikku teavet.
2. Amet võtab asjakohased meetmed, et hõlbustada oma ülesannetega seotud teabe vahetamist komisjoni ja liikmesriikidega ning vajaduse korral asjaomaste liidu ametitega.
3. Amet ja [Euroopa Liidu Varjupaigaamet] jagavad teavet riskianalüüsi, statistiliste andmete kogumise, kolmandates riikides valitseva olukorra hindamise, väljaõppe ja

liikmesriikidele hädaolukorra lahendamise plaanide koostamisel toetuse andmise eesmärgil. Ametid töötavad ühiselt välja selleks vajalikud vahendid ja struktuurid.

4. Amet võtab kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada oma ülesannetega seotud teabe vahetust Iirimaa ja Ühendkuningriigiga, kui see on seotud tegevusega, milles nimetatud riigid osalevad vastavalt artiklile 71 ja artikli 98 lõikele 5.

Artikkel 13

Riiklik kontaktpunkt

Liikmesriigid määravad riikliku kontaktpunkti ametiga suhtlemiseks kõikides ameti tegevust käsitlevates küsimustes. Riikliku kontaktpunktiga peab olema võimalik igal ajal ühendust võtta ja see peab tagama kogu ametilt saadud teabe õigeaegse levitamise kõigile asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele, eelkõige haldusnõukogu liikmetele ja riiklikule koordinatsioonikeskusele.

Artikkel 14

Andmeedastusvõrk

1. Amet töötab välja andmeedastusvõrgu, et pakkuda andmeedastus- ja analüütilisi vahendeid ning luua tingimused salastamata tundliku teabe ja salastatud teabe vahetamiseks riiklike koordinatsioonikeskustega ja nende vahel turvalisel viisil peaaegu reaalajas, ning haldab kõnealust andmeedastusvõrku. Võrk töötab kogu aeg, et tagada järgmine:
 - (a) kahe- ja mitmepoolne teabevahetus peaaegu reaalajas;
 - (b) audio- ja videokonverentside läbiviimine;
 - (c) salastamata tundliku teabe turvaline käitlemine, säilitamine, edastamine ja töötlemine;
 - (d) ELi salastatud teabe turvaline käitlemine, säilitamine, edastamine ja töötlemine kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ või liikmesriikides kohaldatavate samaväärsete salastatuse tasemeteni, tagades salastatud teabe käitlemise, säilitamise, edastamise ja töötlemise andmeedastusvõrgu eraldiasuvas ja nõuetekohaselt akrediteeritud osas.
2. Amet pakub tehnilist tuge ja tagab, et andmeedastusvõrk on kogu aeg kättesaadav ja toetab ameti hallatavat side- ja infosüsteemi.

Artikkel 15

Ameti hallatavad teabevahetussüsteemid ja rakendused

1. Amet võib võtta kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada oma ülesannetega seotud teabe vahetamist komisjoni ja liikmesriikidega ning vajaduse korral artiklites 69 ja 71 osutatud kolmandate isikute ja kolmandate riikidega.
2. Amet töötab välja infosüsteemi, mis võimaldab vahetada nimetatud osalejatega salastatud teavet ja salastamata tundlikku teavet ning artiklites 80 ja 87–91 osutatud

isikuandmeid kooskõlas komisjoni otsusega (EL, Euratom) 2015/444,³⁹ komisjoni otsusega (EL, Euratom) 2015/443⁴⁰ ja [määrusega (EÜ) nr 45/2001], võtab selle kasutusele ja käitab seda.

3. Amet võtab lõikes 2 osutatud infosüsteemi nõuetekohaselt kasutusele artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgus.
4. Tagasisaatmise valdkonnas töötab amet välja tagasisaatmise haldamise kesksüsteemi ja käitab seda; kõnealuses süsteemis töödeldakse kogu liikmesriikide süsteemide poolt automaatselt edastatud teavet, sealhulgas tagasisaatmisega seotud operatiivandmeid, mida amet vajab operatiivabi andmiseks vastavalt artiklile 49.

Artikkel 16

Teabevahetuse tehnilised standardid

Amet töötab välja tehnilised standardid:

- (a) andmeedastusvõrgu ühendamiseks riiklike võrkudega, mida kasutatakse liikmesriikide olukorrapiltide väljatöötamiseks, ja muude asjaomaste infosüsteemidega käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil;
- (b) ameti ja liikmesriikide asjaomaste teabevahetussüsteemide ja tarkvararakenduste väljatöötamiseks ja ühendamiseks käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil;
- (c) olukorrapiltide ja vajaduse korral konkreetsete olukorrapiltide edastamiseks ning teabevahetuse tagamiseks riiklike asutuste asjaomaste üksuste ja keskuste ning ameti lähetatud rühmade vahel mitmesuguste sidevahendite, näiteks satelliitside ja raadiovõrkude kaudu;
- (d) enda vahendite asukoha teatamiseks, kasutades seejuures võimaluse piires ära Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1285/2013⁴¹ kohaselt Galileo programmi raames loodud satelliitnavigatsioonisüsteemi tehnilist arengut.

Artikkel 17

Infokindlus

Liikmesriigid tagavad riiklike koordinaatsioonikeskuste kaudu, et nende asutused, ametid ja organid, mis kasutavad ameti andmeedastusvõrku ja teabevahetussüsteemi:

- (a) saavad nõuetekohase juurdepääsu asjaomastele süsteemidele ja võrkudele;
- (b) rakendavad artiklis 16 osutatud standardeid;
- (c) järgivad salastatud teabe käitlemisel turvaeeskirju ja -standardeid, mis on samaväärsed ameti kasutatavate turvaeeskirjade ja -standarditega;

³⁹ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

⁴⁰ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1285/2013 Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 876/2002 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 683/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 1).

- (d) vahetavad, töötlevad ja säilitavad salastamata tundlikku teavet ja salastatud teavet kooskõlas komisjoni otsusega 2015/443/EL.

3. JAGU

EUROSUR

Artikkel 18

EUROSUR

Käesoleva määrusega saab EUROSURist ühine raamistik teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks Euroopa piiri- ja rannikuvalve raames, et parandada olukorratundlikkust ja suurendada reageerimisvõimet liidu piirihalduse valdkonnas, eesmärgiga avastada ja tõkestada ebaseaduslikku rännet ja piiriülest kuritegevust ja võidelda nende vastu ning aidata tagada rändajate elude kaitsmine ja päästmine.

Artikkel 19

EUROSURi kohaldamisala

- (1) EUROSURi kohaldatakse ametlikes piiripunktides toimuvate kontrollide suhtes ning välistel maa-, mere- ja õhupiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse suhtes, sealhulgas ebaseadusliku piiriületamise seire, avastamise, tuvastamise, jälgimise, tõkestamise ja peatamise suhtes, eesmärgiga avastada ja tõkestada ebaseaduslikku rännet ja piiriülest kuritegevust ja võidelda nende vastu ning aidata tagada rändajate elude kaitsmine ja päästmine.
- (2) EUROSURi ei kohaldata mis tahes õiguslike või haldusmeetmete suhtes, mis võetakse pärast seda, kui liikmesriigi vastutavad asutused on peatanud piiriülese kuritegeliku tegevuse või ebaseaduslikult välispiire ületanud isikute liikumise.

Artikkel 20

EUROSURi osad

- (1) Liikmesriigid ja amet kasutavad teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks piirikontrolli valdkonnas EUROSURi raamistikku, mis koosneb järgmistest osadest:
 - (a) riiklikud koordineerimiskeskused;
 - (b) liikmesriikide olukorrapildid;
 - (c) Euroopa olukorrapildid, mis hõlmavad välispiiri piirilõikusid koos nende mõjutasemega;
 - (d) konkreetsed olukorrapildid;
 - (e) artiklis 29 osutatud EUROSURi ühendteenused;
 - (f) artiklite 9 ja 67 kohane integreeritud kava.
- (2) Riiklikud koordineerimiskeskused edastavad ametile andmeedastusvõrgu ja asjaomaste süsteemide kaudu oma liikmesriigi olukorrapildis ja vajaduse korral konkreetsetes olukorrapildides sisalduva teabe, mida on vaja Euroopa olukorrapildi väljatöötamiseks ja haldamiseks.

- (3) Amet tagab riiklikele koordinaatsioonikeskustele andmeedastusvõrgu kaudu igal ajal piiramatut ligipääsu konkreetsetele olukorrapiltidele ja Euroopa olukorrapildile.

Artikkel 21

Riiklik koordinaatsioonikeskus

- (1) Iga liikmesriik määrab riikliku koordinaatsioonikeskuse, kes kooskõlastab ja vahetab teavet kõikide välispiiride kontrolli eest riigi tasandil vastutavate asutuste vahel ning teiste riiklike koordinaatsioonikeskuste ja ameti vahel, ning käitab ja haldab kõnealust koordinaatsioonikeskust. Iga liikmesriik teavitab riikliku koordinaatsioonikeskuse loomisest komisjoni, kes omakorda teavitab sellest teisi liikmesriike ja ametit.
- (2) Ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist, on riiklik koordinaatsioonikeskus EUROSURI raamistikus ühtne kontaktpunkt teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks teiste riiklike koordinaatsioonikeskuste ja ametiga.
- (3) Riiklik koordinaatsioonikeskus teeb järgmist:
- (a) tagab õigeaegse teabevahetuse ja õigeaegse koostöö teiste välispiiride valvamise eest vastutavate riiklike asutuste vahel ning samuti teiste riiklike koordinaatsioonikeskuste ja ametiga;
 - (b) tagab õigeaegse teabevahetuse otsingu- ja päästeteenistuste, õiguskaitseasutuste ning varjupaiga- ja sissereändeasutustega ning haldab asjaomase teabe levitamist riigi tasandil;
 - (c) aitab kaasa vahendite ja töötajate tulemuslikule ja tõhusale juhtimisele;
 - (d) töötab välja liikmesriigi olukorrapildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 26;
 - (e) toetab ja koordineerib riigi piirikontrolliga seotud tegevuse kavandamist ja rakendamist;
 - (f) koordineerib riigi piirikontrollisüsteemi kooskõlas riigi õigusaktidega;
 - (g) toetab käesoleva määruse kohaldamisel riigi piirikontrolliga seotud tegevuse mõju regulaarset mõõtmist;
 - (h) koordineerib teiste liikmesriikide ja kolmandate riikidega operatiivmeetmeid, ilma et see piiraks ameti ja teiste liikmesriikide pädevust;
 - (i) vahetab Euroopa olukorrapilti panustamiseks ja piirivalveoperatsioonide toetamiseks riikliku sissereände kontaktametnikuga asjaomast teavet;
 - (j) koordineerib kasutajate juurdepääsu riiklikele ja ameti infosüsteemidele ning nende turvalisust.
- (4) Riiklik koordinaatsioonikeskus töötab kogu aeg.

Artikkel 22

Ülesannete jagamine liikmesriikide muudele asutustele

- (1) Liikmesriigid võivad sellistele piirkondlikele, kohalikele, funktsionaalsetele või muudele asutustele, kes on volitatud tegema operatiivotsuseid, usaldada ülesanded, mis on seotud olukorrateadlikkuse ja reageerimisvõime tagamisega nende pädevusse

kuuluvates valdkondades, kaasa arvatud artikli 21 lõike 3 punktides c, e ja f osutatud ülesanded ja pädevusvaldkonnad.

- (2) Liikmesriikide otsus jagada ülesandeid lõike 1 kohaselt ei tohi mõjutada riikliku koordineerimiskeskuse suutlikkust teha koostööd ja vahetada teavet teiste riiklike koordineerimiskeskuste ja ametiga.
- (3) Eelnevalt riigi tasandil kindlaks määratud juhtudel võib riiklik koordineerimiskeskus anda lõikes 1 osutatud asutusele loa suhtlemiseks ja teabe vahetamiseks teise liikmesriigi piirkondlike asutuste või riikliku koordineerimiskeskusega või kolmanda riigi pädevate asutustega, tingimusel et see asutus teavitab sellisest suhtlemisest ja teabevahetusest korrapäraselt oma riiklikku koordineerimiskeskust.

Artikkel 23

EUROSURI käsiraamat

- (1) Komisjon, keda abistab vastavalt artikli 117 lõikes 2 osutatud menetlusele komitee, võtab tihedas koostöös ameti ja muude asjaomaste liidu ametite, asutuste või organitega vastu ja teeb kättesaadavaks EUROSURI rakendamist ja haldamist käsitleva praktilise käsiraamatu (edaspidi „käsiraamat“). Käsiraamat sisaldab tehnilisi ja tegevussuuniseid, soovitusi ja parimaid tavasid, sealhulgas kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta. Komisjon võtab käsiraamatu vastu soovitusel vormis.
- (2) Komisjon võib pärast liikmesriikide ja ametiga konsulteerimist teha otsuse määrata käsiraamatu teatavate osade salastatuse tasemeks „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ kooskõlas komisjoni kodukorraga.

Artikkel 24

EUROSURI järelvalve

- (1) Amet ja liikmesriigid kehtestavad menetlused, mille abil kontrollitakse EUROSURI tehnilise ja operatiivtegevuse kooskõla eesmärgiga saavutada nõuetekohane olukorrateadlikkus ja reageerimisvõime välispiiridel.
- (2) Amet jälgib pidevalt andmeedastusvõrgu pakutava teenuse ja nende andmete kvaliteeti, mida jagatakse EUROSURI olukorrapildis.
- (3) Amet edastab kvaliteedikontrolli käsitleva teabe EUROSURI ühendteenuste raames asjaomastele kasutajatele. Kõnealune teave salastatakse tasemel „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

4. JAGU

OLUKORRATEADLIKKUS

Artikkel 25

Olukorrapildid

- (1) Teabe kogumise, hindamise, kõrvutamise, analüüsi, tõlgendamise, loomise, näitlikustamise ja levitamise kaudu töötatakse välja liikmesriikide olukorrapildid, Euroopa olukorrapilt ja konkreetsed olukorrapildid.

Lõikes 1 osutatud olukorrapildid koosnevad järgmistest kihtidest:

- (a) sündmustekiht, mis hõlmab kõiki ebaseadusliku piiriületuse, piiriülese kuritegevuse ja omavolilise teisese rände avastamisega seotud sündmusi;
 - (b) tegevuskiht, mis sisaldab teavet operatsioonide kohta, sealhulgas operatsiooniplaanis ette nähtud lähetuskava, tegevuspiirkonda, patrullimisgraafikuid ja sidekoode ning kasutatavate vahendite asukohta, staatust ja liiki;
 - (c) analüüsikiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamiseks ning eelkõige välispiiri piirilõikude mõjutaseme määramiseks vajalikku analüüsitud teavet, sealhulgas fotosid, geograafilisi andmeid, põhisuundumusi ja -näitajaid, analüütilisi aruandeid ja muud asjakohast teavet.
- (2) Lõikes 1 osutatud olukorrapildid võimaldavad tuvastada ja jälgida sündmusi, operatsioone ja analüüse olukorras, kus inimeste elu on ohus.
 - (3) Lõikes 1 osutatud olukorrapiltide sündmuste-, tegevus- ja analüüsikihi ülesehitus on samasugune.
 - (4) Olukorrapiltide infokihtide üksikasjad ja konkreetsete olukorrapiltide koostamise eeskirjad kehtestatakse rakendusaktiga, mille komisjon võtab vastu kooskõlas artikli 117 lõikes 3 osutatud menetlusega.

Rakendusaktis täpsustatakse esitatavate andmete liigid, konkreetsete andmete kogumise, töötlemise, arhiveerimise ja edastamise eest vastutavad üksused, maksimaalsed teatamistähtajad, andmeturbe ja -kaitse eeskirjad ning nendega seotud kvaliteedikontrolli mehhanismid.

Artikkel 26

Liikmesriigi olukorrapilt

- (1) Riiklik koordinatsioonikeskus töötab välja oma riigi olukorrapildi, et pakkuda kõikidele piirikontrolli eest vastutavatele asutustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet, ning haldab seda.
- (2) Liikmesriigi olukorrapilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:
 - (a) liikmesriigi piirivalvesüsteem kooskõlas liikmesriigi õigusaktidega;
 - (b) kohakindlad ja teisaldatavad andurid, mida käitavad välispiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse eest vastutavad riiklikud asutused;
 - (c) piiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevusega ja muude seireülesannetega tegelevad patrullid;
 - (d) kohalikud, piirkondlikud ja muud koordinatsioonikeskused;
 - (e) muud asjaomased riiklikud asutused ja süsteemid, sealhulgas sisserände kontaktametnikud, operatiivkeskused ja kontaktpunktid;
 - (f) kontrollid piiridel,
 - (g) amet;
 - (h) teiste liikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused;

- (i) kolmandate riikide asutused artiklis 75 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute ning piirkondlike võrkude raames;
 - (j) laevaettekannete süsteemid kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega;
 - (k) muud asjaomased Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid;
 - (l) muud allikad.
- (3) Igale liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihil kajastatud juhtumile määrab riiklik koordinatsioonikeskus hinnangulise mõjutaseme, mis võib olla kas madal, keskmine, kõrge või kriitiline. Ametit teavitatakse kõikidest juhtumitest.
- (4) Riiklik koordinatsioonikeskus võib teha vastutava riikliku asutuse taotlusel otsuse anda juurdepääs sõjalisi vahendeid käsitlevale teabele üksnes teadmismisvabaduse alusel.
- (5) Naaberliikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused jagavad nii vahetult kui ka peaaegu reaalajas üksteise naabruses asuvaid välispiiri piirilõike käsitlevat olukorrapilti, sealhulgas kõnealustel välispiiri piirilõikudel kasutatavate enda vahendite asukohta, staatust ja liiki.

Artikkel 27

Euroopa olukorrapilt

- (1) Amet töötab välja Euroopa olukorrapildi, et pakkuda riiklikele koordinatsioonikeskustele ja komisjonile tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet ja analüüsi välispiiride, piiriele ala ja omavolilise teisese rände kohta, ning haldab seda.
- (2) Euroopa olukorrapilt koosneb järgmistest allikatest kogutud teabest:
- (a) riiklikud koordinatsioonikeskused, liikmesriikide olukorrapildid käesoleva artikliga nõutavas ulatuses ning liikmesriikide sisserände kontaktametnikelt saadud teave ja aruanded;
 - (b) amet ning artiklite 32 ja 77 kohaselt selle kontaktametnike esitatud teave ja aruanded;
 - (c) liidu delegatsioonid ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid ja operatsioonid;
 - (d) muud artiklis 69 nimetatud asjaomased liidu ametid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid;
 - (e) kolmandate riikide asutused artiklis 73 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute ning piirkondlike võrkude raames ja artikli 74 lõikes 1 osutatud töökorra alusel;
 - (f) muud allikad.
- (3) Euroopa olukorrapildi sündmustekiht sisaldab teavet seoses järgmisega:
- (a) liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihis sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;
 - (b) ühises piiriele luurepildis sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;

- (c) juhtumid ameti koordineeritava ühisoperatsiooni või kiirreageerimise tegevuspiirkonnas või esmase vastuvõtu piirkonnas või kontrollitavas keskses.
- (4) Euroopa olukorrapildi tegevuskiht sisaldab teavet ameti koordineeritud ühisoperatsioonide ja kiirreageerimiste ning esmase vastuvõtu piirkondade ja kontrollitavate keskuste kohta, sealhulgas missiooni kirjeldust, tegevuskohta, staatust, kestust, teavet osalevate liikmesriikide ja muude osalejate kohta, igapäevaseid ja igapäevaseid olukorda käsitlevaid aruandeid, statistilisi andmeid ning meedia jaoks koostatud andmepakette.
- (5) Euroopa olukorrapildi tegevuskihis sisalduva enda vahendeid käsitleva teabe võib vajaduse korral salastada tasemel „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.
- (6) Euroopa olukorrapildi puhul võtab amet arvesse seda mõjutaset, mille riiklik koordinatsioonikeskus liikmesriigi olukorrapildis konkreetsele juhtumile on määranud; igale piirielel alal toimunud juhtumile määrab amet hinnangulise mõjutaseme ja teatab sellest riiklikele koordinatsioonikeskustele.

Artikkel 28

Konkreetne olukorrapilt

- (1) Amet ja liikmesriigid võivad töötada välja konkreetse olukorrapildi, et toetada konkreetset operatiivtegevust välispiiril või jagada teavet artiklis 69 osutatud kolmandate isikute, artiklis 76 osutatud kolmandate riikide või mõlemaga, ning hallata seda.
- (2) Konkreetne olukorrapilt koosneb liikmesriigi ja Euroopa olukorrapildi alamteabest.
- (3) Konkreetse olukorrapildi väljatöötamise ja jagamise korda kirjeldatakse asjaomase operatiivtegevuse jaoks koostatud operatsiooniplaanis ning kahe- või mitmepoolses lepingus, kui konkreetne olukorrapilt töötatakse välja kolmandate riikidega tehtava kahe- või mitmepoolse koostöö raames.

Artikkel 29

EUROSURi ühendteenused

- (1) Amet koordineerib EUROSURi ühendteenuseid, et tagada riiklike koordinatsioonikeskuste, komisjoni ja iseenda varustamine välispiire ja piirielel ala hõlmava teabega korrapärasel, usaldusväärsel ja kulutõhusal viisil.
- (2) Amet annab riikliku koordinatsioonikeskuse taotluse korral riiklikule koordinatsioonikeskusele taotluse esitanud liikmesriigi välispiiri ja piirielel ala hõlmavat teavet, mis võib pärineda järgmistest allikatest:
- (a) selliste kolmanda riigi määratud sadamate ja rannikute valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseaduslikuks sisserändeks või piiriüleseks kuritegevuseks kasutatavate laevade või muude aluste lähte- või transiidipunktid;
- (b) selliste laevade või muude aluste jälgimine avamerel, mille puhul on kindlaks tehtud või mille puhul on tekkinud kahtlus, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisserändeks või piiriüleseks kuritegevuseks;

- (c) mereala seire määratud piirkondades, et avastada, tuvastada ja jälgida laevu ja muid aluseid, mille puhul on tekkinud kahtlus või mille puhul on kindlaks tehtud, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisserändeks või piiriüleseks kuritegevuseks;
 - (d) mereala keskkonnaseire määratud piirkondades ja välisel maismaa- või õhupiiril toimuva seire- ja patrulltegevuse optimeerimiseks;
 - (e) selliste välispiiril asuvate määratud piirielsete alade valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevuse potentsiaalsed lähte- või transiidipunktid;
 - (f) liitu suunduvate ja liidusiseste rändevoogude jälgimine;
 - (g) meediaseire, avalikust allikast pärit luureandmed ja internetis toimuva tegevuse analüüsimine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/680⁴² ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevuse tõkestamiseks;
 - (h) suuremahuliste infosüsteemide analüüsimine ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevuse puhul kasutatavate muutuvate marsruutide ja meetodite avastamiseks.
- (3) Amet võib riikliku koordinatsioonikeskuse taotluse täitmisest keelduda tehnilistel, rahalistel või operatiivpõhjustel. Amet teavitab riiklikku koordinatsioonikeskust õigeaegselt sellise keeldumise põhjustest.
- (4) Amet võib omal algatusel kasutada lõikes 2 osutatud valvevahendeid teabe kogumiseks piirielese ala kohta, kui see on vajalik Euroopa olukorrapildi jaoks.

5. JAGU **RISKIANALÜÜS**

Artikkel 30 **Riskianalüüs**

1. Amet jälgib liitu suunduvaid ja liidusiseseid rändevooge ning suundumusi ja muid võimalikke probleeme liidu välispiiridel ja tagasisaatmise valdkonnas. Selleks kehtestab amet tegevdirektori ettepanekul põhineva haldusnõukogu otsusega ühise integreeritud riskianalüüsi mudeli, mida amet ja liikmesriigid kohaldavad. Ühist integreeritud riskianalüüsi mudelit ajakohastatakse artikli 8 lõikes 7 osutatud Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegilise poliitikatsükli hindamise tulemuste põhjal. Amet hindab ka haavatavust vastavalt artiklile 33.

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

2. Amet koostab üldisi iga-aastaseid riskianalüüse, mis esitatakse vastavalt artiklile 91 Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile, ning operatiivtegevuse erivajadustele kohandatud riskianalüüse. Iga kahe aasta tagant koostab amet Euroopa integreeritud piirihalduse strateegilise riskianalüüsi, mille ta esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile ning mida võetakse arvesse Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegilise poliitikatsükli ettevalmistamiseks.
3. Lõikes 2 osutatud ameti riskianalüüsid hõlmavad kõiki Euroopa integreeritud piirihalduse seisukohast asjakohaseid aspekte, eesmärgiga töötada välja varajase hoiatamise mehhanism.
4. Liikmesriigid edastavad ametile kogu vajaliku teabe välispiiride ja tagasisaatmise valdkonna olukorra, suundumuste ja nendega seotud võimalike ohtude kohta. Liikmesriigid esitavad ametile korrapäraselt või tema nõudmise korral kogu asjakohase teabe, näiteks Schengeni *acquis* rakendamisel kogutud statistilised ja operatiivandmed, samuti artikli 26 kohaselt liikmesriigi olukorrapildi analüüsikihis sisalduva teabe.
5. Riskianalüüsi tulemused esitatakse haldusnõukogule õigeaegselt ja täpselt.
6. Liikmesriigid võtavad arvesse riskianalüüsi tulemusi, kui nad kavandavad oma operatsioone ja tegevust välispiiridel ning oma tegevust seoses tagasisaatmisega.
7. Amet kasutab ühise integreeritud riskianalüüsi mudeli tulemusi piirivalveametnike ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate koolituse ühise põhiõppekava väljatöötamisel.

6. JAGU

ENNETAMINE JA REAGEERIMINE

Artikkel 31

Välispiiri piirilõikude kindlaksmääramine

Käesoleva määruse kohaldamisel jagab iga liikmesriik oma välise maismaa- ja merepiiri, ning kui see on asjakohane, õhupiiri piirilõikudeks, ja teavitab sellest ametit.

Kui liikmesriik soovib piirilõike muuta, tuleb see ametiga kooskõlastada, et tagada ameti tehtava riskianalüüsi järjepidevus.

Artikkel 32

Ameti kontaktametnikud liikmesriikides

1. Amet tagab kõigi liikmesriikide välispiiride haldamise ja tagasisaatmise korrapärase jälgimise ameti kontaktametnike kaudu.
Amet võib otsustada, et üks kontaktametnik jälgib kuni nelja liikmesriiki, mis asuvad geograafiliselt üksteisele lähedal.
2. Tegevdirektor nimetab ameti koosseisuliste töötajate seast eksperdid, kes lähetatakse kontaktametnikena. Tegevdirektor teeb riskianalüüsi põhjal ja asjaomaste liikmesriikidega konsulteerides ettepaneku lähetuse laadi ja tingimuste, liikmesriigi

või piirkonna, kuhu kontaktametnik võidakse lähetada, ning võimalike ülesannete kohta, mis ei ole hõlmatud lõikega 3. Tegevdirektori ettepaneku peab kinnitama haldusnõukogu. Tegevdirektor teavitab määramisest asjaomast liikmesriiki ja määrab koos liikmesriigiga kindlaks lähetuse koha.

3. Kontaktametnikud tegutsevad ameti nimel ja nende ülesandeks on edendada koostööd ja dialoogi ameti ning piirihalduse ja tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutuste, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvate rannikuvalveasutuste vahel. Kontaktametnikud teevad eelkõige järgmist:
 - (a) peavad ühendust ameti ning piirihalduse ja tagasipöördumise eest vastutavate riiklike asutustega, sealhulgas rannikuvalveasutustega, kui nad täidavad piirikontrolli ülesandeid;
 - (b) toetavad sellise teabe kogumist, mida amet nõuab artiklis 30 osutatud ebaseadusliku sisserände jälgimiseks ja riskianalüüsiks;
 - (c) toetavad artiklis 33 osutatud teabe kogumist, mida amet nõuab haavatavuse hindamiseks;
 - (d) jälgivad meetmeid, mida liikmesriigid võtavad piirilõikudel, millele on vastavalt artiklile 35 määratud kõrge või kriitiline mõjutase;
 - (e) aitavad edendada välispiiride haldamist ja tagasisaatmist käsitleva liidu õigustiku kohaldamist, sealhulgas seoses põhiõiguste järgimisega;
 - (f) võimaluse korral abistavad liikmesriike nende piirihaldust käsitlevate hädaolukorra lahendamise plaanide koostamisel;
 - (g) hõlbustavad liikmesriikide ja ameti suhtlust, jagavad liikmesriikidele ameti asjakohast teavet, sealhulgas käimasolevate operatsioonide kohta;
 - (h) annavad tegevdirektorile korrapäraselt aru välispiiridel valitseva olukorra ning asjaomase liikmesriigi suutlikkuse kohta tegeleda tõhusalt olukorraga välispiiridel; annavad aru asjaomastes kolmandatesse riikidesse suunatud tagasisaatmisoperatsioonide elluviimise kohta;
 - (i) jälgivad meetmeid, mida liikmesriigid võtavad seoses olukorraga, mis nõuab kiiret tegutsemist välispiiridel, nagu on osutatud artiklis 43;
 - (j) jälgivad meetmeid, mida liikmesriigid võtavad seoses tagasisaatmisega, ja toetavad sellise teabe kogumist, mida amet vajab artiklis 49 osutatud tegevusteks.
4. Kui lõike 3 punktis h osutatud kontaktametniku aruandes väljendatakse muret seoses asjaomase liikmesriigi jaoks olulise ühe või mitme aspektiga, teavitab tegevdirektor viivitamata asjaomast liikmesriiki.
5. Lõike 3 kohaldamisel ning kooskõlas liikmesriigi ja liidu julgeoleku- ja andmekaitse-eeskirjadega on kontaktametnikul:
 - (a) õigus saada teavet riiklikult koordineeritud keskuselt ja riigi olukorrapildilt, mis on koostatud vastavalt artiklile 26;
 - (b) kohustus pidada korrapäraselt ühendust piirihalduse ja tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutustega, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvate rannikuvalveasutustega, teavitades ühtlasi asjaomase liikmesriigi määratud kontaktpunkti.

6. Kontaktametniku aruanne on artiklis 33 osutatud haavatavuse hindamise osa. Aruanne edastatakse asjaomasele liikmesriigile.
7. Oma ülesandeid täites saavad kontaktametnikud juhiseid üksnes ametilt.

Artikkel 33

Haavatavuse hindamine

1. Amet kehtestab tegevdirektori ettepanekul põhineva haldusnõukogu otsusega haavatavuse hindamise ühise metoodika. Metoodika hõlmab objektiivseid kriteeriume, mille põhjal amet haavatavust hindab, hindamiste sagedust, seda, kuidas tuleb teha haavatavuse järjestikuseid hindamisi, ning soovitude elluviimise jälgimiseks ette nähtud tulemusliku süsteemi üksikasju.
2. Amet jälgib ja hindab artikli 3 lõike 1 punkti a kohaselt liikmesriikide piirikontrolliks vajalike tehniliste seadmete, süsteemide, suutlikkuse, vahendite, taristu ning nõuetekohaselt kvalifitseeritud ja koolitatud töötajate olemasolu. Sellest tulenevalt hindab amet artikli 67 lõikes 4 osutatud suutlikkuse arengukavade teostatavust ja rakendamist. Tulevikku silmas pidades on tegemist ennetusmeetmega, mis võetakse artikli 30 lõike 2 alusel koostatud riskianalüüsi alusel. Amet korraldab seire ja hindamise vähemalt kord aastas, kui tegevdirektor ei otsusta riskihindamise või eelmise haavatavuse hindamise põhjal teisiti.
3. Ilma et see piiraks artiklite 9 ja 67 kohaldamist, annavad liikmesriigid ameti taotlusel teavet riigi tasandil piirikontrolli tegemiseks olemasolevate tehniliste seadmete, personali ja võimaluse korral ka olemasolevate rahaliste vahendite kohta. Ameti taotlusel annavad liikmesriigid teavet ka oma piirihaldust käsitlevate hädaolukorra lahendamise plaanide kohta.
4. Haavatavuse hindamise eesmärk on võimaldada ametil hinnata liikmesriikide suutlikkust ja valmidust tulla toime eesseisvate probleemidega, sealhulgas praeguste ja tulevaste ohtude ja survega välispiiridel; teha kindlaks, eriti nende liikmesriikide puhul, kes seisavad silmitsi spetsiifiliste ja ebaproportsionaalsete probleemidega, võimalikud vahetud tagajärjed välispiiridel ning hilisemad tagajärjed Schengeni ala toimimisele ning hinnata liikmesriikide suutlikkust panustada Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse ja tehniliste seadmete reservi, sealhulgas kiirreageerimise seadmete reservi. See hindamine ei mõjuta Schengeni hindatismehhanismi.
5. Haavatavuse hindamisel võtab amet arvesse liikmesriikide suutlikkust täita kõiki piirihaldusega seotud ülesandeid, sealhulgas suutlikkust tulla toime võimaliku suure arvu isikute saabumisega nende territooriumile.
6. Haavatavuse hindamise tulemused esitatakse asjaomastele liikmesriikidele. Asjaomased liikmesriigid võivad selle hindamise kohta märkusi esitada.
7. Vajaduse korral esitab tegevdirektor asjaomase liikmesriigiga konsulteerides soovitusi, milles määratakse kindlaks vajalikud meetmed, mille asjaomane liikmesriik peab võtma, ning tähtsaja, mille jooksul tuleb need meetmed rakendada. Tegevuskava põhjal, mille liikmesriigid on tegevdirektoriga konsulteerides välja töötanud, kutsub tegevdirektor asjaomaseid liikmesriike üles võtma vajalikke meetmeid.

8. Haavatavuse hindamise tulemuste põhjal ning ameti riskianalüüsi, asjaomase liikmesriigi märkusi ja Schengeni hindamismehhanismi tulemusi arvesse võttes soovib tegevdirektor asjaomastele liikmesriikidele meetmeid.

Nende meetmete eesmärk peaks olema kõrvaldada hindamise käigus tuvastatud haavatavused, et liikmesriigid saaksid suurendada oma valmisolekut tulla toime eesseisvate probleemidega, tõhustades või täiustades oma suutlikkust, tehnilisi seadmeid, süsteeme, ressursse ja hädaolukorra lahendamise plaane.
9. Tegevdirektor jälgib soovitude rakendamist liikmesriikide poolt käesoleva artikli lõikes 7 osutatud tegevuskavadest lähtudes esitavate korrapäraste aruannete abil.

Kui on oht, et liikmesriik ei suuda soovitud kindlaks määratud aja jooksul rakendada, teavitab tegevdirektor sellest viivitamata haldusnõukogu liiget, kes on pärit asjaomasest liikmesriigist, ja komisjoni ning uurib selle liikmesriigi asjaomastelt asutustelt viivituse põhjuseid ja pakub meetme rakendamise edendamiseks ameti tuge.
10. Kui liikmesriik ei rakenda soovitudes esitatud vajalikke meetmeid käesoleva artikli lõikes 7 ette nähtud tähtaja jooksul, edastab tegevdirektor küsimuse haldusnõukogule ja teavitab komisjoni. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori ettepaneku alusel vastu otsuse, milles määratakse kindlaks vajalikud meetmed, mille asjaomane liikmesriik peab võtma, ning tähtaeg, mille jooksul tuleb neid meetmeid rakendada. Haldusnõukogu otsus on liikmesriigi jaoks siduv. Kui liikmesriik ei rakenda meetmeid otsuses ette nähtud tähtaja jooksul, teavitab haldusnõukogu sellest nõukogu ja komisjoni ning võidakse võtta lisameetmeid vastavalt artiklile 43.
11. Haavatavuse hindamise tulemused edastatakse kooskõlas artikliga 91 Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile regulaarselt ja vähemalt kord aastas.

Artikkel 34

Haavatavuse hindamise ja Schengeni hindamismehhanismi sünergia

1. Haavatavuse hindamise ja määrusega (EL) nr 1053/2013 loodud Schengeni hindamismehhanismi sünergiat maksimeeritakse, et saada Schengeni ala toimimisest parem olukorrapilt, vältida võimaluste piires liikmesriikides tehtavate jõupingutuste dubleerimist ja tagada, et välispiiride haldamist toetavate liidu finantsinstrumente kasutamine on paremini koordineeritud.
2. Lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamiseks kehtestavad komisjon ja amet vajaliku korra üksteisega haavatavuse hindamise ja Schengeni hindamismehhanismi kõigi tulemuste korrapäraseks, turvaliseks ja õigeaegseks jagamiseks piirihalduse valdkonnas. Vahetismehhanism hõlmab haavatavuse hindamise ja Schengeni hindamiskülastuste aruandeid, nendele järgnevaid soovitusi, tegevuskavasid ja liikmesriikide esitatud ajakohastatud teavet tegevuskavade rakendamise kohta.
3. Lõikes 2 osutatud kord hõlmab Schengeni hindamismehhanismi tulemusi tagasisaatmise valdkonnas tagamaks, et amet on kindlaks teinud puudustest täiesti teadlik ja saab pakkuda välja sobivaid meetmeid asjaomaste liikmesriikide toetamiseks selles valdkonnas.

Artikkel 35

Mõjutaseme määramine välispiiri piirilõikudele

1. Ameti riskianalüüsist ja haavatavuse hindamisest lähtudes ning kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga määrab amet igale liikmesriigi välise maismaa- ja merepiiri, ning kui see on asjakohane, õhupiiri piirilõigule ühe järgmistest mõjutasemetest või muudab neid:
 - (a) madal mõjutase, kui asjaomases piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid ei mõjuta oluliselt piiri turvalisust;
 - (b) keskmine mõjutase, kui asjaomases piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad mõõdukalt piiri turvalisust;
 - (c) kõrge mõjutase, kui asjaomases piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad oluliselt piiri turvalisust;
 - (d) kriitiline mõjutase, kui asjaomases piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sissērände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad otsustavalt piiri turvalisust ja võivad seada ohtu Schengeni ala toimimise.
2. Riiklik koordinatsioonikeskus hindab pidevalt piirilõikude mõjutaseme muutmise vajadust, võttes arvesse liikmesriigi olukorrapildis sisalduvat teavet, ja teavitab vastavalt ametit.
3. Amet esitab välispiiridele määratud mõjutasemed Euroopa olukorrapildis.

Artikkel 36

Reageerimine vastavalt mõjutasemele

1. Liikmesriigid tagavad, et välispiiri piirilõikudel toimuv piirikontrollitegevus on kooskõlas välispiiri piirilõigule määratud mõjutasemega, järgmisel viisil:
 - (a) kui välispiiri piirilõigule on määratud madal mõjutase, organiseerivad välispiiride kontrolli eest vastutavad riiklikud asutused riskianalüüsi põhjal korrapärase kontrolli ning tagavad, et piirialal oleks piisavalt töötajaid ja vahendeid, et täita jälgimise, tuvastamise ja peatamisega seotud ülesandeid;
 - (b) kui välispiiri piirilõigule on määratud keskmine mõjutase, tagavad välispiiride kontrolli eest vastutavad riiklikud asutused lisaks punkti a alusel võetavatele meetmetele, et sellel piirilõigul võetakse asjakohased kontrollimeetmed. Selliste kontrollimeetmete võtmise korral teavitatakse sellest riiklikku koordinatsioonikeskust. Riiklik koordinatsioonikeskus koordineerib igasugust artikli 21 lõike 3 kohaselt antavat toetust;
 - (c) kui välispiiri piirilõigule on määratud kõrge mõjutase, tagab asjaomane liikmesriik lisaks punkti b alusel võetavatele meetmetele oma riikliku koordinatsioonikeskuse kaudu, et asjaomasel välispiiri piirilõigul tegutsevad riiklikud asutused saavad vajaliku toetuse ning et võetakse tugevdatud

kontrollimeetmed. Asjaomane liikmesriik võib taotleda ametilt abi, kui on täidetud artiklis 37 sätestatud ühisoperatsioonide või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käivitamise tingimused;

- (d) kui välispiiri piirilõigule määratakse kriitiline mõjutase, teavitab amet sellest komisjoni. Asjaomane liikmesriik ja amet rakendavad peale punkti c kohaste meetmete soovitusel, mille ameti tegevdirektor esitas kooskõlas artikliga 42.
- 2. Riiklik koordinatsioonikeskus teavitab korrapäraselt ametit lõike 1 punktide b, c ja d kohaselt riigi tasandil võetud meetmetest.
- 3. Kui keskmine, kõrge või kriitiline mõjutase määratakse teise liikmesriigi või kolmanda riigi (kellega on sõlmitud artiklites 73 ja 74 osutatud lepingud või loodud piirkondlikud võrgud) naabruses asuvale välispiiri piirilõigule, võtab riiklik koordinatsioonikeskus ühendust naaberliikmesriigi riikliku koordinatsioonikeskusega või naabruses asuva riigi pädeva asutusega ning püüab koordineerida koos ametiga vajalikke piiriüleseid meetmeid.
- 4. Amet hindab koos asjaomaste liikmesriikidega mõjutasemete määramist ning mõjutasemele vastavaid meetmeid, mis on võetud liikmesriikide ja liidu tasandil. Seda hindamist võetakse arvesse haavatavuse hindamisel, mille amet teeb kooskõlas artikliga 33.

7. JAGU

AMETI TEGEVUS VÄLISPIIRIDEL

Artikkel 37

Ameti tegevus välispiiridel

- 1. Liikmesriik võib taotleda ametilt abi oma välispiiride kontrolliga seotud kohustuste täitmisel. Lisaks viib amet ellu meetmeid kooskõlas artiklitega 42 ja 43.
- 2. Amet korraldab asjakohase tehnilise ja operatiivabi vastuvõtvale liikmesriigile ning võib kooskõlas asjakohase liidu ja rahvusvahelise õigusega, sealhulgas tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega, võtta ühe või mitu järgmistest meetmetest:
 - (a) ühisoperatsioonide koordineerimine ühe või mitme liikmesriigi jaoks ning Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse ja tehniliste seadmete lähetamine;
 - (b) piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide korraldamine ning Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse ja tehniliste seadmete lähetamine;
 - (c) ühe või mitme liikmesriigi ja kolmanda riigi välispiiridel tegevuse koordineerimine, sealhulgas ühisoperatsioonide koordineerimine kolmandate riikidega;
 - (d) Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse lähetamine rändehalduse tugirühmade raames muu hulgas esmase vastuvõtu piirkondadesse või kontrollitavatesse kesksustesse ja vajaduse korral selleks, et anda tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmistoimingute puhul;

- (e) käesoleva lõike punktides a, b ja c nimetatud operatsioonide raames ning kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014 ja rahvusvahelise õigusega tehnilise ja operatiivabi andmine liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele seoses merehädaliste otsingu- ja päästetöödega, mis võivad toimuda merel elluviidavate piirivalveoperatsioonide käigus;
 - (f) EUROSURI ühendteenuste eeliskohtlemine.
- 3. Amet rahastab või kaasrahastab lõikes 2 osutatud tegevusi oma eelarvest kooskõlas tema suhtes kohaldatavate finantsreeglitega.
 - 4. Kui ametil tekib olukorra tõttu välispiiridel vajadus oluliselt suurema rahastamise järele, teavitab ta sellest viivitamata Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni.

Artikkel 38

Ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide algatamine välispiiridel

- 1. Liikmesriik võib paluda ametil käivitada ühisoperatsioone, et lahendada ees seisvaid probleeme, sealhulgas tulla toime ebaseadusliku sisserändega, välispiiridel esinevate praeguste ja tulevaste ohtudega või piiriülese kuritegevusega, või osutada suuremat tehnilist ja operatiivabi, kui ta täidab oma kohustusi seoses välispiiride kontrolliga.
- 2. Kui liikmesriik, kes seisab silmitsi spetsiifiliste ja ebaoproportsionaalsete probleemidega, eriti välispiiride teatavatesse punktidesse suure hulga selliste kolmandate riikide kodanike saabumisega, kes üritavad siseneda loata tema territooriumile, seda taotleb, võib amet lähetada kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi territooriumile piiratud ajavahemikuks piirivalve kiirreageerimisrühma.
- 3. Tegevdirektor hindab, kiidab heaks ja koordineerib liikmesriikide esitatud ühisoperatsioonide ettepanekuid. Ühisoperatsioonidele ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidele eelneb põhjalik, usaldusväärne ja ajakohane riskianalüüs, mis võimaldab ametil seada kavandatavad ühisoperatsioonid ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonid tähtsuse järjekorda, võttes arvesse mõju välispiiri piirilõikudele vastavalt artiklile 35 ja vahendite olemasolu.
- 4. Ühisoperatsiooni ja piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni eesmärgid võib saavutada mitmetoetstarbelise operatsiooni osana. Sellised operatsioonid võivad hõlmata rannikuvalve ülesandeid ja piiriülese kuritegevuse tõkestamist, sealhulgas võitlust rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu, ning rändehaldust, mis hõlmab isikute tuvastamist, registreerimist, küsitlemist ja tagasisaatmist.

Artikkel 39

Operatsiooniplaan ühisoperatsioonideks

- 1. Ühisoperatsiooni ettevalmistamisel koostab tegevdirektor koostöös vastuvõtva liikmesriigiga vajalike tehniliste seadmete ja töötajate loetelu, võttes arvesse vastuvõtva liikmesriigi käsutuses olevaid vahendeid. Nende asjaolude põhjal määrab amet kindlaks tehnilise- ja operatiivtoe paketi ning suutlikkuse suurendamise meetmed, mida operatsiooniplaan peab hõlmama.
- 2. Tegevdirektor koostab välispiiridel korraldatavateks ühisoperatsioonideks operatsiooniplaani. Tegevdirektor ja vastuvõttev liikmesriik lepivad osalevate

liikmesriikidega konsulteerides kokku operatsiooniplaanis, milles täpsustatakse ühisoperatsiooni korralduslikud ja menetluslikud aspektid.

3. Operatsiooniplaan on ametile, vastuvõtvale liikmesriigile ja osalevatele liikmesriikidele siduv. See hõlmab kõiki aspekte, mida peetakse ühisoperatsiooni elluviimiseks vajalikuks, sealhulgas järgmist:
- (a) olukorra kirjeldus, töömeetodid ja lähetamise eesmärgid, sealhulgas operatiiveesmärk;
 - (b) ühisoperatsiooni prognoositav kestus;
 - (c) geograafiline ala, kus ühisoperatsioon toimub;
 - (d) rühmade ülesannete, kohustuste, sealhulgas põhiõiguste austamisega seotud kohustuste, ning neile antavate erikorralduste kirjeldus, milles käsitletakse muu hulgas vastuvõttavas liikmesriigis lubatud andmebaaside kasutamist ning lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja seadmeid;
 - (e) rühmade koosseis ning muude asjaomaste töötajate lähetamine;
 - (f) juhtimist ja kontrolli käsitlevad sätted, sealhulgas rühmade liikmete ja ametiga koostöö tegemise eest vastutavate vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike – eelkõige lähetuse ajal korraldusi andvate piirivalveametnike – nimed ja auastmed ning rühmade liikmete koht käsuliinis;
 - (g) ühisoperatsiooni käigus lähetatavad tehnilised seadmed, sealhulgas erinõuded, nagu kasutustingimused, nõutav meeskond, transport ja muu logistika, ning finantssätted;
 - (h) üksikasjalikud sätted, mis käsitlevad ameti kohustust teavitada intsidentidest viivitamata haldusnõukogu ja asjaomaseid riiklikke asutusi;
 - (i) teavitus- ja hindamissüsteem, mis hõlmab hindamisaruande kriteeriume, sealhulgas põhiõiguste kaitse osas, ja lõpliku hindamisaruande esitamise lõppkuupäeva;
 - (j) mereoperatsioonide puhul spetsiifiline teave ühisoperatsiooni toimumise geograafilises alas kohaldatava jurisdiktsiooni ja õigusaktide kohta, sealhulgas viiteid laevade peatamist, merepäästet ja maaletoiemetamist käsitlevale siseriiklikule, rahvusvahelisele ja liidu õigusele. Seda arvestades lepitakse kokku operatsiooniplaan kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014;
 - (k) kolmandate riikide, muude liidu organite, asutuste ja ametite või rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö tingimused;
 - (l) kord, mille kohaselt suunatakse rahvusvahelist kaitset vajavad isikud, inimkaubanduse ohvrid, saatjata alaealised ja teised haavatavad isikud liikmesriigi pädevate asutuste juurde asjakohase abi saamiseks;
 - (m) kord, millega luuakse mehhanism, et võtta vastu ja edastada ametile ühisoperatsioonis või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis osalevate isikute, sealhulgas vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike või muude asjaomaste

töötajate ning rühmade liikmete vastu esitatud kaebusi, milles käsitletakse väidetavaid põhiõiguste rikkumisi seoses nende isikute osalemisega ühisoperatsioonis või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis;

- (n) logistiline korraldus, sealhulgas teave töötingimuste ja keskkonna kohta piirkonnas, kus ühisoperatsioon kavandatakse.
4. Operatsiooniplaani muutmiseks või kohandamiseks on vaja tegevdirektori ja vastuvõtva liikmesriigi kokkulepet, millele eelneb osalevate liikmesriikidega konsulteerimine. Amet saadab muudetud või kohandatud operatsiooniplaani koopia viivitamata osalevatele liikmesriikidele.

Artikkel 40

Piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni käivitamise kord

1. Liikmesriigi taotlus piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni käivitamiseks sisaldab olukorra kirjeldust, võimalikke eesmärke ja kavandatavaid vajadusi. Taotluse korral võib tegevdirektor saata viivitamata ameti eksperte asjaomase liikmesriigi välispiiridele olukorda hindama.
2. Tegevdirektor teavitab viivitamata haldusnõukogu liikmesriigi taotlusest käivitada piirivalve kiirreageerimisoperatsioon.
3. Liikmesriigi taotluse kohta otsuse tegemisel võtab tegevdirektor arvesse ameti riskianalüüside järeldusi ning Euroopa olukorrapildi analüüsikihti, samuti artiklis 33 osutatud haavatavuse hindamise tulemust ja muud asjakohast teavet, mille asjaomane või muu liikmesriik on edastanud.
4. Tegevdirektor teeb piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni käivitamise taotluse kohta otsuse kahe tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamise kuupäevast. Tegevdirektor teavitab samal ajal asjaomast liikmesriiki ja haldusnõukogu otsusest kirjalikult. Otsuses esitatakse otsuse tegemise peamised põhjused. Ta hindab viivitamata Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse raames kättesaadavate rühmaliikmete, eelkõige ameti muudes operatsioonipiirkondades olevate koosseisuliste töötajate ümberpaigutamise võimalusi.
5. Kui tegevdirektor otsustab käivitada piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, lähetab ta olemasolevad piirihaldusrühmad Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest ja seadmed tehniliste seadmete reservist vastavalt artiklile 64 ning teeb vajaduse korral otsuse rühmade viivitamatu tugevdamise kohta, lähetades ühe või mitu piirihaldusrühma vastavalt artiklile 58.
6. Tegevdirektor koostab koos vastuvõtva liikmesriigiga artikli 39 lõikes 3 osutatud operatsiooniplaani viivitamata ning igal juhul hiljemalt kolme tööpäeva jooksul alates otsuse kuupäevast.
7. Kohe kui operatsiooniplaanis on kokku lepitud ja see on liikmesriikidele edastatud, annab tegevdirektor korralduse lähetada viivitamata operatiivtöötajaid, kes vabanevad muudest operatsioonipiirkondadest ja muude ülesannetega tegelemiselt ümberpaigutamise tulemusel.
8. Samal ajal lõikes 7 osutatud lähetusega, ja kui seda on vaja muudest piirkondadest või muude ülesannetega tegelemiselt ümber paigutatud piirihaldusrühmade kohese tugevdamise tagamiseks, küsib tegevdirektor igalt liikmesriigilt selliste lisatöötajate arvu ja profiile, kes saadetakse nende riiklikest loeteludest lisaks artiklis 58 osutatud

lühiajalisse lähetusse. Teave edastatakse kirjalikult riiklikele kontaktpunktidele ning selles märgitakse kuupäev, millal lähetamine toimub. Lisatakse ka operatsiooniplaani koopia.

9. Liikmesriigid tagavad, et vajalik arv nõutavatele profiilidele vastavaid operatiivtöötajaid antakse viivitamata ameti käsutusse eesmärgiga tagada täielik lähetamine vastavalt artikli 58 lõigetele 5 ja 7.
10. Esimeste piirihaldusrühmade ümberpaigutamine muudest piirkondadest ja muude ülesannetega tegelemiselt toimub hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast kuupäeva, mil tegevdirektor ja vastuvõttev liikmesriik operatsiooniplaanis kokku lepivad. Piirihaldusrühmade täiendav lähetamine toimub vajaduse korral seitsme tööpäeva jooksul alates esimeste rühmade lähetamisest.
11. Kui hakatakse korraldama piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, hindab tegevdirektor haldusnõukoguga konsulteerides viivitamata prioriteete seoses ameti pooleliolevate ja kavandatud ühisoperatsioonidega muudel välispiiridel, et tagada ressursside võimalik ümberpaigutamine neile välispiirialadele, kus tugevdatud jõudusid on kõige rohkem vaja.

Artikkel 41

Rändehalduse tugirühmad

1. Liikmesriigi taotluse korral või ameti algatusel ja asjaomase liikmesriigi nõusolekul võidakse lähetada rändehalduse tugirühmad, et pakkuda sellele liikmesriigile tehnilist ja operatiivtuge, eelkõige esmase vastuvõtu piirkondades ja kontrollitavates keskustes.

Esimeses lõikes osutatud liikmesriik esitab rändehalduse tugirühmade toe saamise taotluse ja oma vajaduste hinnangu komisjonile. Komisjon edastab kõnealuse liikmesriigi vajaduste hinnangust lähtudes taotluse ametile, [Euroopa Liidu Varjupaigaametile], Europolile või muudele asjaomastele liidu ametitele, nagu on asjakohane.

2. Asjaomased liidu ametid hindavad liikmesriigi taotlust toe saamiseks ja tema vajaduste hinnangut, et määrata komisjoni koordineerimisel kindlaks vajalikud meetmed, sealhulgas tehniliste seadmete lähetamine, milles tuleb asjaomase liikmesriigiga kokku leppida.
3. Komisjon kehtestab koostöös vastuvõtva liikmesriigi ja asjaomaste liidu ametitega koostöökorra rändehalduse tugirühmade ja tehniliste seadmete lähetamiseks ning vastutab osutatud rühmade tegevuse koordineerimise eest.
4. Täielikult põhiõigusi austades rändehalduse tugirühmade pakutav tehniline ja operatiivtugi võib hõlmata järgmist:
 - (a) abi andmine välispiiridele saabuvate kolmandate riikide kodanike kontrollimisel, sealhulgas kõnealuste kolmandate riikide kodanike isiku tuvastamisel, registreerimisel ja küsitlemisel ning liikmesriigi taotlusel nendelt sõrmejälgede võtmisel, julgeolekukontrolli tegemisel ning nende menetluste otstarbe kohta teabe jagamisel;
 - (b) rahvusvahelist kaitset taotleda soovivatele isikutele esialgse teabe andmine ja nende suunamine asjaomase liikmesriigi pädevatesse asutustesse või [Euroopa Liidu Varjupaigaameti] lähetatud ekspertide juurde;

- (c) tehniline ja operatiivabi tagasisaatmismenetluste käigus, muu hulgas tagasisaatmise otsuste ettevalmistamisel, reisidokumentide hankimisel ning tagasisaatmisoperatsioonide ettevalmistamisel ja korraldamisel, sealhulgas vabatahtliku lahkumise korral;
 - (d) vajalikud tehnilised seadmed.
- 5. Amet teeb koostööd [Euroopa Liidu Varjupaigaametiga], et edendada meetmeid, millega suunatakse rahvusvahelise kaitse menetluse juurde, ja selliste kolmandate riikide kodanike puhul, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus on lõpliku otsusega tagasi lükatud, tagasisaatmismenetluse juurde.
 - 6. Rändehalduse tugirühmadesse kuuluvad vajaduse korral töötajad, kellel on eriteadmised lastekaitse, inimkaubanduse, põhiõiguste ja soopõhise tagakiusamise eest kaitsmise alal.

Artikkel 42

Kavandatud meetmed välispiiril

- 1. Tegevdirektor soovib haavatavuse hindamise tulemuste põhjal või juhul, kui ühele või mitmele välispiiri piirilõigule on määratud kriitiline mõjutase, ning võttes arvesse liikmesriikide hädaolukorra lahendamise plaanide asjakohaseid elemente, ameti riskianalüüsi ja Euroopa olukorrapildi analüüsikihti, asjaomasel liikmesriigil algatada ja ellu viia ühisoperatsioone või piirivalve kiirreageerimisoperatsioone või muid asjakohaseid ameti meetmeid, mis on määratud kindlaks artiklis 37.
- 2. Asjaomane liikmesriik vastab tegevdirektori soovitusel viie tööpäeva jooksul. Kui vastus kavandatud meetmetele on negatiivne, esitab liikmesriik oma vastuse põhjendused. Selleks et hinnata, kas võib olla vaja kiiret tegutsemist vastavalt artiklile 43, teavitab tegevdirektor kavandatud meetmetest ja negatiivse vastuse põhjendustest viivitamata komisjoni.

Artikkel 43

Kiiret tegutsemist nõudev olukord välispiiridel

- 1. Kui välispiiride kontroll on muutunud niivõrd ebatõhusaks, et see võib seada ohtu Schengeni ala toimimise, sest:
 - (a) liikmesriik ei võta vajalikke meetmeid kooskõlas haldusnõukogu otsusega, millele on osutatud artikli 33 lõikes 10, või
 - (b) liikmesriik, kelle välispiiridel esinevad spetsiifilised ja ebaproportsionaalsed probleemid, ei ole ametilt taotlenud piisavat toetust artiklite 38, 40, 41 või 42 alusel või ei astu vajalikke samme nimetatud artiklite alusel meetmete rakendamiseks,

võib komisjon pärast ametiga konsulteerimist võtta artikli 117 lõikes 3 osutatud menetlust järgides rakendusaktiga viivitamata vastu otsuse, milles määratakse kindlaks ameti rakendatavad meetmed ohtude leevendamiseks ning nõutakse asjaomaselt liikmesriigilt kõnealuste meetmete rakendamisel ametiga koostöö tegemist.

Nõuetekohaselt põhjendatud tungivald kiireloomulistel asjaoludel, mis on seotud Schengeni ala toimimisega, võtab komisjon vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid kooskõlas artikli 117 lõikes 4 osutatud menetlusega.

2. Kui tekib kiireloomulist tegutsemist nõudev olukord, teavitatakse sellest olukorrast ning kõikidest olukorra lahendamiseks võetud meetmetest ja tehtud otsustest viivitamata Euroopa Parlamenti ja nõukogu.
3. Leevendamaks ohtu Schengeni ala toimimisele, nähakse lõikes 1 osutatud komisjoni otsusega ette üks või mitu järgmist meetet, mille amet peab võtma:
 - (a) piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide korraldamine ja koordineerimine ning Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse lähetamine;
 - (b) Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse lähetamine rändehalduse tugirühmade raames eelkõige esmase vastuvõtu piirkondadesse;
 - (c) ühe või mitme liikmesriigi ja kolmanda riigi välispiiridel tegevuse koordineerimine, sealhulgas ühisoperatsioonide koordineerimine kolmandate riikidega;
 - (d) tehniliste seadmete lähetamine;
 - (e) tagasisaatmisega seotud sekkumiste korraldamine.
4. Tegevusdirektor teeb kahe tööpäeva jooksul alates lõikes 1 osutatud komisjoni otsuse vastuvõtmise kuupäevast järgmist:
 - (a) määrab kindlaks toimingud, mida tuleb teha nimetatud otsuses kindlaks määratud meetmete praktiliseks elluviimiseks, sealhulgas tehnilised seadmed ning otsuse eesmärkide saavutamiseks vajalike operatiivtöötajate arv ja profiil;
 - (b) esitab asjaomasele liikmesriigile operatsiooniplaani kavandi.
5. Tegevusdirektor ja asjaomane liikmesriik koostavad operatsiooniplaani kahe tööpäeva jooksul alates selle esitamise kuupäevast.
6. Amet lähetab viivitamata ja igal juhul viie tööpäeva jooksul alates operatsiooniplaani kokkuleppimisest vajalikud operatiivtöötajad artiklis 55 osutatud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest käesoleva artikli lõikes 1 osutatud komisjoni otsuses kindlaks määratud meetmete elluviimiseks. Täiendavad rühmad lähetatakse vastavalt vajadusele teises etapis ning igal juhul seitsme tööpäeva jooksul alates esimeste rühmade lähetamisest operatsiooni piirkonda.
7. Amet lähetab viivitamata ja igal juhul 10 tööpäeva jooksul alates operatsiooniplaani kokkuleppimisest vajalikud tehnilised seadmed lõikes 1 osutatud komisjoni otsuses sätestatud meetmete elluviimiseks.

Täiendavad tehnilised seadmed lähetatakse vastavalt vajadusele teises etapis kooskõlas artikliga 64.
8. Asjaomane liikmesriik peab järgima lõikes 1 osutatud komisjoni otsust. Sel eesmärgil hakkab ta ametiga viivitamata koostööd tegema ja astub vajalikud sammud, eelkõige täites artiklitega 44, 83 ja 84 ette nähtud kohustused, et hõlbustada otsuse elluviimist ning otsuses ja operatsiooniplaanis esitatud meetmete elluviimist.

9. Vastavalt artiklile 58 ja asjakohasel juhul artiklile 40 teevad liikmesriigid kättesaadavaks operatiivtöötajad, kelle tegevdirektor on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4 kindlaks määranud.

Kui asjaomane liikmesriik ei täida 30 päeva jooksul lõikes 1 osutatud komisjoni otsust ega tee ametiga käesoleva artikli lõikes 8 sätestatud koostööd, võib komisjon algatada määruse (EL) 2016/399 artiklis 29 sätestatud menetluse.

Artikkel 44

Korraldused rühmadele

1. Piirihaldusrühmadele, tagasisaatmisrühmadele ja rändehalduse tugirühmadele annab nende lähetuse ajal vastavalt operatsiooniplaanile korraldusi vastuvõttev liikmesriik.
2. Amet võib oma koordineeriva ametniku kaudu teatada vastuvõtvale liikmesriigile oma seisukohad rühmadele antavate korralduste kohta. Sellisel juhul võtab vastuvõttev liikmesriik neid seisukohti arvesse ja järgib neid nii palju kui võimalik.
3. Kui rühmadele antud korraldused ei ole operatsiooniplaaniga kooskõlas, teatab koordineeriv ametnik sellest viivitamata tegevdirektorile, kes võib vajaduse korral võtta meetmeid vastavalt artikli 47 lõikele 3.
4. Rühmade liikmed austavad oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel täielikult põhiõigusi, sealhulgas juurdepääsu varjupaigamenetlustele, ja inimväärikust. Kõik nende ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkidega. Oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel ei diskrimineeri nad kedagi soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.
5. Rühmade liikmete suhtes, kes ei ole ameti koosseisulised töötajad, kohaldatakse nende päritoluliikmesriigi distsiplinaarmedeid. Päritoluliikmesriik näeb kooskõlas oma õigusega ette asjakohased distsiplinaar- või muud meetmed, mida rakendatakse ühisoperatsiooni või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni käigus toime pandud põhiõiguste või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustuste rikkumise korral.

Artikkel 45

Koordineeriv ametnik

1. Amet tagab ühisoperatsioonide, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ajal kõikide korralduslike aspektide operatiivse rakendamise, sealhulgas ameti koosseisuliste töötajate kohaloleku.
2. Ilma et see piiraks artikli 60 kohaldamist, nimetab tegevdirektor ameti koosseisuliste töötajate seast ühe või mitu eksperti, kes lähetatakse iga ühisoperatsiooni või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni koordineerivaks ametnikuks. Tegevdirektor teavitab vastuvõtvat liikmesriiki koordineeriva ametniku määramisest.
3. Koordineeriv ametnik tegutseb ameti nimel kõikides rühmade lähetamist käsitlevates aspektides. Koordineeriva ametniku ülesanne on edendada koostööd ja koordineerimist vastuvõtivate ja osalevate liikmesriikide vahel. Koordineeriv ametnik teeb eelkõige järgmist:

- (a) peab ühendust ameti, vastuvõtva liikmesriigi ning Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade liikmete vahel, pakkudes ameti nimel abi kõikides rühmadesse lähetamise tingimusi käsitlevates küsimustes;
 - (b) jälgib operatsiooniplaani nõuetekohast elluviimist, sealhulgas põhiõiguste kaitsmise osas, ning annab ametile sellest aru;
 - (c) tegutseb ameti nimel kõikides tema rühmade lähetamist käsitlevates aspektides ning annab kõikidest neist aspektidest ametile aru;
 - (d) teavitab tegevdirektorit, kui vastuvõtivate liikmesriikide poolt tema rühmadele antud korraldused ei ole operatsiooniplaaniga kooskõlas ja soovitab asjakohasel juhul tegevdirektoril kaaluda artikli 47 kohase otsuse tegemist.
4. Ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidega seoses võib tegevdirektor lubada koordineerival ametnikul aidata lahendada lahkarvamusi operatsiooniplaani elluviimisel ja rühmade lähetamisel.

Artikkel 46

Kulud

1. Amet katab täielikult järgmised kulud, mida liikmesriigid on kandnud seoses oma operatiivtöötajate kättesaadavaks tegemisega, et lähetada nad lühikeseks perioodiks Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuse rühmade liikmetena:
 - (a) päritoluliikmesriigist vastuvõtvasse liikmesriiki, vastuvõtvast liikmesriigist päritoluliikmesriiki ja seoses lähetusega vastuvõtva liikmesriigi sees reisimise kulud;
 - (b) vaktsineerimisega seotud kulud;
 - (c) erikindlustusega seotud kulud;
 - (d) tervishoiuga seotud kulud;
 - (e) päevarahad, sealhulgas majutuskulud;
 - (f) ameti tehniliste seadmetega seotud kulud.
2. Haldusnõukogu kehtestab pärast komisjonilt eelneva heakskiidu saamist üksikasjalikud eeskirjad kooskõlas artikliga 58 lühikeseks ajavahemikuks lähetatud töötajate kulude tasumise kohta ja ajakohastab neid vastavalt vajadusele. Üksikasjalikud eeskirjad peavad võimaluste piires põhinema lihtsustatud kuluvõimalustel. Kui see on asjakohane, peab haldusnõukogu püüdma tagada kooskõla koosseisuliste töötajate lähetuskulude hüvitamise suhtes kohaldatavate eeskirjadega.

Artikkel 47

Tegevuste peatamine või lõpetamine

1. Tegevdirektor lõpetab ameti tegevused, kui nende läbiviimise tingimused ei ole enam täidetud. Enne tegevuste lõpetamist teavitab tegevdirektor asjaomast liikmesriiki.
2. Ühisoperatsioonis, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis või rändehalduse tugirühma lähetamises osalevad liikmesriigid võivad taotleda, et tegevdirektor

lõpetaks asjaomase ühisoperatsiooni, piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni või rändehalduse tugirühma lähetuse.

3. Tegevdirektor võib pärast asjaomase liikmesriigi teavitamist loobuda tegevuse rahastamisest või selle peatada või lõpetada, kui vastuvõttev liikmesriik ei järgi operatsiooniplaani.
4. Tegevdirektor loobub pärast põhiõiguste ametnikuga konsulteerimist ja asjaomasele liikmesriigile teatamist ühisoperatsiooni või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, katseprojekti, rändehalduse tugirühma lähetuse, tagasisaatmisoperatsiooni, tagasisaatmisega seotud sekkumise või töökorra rahastamisest või peatab või lõpetab need tegevused tervikuna või osaliselt, kui ta leiab, et põhiõigusi või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustusi on raskelt rikutud või et rikkumine tõenäoliselt jätkub. Tegevdirektor teavitab oma otsusest haldusnõukogu.
5. Kui tegevdirektor otsustab peatada või lõpetada rändehalduse tugirühma lähetamise ameti poolt, teavitab ta kõnealusest otsusest teisi asjaomaseid ameteid, kes tegutsevad asjaomases esmase vastuvõtu piirkonnas või kontrollitavas keskses.

Artikkel 48

Tegevuste hindamine

Tegevdirektor hindab ühisoperatsioonide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, katseprojektide, rändehalduse tugirühmade lähetuste ja kolmandate riikidega tehtava operatiivkoostöö tulemusi. Ta edastab üksikasjalikud hindamisaruanded koos põhiõiguste ametniku tähelepanekutega 60 päeva jooksul pärast nende tegevuste lõppu haldusnõukogule. Tegevdirektor teeb tulemuste põhjaliku võrdleva analüüsi eesmärgiga suurendada tulevaste tegevuste kvaliteeti, järjepidevust ja tõhusust ning lisab selle analüüsi ameti iga-aastasesse tegevusaruandesse.

8. JAGU

AMETI TEGEVUS TAGASISAATMISE VALDKONNAS

Artikkel 49

Tagasisaatmine

1. Tagasisaatmisega seoses teeb amet, järgides põhiõigusi, liidu õiguse ja rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtteid, sealhulgas pagulaste kaitset ja laste õigusi, eelkõige järgmist:
 - (a) annab liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel, sealhulgas tagasisaatmise otsuste ettevalmistamine, kolmandate riikide kodanike tuvastamine ning muud tagasisaatmisele eelnevad ja tagasisaatmisega seotud tegevused liikmesriigis, sealhulgas vabatahtliku lahkumisega seotud meetmed, et saavutada tagasisaatmise haldamise integreeritud süsteem liikmesriikide pädevate asutuste seas ja koostöös kolmandate riikide asjaomaste ametiasutuste ja muude oluliste sidusrühmadega;
 - (b) annab tehnilist ja operatiivabi liikmesriikidele, kellel on tagasisaatmise või rändesurvega seotud raskusi, muu hulgas lähetades rändehaldusrühmasid;

- (c) töötab välja tagasisaatmisjuhtumite haldamise süsteemi mudeli, millega nähakse ette riiklike tagasisaatmise haldamise süsteemide struktuur, ning annab liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi mudeliga kooskõlas olevate riiklike tagasisaatmise haldamise süsteemide arendamiseks;
 - (d) töötab välja keskse süsteemi ning riiklike tagasisaatmise haldamise süsteemide ja keskse süsteemi vahelise sideinfrastruktuuri ning käitab neid ja annab liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi sideinfrastruktuuriga ühenduse loomiseks;
 - (e) annab liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi kolmandate riikide kodanike tuvastamisel ja reisidokumentide hankimisel, muu hulgas konsulaarkoostöö kaudu, avaldamata sealjuures teavet asjaolu kohta, et on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus; korraldab ja koordineerib tagasisaatmisoperatsioone ning pakub tuge vabatahtliku lahkumise puhul koostöös liikmesriikidega;
 - (f) korraldab, edendab ja koordineerib tegevust, mis võimaldab liikmesriikide vahel tagasisaatmisküsimustes teabe vahetamist ning parimate tavade kindlakstegemist ja koondamist;
 - (g) rahastab või kaasrahastab oma eelarvest kooskõlas ameti suhtes kohaldatavate finantsreeglitega käesolevas peatükis osutatud operatsioone, sekkumisi ja toiminguid.
2. Lõike 1 punktis b osutatud tehniline ja operatiivabi hõlmab meetmeid, millega aidatakse liikmesriikide pädevatel asutustel läbi viia tagasisaatmismenetlusi, pakkudes eelkõige:
- (a) tõlketeenuseid;
 - (b) käesoleva määruse rakendamiseks vajalikku praktilist teavet, analüüsi ja soovitusi vastuvõtivate kolmandate riikide kohta, asjakohasel juhul koostöös teiste liidu organite, asutuste ja ametitega, sealhulgas EASOga;
 - (c) nõustamist ning tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmismenetluste elluviimisel ja juhtimisel kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ, muu hulgas tagasisaatmise otsuste ettevalmistamisel, isiku tuvastamisel ja reisidokumentide hankimisel;
 - (d) kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ ja rahvusvahelise õigusega nõu ja abi meetmete puhul, mis on vajalikud selleks, et tagada tagasipöördujate olemasolu tagasisaatmise eesmärgil ning vältida nende põgenemist;
 - (e) seadmeid, suutlikkust ja asjatundlikkust tagasisaatmise otsuste rakendamiseks ja kolmandate riikide kodanike tuvastamiseks.
3. Ameti eesmärk on tekitada sünergiat ja ühendada tagasisaatmise valdkonnas liidu rahastatavaid võrgustikke ja programme tihedas koostöös komisjoniga ja asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas Euroopa rändevõrgustiku toel.
4. Kooskõlas ameti suhtes kohaldatavate finantsreeglitega võib amet saada erandkorras toetusi liidu vahenditest, mis on nähtud ette tagasisaatmistoiminguteks. Amet tagab, et rahalise toetuse andmine liikmesriikidega sõlmitud toetuslepingute raames sõltub harta täielikust austamisest.

Artikkel 50

Teabevahetussüsteemid ja tagasisaatmise haldamine

Amet arendab, võtab kasutusele ja käitab infosüsteeme ja tarkvararakendusi, mis võimaldavad vahetada Euroopa piiri- ja rannikuvalves tagasisaatmise eesmärgil salastatud teavet ja tundlikku salastamata teavet ning artiklites 87–89 osutatud isikuandmeid kooskõlas komisjoni otsusega (EL, Euratom) 2015/444, komisjoni otsusega (EL, Euratom) 2015/443 ja [määrusega (EÜ) nr 45/2001].

Amet loob keskse süsteemi, et töödelda kogu liikmesriikide tagasisaatmise haldamise süsteemide poolt automaatselt edastatud teavet ja andmeid, mida amet vajab tehnilise ja operatiivabi andmiseks vastavalt artiklile 49, ning käitab ja hooldab seda.

Artikkel 51

Tagasisaatmisoperatsioonid

1. Tagasisaatmise otsuste põhjendatuse suhtes seisukohta võtmata annab amet tehnilist ja operatiivabi ning tagab tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimise või korraldamise, muu hulgas sellisteks operatsioonideks õhusõiduki tellimise või regulaarlendudel tagasisaatmise korraldamise kaudu. Amet võib koordineerida või korraldada tagasisaatmisoperatsioone omal algatusel.
2. Liikmesriigid esitavad iga kuu ametile tagasisaatmise kohta operatiivandmed, mida ametil on vaja tagasisaatmisega seotud vajaduste hindamiseks, ning teavitavad ametit sellest, milline on kavandatav esialgne tagasipöördujate arv ja millised on asjaomaste riiklike tagasisaatmisoperatsioonide puhul vastuvõtvad kolmandad riigid, ja vajadusest ameti abi või koordineerimise järele. Amet koostab jooksva operatsiooniplaani ja ajakohastab seda, et tagada taotluse esitanud liikmesriikidele vajalik operatiivabi ja -tugi, sealhulgas tehnilised seadmed. Amet võib omal algatusel või liikmesriigi taotlusel lisada jooksvasse operatsiooniplaani selliste tagasisaatmisoperatsioonide kuupäevad ja sihtkohad, mida ta peab vajalikuks, tuginedes vajaduste hinnangule. Haldusnõukogu teeb tegevdirektori ettepaneku alusel otsuse jooksva operatsiooniplaani töömeetodite kohta.
3. Amet võib pakkuda tehnilist ja operatiivabi ning osalevate liikmesriikide taotlusel või omal algatusel tagada tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimise või korraldamise, mille jaoks annab vastuvõttev kolmas riik ameti käsutusse transpordivahendid ja sunniviisilise tagasisaatmise saatemeeskonnad („vastuvõtva riigi tagasisaatmisoperatsioonid“). Osalevad liikmesriigid ja amet tagavad, et kogu tagasisaatmisoperatsiooni ajal tagatakse põhiõiguste austamine, tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgimine ning piiravate meetmete proportsionaalne kasutamine. Kogu tagasisaatmisoperatsiooni ajal kuni vastuvõtvasse kolmandasse riiki saabumiseni peavad juures viibima vähemalt üks liikmesriigi esindaja ja üks sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvaja artikli 52 alusel loodud reservist või osaleva liikmesriigi riiklikust seiresüsteemist.
4. Tegevdirektor koostab vastuvõtva riigi tagasisaatmisoperatsioonide jaoks viivitamata tagasisaatmisplaani. Tegevdirektor ja osalev liikmesriik lepivad kokku plaanis, milles määratakse kindlaks vastuvõtva riigi tagasisaatmisoperatsiooni korralduslikud ja menetluslikud üksikasjad, võttes seejuures arvesse mõju põhiõigustele ja selliste operatsioonidega seotud riske. Nimetatud plaani muutmiseks või kohandamiseks on vaja lõikes 3 ning käesolevas lõikes osutatud osaliste nõusolekut.

5. Vastuvõtva riigi tagasisaatmisoperatsioonide jaoks koostatud tagasisaatmisplaan on ametile ja osalevale liikmesriigile siduv. Tagasisaatmisplaan hõlmab kõiki vastuvõtva riigi tagasisaatmisoperatsiooni elluviimiseks vajalikke samme.

Tagasisaatmisoperatsioone jälgitakse vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõikele 6. Sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvaja jälgib sunniviisilise tagasisaatmise operatsioone objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel ning seire hõlmab kogu tagasisaatmisoperatsiooni alates lahkumiseelsest etapist kuni tagasipöördujate üleandmiseni vastuvõtvale kolmandale riigile. Sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvaja esitab tegevdirektorile, põhiõiguste ametnikule ja kõikide operatsioonis osalenud liikmesriikide pädevatele asutustele aruande iga sunniviisilise tagasisaatmisoperatsiooni kohta. Tegevdirektor ja liikmesriikide pädevad asutused tagavad vajaduse korral asjakohased järelmeetmed.

Kui ametil on kahtlusi seoses põhiõiguste austamisega tagasisaatmisoperatsiooni käigus, teatab ta oma kahtlustest osalevatele liikmesriikidele ja komisjonile.

6. Tegevdirektor hindab tagasisaatmisoperatsioonide tulemusi ja edastab haldusnõukogule iga kuue kuu järel üksikasjaliku hindamisaruande kõigi eelmisel poolaastal ellu viidud tagasisaatmisoperatsioonide kohta ja põhiõiguste ametniku tähelepanekud. Tegevdirektor teeb tulemuste põhjaliku võrdleva analüüsi, et parandada tulevaste tagasisaatmisoperatsioonide kvaliteeti, sidusust ja tõhusust. Tegevdirektor lisab nimetatud analüüsi ameti iga-aastasessse tegevusaruandesse.
7. Amet rahastab või kaasrahastab tagasisaatmisoperatsioone oma eelarvest kooskõlas tema suhtes kohaldatavate finantsreeglitega, eelistades operatsioone, mida viib ellu rohkem kui üks liikmesriik, või operatsioone esmase vastuvõtu piirkondades või kontrollitavates keskustes.

Artikkel 52

Sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate reserv

1. Amet moodustab pärast põhiõiguste ametnikuga konsulteerimist reservi pädevatest asutustest valitud sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajatest, kes jälgivad sunniviisilist tagasisaatmist direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõike 6 kohaselt ning kes on saanud käesoleva määruse artikli 62 kohase koolituse.
2. Haldusnõukogu määrab tegevdirektori ettepanekul kindlaks reservi määratavate sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate profiili ja arvu. Sama menetlust kohaldatakse profiili ja koguarvu edaspidise muutmise suhtes. Liikmesriigid vastutavad reservi panustamise eest, nimetades kindlaksmääratud profiilile vastavad sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajad. Reservi kuuluvad ka lastekaitsealaste eriteadmistega sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajad.
3. Liikmesriikide panus sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate lähetamisse tagasisaatmisoperatsioonidele ja tagasisaatmisega seotud sekkumistele järgneval aastal kavandatakse ameti ja liikmesriikide vaheliste iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepete alusel. Vastavalt neile kokkulepetele on liikmesriigid ameti taotluse korral valmis sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate lähetamiseks, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on erakorraline olukord, mis mõjutab oluliselt riigi ülesannete täitmist. Taotlus esitatakse vähemalt 21 tööpäeva

enne kavandatavat lähetust või viis tööpäeva enne tagasisaatmisega seotud kiirsekkumist.

4. Amet annab sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajak taotluse korral osalevate liikmesriikide käsutusse, et nad jälgiksid nende riikide nimel tagasisaatmisoperatsiooni ja tagasisaatmisega seotud sekkumise nõuetekohast elluviimist operatsiooni või sekkumise vältel. Kui tagasisaatmisoperatsioon hõlmab lapsi, annab amet liikmesriikide käsutusse lastekaitsealaste eriteadmistega sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajak.
5. Tagasisaatmisega seotud operatsioonide ja sekkumiste vältel kohaldatakse sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajakte suhtes nende päritoluliikmesriigi distsiplinaarmeetmeid.

Artikkel 53

Tagasisaatmisrühmad

1. Amet võib kas liikmesriigi taotlusel või omal algatusel lähetada tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus rändehalduse tugirühmade raames või vastavalt vajadusele tagasisaatmisrühmi, et anda täiendavat tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmise valdkonnas, muu hulgas olukorras, kus probleemid on seotud suure segarändevooluga või merelt päästetud kolmandate riikide kodanike maaletoiimetamisega.
2. Artikli 41 lõikeid 2, 3, 4 ja 5 ning artikleid 44, 45 ja 46 kohaldatakse Euroopa tagasisaatmisrühmade suhtes *mutatis mutandis*.

Artikkel 54

Tagasisaatmisega seotud sekkumised

1. Olukorras, kus liikmesriigil on raskusi nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise kohustuse täitmisel, kelle suhtes liikmesriik on väljastanud tagasisaatmise otsuse, annab amet omal algatusel või selle liikmesriigi taotlusel asjakohast tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmisega seotud sekkumise vormis. Selline sekkumine võib seisneda tagasisaatmisrühmade kiires lähetamises vastuvõtvasse liikmesriiki, tagasisaatmismenetluste elluviimisel abi pakkumises ja vastuvõtvast liikmesriigist tagasisaatmise operatsioonide korraldamises.
2. Lähtudes mitmeaastase strateegilise poliitika tsüklis ette nähtud juhistest, võib amet algatada tagasisaatmisega seotud sekkumisi ka kolmandates riikides, kui neil on tagasisaatmistoimingute puhul vaja täiendavat tehnilist ja operatiivabi. Selline sekkumine võib hõlmata tagasisaatmisrühmade lähetamist eesmärgiga anda kolmandale riigile tagasisaatmistoimingute puhul tehnilist ja operatiivabi.
3. Olukorras, kus liikmesriik seisab silmitsi spetsiifiliste ja ebaproportsionaalsete probleemidega nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise kohustuse täitmisel, kelle suhtes on võetud vastu tagasisaatmise otsus, annab amet omal algatusel või selle liikmesriigi taotlusel asjakohast tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmisega seotud kiirsekkumise vormis. Tagasisaatmisega seotud kiirsekkumine võib seisneda tagasisaatmisrühmade kiires lähetamises vastuvõtvasse liikmesriiki, tagasisaatmismenetluste elluviimisel abi pakkumises ja vastuvõtvast liikmesriigist tagasisaatmise operatsioonide korraldamises.

4. Tagasisaatmisega seotud sekkumise korral koostab tegevdirektor kokkuleppel vastuvõtva liikmesriigi ning osalevate liikmesriikidega viivitamatult operatsiooniplaani. Kohaldatakse artikli 39 asjakohaseid sätteid.
5. Tegevdirektor teeb operatsiooniplaani kohta otsuse esimesel võimalusel ning lõikes 2 osutatud juhul viie tööpäeva jooksul. Otsusest teavitatakse viivitamata kirjalikult asjaomaseid liikmesriike ja haldusnõukogu.
6. Amet rahastab või kaasrahastab tagasisaatmisega seotud sekkumisi oma eelarvest kooskõlas tema suhtes kohaldatavate finantsreeglitega.

9. JAGU

SUUTLIKKUS

Artikkel 55

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus

1. Euroopa piiri- ja rannikuvalve 10 000 operatiivtöötajast koosnev alaline korpus on ameti osa. See alaline korpus koosneb I lisa esitatud töötajate aastakava kohaselt järgmisest kolmest töötajate kategooriast:
 - (a) 1. kategooria: artikli 94 lõike 1 kohaselt värvatud ameti operatiivtöötajad, kes lähetatakse operatsioonipiirkonda vastavalt artiklile 56;
 - (b) 2. kategooria: artikli 57 kohaselt liikmesriikidest ameti juurde alaliselt korpusse pikaks ajaks lähetatud operatiivtöötajad;
 - (c) 3. kategooria: artikli 58 kohaselt liikmesriikidest ameti juurde alaliselt korpusse lühikeseks ajaks lähetatud operatiivtöötajad.
2. Amet lähetab Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liikmeid liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse piirihaldusrühmade, rändehalduse tugirühmade, ühisoperatsioonide tagasisaatmisrühmade, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud sekkumiste või ükskõik millise muu operatiivtegevuse liikmetena.
3. Artikli 83 kohaselt peab kõigil Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liikmetel olema õigus täita piirikontrolli ja tagasisaatmisega seotud ülesandeid, sealhulgas selliseid ülesandeid, mis eeldavad asjaomastes siseriiklikes õigusaktides või ameti töötajate puhul II lisa kohaselt kindlaks määratud täitevvolituste olemasolu.
4. Haldusnõukogu otsustab tegevdirektori ettepaneku põhjal ning võttes arvesse ameti riskianalüüsi, haavatavuse hindamise tulemusi ja mitmeaastast strateegilist poliitikatsükli, samuti lähtudes ameti koosseisuliste ja lähetatud töötajate arvust ja profiilidest, iga aasta 31. märtsiks järgmise üle:
 - (a) igas kategoorias profiilide kaupa Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajate arv, mida on vaja järgmisel aastal rühmade moodustamiseks;
 - (b) liikmesriikide kaupa selliste operatiivtöötajate arv ja profiilid, kes tuleb vastavalt artiklile 57 ametisse lähetada ja järgmisel aastal vastavalt artiklile 58 loetellu kanda;

- (c) järgnevatel aastatel vajatavate profiilide esialgne mitmeaastane kava, et saaks pikemalt kavandada liikmesriikide panust ja ameti koosseisuliste töötajate värbamist.
5. Artikli 74 kohaldamisel töötab amet Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse tõhusaks lähetamiseks kolmandate riikide territooriumile välja juhtimis- ja kontrollistruktuuri ja tagab selle kohaldamise.
6. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse töötajatest kuni 4 % võib amet värvata töötajatena, kes täidavad alalise korpuse loomisel tugifunktsioone ning tegelevad ameti operatsioonide kavandamise ja halduse ning ameti enda varustuse hankimisega.

Artikkel 56

Ameti koosseisulised töötajad Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses

1. Amet panustab Euroopa piiri- rannikuvalve alalisse korpusesse oma koosseisuliste töötajatega (1. kategooria), kes lähetatakse operatsioonipiirkondadesse täisvolitustega rühmaliikmetena täitma mis tahes ülesandeid, sealhulgas kasutama ameti enda varustust.
2. Uued töötajad läbivad kooskõlas artikli 62 lõikega 2 pärast nende värbamist põhjaliku piirivalveametniku või tagasisaatmisalase koolituse ameti koostatud spetsiaalsete koolitusprogrammide raames, mida valitud liikmesriikidega sõlmitud kokkulepete alusel rakendatakse nende spetsiaalsetes koolituskeskustes. Koolituskulud kannab täielikult amet.
3. Amet tagab kogu ametiaja jooksul, et tema koosseisulised töötajad täidavad rühmaliikme ülesandeid kõrgel tasemel. Igale töötajale koostatakse sobiv koolituskava, millega tagatakse, et töötajatel on piirivalveametniku või tagasisaatmisalaste ülesannete täitmiseks alati piisav kvalifikatsioonitase.
4. Teised ameti palgatud töötajad, kes ei ole piirikontrolli või tagasisaatmisega seotud funktsioonide jaoks kvalifitseeritud, lähetatakse ühisoperatsioonide käigus täitma ainult koordineerimis- ja muid seonduvaid ülesandeid. Nad ei ole rühmaliikmed.

Artikkel 57

Liikmesriikide osalemine Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses pikaajaliste lähetuste kaudu

1. Liikmesriigid panustavad Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse operatiivtöötajatega, kes on rühmaliikmetena lähetatud ameti juurde (2. kategooria). Üksikute lähetuste kestus määratakse kindlaks vastavalt artikli 93 lõikele 7. Et lihtsustada artiklis 61 osutatud rahalise toetuse süsteemi rakendamist, algavad lähetused üldiselt kalendriaasta alguses.
2. Iga liikmesriik vastutab selle eest, et pidevalt on rühmaliikmetena lähetamiseks olemas III lisa kohased operatiivtöötajad.
3. Ametisse lähetatud operatiivtöötajatel on samad ülesanded ja volitused kui rühmaliikmetel. Kõnealused operatiivtöötajad lähetanud liikmesriiki käsitatakse nende päritoluliikmesriigina. Lähetuse ajal otsustab lähetatud rühmaliikmete lähetuse asukoha ja kestuse üle tegevdirektor lähtuvalt operatiivvajadustest.

4. Iga aasta 30. juuniks nimetavad kõik liikmesriigid lähetatavad operatiivtöötajad kooskõlas konkreetsete arvude ja profiilidega, mille on haldusnõukogu järgmiseks aastaks artikli 55 lõike 4 kohaselt kindlaks määranud. Amet võib kontrollida, kas liikmesriigi soovitatud operatiivtöötajad vastavad kindlaksmääratud profiilidele ja kas neil on vajalik keeleoskus. Amet kinnitab soovitatud kandidaadid 15. septembriks või palub liikmesriigil esitada lähetusse teise kandidaadi, juhul kui esimene kandidaat ei vastata nõutud profiilile, tal puudub keeleoskus või kui ta ei ole eelmise lähetuse ajal järginud kohaldatavaid eeskirju või on neid rikutud.
5. Kui vääramatü jõu tõttu ei saa teatavat operatiivtöötajat lähetada või kui ta ei saa lähetust jätkata, tagab liikmesriik tema asendamise teise operatiivtöötajaga, kellel on nõutud profiil.

Artikkel 58

Liikmesriikide osalemine Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses lühiajaliste lähetuste kaudu

1. Lisaks artikli 57 kohastele lähetustele peavad liikmesriigid iga aasta 30. juuniks panustama ka Euroopa piiri- ja rannavalve alalisse korpusesse, kandes piirivalveametnikud ja teised asjaomased töötajad lühiajaliselt lähetatavate operatiivtöötajate riiklikku loetellu (3. kategooria) vastavalt IV lisas märgitud panusele ja vastavalt haldusnõukogu poolt artikli 55 lõike 4 kohaselt järgmiseks aastaks profiilide kaupa kindlaks määratud arvudele. Nimetatud operatiivtöötajate riiklikud loetelud edastatakse ametile. Käesoleva artikli alusel lähetatud töötajate kulud kaetakse vastavalt artikli 46 lõikele 2.
2. Iga liikmesriik vastutab selle tagamise eest, et loetellu kantud operatiivtöötajad on ameti taotluse korral lähetamiseks vabad vastavalt käesolevas artiklis kindlaksmääratud kokkulepetele. Iga operatiivtöötaja peab olema kalendriaasta jooksul vaba kuni neljaks kuuks.
3. Amet võib kontrollida, kas liikmesriigi poolt lühiajaliseks lähetuseks nimetatud operatiivtöötajad vastavad kindlaksmääratud profiilidele ja kas neil on vajalik keeleoskus. Amet võib paluda liikmesriigil kõrvaldada operatiivtöötaja riiklikust loetelust, kui ta ei vasta nõutud profiilile, tal on ebapiisav keeleoskus, ta ei ole eelmise lähetuse ajal järginud kohaldatavaid eeskirju või on neid rikkunud.
4. Amet palub liikmesriikidel iga aasta 31. juuliks panustada operatiivtöötajatega järgmise aasta ühisoperatsioonidesse. Iga lähetuse kestus otsustatakse ameti ja liikmesriigi vahel peetavate kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepete alusel. Lõpptulemusena eraldavad liikmesriigid operatiivtöötajaid lähetamiseks vastavalt ameti taotluses märgitud arvudele ja profiilidele.
5. Kui vääramatü jõu tõttu ei saa teatavat operatiivtöötajat vastavalt kokkulepetele lähetada, tagab asjaomane liikmesriik tema asendamise teise loetellu kantud operatiivtöötajaga, kellel on nõutud profiil.
6. Kui poolelioleva ühisoperatsiooni tugevdamiseks on vaja lisatöötajaid või vaja on käivitada uus ühisoperatsioon, mida ei ole vastavas aasta tööprogrammis märgitud ega iga-aastastel kahepoolsetel läbirääkimistel käsitletud, annab tegevdirektor viivitamata lisavajadustest teada ning esitab operatiivtöötajate profiilid ja võimaliku töötajate arvu, mille iga liikmesriik peab eraldama. Kui tegevdirektor ja vastuvõttev liikmesriik on muudetud või uues operatsiooniplaanis kokku leppinud, esitab tegevdirektor operatiivtöötajate arvu ja profiilide ametliku taotluse. Iga liikmesriik

lähetab vastavad rühmaliikmed kõnealuse ametliku taotluse saamise järel 20 tööpäeva jooksul.

7. Kui riskianalüüsist ja mis tahes olemasolevast haavatavuse hinnangust nähtub, et liikmesriigis valitseb olukord, mis mõjutab märkimisväärselt riigi ülesannete täitmist, vähendatakse asjaomase liikmesriigi panust poole võrra IV lisa kindlaksmääratud panusest. Kui liikmesriik tugineb sellisele erakorralisele olukorrale, esitab ta üksikasjalikud põhjused ja teabe olukorra kohta ametile saadetavas kirjas, mille sisu lisatakse artiklis 65 osutatud aruandesse.
8. Konkreetse operatsiooni lähetuse kestuse määrab kindlaks päritoluliikmesriik, kuid see ei tohi olla alla 30 päeva, välja arvatud siis, kui operatsioon, mille raames lähetus toimub, kestab alla 30 päeva.

Artikkel 59

EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVE alalise korpuse toimimise vahehindamine

1. Eelkõige artiklis 65 osutatud aruannete põhjal korraldab komisjon 31. juuniks 2024 Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse toimimise vahehindamise ning hindab selle töötajate koguarvu ja koosseisu. Hindamisel võetakse arvesse koosseisuliste töötajate muutust ameti panuses või üksikute liikmesriikide suutlikkuse mis tahes olulisi muutusi, mis kahjustavad nende võimet panustada alalisse korpuse.
2. Vahehindamisele lisatakse vajaduse korral asjakohased ettepanekud I, III ja IV lisa muutmiseks.

Artikkel 60

Esindused

1. Vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul võib amet luua tema territooriumile esinduse, et lihtsustada ja parandada ameti poolt kõnealuses liikmesriigis või naaberpiirkonnas korraldatava operatiivtegevuse koordineerimist muu hulgas tagasisaatmise valdkonnas, ning et tagada ameti inimressursside ja tehniliste vahendite tõhus haldamine. Esindused luuakse ajutiselt perioodiks, mil ametil on vaja sooritada olulist operatiivtegevust kõnealuses konkreetses liikmesriigis või asjaomases naaberpiirkonnas. Seda perioodi võib vajaduse korral pikendada.
2. Amet ja vastuvõttev liikmesriik, kuhu esindus luuakse, püüavad sõlmida vajalikud kokkulepped, et luua esindusele määratud ülesannete täitmiseks parimad võimalikud tingimused.
3. Esindus teeb vajaduse korral järgmist:
 - (a) pakub logistilist ja operatiivabi ning tagab ameti tegevuse koordineerimise asjaomastes operatsioonipiirkondades;
 - (b) pakub liikmesriigile asjaomastes operatsioonipiirkondades operatiivabi;
 - (c) jälgib ameti rühmade tegevust ja esitab regulaarselt peakorterile aruandeid;
 - (d) teeb vastuvõtva liikmesriigiga koostööd kõigis sellise operatiivtegevuse praktilistes küsimustes, mida amet on kõnealuses liikmesriigis korraldanud, sealhulgas kõigis muudes küsimustes, mis võisid kõnealuse tegevuse käigus tekkida;

- (e) toetab artiklis 45 osutatud koordineerivat ametnikku tema koostöös osalevate liikmesriikidega kõigis küsimustes, mis on seotud nende panusega ameti korraldatud operatiivtegevusse, ja suhtleb vajaduse korral peakorteriga;
 - (f) toetab koordineerivat ametnikku vajaduse korral ameti rühmade ja vastuvõtva liikmesriigi asjaomaste asutuste koostöö ja suhtluse lihtsustamisel;
 - (g) korraldab logistilist abi seoses rühmaliikmete lähetamise ning tehniliste seadmete lähetamise ja kasutamisega;
 - (h) osutab ükskõik millist muud logistilist abi seoses tema vastutuse alla kuuluva operatsioonipiirkonnaga, et lihtsustada ameti korraldatava operatiivtegevuse sujuvat kulgu;
 - (i) toetab ameti kontaktametnikku tema vastutuse alla kuuluva piirkonna piirihalduse kõigi praeguste ja tulevaste probleemide tuvastamisel või tagasisaatmiselase *acquis* rakendamisel ning esitab korrapäraselt aruandeid peakorterile;
 - (j) tagab ameti enda seadmete tulemusliku halduse oma tegevusalas, sealhulgas seadmete võimaliku registreerimise ja pikaajalise hoolduse ning osutab mis tahes vajalikku logistilist abi.
4. Iga esindust juhib ameti esindaja, kelle nimetab ametisse tegevdirektor. Ametisse nimetatud esinduse juhataja kontrollib esinduse kogu tööd ja on peakorteri ühtseks kontaktpunktiks.
5. Haldusnõukogu otsustab tegevdirektori ettepaneku põhjal esinduse loomise, koosseisu, tegutsemisaja ja vajaduse korral selle pikendamise üle, võttes arvesse komisjoni arvamust ja kokkulepet esinduse asukoha liikmesriigiga. Haldusnõukogu teeb oma otsuse kõikide hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.
6. Igas kvartalis esitab tegevdirektor haldusnõukogule aruande esinduse tegevuse kohta. Esinduse tegevust kirjeldatakse artikli 98 lõike 2 punktis 10 osutatud tegevuse aastaaruande eraldi jaos.

Artikkel 61

Rahaline toetus Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse arendamiseks

1. Liikmesriikidel on vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 125 lõike 1 punktile a õigus saada iga-aastaste kuludega sidumata makseid, et toetada inimressursside arendamist ning et tagada liikmesriikide III ja IV lisa kohane panus Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse; maksed tehakse pärast asjaomase aasta lõppu ning lõigete 3 ja 4 kohaste tingimuste täitmise korral. Kõnealune makse põhineb lõikes 2 sätestatud lähtesummal ja see on:
- (a) 100 % lähtesummast, korrutatuna III lisa kohaselt loetellu kantud lähetatavate piirivalveametnike või muude ametnike arvuga;
 - (b) 30 % lähtesummast, korrutatuna artikli 58 kohaselt tegelikult lähetatud piirivalveametnike ja muude ametnike arvuga vastavalt IV lisas sätestatud piirmäärale.

2. Lõikes 1 osutatud lähtesumma võrdub III tegevusüksuse 8. palgaastme 1. palgajärku kuuluva lepingulise töötaja aastapalgaga, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 93 kohaselt ja mille suhtes kohaldatakse asjaomase liikmesriigi korrektsioonikoefitsienti.
3. Lõike 1 punktis a osutatud summa makstakse igal aastal tingimusel, et liikmesriigid suurendavad sellekohaselt oma riigi piirivalveametnike koguarvu, värvates kõnealuseks perioodiks uusi piirivalve- ja muid ametnikke. Aruandluse eesmärgil esitatakse asjaomane teave ametile iga-aastastel kahepoolsetel läbirääkimistel ja seda kontrollitakse järgmisel aastal haavatavuse hindamise käigus. Lõike 1 punktis b osutatud summa makstakse igal aastal seoses piirivalve- või muude ametnike arvuga, kes olid vastavalt IV lisas sätestatud piirmääradele artikli 58 kohaselt tegelikult lähetatud vähemalt neljaks kuuks.
4. Komisjon võtab artikli 117 lõikes 3 osutatud menetlust järgides rakendusaktiga vastu üksikasjalikud eeskirjad iga-aastaste maksete tegemise viiside ja lõikes 3 osutatud kehtivate tingimuste täitmise kontrollimise kohta.

Artikkel 62

Koolitus

1. Võttes arvesse artikli 9 lõikes 4 osutatud suutlikkuse tegevuskava, töötab amet koostöös liikmesriikide asjaomaste koolitusüksuste ning vajaduse korral EASO ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga välja spetsiaalsed koolitusvahendid, sealhulgas spetsiaalse koolituse laste ja teiste haavatavate isikute kaitse valdkonnas. Amet pakub Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liikmeteks olevatele piirivalveametnikele, tagasisaatmisspetsialistidele ja teistele asjaomastele töötajatele nende ülesannete ja volituste seisukohast asjakohast täiendkoolitust. Ameti töötajate seast valitud eksperdid korraldavad asjaomastele piirivalveametnikele ja teistele rühmeliikmetele korrapäraseid õppusi vastavalt ameti iga-aastases tööprogrammis osutatud täiendkoolituse ja õppuste kavale.
2. Amet tagab, et kõik piirivalveametnikud, kes on Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajad, on läbinud enne esimest ameti korraldatavas operatiivtegevuses osalemist piisava koolituse asjaomase liidu ja rahvusvahelise õiguse, sealhulgas põhiõiguste, rahvusvahelise kaitse saamise ning vajaduse korral otsingu- ja päästetööde valdkonnas. Selleks rakendab amet valitud liikmesriikidega sõlmitud kokkulepete alusel vajalikud koolitusprogrammid nende koolituskeskustes. Koolituskulud kannab täielikult amet.
3. Amet võtab vajalikud meetmed tagamaks, et kõik liikmesriikide operatiivtöötajad, kes osalevad Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse rühmades, on läbinud enne ameti korraldatavas operatiivtegevuses osalemist koolituse asjaomase liidu ja rahvusvahelise õiguse, sealhulgas põhiõiguste, rahvusvahelise kaitse saamise ning vajaduse korral otsingu- ja päästetööde valdkonnas.
4. Amet võtab vajalikud meetmed, et tagada selliste tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate koolitamine, kes on määratud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse ja artiklis 52 osutatud reservi. Amet tagab, et ameti töötajad ja kõik tagasisaatmisoperatsioonides ja tagasisaatmisega seotud sekkumistes osalevad töötajad on läbinud enne ameti korraldatavas operatiivtegevuses osalemist koolituse asjaomase liidu ja rahvusvahelise õiguse, sealhulgas põhiõiguste ja rahvusvahelise kaitse saamise valdkonnas.

5. Amet töötab välja piirivalveametnike koolituse ühised põhiõppekavad ja arendab neid ning korraldab Euroopa tasandil liikmesriikide piirivalveametnike koolitajate väljaõpet, sealhulgas põhiõiguste, rahvusvahelise kaitse saamise ning asjakohase mereõiguse küsimustes, samuti töötab ta välja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate põhiõppekava. Ühise põhiõppekava eesmärk on edendada kõrgeimaid standardeid ja parimaid tavasid liidu piirihaldusalaste ja tagasisaatmist käsitlevate õigusnormide rakendamisel. Amet koostab pärast nõuandefoorumi ja põhiõiguste ametnikuga konsulteerimist ühised põhiõppekavad. Liikmesriigid kasutavad ühiseid põhiõppekavasid oma piirivalveametnike ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate koolitamisel.
6. Amet pakub samuti lisakoolitust ja seminare liikmesriikide pädevate teenistuste ja vajaduse korral kolmandate riikide ametnikele välispiiride kontrolli ja kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisega seotud teemadel.
7. Amet võib korraldada koolitustegevust koostöös liikmesriikide ja kolmandate riikidega nende territooriumil.
8. Amet töötab välja vahetusprogrammi, mis annab tema rühmades ning Euroopa tagasisaatmisrühmades osalevatele piirivalveametnikele võimaluse omandada teadmisi või spetsiifilist oskusteavet välisriikide kogemustest ja headest tavadest, töötades koos piirivalveametnikuga ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajatega mõnes muus liikmesriigis.

Artikkel 63

Tehniliste seadmete omandamine või rentimine

1. Amet võib vastavalt tema suhtes kohaldatavatele finantsreeglitele omandada üksi või mõne liikmesriigiga kaasomandisse või rentida tehnilisi seadmeid, mis lähetatakse ühisoperatsioonide, katseprojektide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud tegevuse, sealhulgas tagasisaatmisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud sekkumiste, rändehalduse tugirühmade töö või tehnilise abi projektide käigus.
2. Haldusnõukogu koostab tegevdirektori ettepaneku põhjal pärast komisjonilt positiivse arvamuse saamist põhjaliku mitmeaastase strateegia, kuidas arendada ameti enda tehnilist suutlikkust, võttes arvesse Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastast strateegilist poliitikatsüklit, sealhulgas artikli 9 lõikes 4 osutatud olemasolevat suutlikkuse tegevuskava ja selle täitmiseks mitmeaastases finantsraamistikus kättesaadavaks tehtud eelarvevahendeid.

Strateegiale lisatakse üksikasjalik rakenduskava, milles määratakse kindlaks seadmete omandamise või rentimise ajakava, hankekava ja riskimaandusmeetmed. Kui strateegia ja kava ei järgi komisjoni arvamust, peab amet komisjonile oma otsuseid põhjendama. Pärast strateegia vastuvõtmist saab rakenduskavast artikli 98 lõike 2 punktis 10 osutatud mitmeaastase programmdokumendi osa.
3. Amet võib omandada tehnilisi seadmeid tegevdirektori otsuse alusel, olles konsulteerinud haldusnõukoguga ja kooskõlas kohaldatavate riigihanke-eeskirjadega. Ametile märkimisväärseid kulusid põhjustavate seadmete omandamisele või rentimisele eelneb vajaduste ja tasuvuse põhjalik analüüs. Kõik kulud peavad olema ette nähtud ameti eelarves, mille võtab vastu haldusnõukogu.

4. Kui amet omandab või rendib suuremaid tehnilisi seadmeid, näiteks lennukeid, helikoptereid või laevu, kehtivad järgmised tingimused:
 - (a) omandamise ja kaasomandisse võtmise korral lepib amet ühe liikmesriigiga kokku, et see liikmesriik tagab seadme registreerimise kooskõlas selles liikmesriigis kohaldatavate õigusnormidega;
 - (b) rentimise korral registreeritakse seadmed liikmesriigis.
5. Registreerimisliikmesriik ja amet lepivad ameti koostatud ja haldusnõukogult heakskiidu saanud näidiskokkuleppe alusel kokku tingimustes, millega tagatakse seadmete toimivus. Kaasomandis olevate seadmete puhul hõlmavad tingimused ka ajavahemikke, mil seadmed on täiel määral ameti käsutuses; lisaks määratakse tingimustes kindlaks seadme kasutus, sealhulgas kehtestatakse erisätetega piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus seadmete kiire lähetamine.
6. Kui ametil puuduvad vajalikud kvalifitseeritud koosseisulised töötajad, tagab registreerimisliikmesriik või tehniliste seadmete tarnija tehniliste seadmete õiguspäraseks ja ohutuks kasutamiseks vajalikud eksperdid ja tehnilised töötajad. Sellisel juhul antakse üksnes ametile kuuluvad tehnilised seadmed ameti käsutusse tema nõudmisel ning registreerimisliikmesriik ei või tugineda artikli 64 lõikes 8 osutatud erakorralisele olukorrale.

Artikkel 64

Tehniliste seadmete reserv

1. Amet koostab tehniliste seadmete reservi kohta seadmete keskregistri, mis koosneb kas liikmesriikidele või ametile kuuluvatest või liikmesriikide ja ameti kaasomandisse kuuluvatest operatiivtegevuses kasutatavatest seadmetest, ja haldab seda.
2. Ameti ainuomandisse kuuluvad seadmed on lähetamiseks alati täielikult kättesaadavad, nagu on osutatud artikli 63 lõikes 5.
3. Seadmed, mis kuuluvad üle 50 % ulatuses ameti kaasomandisse, on samuti lähetamiseks kättesaadavad vastavalt artikli 64 lõikes 5 osutatud liikmesriigi ja ameti vahelisele kokkuleppele.
4. Amet tagab tehniliste seadmete reservis olevate seadmete ühilduvuse ja koostalitlusvõime.
5. Sel eesmärgil määrab ta vajaduse korral kindlaks tehnilised standardid, millele ameti tegevuseks vajalikud seadmed peavad vastama. Ameti poolt ainu- või kaasomandisse omandatavad seadmed ja tehniliste seadmete reservi kantud liikmesriikidele kuuluvad seadmed peavad vastama kõnealustele standarditele.
6. Haldusnõukogu määrab tegevdirektori ettepaneku põhjal, võttes arvesse ameti riskianalüüsi ja haavatavuse hindamise tulemusi, 31. märtsiks kindlaks tehniliste seadmete minimaalse arvu, mida on vaja ameti vajaduste rahuldamiseks järgmisel aastal, eelkõige seoses ühisoperatsioonide korraldamise, rändehalduse tugirühmade lähetamise, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud tegevuse, sealhulgas tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumistega. Ameti enda seadmed arvatakse tehniliste seadmete minimaalse arvu hulka. Sama otsusega kehtestatakse eeskirjad operatiivtegevuse jaoks tehniliste seadmete lähetamise kohta.

Kui tehniliste seadmete minimaalsest arvust ei piisa, et viia ellu selliste tegevuste tarbeks kokku lepitud operatsiooniplaani, vaatab amet selle arvu õigustatud vajaduste ning liikmesriikidega sõlmitud kokkuleppe alusel läbi.

7. Tehniliste seadmete reserv sisaldab ameti poolt tehnilise seadme liigi kohta vajataval minimaalsel arvul seadmeid. Tehniliste seadmete reservis loetletud seadmed lähetatakse ühisoperatsioonide, rändehalduse tugirühmade lähetamise, katseprojektide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisoperatsioonide või tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus.

8. Tehniliste seadmete reserv hõlmab kiirreageerimise seadmete reservi, mis koosneb võimaliku piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni jaoks vajalikust piiratud arvust seadmetest. Liikmesriikide panus kiirreageerimise seadmete reservi kavandatakse kooskõlas lõikes 8 osutatud igal aastal peetavate kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepetega. Nimetatud reservi loetelus olevate seadmete puhul ei või liikmesriigid tugineda lõikes 8 osutatud erakorralisele olukorrale.

Selles loetelus olevad seadmed saadetakse kasutamiskohta võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt kümme päeva pärast operatsiooniplaanis kokkuleppimise kuupäeva.

Amet panustab sellesse reservi tema käsutuses olevate seadmetega, nagu on osutatud artikli 63 lõikes 1.

9. Liikmesriigid panustavad tehniliste seadmete reservi. Panus, mille liikmesriigid annavad reservi, ja tehniliste seadmete erioperatsioonidel kasutamine kavandatakse ameti ja liikmesriikide vahel igal aastal peetavate kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepete alusel. Vastavalt kõnealustele kokkulepetele ja tingimusele, et tehnilised seadmed kuuluvad konkreetsel aastal tehniliste seadmete minimaalse arvu hulka, annavad liikmesriigid ameti taotluse korral tehnilised seadmed ameti käsutusse, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on erakorraline olukord, mis mõjutab oluliselt riigi ülesannete täitmist. Kui liikmesriik tugineb sellisele erakorralisele olukorrale, esitab ta üksikasjalikud põhjused ja teabe olukorra kohta ametile saadetas kirjas, mille sisu lisatakse lõikes 13 osutatud aruandesse. Ameti taotlus esitatakse suurte tehniliste seadmete puhul vähemalt 45 päeva ja muude seadmete puhul 30 päeva enne kavandatavat lähetamist. Panus tehniliste seadmete reservi vaadatakse läbi igal aastal.
10. Haldusnõukogu määrab tegevdirektori ettepaneku põhjal igal aastal kindlaks eeskirjad tehniliste seadmete kohta, sealhulgas nõutavate tehniliste seadmete minimaalse koguarvu tehniliste seadmete liigi kaupa, tehniliste seadmete lähetamise ja kulude hüvitamise tingimused ning samuti eeskirjad piiratud arvu tehniliste seadmete kohta, mis on määratud kiirreageerimise seadmete reservi. Eelarvega seotud põhjustel peaks haldusnõukogu kõnealused küsimused otsustama iga aasta 31. märtsiks.
11. Piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni korral kohaldatakse vastavalt artikli 40 lõiget 11.
12. Kui pärast tehniliste seadmete minimaalse arvu kindlaksmääramist tekib ühisoperatsioonis või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis ootamatu vajadus tehniliste seadmete järele ning tehniliste seadmete reservist ja kiirreageerimise seadmete reservist ei piisa, annavad liikmesriigid, kui see on võimalik, ameti taotlusel vajalikud tehnilised seadmed ajutiselt ameti käsutusse.

13. Tegevdirektor annab haldusnõukogule korrapäraselt aru tehniliste seadmete reservi kuuluvate seadmete koosseisust ja lähetamisest. Kui reservi moodustamiseks vajalikku tehniliste seadmete minimaalset arvu ei saavutata, teavitab tegevdirektor sellest viivitamata haldusnõukogu. Haldusnõukogu teeb kiiresti otsuse tehniliste seadmete lähetamise prioriteetide kohta ja võtab vajalikud meetmed puuduolevate seadmete hankimiseks. Haldusnõukogu teavitab komisjoni puuduolevatest seadmetest ja võetud meetmetest. Komisjon teavitab seejärel sellest ning enda hinnangust Euroopa Parlamendi ja nõukogu.
14. Liikmesriigid registreerivad tehniliste seadmete reservis kõik transpordivahendid ja operatiivseadmed, mis on ostetud sisejulgeolekufondi erimeetmete alusel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 515/2014⁴³ artikli 7 lõikega 1 või mida on asjakohasel juhul rahastatud muudest eriotstarbelistest liidu vahenditest, mis on liikmesriikidele antud eesmärgiga suurendada ameti tegevusvõimet. Need tehnilised seadmed moodustavad tehniliste seadmete minimaalse arvu asjaomaseks aastaks.
- Liikmesriigid teevad need tehnilised seadmed, mille ostu on Sisejulgeolekufondi erimeetmete alusel kaastrahastatud või milleks on kasutatud ükskõik millist muud spetsiaalset liidu rahastust, ametile lähetamiseks kättesaadavaks ameti nõudmisel igaaastastel kahepoolsetel läbirääkimistel. Iga seade tehakse kättesaadavaks vähemalt viieks kuuks. Käesoleva määruse artiklis 40 või 43 osutatud operatsiooni puhul ei või tugineda käesoleva artikli lõikes 8 osutatud erakorralisele olukorrale.
15. Amet haldab tehniliste seadmete reservi registrit järgmiselt:
- (a) liigitus seadmete ja tegevuse liigi järgi;
 - (b) liigitus omaniku järgi (liikmesriik, amet, muu);
 - (c) nõutavate seadmete koguarv;
 - (d) vajaduse korral rühmale esitatavad nõuded;
 - (e) muu teave, nagu registreerimisandmed, transpordi- ja hooldusnõuded, kohaldatav riiklik ekspordikord ja tehnilised juhendid, või muu asjaomane teave seadmete nõuetekohaseks kasutamiseks;
 - (f) märge selle kohta, kas seadet rahastati liidu eelarvest.
16. Amet kannab 100 % ulatuses kulud, mis tulenevad konkreetse liikmesriigi poolt teataval aastal ameti käsutusse antud minimaalse arvu tehniliste seadmete hulka kuuluvate tehniliste seadmete lähetamisest. Selliste tehniliste seadmete lähetamist, mis ei ole arvestatud tehniliste seadmete minimaalse arvu hulka, kaastrahastab amet maksimaalselt 100 % ulatuses hüvitatavatest kuludest, võttes arvesse selle liikmesriigi konkreetset olukorda, kes neid tehnilisi seadmeid lähetab.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamist vahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ (ELT L 150, 20.5.2014, lk 143).

Artikkel 65

Ameti suutlikkust käsitlev aruandlus

1. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori ettepaneku põhjal vastu ning esitab igal aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa Komisjonile artiklite 52, 56, 57, 58, 63 ja 64 rakendamist käsitleva aruande.
2. Aruanne sisaldab eelkõige järgmist:
 - (a) operatiivtöötajate arv, millega iga liikmesriik Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses ning sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate reservis osaleb;
 - (b) operatiivtöötajate arv, millega amet Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses osaleb;
 - (c) profiilide kaupa operatiivtöötajate arv, mille iga liikmesriik on Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse eelmisel aastal tegelikult lähetanud;
 - (d) tehniliste seadmete arv, mille iga liikmesriik on käesoleva artikli kohaselt tehniliste seadmete reservi andnud;
 - (e) tehniliste seadmete arv, mille iga liikmesriik ja amet on eelmisel aastal tehniliste seadmete reservist lähetanud, käsitledes eraldi
 - (f) seadmeid, mis on antud kiirreageerimise seadmete reservi ja mida sealt on kasutatud;
 - (g) ameti enda inimressursse ja tehniliste vahendite arendamist.
3. Selles aruandes loetletakse liikmesriigid, kes tuginesid eelmisel aastal artikli 58 lõikes 7 ja artikli 64 lõikes 8 osutatud erakorralisele olukorrale, ning see sisaldab asjaomase liikmesriigi esitatud põhjuseid ja teavet.
4. Igas kvartalis teavitatakse läbipaistvuse tagamiseks haldusnõukogu käimasoleva aasta kohta lõikes 2 osutatud punktidest.

Artikkel 66

Teadusuuringud ja innovatsioon

1. Võttes arvesse artikli 9 lõikes 4 osutatud suutlikkuse tegevuskava, jälgib amet proaktiivselt teadus- ja innovatsioonitegevust, mis on Euroopa integreeritud piirihalduse, sealhulgas kõrgetasemelise jälgimistehnoloogia seisukohast oluline, ja aitab sellele kaasa. Vastavalt artiklile 50 edastab amet selliste teadusuuringute tulemused Euroopa Parlamendile, liikmesriikidele ja komisjonile. Ta võib kasutada neid tulemusi vastavalt vajadusele ühisoperatsioonides, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonides, tagasisaatmisoperatsioonides ja tagasisaatmisega seotud sekkumistes.
2. Võttes arvesse artikli 9 lõikes 4 osutatud suutlikkuse tegevuskava, abistab amet liikmesriike ja komisjoni teadusuuringute oluliste teemade kindlakstegemisel. Amet abistab liikmesriike ja komisjoni liidu asjakohaste teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammide koostamisel ja elluviimisel.

3. Amet viib ellu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi osasid, mis on seotud piirijulgeolekuga. Sel eesmärgil on ametil järgmised ülesanded, kui komisjon on delegeerinud ametile asjaomased õigused:
 - (a) programmi elluviimise mõne etapi haldamine ja eriprojektide kõikide etappide mõne faasi juhtimine komisjonis vastu võetud asjaomaste tööprogrammide alusel;
 - (b) eelarve täitmise aktide vastuvõtmine tulude ja kulude osas ning kõigi programmi juhtimiseks vajalike toimingute tegemine;
 - (c) programmi elluviimise toetamine.
4. Amet võib kavandada ja ellu viia katseprojekte, mis on seotud käesoleva määrusega reguleeritud küsimustega.

Artikkel 67

Kavade ja plaanide koostamine

1. Artiklis 9 osutatud piirihalduse ja tagasisaatmise integreeritud kavasse kuuluvad plaanid ja kavad koostatakse vastavalt lõigetele 2, 3 ja 4.
2. Liikmesriigid ja amet koostavad piirihalduse ja tagasisaatmise operatsiooniplaanid. Kõrge või kriitilise mõjutasemega piirilõikusid käsitlevad liikmesriikide operatsiooniplaanid koostatakse koostöös naaberliikmesriikide ja ametiga. Ameti tegevuse puhul määratakse järgmise aasta tegevuskava kindlaks artiklis 100 osutatud ühtse programmdokumendi lisas ning iga konkreetse operatiivtegevuse puhul artiklis 39 ja artikli 75 lõikes 3 osutatud operatsiooniplaanis.
3. Liikmesriigid võtavad piiride ja tagasisaatmise haldamiseks vastu hädaolukorra lahendamise plaani. Kooskõlas riikliku integreeritud piirihalduse strateegiaga kirjeldatakse hädaolukorra lahendamise plaanides suutlikkuse võimaliku suurendamise kõiki vajalikke meetmeid ja ressursse, sealhulgas logistikat ja abi nii riiklikul kui ka ameti tasandil.

Vastavad stsenaariumid ning Euroopa piiri- ja rannikuvalve lisaabi eeldavad hädaolukorra lahendamise plaanid koostab iga liikmesriik koos ametiga tihedas koostöös naaberliikmesriikidega.
4. Liikmesriigid võtavad kooskõlas oma riikliku integreeritud piirihalduse strateegiaga vastu piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonna suutlikkuse arengukava. Suutlikkuse arengukavas kirjeldatakse kavandatud stsenaariumit ja sellega seoses riikliku suutlikkuse arengut piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonnas keskpikas ja pikas perspektiivis.

Riiklikus suutlikkuse arengukavas käsitletakse eelkõige piirivalveametnike ja tagasisaatmisspetsialistide värbamis- ja koolituspõhimõtteid, seadmete omandamist ja hooldust, vajalikke teadusuuringuid ja arendustegevust ning vastavaid finantsaspekte.
5. Amet koostab riiklike suutlikkuse arengukavade ja artiklis 63 osutatud ameti seadmete omandamise mitmeaastase strateegia ning Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse profiilide mitmeaastase kava kokkuvõtte.

Amet jagab seda kokkuvõtet liikmesriikide ja komisjoniga, et teha kindlaks võimalused, kuidas saavutada sünergiat ja teha koostööd erinevates suutlikkuse

arengukavaga hõlmatud valdkondades, sealhulgas ühistes riigihangetes. Koostöö parandamiseks võib amet kutsuda liikmesriike osalema järelmeetmetes, lähtudes tuvastatud sünergiast.

6. Tegevdirektor esitab artikli 9 lõikes 4 osutatud suutlikkuse arengukava ettepaneku riiklike suutlikkuse arengukavade kokkuvõtte põhjal, võttes muu hulgas arvesse artikli 33 kohaste riskianalüüside ja haavatavuse hindamiste tulemusi ning ameti enda mitmeaastaseid plaane.
7. Lõikes 2 osutatud stsenaariumide koostamise metoodika ja menetluse ning lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud plaanid või kavad võtab ameti haldusnõukogu vastu tegevdirektori ettepaneku põhjal.

10. JAGU

EUROOPA REISIINFO JA -LUBADE SÜSTEEM (ETIAS)

Artikkel 68

ETIASe kesküksuse moodustamine

1. Luuakse ETIASe kesküksus.
2. Amet tagab [määrus, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)] artiklis 7 osutatud ETIASe kesküksuse loomise ja toimimise.

11. JAGU

KOOSTÖÖ

1. ALAJAGU

KOOSTÖÖ ELIS

Artikkel 69

Ameti koostöö liidu institutsioonide, organite, asutuste, ametite ja rahvusvaheliste organisatsioonidega

1. Amet teeb asjaomaste õigusraamistike piires koostööd liidu institutsioonide, organite, ametite, asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning kasutab EUROSURI raames olemasolevat teavet, suutlikkust ja süsteeme.

Amet teeb lõike 1 kohaselt koostööd eelkõige järgmiste asutustega:

- (a) komisjon ja Euroopa välisteenistus;
- (b) Euroopa Politseiamet (Europol),
- (c) Euroopa Liidu Varjupaigaamet;
- (d) Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet;
- (e) Eurojust;
- (f) Euroopa Liidu Satelliidikeskus;
- (g) Euroopa Meresõiduohutuse Amet ja Euroopa Kalanduskontrolli Amet;

- (h) Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet;
 - (i) Euroopa Lennundusohutusamet ja võrgustiku haldusasutus, mis on loodud vastavalt määrusele (EL) nr 677/2011, millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise (ATM) võrgustiku funktsioonide üksikasjalikud rakenduseeskirjad;
 - (j) Merenduse Valdkonna Analüüside ja Operatsioonide Keskuse narkootikumidevastase võitluse tööühik (MAOC-N);
 - (k) ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid ja operatsioonid.
2. Lõike 1 kohane koostöö toimub lõikes 1 osutatud üksustega kokku lepitud töökorra raames. Tööd peab saama komisjonilt eelnevalt heakskiidu. Amet teavitab igal juhul Euroopa Parlamenti sellises korras kokkuleppimisest.
 3. Kõnealuse töökorraga nähakse ette, et salastatud teabe käitlemisel järgib asjaomane liidu amet või asutus või rahvusvaheline organisatsioon selliseid turvaeeskirju ja -standardeid, mis on samaväärsed ameti kohaldatavate turvaeeskirjade ja -standarditega. Enne töökorda käsitleva kokkuleppe sõlmimist tehakse hindamiskülastus ja komisjoni teavitatakse selle tulemustest.
 4. Käesoleva määruse alusel tegutsedes teeb amet koostööd komisjoniga ning vajaduse korral liikmesriikide ja Euroopa välisteenistusega. Ehkki see ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse, teeb amet koostööd tollivaldkonna toimingute, sealhulgas riskijuhtimise osas, kui need tegevused üksteist toetavad. See koostöö ei piira komisjoni, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning liikmesriikide olemasolevaid pädevusi.
 5. Lõikes 1 osutatud liidu institutsioonid, organid, asutused, ametid ja rahvusvahelised organisatsioonid kasutavad ametilt saadud teavet üksnes oma pädevuse piires ning kooskõlas põhiõigustega, sealhulgas andmekaitseõuetega. Amet saadab andmed edasi või avaldab muul viisil teistele liidu institutsioonidele, organitele, asutustele ja ametitele isikuandmete vahetamise konkreetse töökorra alusel ja Euroopa Andmekaitseinspektori eelneval nõusolekul. Isikuandmete edastamine toimub kooskõlas artiklitega 87–90 ette nähtud andmekaitseõuetega. Kõnealuse töökorraga nähakse ette, et salastatud teabe käitlemisel järgib asjaomane liidu institutsioon, amet, organ, asutus või rahvusvaheline organisatsioon selliseid julgeolekunorme ja -standardeid, mis on samaväärsed ameti kohaldatavate julgeolekunormide ja -standarditega.
 6. Ameti ning lõikes 2 osutatud liidu organite, ametite, asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide teabevahetus toimub artiklis 14 osutatud sidevõrgu või muude kättesaadavuse, konfidentsiaalsuse ja terviklikkuse nõuetele vastavate teabevahetussüsteemide kaudu.

Artikkel 70

Euroopa koostöö rannikuvalveülesannete täitmisel

1. Ilma et see piiraks EUROSURI rakendamist, toetab amet koostöös Euroopa Kalanduskontrolli Ameti ja Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga riiklikke asutusi rannikuvalve ülesannete täitmisel riigi ja liidu tasandil ning vajaduse korral rahvusvahelisel tasandil järgmise tegevuse kaudu:

- (a) laevade aruandlussüsteemides ja muudes infosüsteemides, mida nimetatud ametid haldavad või millele neil on juurdepääs, hoitava teabe jagamine, koondamine ja analüüsimine kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega ning ilma et see piiraks liikmesriikide omandiõigust andmete suhtes;
 - (b) jälgimis- ja teabeteenuste osutamine tipp tehnoloogia abil, sealhulgas kosmoses asuvate ja maapealsete taristute ning andurite kaudu, mis on paigaldatud mis tahes platvormile;
 - (c) suutlikkuse suurendamine, koostades suuniseid ja soovitusi ning kinnistades parimaid tavasid ja pakkudes töötajate koolitust ja vahetust;
 - (d) rannikuvalve ülesannete alase teabevahetuse ja koostöö tõhustamine, sealhulgas analüüsides tegevuslikke küsimusi ja merendusvaldkonnas ilmnevaid ohte;
 - (e) suutlikkuse jagamine, kavandades ja viies ellu mitmeotstarbelisi operatsioone ning jagades seadmeid ja muud suutlikust niivõrd, kuivõrd ametid neid tegevusi koordineerivad, ning selleks on saadud nõusolek asjaomaste liikmesriikide pädevatelt asutustelt.
2. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti, Euroopa Kalanduskontrolli Ameti ja Euroopa Meresõiduohutuse Ameti vahelise, rannikuvalve ülesannetega seotud koostöö täpne vorm määratakse kindlaks töökorras kooskõlas nende vastavate volituste ja nimetatud ametite suhtes kohaldatavate finantsreeglitega. Selle töökorra peab heaks kiitma ameti haldusnõukogu ning Euroopa Meresõiduohutuse Ameti ja Euroopa Kalanduskontrolli Ameti haldusnõukogud.
 3. Komisjon teeb tihedas koostöös liikmesriikide, ameti, Euroopa Meresõiduohutuse Ameti ja Euroopa Kalanduskontrolli Ametiga kättesaadavaks rannikuvalve ülesannetega seotud Euroopa koostöö praktilise käsiraamatu. Nimetatud käsiraamat sisaldab teabevahetuse suuniseid, soovitusi ja parimaid tavasid. Komisjon võtab kõnealuse käsiraamatu soovitusena vastu artikli 117 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt.

Artikkel 71

Koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga

1. Amet hõlbustab liikmesriikide operatiivkoostööd Iirimaa ja Ühendkuningriigiga eritoimingutes.
2. EUROSURI rakendamisel võib teabevahetus ja koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga toimuda vastavalt Iirimaa või Ühendkuningriigi ning ühe või mitme naaberliikmesriigi vahel sõlmitud kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute alusel või sellistel lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu. Liikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused on kontaktpunktid, mille kaudu toimub teabevahetus EUROSURI raames Iirimaa ja Ühendkuningriigi vastavate asutustega.
3. Lõikes 2 osutatud lepingutes tuleb piirduda järgmise teabe vahetamisega liikmesriigi riikliku koordinatsioonikeskuse ja Iirimaa või Ühendkuningriigi vastava asutuse vahel:
 - (a) liikmesriigi olukorrapildis sisalduv teave ulatuses, mis edastatakse ametile Euroopa olukorrapildi jaoks;

- (b) Iirimaa ja Ühendkuningriigi kogutud teave, mis on asjakohane Euroopa olukorrapildi jaoks;
 - (c) artikli 26 lõikes 5 osutatud teave.
4. Teavet, mida EUROSURI raames on edastanud amet või liikmesriik, kes ei osale lõikes 2 osutatud lepingus, võib Iirimaa ja Ühendkuningriigiga jagada vaid ameti või asjaomase liikmesriigi eelneval nõusolekul. Iirimaa ja Ühendkuningriigiga kõnealuse teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja ametile siduv.
 5. Käesoleva artikli alusel vahetatud teabe edasi saatmine või muul viisil avaldamine kolmandatele riikidele või kolmandatele isikutele on keelatud.
 6. Lõikes 2 osutatud lepingud peavad sisaldama sätteid kulude kohta, mis tulenevad Iirimaa ja Ühendkuningriigi osalemisest nimetatud lepingute rakendamises.
 7. Abi, mida amet annab artikli 10 lõike 1 punktide 12, 13 ja 15 kohaselt, hõlmab liikmesriikide tagasisaatmisoperatsioonide korraldamist, milles osaleb ka Iirimaa või Ühendkuningriik.
 8. Käesoleva määruse kohaldamine Gibraltari piiride suhtes peatatakse kuni kuupäevani, mil jõutakse kokkuleppele meetmete osas, mis käsitlevad isikute liikumist üle välispiiride.

2. ALAJAGU

KOOSTÖÖ KOLMANDATE RIIKIDEGA

Artikkel 72

Koostöö kolmandate riikidega

1. Liikmesriigid ja amet teevad kolmandate riikidega koostööd kooskõlas artikli 3 punktiga g integreeritud piirihalduse ja rändepoliitika, sealhulgas tagasisaatmise eesmärgil.
2. Amet pakub artikli 8 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud poliitiliste prioriteetide alusel liidu välistegevust käsitleva poliitika raames tehnilist ja operatiivabi kolmandatele riikidele, sealhulgas seoses põhiõiguste kaitse ja tagasisaatmise lubamatuse põhimõttega.
3. Amet ja liikmesriigid järgivad liidu õigust, sealhulgas liidu õigustikku kuuluvaid norme ja standardeid, ka siis, kui kolmandate riikidega tehtav koostöö toimub nende riikide territooriumil.

Artikkel 73

Liikmesriikide koostöö kolmandate riikidega

1. Käesoleva määruse kohaldamisel võivad liikmesriigid jätkata koostööd mis tahes operatiivtasandil ja vahetada teavet ühe või mitme kolmanda riigiga. Selline koostöö ja teabevahetus toimub kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute alusel või sellistel lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu.
2. Liikmesriigid lisavad lõikes 1 osutatud kahepoolse või mitmepoolse lepingu sõlmimisel vastavalt artiklile 76 sellesse EUROSURI raames toimuvat teabevahetust ja koostööd käsitlevad sätted.

3. Lõikes 1 osutatud lepingud peavad olema vastavuses põhiõigusi ja rahvusvahelist kaitset käsitleva liidu ja rahvusvahelise õigusega, sealhulgas Euroopa Liidu põhiõiguste harta, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja pagulasseisundi konventsiooniga, eelkõige tagasisaatmise lubamatuse põhimõttega. Liikmesriigid hindavad selliste lepingute rakendamisel, võttes samuti arvesse artiklit 8, pidevalt kolmanda riigi üldist olukorda ja võtavad seda arvesse.

Artikkel 74

Ameti ja kolmandate riikide koostöö

1. Amet võib teha oma ülesannete täitmiseks koostööd kolmandate riikide ametiasutustega, mis on pädevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes.
2. Seejuures tegutseb amet liidu välissuhete poliitika raamistikus, sealhulgas seoses põhiõiguste kaitsega ja tagasisaatmise lubamatuse põhimõtte järgimisega, saades tuge liidu delegatsioonidelt ning ÜJKP missioonidelt ja operatsioonidelt ning kooskõlastades nendega oma tegevust.
3. Olukorras, mis nõuab Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldus- ja tagasisaatmisrühmade lähetamist kolmandasse riiki, kus rühmaliikmed kasutavad täitevvolitusi, sõlmib liit asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe. Staatust käsitlev kokkulepe hõlmab kõiki tegevuse läbiviimise olulisi tahke. Eelkõige määratakse selles kindlaks operatsiooni ulatus, tsiviil- ja kriminaalvastutus ning rühmaliikmete ülesanded ja volitused. Staatust käsitleva kokkuleppega tagatakse, et operatsioonide käigus austatakse täielikult põhiõigusi.
4. Vajaduse korral tegutseb amet ka töökordade raames, milles on nende ametiasutustega vastavalt liidu õigusele ja poliitikale artikli 77 lõike 6 kohaselt kokku lepitud. Töökordades täpsustatakse koostöö ulatust, iseloomu ja eesmärki ning operatiivkoostöö juhtimist, lisaks võivad need artikli 75 lõike 3 kohaselt sisaldada sätteid salastamata tundliku teabe vahetamise ja koostöö kohta EUROSURI raames. Salastatud teabe vahetamise töökorras lepatakse kokku vastavalt artikli 77 lõikele 6. Amet järgib liidu õigust, sealhulgas liidu õigustikku kuuluvaid norme ja standardeid.
5. Amet toetab liidu poolt kolmandate riikidega sõlmitud rahvusvaheliste lepingute ja tagasisaatmist käsitlevate õiguslikult mittesiduvate kokkulepete rakendamist liidu välissuhete poliitika raames ning käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes.
6. Amet võib saada kolmandate riikide toetuseks ja välissuhete valdkonnas liidult rahalist toetust vastavalt asjaomaseid rahastamisvahendeid käsitlevatele sätetele. Amet võib käivitada ja rahastada kolmandates riikides tehnilise abi projekte käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes ja vastavalt ameti suhtes kohaldatavatele finantsreeglitele.
7. Amet teavitab Euroopa Parlamenti käesolevas artiklis osutatud toimingutest.
8. Ta lisab oma aastaaruannetesse hinnangu koostööle kolmandate riikidega.

Artikkel 75

Ameti tehniline ja operatiivabi kolmandatele riikidele

1. Nagu on ette nähtud artikli 72 lõikega 3, võib amet olukorras, mis nõuab suuremat tehnilist ja operatiivabi, koordineerida operatiivkoostööd liikmesriikide ja

kolmandate riikide vahel ning anda kolmandatele riikidele operatiivabi Euroopa integreeritud piirihalduse raames.

2. Ametil on võimalus kokkuleppel kolmanda riigiga viia kõnealuse kolmanda riigi välispiiridel, sealhulgas tema territooriumil, ellu tegevusi.
3. Operatsioonid viiakse ellu ameti ja asjaomase kolmanda riigi vahel kokku lepitud operatsiooniplaani alusel. Kui operatsioonid viiakse ellu kolmanda riigi ja ühe või mitme liikmesriigi ühisel piiril, peab operatsiooniplaanis olema kokku leppinud operatsioonipiirkonnaga piirduv liikmesriik või liikmesriigid. Operatsiooniplaan võib vastavalt artiklile 76 sisaldada sätteid teabevahetuse ja koostöö kohta EUROSURI raames. Ilma et see piiraks Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liikmete lähetamist artiklite 55–58 kohaselt, on liikmesriikide osalemine ühisoperatsioonides kolmandate riikide territooriumil vabatahtlik.
4. Amet või pakkuda abi seoses kolmandate riikide tagasisaatmistegevusega ja tagada selliste tagasisaatmisoperatsioonide korraldamise koordineerimise, mille käigus saadetakse teatav arv tagasipöördujaid sellest kolmandast riigist teise kolmandasse riiki. Selliseid tagasisaatmisoperatsioone võib korraldada ühe või mitme liikmesriigi osalusel (mitut riiki hõlmavad tagasisaatmisoperatsioonid) või riiklike tagasisaatmisoperatsioonidena, eriti kui seda õigustavad liidu ebaseadusliku rände poliitika prioriteedid. Osalevad liikmesriigid ja amet peavad tagama, et kogu väljasaatmisoperatsiooni ajal tagatakse põhiõiguste austamine ja piiravate meetmete proportsionaalne kasutamine, eelkõige sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate ning kolmanda riigi sunniviisilise tagasisaatmise saatemeeskondade kohalolekuga.

Artikkel 76

Teabevahetus kolmandate riikidega EUROSURI raames

1. Teabe vahetamisel ja koostöö tegemisel kolmandate riikidega on EUROSURI raames ühtseks kontaktpunktiks liikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused ja vajaduse korral amet.
2. Artikli 72 lõikes 2 osutatud EUROSURI raames toimuvat teabevahetust käsitlevates sätetes täpsustatakse järgmist:
 - (a) kolmandate riikidega jagatavad konkreetsed olukorrapildid;
 - (b) kolmandatelt riikidelt pärit andmed, mida võib jagada Euroopa olukorrapildis, ja kõnealuste andmete jagamise menetlused;
 - (c) menetlused ja tingimused, mille alusel võib EUROSURI ühendteenuseid pakkuda kolmandate riikide ametiasutustele;
 - (d) kolmandate riikide vaatlejatega koostöö- ja teabevahetuse viisid EUROSURI kasutamise eesmärgil.
3. Teavet, mida EUROSURI raames on edastanud amet või liikmesriik, kes ei ole artikli 73 lõikes 1 osutatud lepingu osaline, võib asjaomase lepingu alusel jagada kolmanda riigiga vaid ameti või kõnealuse liikmesriigi eelneval nõusolekul. Asjaomase kolmanda riigiga teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja ametile siduv.

Artikkel 77

Komisjoni roll koostöös kolmandate riikidega

1. Komisjon peab artikli 74 lõikes 3 osutatud staatust käsitleva kokkuleppe üle läbirääkimisi vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikele 3.
2. Komisjon koostab pärast liikmesriikide ja ametiga konsulteerimist artikli 71 lõikes 2 ja artiklis 73 osutatud kahe- ja mitmepoolsete lepingute näidissätteid EUROSURI raames toimuva teabevahetuse kohta, nagu on sätestatud artikli 76 lõikes 2.

Komisjon koostab pärast ametiga konsulteerimist artiklis 74 osutatud töökorra näidise.

3. Asjaomased liikmesriigid esitavad artikli 73 lõikes 1 osutatud kehtivad kahepoolsed ja mitmepoolsed lepingud komisjonile, kes kontrollib, kas lepingute sätted on kooskõlas käesoleva määrusega.
4. Enne artikli 73 lõikes 1 osutatud uute kahepoolsete või mitmepoolsete lepingute sõlmimist esitavad asjaomased liikmesriigid lepingud komisjonile, kes kontrollib, kas lepingute sätted on kooskõlas käesoleva määrusega, ja teavitavad liikmesriike tulemusest.
5. Kui uus leping on sõlmitud, edastatakse see komisjonile, kes teavitab sellest Euroopa Parlamenti, nõukogu ja ametit.
6. Enne kolmanda poole või riigiga töökorra sõlmimist edastab amet selle komisjonile, kes peab andma sellele eelneva heakskiidu. Kui töökord on sõlmitud, edastab amet selle komisjonile, kes teavitab sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.
7. Amet edastab artikli 75 lõikes 3 osutatud operatsiooniplaanid komisjonile. Artikli 78 kohaselt kolmandatesse riikidesse kontaktametnike lähetamise otsuse eeldus on komisjonilt arvamuse saamine. Euroopa Parlamenti teavitatakse sellest tegevusest üksikasjalikult ja viivitamata.

Artikkel 78

Ameti kontaktametnikud kolmandates riikides

1. Amet võib lähetada oma koosseisuliste töötajate seast eksperte kolmandatesse riikidesse kontaktametnikena, kellele tuleks kolmandates riikides nende ülesannete täitmise ajal tagada kõige kõrgemal tasemel kaitse. Nad moodustavad osa liidu ja liikmesriikide sisserände kontaktametnike ja julgeolekuekspertide kohalikest või piirkondlikest koostöövõrgustikest, sealhulgas vastavalt määrusele (EÜ) nr 377/2004 loodud võrgustikust. Haldusnõukogu otsuse alusel võib amet määrata kindlaks kontaktametnike, näiteks tagasisaatmise valdkonna kontaktametnike konkreetsed profiilid sõltuvalt asjaomase kolmanda riigi operatsioonilistest vajadustest.
2. Liidu välistegevuse poliitika raames seatakse kontaktametnike lähetamisel prioriteediks kolmandad riigid, mis on riskianalüüsi alusel ebaseadusliku sisserände päritolu- või transiidiriikideks. Amet võib vastastikkuse alusel vastu võtta nende kolmandate riikide poolt nimetatud kontaktametnikke. Haldusnõukogu kinnitab igal aastal tegevusdirektori ettepaneku põhjal prioriteedid. Kontaktametnike lähetamise kinnitab haldusnõukogu, võttes arvesse komisjoni arvamust.
3. Kooskõlas liidu õigusega ja põhiõigusi järgides kuulub ameti kontaktametnike ülesannete hulka kontaktide loomine ja säilitamine selle kolmanda riigi pädevate asutustega, kuhu nad on määratud, eesmärgiga aidata kaasa ebaseadusliku sisserände

ärahooldmisele ja selle vastu võitlemisele ning tagasipöördujate tagasisaatmisele, sealhulgas pakkudes tehnilist abi kolmandate riikide kodanike tuvastamisel ja reisidokumentide hankimisel. Kõnealused kontaktametnikud teevad tihedat koostööd liidu delegatsioonidega ja vajaduse korral ÜJKP missioonide ja operatsioonidega.

Artikkel 79

Ameti tegevuses osalevad vaatlejad

1. Amet võib asjaomaste liikmesriikide nõusolekul kutsuda liidu institutsioonide, organite, asutuste ja ametite või rahvusvaheliste organisatsioonide ning ÜJKP missioonide ja operatsioonide vaatlejaid osalema oma tegevuses, eelkõige ühisoperatsioonides ja katseprojektides ning riskianalüüsis ja koolitustel niivõrd, kuivõrd nende kohaolek on vastavuses nimetatud tegevuste eesmärkidega või kui see võib aidata kaasa koostöö ja parimate tavade vahetamise parandamisele ega mõjuta tegevuse üldist ohutust ja julgeolekut. Vaatlejate osalemine riskianalüüsis ning koolitusel võib toimuda üksnes asjaomaste liikmesriikide nõusolekul. Ühisoperatsioonides ja katseprojektides on vaatlejate osalemiseks nõutav vastuvõtva liikmesriigi nõusolek. Vaatlejate osalemise üksikasjalikud eeskirjad lisatakse operatsiooniplaani. Vaatlejad saavad enne tegevuses osalemist ametilt asjakohast koolitust.
2. Amet võib asjaomaste liikmesriikide nõusolekul kutsuda kolmandate riikide vaatlejaid osalema artiklis 37 osutatud tegevuses välispiiridel, artiklis 51 osutatud tagasisaatmisoperatsioonides, artiklis 54 osutatud tagasisaatmisega seotud sekkumistes ning artiklis 62 osutatud koolitustel niivõrd, kuivõrd nende kohalolek on vastavuses nimetatud tegevuste eesmärkidega või kui see võib aidata kaasa koostöö ja parimate tavade vahetamise parandamisele ega mõjuta tegevuste üldist ohutust. Vaatlejate osalemine artiklites 37, 43, 51 ja 62 osutatud tegevuses võib toimuda üksnes asjaomaste liikmesriikide nõusolekul ning artiklites 37 ja 54 osutatud tegevuses üksnes vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul. Vaatlejate osalemise üksikasjalikud eeskirjad lisatakse operatsiooniplaani. Vaatlejad saavad enne tegevuses osalemist ametilt asjakohast koolitust. Tegevuses osalemise ajal peavad nad järgima ameti käitumisjuhendit.

III PEATÜKK

Võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis (FADO)

Artikkel 80

1. Amet võtab üle andmebaasi FADO (Võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis) pidamise; andmebaas sisaldab teavet liikmesriikide, kolmandate riikide, territoriaalüksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude rahvusvahelise õiguse subjektide väljaantud reisidokumentide ja elamislubade ja nende võltsingute kohta. FADO süsteem ei sisalda isikuandmeid.
Liikmesriigid kannavad seni FADOs olnud andmed üle uude süsteemi.
2. Komisjon võtab kooskõlas artikli 117 lõikes 2 osutatud menetlusega vastu rakendusaktid, millega:
 - (a) määratakse kindlaks rangetele nõuetele vastav FADO tehniline kirjeldus;
 - (b) määratakse kindlaks FADOs oleva teabe haldamise ja kontrollimise kord.

IV PEATÜKK

Üldsätted

1. JAGU

ÜLDREEGLID

Artikkel 81

Põhiõiguste kaitse ja põhiõiguste strateegia

1. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet tagab käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel põhiõiguste kaitse vastavalt asjaomasele liidu õigusele, eelkõige hartale, asjaomasele rahvusvahelisele õigusele, sealhulgas 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonile, selle 1967. aasta protokollile ning rahvusvahelise kaitse tagamisega seotud kohustustele, eelkõige välja- või tagasisaatmise lubamatuse põhimõttele.

Selleks koostab amet põhiõiguste strateegia, mis hõlmab tõhusat korraldust põhiõiguste austamise jälgimiseks ameti kogu tegevuses, arendab seda edasi ning viib ellu.

2. Oma ülesannete täitmisel tagab Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, et ühtki isikut ei toimetata, sunnita sisenema ega saadeta tagasi riiki ega anta muul viisil üle sellise riigi ametiasutustele, kes rikub välja- või tagasisaatmise lubamatuse põhimõtet või kust isikut võidakse saata välja või tagasi riiki, kes seda põhimõtet rikub.

3. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet võtab oma ülesannete täitmisel arvesse laste, saatjata alaealiste, puuetega inimeste, inimkaubanduse ohvrite, arstiabi vajavate isikute, rahvusvahelist kaitset vajavate isikute, merehädaliste ja teiste eriti haavatavate isikute erivajadusi.

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet pöörab kogu oma tegevuses erilist tähelepanu laste õigustele ja tagab lapse parimate huvide kaitsmise.

4. Oma ülesannete täitmisel, suhetes liikmesriikidega ja koostöös kolmandate riikidega võtab amet arvesse artiklis 70 osutatud nõuandefoorumi ja põhiõiguste ametniku aruandeid.

Artikkel 82

Käitumisjuhend

1. Amet koostab koostöös nõuandefoorumiga käitumisjuhendi, mida kohaldatakse kõikide ameti koordineeritavate piirikontrollioperatsioonide ja kõikide ameti tegevuses osalevate isikute suhtes, ja arendab seda edasi. Käitumisjuhendis nähakse ette menetlused, mis peavad tagama õigusriigi põhimõtete ja põhiõiguste austamise, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele isikutele, sealhulgas lastele, saatjata alaealistele ning teistele haavatavatele isikutele ja rahvusvahelist kaitset taotlevatele isikutele.
2. Koostöös nõuandefoorumiga töötab amet tagasipöördujate tagasisaatmiseks välja käitumisjuhendi, mida kohaldatakse kõikide tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste ajal, mida amet koordineerib või korraldab, ning arendab seda edasi. Käitumisjuhendis kirjeldatakse ühiseid standardmenetlusi, et

lihtsustada tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste korraldamist ning tagada tagasipöördujate inimlik kohtlemine ja nende põhiõiguste, eelkõige selliste põhimõtete täielik austamine nagu inimväärikus, piinamise ning ebainimliku ja alandava kohtlemise ja karistamise keeld, õigus vabadusele ja turvalisusele ning õigus isikuandmete kaitsele ja mittediskrimineerimisele.

3. Tagasisaatmist käsitlevas käitumisjuhendis pööratakse eelkõige tähelepanu liikmesriikide kohustusele tagada sunniviisilise tagasisaatmise tõhus jälgimissüsteem, nagu on sätestatud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõikes 6, ja põhiõiguste strateegiale.

Artikkel 83

Rühmaliikmete ülesanded ja õigused

1. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest lähetatud rühmaliikmetel on suutlikkus täita kõiki ülesandeid ja teostada kõiki õigusi, mis on seotud piirikontrolli ja tagasisaatmisega või on vajalikud määruse (EL) 2016/399 ja direktiivi 2008/115/EÜ eesmärkide saavutamiseks.
2. Oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel järgivad rühmaliikmed liidu ja rahvusvahelist õigust, põhiõigusi ning vastuvõtva liikmesriigi õigusnorme.
3. Ilma et see piiraks artikli 94 lõike 1 kohaldamist, võivad ameti koosseisulistest töötajatest rühmaliikmed täita ülesandeid ja teostada õigusi üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnikelt või tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevatelt töötajatelt saadud korralduste alusel ning üldreeglina nende juuresolekul. Vastuvõttev liikmesriik võib volitada rühmaliikmeid enda nimel tegutsema.
4. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest lähetatud rühmaliikmetel ja liikmesriikidest pikaks ajaks ameti juurde alalisse korpuse lähetatud operatiivtöötajad kannavad asjakohastel juhtudel oma ülesannete täitmisel ja õiguste kasutamisel Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse vormirietust. Liikmesriikidest lühikeseks ajaks lähetatud rühmaliikmed kannavad asjakohasel juhul oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel enda vormirietust.

Rühmaliikmed kannavad vormirietusel ka nähtavat isiklikku identifitseerimistunnust ning sinist liidu ja ameti sümboolikaga käesidet, mis näitab nende osalemist ühisoperatsioonis, rändehalduse tugirühmade töös, katseprojektis, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis, tagasisaatmisoperatsioonis või tagasisaatmisega seotud sekkumises. Et vastuvõtva liikmesriigi riiklikel asutustel oleks rühmaliikmeid võimalik tuvastada, kannavad nad igal ajal kaasas akrediteerimisdokumenti, mille nad nõudmise korral esitavad.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse vormirietuse kujundus ja kirjeldus määratakse kindlaks komisjoni rakendusotsusega, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 117 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel võivad rühmaliikmed kanda teenistusrelvi, laskemoona ja varustust.

Nii lühikeseks kui ka pikaks ajaks lähetatud ameti töötajad kannavad ja kasutavad teenistusrelvi, laskemoona ja varustust oma liikmesriigi õigusnormide kohaselt.

Ameti koosseisuliste operatiivtöötajad kannavad ja kasutavad teenistusrelvi, laskemoona ja varustust V lisas esitatud raamistiku ja üksikasjalike eeskirjade kohaselt.

Vastuvõttev liikmesriik võib siiski keelata teatavate teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmise, tingimusel et selle liikmesriigi seadusandluse kohaselt kohaldatakse sama keeldu liikmesriigi enda piirivalveametnike või tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate suhtes. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmaliikmete lähetamist ametile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Amet teeb kõnealuse teabe liikmesriikidele kättesaadavaks.

6. Rühmaliikmed võivad oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel kasutada jõudu, sealhulgas teenistusrelvi, laskemoona ja varustust, päritoluliikmesriigi ja vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul või ameti töötajate puhul ameti nõusolekul, vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike juuresolekul ning kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi siseriiklike õigusnormidega. Vastuvõttev liikmesriik võib päritoluliikmesriigi või asjakohasel juhul ameti nõusolekul lubada rühmaliikmetel kasutada jõudu ka juhul, kui vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnikud ei viibi juures.
 7. Teenistusrelvi, laskemoona ja varustust võib kasutada õiguspäraseks enesekaitseks ning rühmaliikmete või muude isikute õiguspäraseks kaitseks kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi siseriiklike õigusnormidega.
 8. Käesoleva määruse kohaldamiseks volitab vastuvõttev liikmesriik rühmaliikmeid kasutama üleeuroopalisi andmebaase, mille kasutamine on vajalik operatsiooniplaanis kindlaks määratud piirikontrolli, patrull- ja vaatlustegevuse ning tagasisaatmisega seotud eesmärkide täitmiseks. Vastuvõttev liikmesriik võib anda neile loa kasutada oma riiklikku andmebaasi, kui see on samal eesmärgil vajalik. Liikmesriigid tagavad, et juurdepääs nendele andmebaasidele antakse tõhusal ja tulemuslikul viisil. Rühmaliikmed võivad kasutada üksnes sellist teavet, mis on nende ülesannete täitmiseks ja õiguste teostamiseks vajalik. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmaliikmete lähetamist ametile, milliseid riigi ja üleeuroopalisi andmebaase võib kasutada. Amet teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele lähetuses osalevatele liikmesriikidele.
- Nimetatud andmebaase kasutatakse vastavalt liidu ja vastuvõtva liikmesriigi siseriiklikele isikuandmete kaitse alastele õigusnormidele.
9. Sisenemiskeelu otsuseid vastavalt määruse (EL) 2016/399 artiklile 14 teevad üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnikud või rühmaliikmed, kui vastuvõttev liikmesriik on volitanud neid enda nimel tegutsema.

Artikkel 84

Akrediteerimisdokument

1. Amet väljastab koostöös vastuvõtva liikmesriigiga rühmaliikmetele dokumendi, mis on koostatud vastuvõtva liikmesriigi ametlikus keeles ja mõnes teises Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles ning mis võimaldab tuvastada rühmaliikmete isikut ning tõendab selle omaniku õigust täita ülesandeid ja kasutada õigusi, millele on osutatud artiklis 83. Dokument sisaldab järgmisi andmeid iga rühmaliikme kohta:

- (a) nimi ja kodakondsus;
 - (b) auaste või ametinimetuse;
 - (c) hiljuti tehtud digitaalfoto; ning
 - (d) ülesanded, mida ta on volitatud lähetuse kestel täitma.
2. Ühisoperatsiooni, rändehalduse tugirühmade töö, katseprojekti, piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, tagasisaatmisoperatsiooni või tagasisaatmisega seotud sekkumise lõppemisel tagastatakse dokument ametile.

Artikkel 85

Tsiviilvastutus

1. Kui rühmaliikmed tegutsevad vastuvõtvas liikmesriigis, vastutab nimetatud liikmesriik vastavalt oma siseriiklikele õigusnormidele nende poolt operatsioonide läbiviimisel tekitatud kahju eest, ilma et see piiraks artikli 94 kohaldamist.
2. Kui kahju on tekitatud raske hooletuse või tahtliku rikkumisega, võib vastuvõttev liikmesriik pöörduda päritoluliikmesriigi poole, et lasta päritoluliikmesriigil hüvitada summad, mis ta on maksnud ohvritele või nende asemel õigustatud isikutele. Kui kahju on tekitatud ameti töötajate raske hooletuse või tahtliku rikkumisega, võib vastuvõttev liikmesriik pöörduda ameti poole, et lasta ametil hüvitada summad, mis ta on maksnud ohvritele või nende asemel õigustatud isikutele.
3. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, loobub iga liikmesriik vastuvõtva liikmesriigi või muu liikmesriigi suhtes kõigist nõuetest tema poolt kantud kahju eest, välja arvatud juhtudel, kui kahju tekitati kas raske hooletuse või tahtliku rikkumisega.
4. Käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaldamisega seotud liikmesriikidevaheline vaidlus, mida ei ole võimalik lahendada nendevaheliste läbirääkimistega, esitatakse lahendamiseks Euroopa Liidu Kohtule vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 273.
5. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, kannab amet oma seadmetele lähetuse käigus tekitatud kahjuga seotud kulud, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku rikkumisega.

Artikkel 86

Kriminaalvastutus

Ühisoperatsiooni, katseprojekti, rändehalduse tugirühmade töö, piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, tagasisaatmisoperatsiooni või tagasisaatmisega seotud sekkumise ajal käsitatakse rühmaliikmeid samaväärselt vastuvõtva liikmesriigi ametnikega seoses kuritegudega, mis võidakse sooritada nende vastu või mille nad võivad ise sooritada, ilma et see piiraks artikli 94 kohaldamist.

2. JAGU

ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE AMETIS

Artikkel 87

Ametis isikuandmete töötlemise üldreeglid

1. Amet kohaldab isikuandmete töötlemisel [määrust (EÜ) nr 45/2001].
2. Haldusnõukogu kehtestab haldusmeetmed, mis on vajalikud [määruse (EÜ) nr 45/2001] ametipoolseks kohaldamiseks, sealhulgas meetmed ameti isikuandmete kaitse ametniku kohta.
3. Amet võib edastada isikuandmeid kolmanda riigi asutustele ja rahvusvahelisele organisatsioonidele kooskõlas [määrusega (EÜ) nr 45/2001], kui see on vajalik ameti tagasisaatmisalaste ülesannete täitmiseks. Kui liikmesriigis on tagasisaatmisoperatsioonid korraldatud selliselt, et tagasipöördujate isikuandmeid vedajale ei edastata, võib need andmed samadel tingimustel edastada amet. [Määruse (EÜ) nr 45/2001] [artikli 25 lõike 1 punkti c] kohaldamisel ei kohaldata ametipoolse tagasisaatmise eesmärgil toimuva isikuandmete töötlemise suhtes sama määruse artiklit 19, seni kui kolmanda riigi kodanikku tagasi ei saadeta. Amet võib kehtestada sise-eeskirjad, mille kohaselt üksikjuhtumitel võidakse piirata [määruse (EÜ) nr 45/2011] [artiklitest 17 ja 18] tulenevate õiguste kohaldamist, kui nende õiguste kasutamine ohustab tagasisaatmismenetlust.

Artikkel 88

Isikuandmete töötlemise eesmärgid

1. Amet võib töödelda isikuandmeid üksnes järgmistel eesmärkidel:
 - (a) ühisoperatsioonide, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide korraldamine ja koordineerimine ning rändehalduse tugirühmade tegevus vastavalt;
 - (b) liikmesriikide ja kolmandate riikide tagasisaatmis- ja tagasisaatmiseelse tegevuse toetamine, tagasisaatmissüsteemide käitamine, tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimine ja korraldamine ning liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele tehnilise ja operatiivabi andmine kooskõlas artikliga 49;
 - (c) teabevahetuse hõlbustamine liikmesriikide, EASO, Europol ja Eurojustiga vastavalt artiklile 89;
 - (d) riskianalüüsi tegemine ametis vastavalt artiklile 30;
 - (e) sõidukite tuvastamine ja jälgimine EUROSURi raames vastavalt artiklile 90;
 - (f) haldus.
2. Liikmesriik või muu liidu amet, kes esitab ametile isikuandmeid, määrab kindlaks nende töötlemise eesmärgi või eesmärgid, nagu on osutatud lõikes 1. Amet võib töödelda selliseid isikuandmeid muul lõike 1 kohasel eesmärgil üksnes juhul, kui seda on lubanud nende andmete esitaja.

3. Liikmesriik ja muud liidu ametid võivad isikuandmete edastamise hetkel teha teatavaks nende andmete suhtes kehtivad üldised või konkreetsed juurdepääsu- ja kasutuspõhised piirangud, mis muu hulgas mõjutavad nende edastamist ja kustutamist või hävitamist. Kui selliste piirangute vajadus ilmneb pärast isikuandmete edastamist, teavitavad nad vastavalt ametit. Amet peab sellistest piirangutest kinni.

Artikkel 89

Ühisoperatsioonide, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus ning rändehalduse tugirühmade poolt kogutud isikuandmete töötlemine

1. Amet töötleb ainult järgmistesse kategooriatesse kuuluvaid isikuandmeid, mille on kogunud ja talle edastanud liikmesriigid, ameti enda töötajad, EASO, Europol või Eurojust ühisoperatsioonide, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus või rändehalduse tugirühmad:
- (a) nende isikute isikuandmed, keda liikmesriikide pädevad asutused või EASO, Europol või Eurojust kahtlustavad põhjendatult piiriüleses kuritegevuses, sealhulgas rändajate ebaseaduslikus üle piiri toimetamises, inimkaubanduses või terrorismis;
 - (b) nende isikute isikuandmed, kes ületavad ebaseaduslikult välispiire ning kelle andmeid koguvad ameti rühmad, sealhulgas tegutsedes rändehalduse tugirühmade raames;
 - (c) sõidukite registreerimismärgid, sõiduki valmistajatehase tähised, telefoninumbrid ja laevade IMO numbrid, mis on seotud punktides a ja b osutud isikutega ning mis on vajalikud ebaseadusliku sissetungi ja piiriülese kuritegevusega seotud tegevuse puhul kasutatavate marsruutide ja meetodite uurimiseks ja analüüsimiseks.
2. Lõikes 1 osutatud isikuandmeid võib amet töödelda järgmistel juhtudel:
- (a) kui teabevahetus EASO, Europoli või Eurojustiga on vajalik nende volituste kohaseks tegevuseks kooskõlas artikliga 69;
 - (b) kui edastamine asjaomaste liikmesriikide piirikontrolli, rände, varjupaigaküsimuste ja tagasisaatmise eest vastutavatele asutustele on vajalik nende liidu ja liikmesriigi õigusaktidega pandud ülesannete täitmiseks;
 - (c) kui edastamine asjaomaste liikmesriikide asutustele, kolmandatele riikidele, kuhu tagasipöörduvad tagasi saadetakse, või rahvusvahelistele organisatsioonidele on vajalik kolmandate riikide kodanike isiku tuvastamiseks, reisidokumentide saamiseks või tagasipöördumise võimaldamiseks või toetamiseks;
 - (d) kui see on vajalik riskianalüüside koostamiseks;
 - (e) konkreetsel juhtudel, kui amet saab teada, et õiguskaitseasutused vajavad tungivalt tema ülesannete täitmisel töödeldavaid isikuandmeid raskete kuritegude tõkestamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks.

3. Isikuandmed kustutatakse kohe, kui need on edastatud EASO-le, Europolile või Eurojustile või liikmesriikide pädevatele asutustele või neid on kasutatud riskianalüüside koostamisel. Isikuandmete säilitamise periood ei tohi mingil juhul olla pikem kui 90 päeva alates nende kogumise kuupäevast. Riskianalüüsi tulemustes muudetakse andmed anonüümseks. Käesolevat lõiget ei kohaldata tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel töödeldavate andmete suhtes.

Artikkel 90

Isikuandmete töötlemine EUROSURI raamistikus

1. Kui liikmesriigi olukorrapildi saamiseks tuleb töödelda isikuandmeid, töödeldakse neid andmeid vastavalt asjakohastele liidu ja liikmesriikide isikuandmete kaitset käsitlevatele õigusaktidele. Iga liikmesriik määrab asutuse, keda käsitatakse määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõike 7 tähenduses vastutava töötlejana ja kellel lasub keskne vastutus selles liikmesriigis toimuva isikuandmete töötlemise eest. Iga liikmesriik teatab selle asutuse andmed komisjonile.
2. Ainsad isikuandmed, mida tohib töödelda Euroopa olukorrapildi ning konkreetsete olukorrapiltide saamiseks, on laeva ja õhusõiduki identifitseerimisnumbrid.
3. EUROSURI raames vahetatakse isikuandmeid kolmandate riikidega ainult niivõrd, kui niivõrd see on rangelt vajalik käesoleva määruse kohaldamiseks. Seda tehakse kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 ja liikmesriikide asjakohaste isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktidega.
4. Keelatud on artikli 73 lõike 2, artikli 74 lõike 3 ja artikli 75 lõike 3 kohane teabevahetus, millega antakse kolmandale riigile teavet, mida võidakse kasutada selliste isikute või isikute rühmade väljaselgitamiseks, kelle taotlus saada rahvusvahelist kaitset on läbivaatamisel või keda tõsiselt ohustab piinamine, ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või mis tahes muu põhiõiguste rikkumine.
5. Artikli 73 lõike 2, artikli 74 lõike 3 ja artikli 75 lõike 3 alusel vahetatud teabe edastamine ja muul viisil avaldamine muudele kolmandatele riikidele ja kolmandatele isikutele on keelatud.

Artikkel 91

Salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitset käsitlevad turbenormid

1. Amet võtab vastu oma turbenormid, lähtudes põhimõtetest ja eeskirjadest, mis on sätestatud komisjoni turbe-eeskirjades Euroopa Liidu salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitse kohta, sealhulgas sellise teabe kolmandate riikidega vahetamise, töötlemise ja säilitamise normidest, mis on sätestatud komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443 ja (EL, Euratom) 2015/444. Halduskokkulepete sõlmimine salastatud teabe vahetamiseks kolmanda riigi asjaomaste asutustega või sellise kokkuleppe puudumise korral ELi salastatud teabe erakorraline ühekordne avaldamine nimetatud asutustele on lubatud ainult juhul, kui komisjon on selle eelnevalt heaks kiitnud.
2. Turbenormid võtab vastu haldusnõukogu pärast komisjoni heakskiitu.
3. Salastatus ei takista teabe teatavaks tegemist Euroopa Parlamendile. Euroopa Parlamendile käesoleva määruse kohaselt edastatud teabe ja dokumentide käsitlemiseks on vajalik komisjoni nõusolek.

3. JAGU

AMETI ÜLDRAAMISTIK JA KORRALDUS

Artikkel 92

Õiguslik seisund ja asukoht

1. Amet on liidu asutus. Ta on juriidiline isik.
2. Ametil on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis vastavalt selle riigi õigusele antakse juriidilistele isikutele. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.
3. Amet on oma tehniliste ja operatiivvolituste kasutamisel sõltumatu.
4. Ametit esindab tegevdirektor.
5. Amet asub Poolas Varssavis.

Artikkel 93

Peakorterit käsitlev leping

1. Amet ja tema asukohaks olev liikmesriik sõlmivad peakorterit käsitleva lepingu, mis hõlmab vajalikke kokkuleppeid asjaomases liikmesriigis ametile antavate ruumide ja selle liikmesriigi pakutavate vahendite ning selles liikmesriigis ameti tegevdirektori, tegevdirektori asetäitjate, haldusnõukogu liikmete, töötajate ja nende pereliikmete suhtes kohaldatavate erieeskirjade kohta.
2. Peakorterit käsitlev leping sõlmitakse pärast haldusnõukogult heakskiidu saamist.
3. Ameti asukohaks olev liikmesriik tagab võimalikult head tingimused ameti tõrgeteta toimimiseks, sealhulgas mitmekeelse ja Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohase transpordiühenduse.

Artikkel 94

Personal

1. Koosseisuliste töötajate suhtes kohaldatakse nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68⁴⁴ sätestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju („personalieeskirjad“) ning liidu muude teenistujate teenistustingimusi („teenistustingimused“) ning nende personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakendamiseks liidu institutsioonide kokkuleppel vastu võetud eeskirju.
2. Töökoht asub üldjuhul ameti asukohaliikmesriigis.
3. Üldiselt sõlmitakse teenistustingimuste alusel tööle võetavate töötajatega esialgu tähtajaline leping viieks aastaks. Kõnealust lepingut võib põhimõtteliselt pikendada ainult ühe korra kuni viieks aastaks. Seejärel võib lepingut pikendada ainult tähtajatult.
4. Haldusnõukogu võib ette näha, et ameti koosseisulistele töötajatele makstakse diferentseeritud kuumakset. Diferentseeritud makse arvutatakse protsendimäärana iga asjaomase töötaja töötasust. Protsendimäär ei tohi olla suurem kui 100 % ja

⁴⁴ ELT L 56, 4.3.1968, lk 1, viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 1023/2013 (ELT L 287, 29.10.2013, lk 15).

töötamiskohas kohaldatava paranduskoefitsiendi vahe ning see vaadatakse korrapäraselt läbi. Selle hüvise andmisel võetakse arvesse iga töötaja kogutöötasu, sealhulgas lähetuskulude hüvitisi.

Haldusnõukogu kehtestab käesoleva lõike rakendamise eeskirjad, mille komisjon peab eelnevalt heaks kiitma. 2024. aastaks vaatab haldusnõukogu need eeskirjad läbi; tehtavad muudatused vajavad komisjoni eelnevat heakskiitu.

5. Artiklite 32 ja 45 ning artikli 53 lõike 2 kohaldamisel võib ameti kontaktametnikuks või koordineerivaks ametnikuks nimetada ainult ameti töötaja, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju või teenistustingimuste II jaotist. Artikli 56 kohaldamisel võib rühmaliikmeks nimetada ainult ameti töötaja, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju või teenistustingimusi.
6. Haldusnõukogu võtab komisjoni nõusolekul vastu rakenduseeskirjad personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakendamiseks kooskõlas personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2.
7. Komisjoni eelneva heakskiidu saamisel võtab haldusnõukogu kooskõlas artikliga 57 vastu liikmesriikidest ametisse lähetatud operatiivtöötajaid käsitlevad eeskirjad ja ajakohastab neid vastavalt vajadusele. Nende eeskirjade puhul võetakse arvesse seda, et lähetatavatest operatiivtöötajatest saavad rühmaliikmed, kellel on artiklis 83 sätestatud ülesanded ja õigused. Eeskirjad hõlmavad lähetamise tingimusi käsitlevaid sätteid. Haldusnõukogu püüab saavutada eeskirjade kooskõla nende eeskirjadega, mille alusel hüvitatakse koosseisuliste töötajate lähetuskulusid.

Artikkel 95

Privileegid ja immunitetid

Ameti ja selle koosseisuliste töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokolli.

Artikkel 96

Vastutus

1. Ameti lepingulist vastutust reguleerivad asjaomase lepingu suhtes kohaldatavad õigusnormid.
2. Vastavalt ameti sõlmitud lepingus sisalduvale vahekohtuklauslile kuulub otsuste tegemine Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.
3. Lepinguvälise vastutuse korral heastab amet vastavalt liikmesriikide õiguse ühistele üldpõhimõtetele mis tahes kahju, mida ta osakonnad või töötajad on ülesannete täitmisel tekitanud.
4. Lõikes 3 osutatud kahju hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.
5. Ameti töötajate isiklikku vastutust ameti ees reguleerivad personalieeskirjades ning teenistustingimustes ette nähtud sätted, mida nende suhtes kohaldatakse.

Artikkel 97
Ameti haldus- ja juhtimisstruktuur

Ameti haldus- ja juhtimisstruktuuri kuulub:

- (a) haldusnõukogu;
- (b) tegevdirektor;
- (c) tegevdirektori asetäitjad;
- (d) nõuandefoorum;
- (e) põhiõiguste ametnik.

Artikkel 98
Haldusnõukogu ülesanded

1. Haldusnõukogu vastutab ameti strateegiliste otsuste tegemise eest kooskõlas käesoleva määrusega.
2. Haldusnõukogu
 - (a) nimetab vastavalt artiklile 105 komisjoni ettepaneku alusel ametisse tegevdirektori;
 - (b) nimetab vastavalt artiklile 105 komisjoni ettepaneku alusel ametisse tegevdirektori asetäitjad;
 - (c) võtab vastu otsuse esinduste asutamise ja nende tegevuse pikendamise kohta kooskõlas artikli 60 lõikega 6;
 - (d) võtab vastu otsused haavatavuse hindamise kohta vastavalt artikli 33 lõigetele 1 ja 9; otsused, milles sätestatakse artikli 33 lõike 9 alusel vastuvõetud meetmed, võetakse vastu hääleõiguslike liikmete kahe kolmandiku häälteenamusega;
 - (e) võtab vastu otsused sellise teabe ja andmete loetelude kohta, mida piirihalduse ja tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused peavad ametiga jagama, et amet saaks täita oma ülesandeid;
 - (f) võtab vastavalt artikli 30 lõikele 1 vastu otsused ühise integreeritud riskianalüüsi mudeli loomise kohta;
 - (g) võtab vastavalt artikli 32 lõikele 2 vastu otsused kontaktametniku liikmesriikidesse lähetamise laadi ja tingimuste kohta;
 - (h) võtab vastavalt artikli 8 lõikele 5 vastu Euroopa integreeritud piirihalduse tehnilise ja tegevusstrateegia;
 - (i) võtab vastavalt artikli 55 lõikele 4 vastu otsuse piirihalduse ja rändejuhtimise eesmärgil Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse käsutusse antavate operatiivtöötajate laadi ja arvu kohta;

- (j) võtab vastu ameti eelmise aasta tegevusaruande ning edastab selle hiljemalt 1. juuliks Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale;
- (k) enne iga aasta 30. novembrit ning pärast komisjoni arvamuse nõuetekohaselt arvesse võtmist võtab hääleõiguslike liikmete kahe kolmandiku häälteenamusega vastu ühtse programmdokumendi, mis muu hulgas sisaldab ameti mitmeaastast programmi ning tema tööprogrammi järgmiseks aastaks, ning edastab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile;
- (l) kehtestab korra, mille alusel tegevdirektor võtab vastu ameti tehniliste- ja operatiivülesannetega seotud otsuseid;
- (m) võtab hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu ameti aastaeelarve ja täidab muid ameti eelarvega seotud ülesandeid kooskõlas käesoleva peatüki 5. jaoga;
- (n) teostab distsiplinaarvõimu tegevdirektori ja kokkuleppel tegevdirektoriga tegevdirektori asetäitjate üle;
- (o) kehtestab oma töökorra;
- (p) kehtestab ameti organisatsioonilise struktuuri ja ameti personalipoliitika;
- (q) võtab vastu pettustevastase strateegia, mis on proportsionaalne pettuste ohuga, võttes arvesse rakendatavate meetmete kulusid ja kasulikkust;
- (r) võtab vastu sise-eeskirjad oma liikmete huvide konfliktide vältimiseks ja lahendamiseks;
- (s) teostab kooskõlas lõikega 8 ameti töötajate suhtes õigusi, mis on antud ametisse nimetavale asutusele personalieeskirjadega ning teenistustepingute sõlmimise pädevust omavale asutusele teenistustingimustega („ametisse nimetava asutuse õigused“);
- (t) võtab vastu rakenduseeskirjad personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakendamiseks kooskõlas personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2;
- (u) tagab sise- ja välisauditi aruannetest ja hinnangutest, samuti OLAFi juurdlustest tulenevate järelduste ja soovitude suhtes asjakohased järeelmeetmed;
- (v) võtab vastu artikli 10 lõike 2 teises lõigus osutatud teavitamis- ja levitamiskavad ja ajakohastab neid korrapäraselt;
- (w) nimetab vastavalt personalieeskirjadele ning teenistustingimustele ametisse peaarvpidaja, kes on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatu;
- (x) teeb otsused haavatavuse hindamise ühise metoodika, sealhulgas objektiivsete kriteeriumide kohta, mille alusel amet haavatavuse hindamise läbi viib, hindamiste sageduse ja selle kohta, kuidas viia läbi järjestikused haavatavuse hindamised;

- (y) teeb otsuseid artikli 33 lõikes 2 osutatud liikmesriigi ulatuslikuma hindamise ja jälgimise kohta;
- (z) nimetab artikli 107 lõike 1 kohaselt põhiõiguste ametniku;
- (aa) kiidab heaks kolmandate riikide puhul järgitava töökorra;
- (bb) võtab pärast komisjoni eelneva heakskiidu saamist vastu ameti turbe-eeskirjad artiklis 91 osutatud ELi salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitsmise kohta;
- (cc) määrab ametisse ameti turvalisuse, sealhulgas tundliku ja salastatud teabe kaitse eest vastutava turbeametniku, kelle suhtes kehtivad personalieeskirjad ja teenistustingimused.

Punktis j osutatud aasta tegevusaruanne avalikustatakse.

3. Konkreetse liikmesriigi välispiiridel või nende vahetus läheduses kavandatavat ameti spetsiifilist tegevust käsitlevate haldusnõukogu otsuste ettepanekud, millele osutatakse lõikes 2, vajavad vastuvõtmiseks nimetatud liikmesriiki haldusnõukogus esindava liikme poolthäält.
4. Haldusnõukogu võib tegevdirektorile nõu anda igas välispiiride operatiivjuhtimise ja tagasisaatmise arenguga seotud küsimuses, sealhulgas teadusuuringutega seotud tegevuses.
5. Haldusnõukogu teeb otsuse Iirimaa ja/või Ühendkuningriigi ameti spetsiifilises tegevuses osalemise taotluse kohta.
Haldusnõukogu teeb oma otsuse hääleõiguslike liikmete absoluutse häälteenamusega igal üksikjuhul eraldi. Otsuse tegemisel võtab haldusnõukogu arvesse, kas Iirimaa ja/või Ühendkuningriigi osalemine aitab kaasa kõnealuse tegevuse teostamisele. Otsuses sätestatakse Iirimaa ja/või Ühendkuningriigi rahaline osalus seoses tegevusega, milles osalemiseks on taotlus esitatud.
6. Haldusnõukogu edastab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule („eelarvepädevad institutsioonid“) ameti korraldatud hindamismenetluse tulemuste seisukohast olulise teabe.
7. Haldusnõukogu võib luua kuni neljast haldusnõukogu liikmest (sealhulgas esimees) ja komisjoni esindajast koosneva juhatuse, mis abistaks teda ja tegevdirektorit haldusnõukogu vastu võetavate otsuste, programmide ja tegevuste ettevalmistamisel ning võtaks kiireloomulistel juhtudel vajaduse korral haldusnõukogu nimel vastu teatavaid esialgseid otsuseid. Juhatuse ei võta vastu otsuseid, mille puhul on vaja haldusnõukogu kahekolmandikulist või kolmeneljandikulist häälteenamust. Haldusnõukogu võib delegeerida teatavad selgelt määratletud ülesanded juhatusele, eriti juhul, kui sellega tõhustatakse ameti tegevust. Haldusnõukogu ei või delegeerida juhatusele ülesandeid, mis on seotud otsustega, mille puhul on vaja haldusnõukogu kahekolmandikulist või kolmeneljandikulist häälteenamust.
8. Haldusnõukogu võtab kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 vastu otsuse, mis põhineb personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja teenistustingimuste artiklil 6 ning millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse õigused tegevdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel võib õigused delegeerimise peatada. Tegevdirektor võib need õigused edasi delegeerida.

Erandlike asjaolude korral võib haldusnõukogu teha otsuse ajutiselt peatada ametisse nimetava asutuse õiguste delegeerimine tegevdirektorile ja tegevdirektori poolt nende õiguste edasidelegeerimine. Sellisel juhul võib haldusnõukogu teostada kõnealuseid õigusi ise või delegeerida need ühele oma liikmetest või mõnele töötajale, välja arvatud tegevdirektor.

Artikkel 99

Haldusnõukogu koosseis

1. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, kuulub haldusnõukogusse üks esindaja igast liikmesriigist ja kaks komisjoni esindajat, kellel kõigil on hääleõigus. Selleks nimetab iga liikmesriik haldusnõukogu liikme ning asendusliikme, kes esindab liiget tema puudumise korral. Komisjon nimetab kaks liiget ja nende asendusliikmed. Haldusnõukogu liikmete ametiaeg on neli aastat. Ametiaega võib selle lõppemisel pikendada.
2. Haldusnõukogu liikmed nimetatakse ametisse nende piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonna operatiivkoostöö alal kõrgel tasemel omandatud asjakohaste kogemuste ja teadmiste ning asjakohaste juhtimis-, haldus- ja eelarvestamisoskuste alusel. Liikmesriikide ja komisjoni eesmärgiks on saavutada sooliselt tasakaalustatud esindatus haldusnõukogus.
3. Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riigid osalevad ameti tegevuses. Neil kõigil on haldusnõukogus üks esindaja ja üks asendusliige. Kohaldatakse kõnealuste riikide ühinemislepingute asjakohaste sätete alusel välja töötatud korda, milles on sätestatud nende liikmesriikide ameti töös osalemise laad ja ulatus ning kehtestatud vastavad üksikasjalikud eeskirjad, sealhulgas rahalist osalust ja töötajaid käsitlevad sätted.

Artikkel 100

Mitmeaastane programm ja aasta tööprogramm

1. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori esitatud kavandi alusel iga aasta 30. novembriks vastu muu hulgas ameti mitmeaastast programmi ja järgmise aasta programmi sisaldava programmdokumendi, mis peab saama haldusnõukogu heakskiidu. Lõplik programmdokument võetakse vastu pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ja kui komisjon annab positiivse arvamuse mitmeaastase programmi kohta. Kui amet otsustab mõningaid komisjoni arvamuse punkte mitte arvesse võtta, peab ta seda põhjalikult põhjendama. Haldusnõukogu edastab programmdokumendi Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.
2. Lõikes 1 osutatud dokument jõustub pärast üldeelarve lõplikku kinnitamist. Vajaduse korral kohandatakse seda vastavalt eelarvele.
3. Mitmeaastases programmis esitatakse keskmise ja pika perioodi üldine strateegiline programm, sealhulgas eesmärgid, eeldatavad tulemused ja tulemusnäitajad, ning vahendite kasutamise kava, mis hõlmab mitmeaastase eelarve, personali ja ameti suutlikkuse arendamise vajadusi. Mitmeaastases programmis sätestatakse strateegilised sekkumisvaldkonnad ning selgitatakse, mida tuleb eesmärkide saavutamiseks teha. See hõlmab strateegiat, mis käsitleb suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, ning selle strateegiaga seotud meetmeid.

4. Mitmeaastast programmi viiakse ellu aasta tööprogrammide abil ja seda ajakohastatakse vajaduse korral vastavalt artiklile 116 läbiviidud hindamise tulemuste põhjal. Hindamiste asjakohaseid järeldusi võetakse arvesse ka järgmise aasta tööprogrammis.
5. Aasta tööprogramm sisaldab rahastatava tegevuse kirjeldust, mis hõlmab üksikasjalikke eesmärgi ning oodatavaid tulemusi, sealhulgas tulemusnäitajaid. See sisaldab ka viidet igale tegevusele eraldatud finants- ja inimressursside kohta kooskõlas tegevuspõhise eelarvestamise ja juhtimise põhimõtetega. Aasta tööprogramm on kooskõlas mitmeaastase programmiga. Aasta tööprogrammis osutatakse selgelt võrreldes eelmise eelarveaastaga lisatud, muudetud ja tühistatud ülesannetele.
6. Aasta tööprogramm võetakse vastu vastavalt liidu õigusloomekavale asjaomastes välispiiride halduse ja tagasisaatmise valdkondades.
7. Kui ametile antakse pärast aasta tööprogrammi vastuvõtmist mõni uus ülesanne, muudab haldusnõukogu aasta tööprogrammi.
8. Kui aasta tööprogrammis tehakse suuremaid muudatusi, eriti selliseid, mis tingivad eelarveliste vahendite ümberpaigutamise rohkem kui 2 % ulatuses aastaeelarvest, võetakse need vastu sama korra kohaselt kui algne aasta tööprogramm. Haldusnõukogu võib delegeerida tegevdirektorile õiguse teha aasta tööprogrammis väiksemaid muudatusi.

Artikkel 101

Haldusnõukogu esimees

1. Haldusnõukogu valib oma hääleõiguslike liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe. Esimees ja aseesimees valitakse haldusnõukogu hääleõiguslike liikmete kahe kolmandiku häälteenamusega. Aseesimees asendab esimeest *ex officio* juhul, kui esimehel ei ole võimalik oma kohustusi täita.
2. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg lõpeb koos nende haldusnõukogu liikmesuse lõppemisega. Kui käesolevast sättest ei tulene teisiti, on esimehe ja aseesimehe ametiaeg neli aastat. Ametiaega võib pikendada ühe korra.

Artikkel 102

Haldusnõukogu koosolekud

1. Haldusnõukogu koosoleku kutsub kokku esimees.
2. Tegevdirektor osaleb aruteludes hääleõiguseta.
3. Haldusnõukogu tuleb korralisteks koosolekuteks kokku vähemalt kaks korda aastas. Lisaks sellele toimuvad haldusnõukogu koosolekud esimehe algatusel, komisjoni taotlusel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel. Vajaduse korral võib haldusnõukogu pidada ühiseid koosolekuid Euroopa Liidu Varjupaigaameti ja Europoli haldusnõukoguga.
4. Iirimaad kutsutakse haldusnõukogu koosolekutest osa võtma.
5. Ühendkuningriiki kutsutakse haldusnõukogu koosolekutest osa võtma kuni Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kuupäevani.

6. Euroopa Liidu Varjupaigaameti ja Europoli esindajad kutsutakse haldusnõukogu koosolekutest osa võtma. Haldusnõukogu võib kutsuda koosolekust osa võtma ka asjaomaste liidu institutsioonide, organite, asutuste ja ametite esindajad.
7. Haldusnõukogu võib oma töökorda järgides kutsuda koosolekutele vaatlejaks mis tahes muu isiku, kelle seisukoht võib olla huvipakkuv.
8. Haldusnõukogu liikmed võivad kasutada nõustajate või ekspertide abi, kui selle töökorra ei tulene teisiti.
9. Amet tagab haldusnõukogule sekretariaaditeenused.

Artikkel 103

Hääletamine

1. Ilma et see piiraks artikli 55 lõike 4, artikli 98 lõike 2 punktide 3, 9 ja 13, artikli 100 lõike 1 ning artikli 105 lõigete 2 ja 4 kohaldamist, võtab haldusnõukogu otsused vastu hääleõiguslike liikmete absoluutse häälteenamusega.
2. Igal liikmel on üks hääl. Liikme puudumise korral võib tema hääleõigust kasutada asendusliige. Tegevdirektor ei hääleta.
3. Töökorras sätestatakse hääletamise üksikasjad. Töökorras sätestatakse ühe liikme teise liikme nimel tegutsemise tingimused ning nõuded kvoorumile.
4. Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riikide esindajatel on piiratud hääleõigus vastavalt neile kohalduvale korrale. Selleks et võimaldada ühinenud riikidel kasutada oma hääleõigust, koostab amet üksikasjaliku päevakorra, määratledes punktid, mille jaoks on antud piiratud hääleõigus.

Artikkel 104

Tegevdirektori ülesanded ja õigused

1. Ametit juhib tegevdirektor, kes on oma kohustuste täitmisel täiesti sõltumatu. Ilma et see piiraks liidu institutsioonide ja haldusnõukogu pädevust, ei taotle tegevdirektor juhiseid riiklikelt ega muudelt organitelt ning ei allu nende juhistele.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kutsuda tegevdirektori oma ülesannete täitmisest aru andma. See hõlmab ülevaadet põhiõiguste strateegia elluviimisest ja järelevalvest, ameti eelmise aasta tegevusaruandest, järgneva aasta tööprogrammist ja ameti mitmeaastasest programmist või muudest ameti tegevusega seotud teemadest. Tegevdirektor teeb taotluse korral avalduse Euroopa Parlamendi ees ja annab parlamendile korrapäraselt aru.
3. Tegevdirektor vastutab haldusnõukogu poolt vastu võetud strateegiliste otsuste ettevalmistamise ja elluviimise eest, samuti ameti operatiivtegevusega seotud otsuste eest kooskõlas käesoleva määrusega. Tegevdirektori ülesanded ja õigused on järgmised:
 - (a) käesolevas määruses, selle rakenduseeskirjades ning kohaldatavas õiguses sätestatud ulatuses haldusnõukogu vastu võetud strateegiliste otsuste, programmide ja tegevuse kohta ettepanekute esitamine, nende ettevalmistamine ja elluviimine;

- (b) ameti igapäevaseks halduseks ja toimimiseks vastavalt käesolevale määrusele kõikide vajalike meetmete võtmine, kaasa arvatud organisatsioonisiseste haldusjuhiste vastuvõtmine ja teatiste avaldamine;
- (c) igal aastal ühtse programmdokumendi kavandi koostamine ja selle esitamine heakskiitmiseks haldusnõukogule ja seejärel selle saatmine institutsioonidele 31. jaanuariks;
- (d) ameti tegevuse kohta igal aastal tegevusaruande koostamine ning selle esitamine haldusnõukogule;
- (e) artikli 111 kohase ühtse programmdokumendi osana ameti tulude ja kulude eelarvestuse projekti koostamine ning eelarve täitmine vastavalt artiklile 112;
- (f) oma õiguste delegeerimine teistele ameti töötajatele, kui artikli 98 lõike 2 punkti 15 alusel vastu võetavatest sätetest ei tulene teisiti;
- (g) soovituse vastuvõtmine meetmete kohta vastavalt artikli 33 lõikele 9, sealhulgas selliste otsuste vastuvõtmine, milles tehakse liikmesriikidele ettepanek ühisoperatsioonide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ja muude artikli 37 lõikes 2 osutatud meetmete algatamiseks ja elluviimiseks;
- (h) liikmesriikide poolt ühisoperatsioonide või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide kohta tehtud ettepanekute hindamine, heakskiitmine ja koordineerimine vastavalt artikli 38 lõikele 3;
- (i) liikmesriikide poolt tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste kohta tehtud taotluste hindamine, heakskiitmine ja koordineerimine vastavalt artiklitele 51 ja 54;
- (j) artiklites 39 ja 43 ning artikli 54 lõikes 4 osutatud operatsiooniplaanide elluviimise tagamine;
- (k) liikmesriikide poolt rändehalduse tugirühmadelt toe saamiseks esitatud taotluste ja nende vajaduste hinnangu hindamine koostöös asjaomaste liidu ametitega vastavalt artikli 41 lõikele 3;
- (l) artikli 43 lõikes 1 osutatud komisjoni otsuse elluviimise tagamine;
- (m) tegevuse rahastamisest loobumine vastavalt artiklile 47;
- (n) tegevuse tulemuste hindamine vastavalt artiklile 48;
- (o) ameti vajadustele vastava tehniliste seadmete minimaalse arvu kindlaksmääramine, eelkõige selleks, et olla suuteline läbi viima ühisoperatsioone, rändehalduse tugirühmade tööd, piirivalve kiirreageerimisoperatsioone, tagasisaatmisoperatsioone ja tagasisaatmisega seotud sekkumisi vastavalt artikli 64 lõikele 5;
- (p) esinduste asutamise ja nende tegevuse pikendamise ettepanekute esitamine kooskõlas artikli 60 lõikega 6;
- (q) esinduste juhtide nimetamine kooskõlas artikli 60 lõikega 4;

- (r) tegevuskava koostamine sise- või välisauditi aruannete ja hindamiste ning OLAFi juurdluste järelduste kohaselt järelmeetmete võtmiseks, ning tehtud edusammude kohta aruande esitamine kaks korda aastas komisjonile ning korrapäraselt haldusnõukogule;
 - (s) liidu finantshuvide kaitsmine, kohaldades selleks ennetusmeetmeid pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks, tehes tulemuslikke kontrolle, nõudes eeskirjade rikkumise avastamise korral tagasi valesti makstud summad ning kohaldades vajaduse korral tulemuslikke, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja finantskaristusi;
 - (t) ameti pettustevastase strateegia koostamine ja selle esitamine heakskiitmiseks haldusnõukogule.
4. Tegevdirektor annab oma tegevusest aru haldusnõukogule.
 5. Tegevdirektor on ameti seaduslik esindaja.

Artikkel 105

Tegevdirektori ja tegevdirektori asetäitjate ametisse nimetamine

1. Komisjon esitab tegevdirektori ja igale tegevdirektori asetäitja ametikohale vähemalt kolm kandidaati nimekirjast, mis koostatakse pärast seda, kui *Euroopa Liidu Teatajas* ning asjakohasel juhul muus ajakirjandusväljaandes või veebilehel on avaldatud teade ametikoha kohta.
2. Tegevdirektori nimetab lõikes 1 osutatud komisjoni ettepaneku alusel ametisse haldusnõukogu, pidades silmas tema pädevust, dokumenteeritud kõrgetasemelist haldus- ja juhtimisoskust, sealhulgas välispiiride haldamise ja tagasisaatmise vallas kõrgel tasemel saadud asjakohaseid erialaseid kogemusi. Enne ametisse nimetamist kutsutakse komisjoni esitatud kandidaadid esinema Euroopa Parlamendi pädeva(te) komisjoni(de) ees ning vastama komisjoniliikmete küsimustele.

Pärast esinemist võtab Euroopa Parlament vastu arvamuse, kus esitab oma seisukohad, ja võib teatada, millist kandidaati ta eelistab.

Neid seisukohti arvesse võttes määrab haldusnõukogu tegevdirektori ametisse. Haldusnõukogu teeb oma otsuse kõikide hääleõiguslike liikmete kahe kolmandiku häälteenamusega.

Kui haldusnõukogu otsustab ametisse nimetada muu kandidaadi kui see, keda eelistas Euroopa Parlament, teavitab haldusnõukogu Euroopa Parlamenti ja nõukogu kirjalikult sellest, kuidas Euroopa Parlamendi arvamust arvesse võeti.

Haldusnõukogu võib komisjoni ettepaneku alusel tegevdirektori ametist vabastada.

3. Tegevdirektorit abistavad kolm tegevdirektori asetäitjat. Igale tegevdirektori asetäitjale määratakse konkreetne vastutusvaldkond. Kui tegevdirektor puudub või ei saa oma kohustusi täita, täidab tema ülesandeid üks tegevdirektori asetäitja.
4. Tegevdirektori asetäitjad nimetab lõikes 1 osutatud komisjoni ettepaneku alusel ja pärast tegevdirektoriga konsulteerimist ametisse haldusnõukogu, pidades silmas tema pädevust, asjakohast haldus- ja juhtimisoskust ning välispiiri haldamise ja tagasisaatmise alaseid asjakohaseid erialaseid kogemusi. Haldusnõukogu teeb oma otsuse kõikide hääleõiguslike liikmete kahe kolmandiku häälteenamusega.

Haldusnõukogul on õigus tegevdirektori asetäitjaid ametist vabastada esimeses lõigus osutatud menetluse kohaselt.

5. Tegevdirektori ametiaeg on viis aastat. Selle aja lõpus hindab komisjon tegevdirektori tegevust, võttes arvesse ameti edasisi ülesandeid ja probleeme.
6. Komisjoni ettepanekul, milles võetakse arvesse lõikes 5 osutatud hinnangut, võib haldusnõukogu pikendada tegevdirektori ametiaega ühel korral kuni viieks aastaks.
7. Tegevdirektori asetäitja ametiaeg on viis aastat. Haldusnõukogu võib ametiaega ühe korra kuni viieks aastaks pikendada.
8. Tegevdirektor ja tegevdirektori asetäitjad võetakse tööle liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel ameti ajutiste teenistujatena.

Artikkel 106

Nõuandefoorum

1. Amet loob nõuandefoorumi, kes abistab tegevdirektorit ja haldusnõukogu põhiõigustega seonduvates küsimustes sõltumatute nõuannetega.
2. Amet kutsub nõuandefoorumis osalema EASO, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja teiste asjaomaste organisatsioonide esindajaid. Haldusnõukogu otsustab tegevdirektori ettepaneku alusel nõuandefoorumi koosseisu ning nõuandefoorumile teabe edastamise tingimused. Nõuandefoorum määrab pärast haldusnõukogu ja tegevdirektoriga konsulteerimist kindlaks oma töömeetodid ja koostab oma tööprogrammi.
3. Nõuandefoorumiga konsulteeritakse põhiõiguste strateegia, kaebuste lahendamise korra loomise, käitumisjuhendite ja ühise põhiõppekava edasiarendamise ja elluviimise küsimustes.
4. Nõuandefoorum koostab oma tegevuse kohta aastaaruande. Aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.
5. Ilma et see piiraks põhiõiguste ametniku ülesannete täitmist, on nõuandefoorumil tõhus juurdepääs kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste austamist, sealhulgas külastades kohapeal ühisoperatsioone või vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul piirivalve kiirreageerimisoperatsioone, ning samuti esmase vastuvõtu piirkondi ja kontrollitavaid keskusi, tagasisaatmisoperatsioone ning tagasisaatmisega seotud sekkumisi.

Artikkel 107

Põhiõiguste ametnik

1. Haldusnõukogu määrab ametisse põhiõiguste ametniku. Põhiõiguste ametniku ülesandeks on osaleda põhiõiguste strateegia koostamises, jälgida põhiõiguste täitmist ja edendada põhiõiguste järgimist ameti poolt. Põhiõiguste ametnikul peab olema põhiõiguste valdkonnas vajalik kvalifikatsioon ja kogemus.
2. Põhiõiguste ametnik on oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Ta annab aru otse haldusnõukogule ning teeb koostööd nõuandefoorumiga. Põhiõiguste ametnik esitab korrapäraste ajavahemike järel aruandeid ning aitab seeläbi kaasa põhiõiguste järgimise järelevalvele.

3. Põhiõiguste ametnikuga konsulteeritakse seoses artiklite 39, 43, artikli 54 lõike 4 ja artikli 75 lõike 3 kohaselt koostatud operatsiooniplaanidega. Tal on juurdepääs kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste austamist ameti kogu tegevuses.

Artikkel 108

Kaebuste lahendamise kord

1. Amet võtab koostöös põhiõiguste ametnikuga vajalikke meetmeid kaebuste lahendamise korra loomiseks vastavalt käesolevale artiklile, et jälgida põhiõiguste austamist ja tagada see ameti kogu tegevuses.
2. Iga isik, keda ühisoperatsioonis, katseprojektis, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis, rändehalduse tugirühmade töös, ühisel tagasisaatmisoperatsioonis või tagasisaatmisega seotud sekkumises osalevate töötajate tegevus otse mõjutab ning kes leiab, et tema põhiõigusi on nende toimingute tõttu rikutud, või sellise isiku esindaja, võib esitada ametile kirjaliku kaebuse.
3. Vastuvõetavad on üksnes põhjendatud kaebused, mis hõlmavad konkreetseid põhiõiguste rikkumisi.
4. Põhiõiguste ametnik vastutab ameti saadud kaebuste käsitlemise eest kooskõlas õigusega heale haldusele. Sel eesmärgil vaatab põhiõiguste ametnik läbi kaebuse vastuvõetavuse, registreerib vastuvõetavad kaebused, edastab kõik registreeritud kaebused tegevdirektorile, edastab rühmaliikmeid käsitlevad kaebused päritoluliikmesriigile, teavitab liikmesriigis põhiõiguste valdkonnas pädevat asjakohast asutust või organit ning registreerib ja tagab ameti või selle liikmesriigi järelmeetmed.
5. Kui kaebus on vastuvõetav, teavitatakse kaebuse esitajaid kooskõlas õigusega heale haldusele, et kaebus on registreeritud, selle läbivaatamine on alanud ning vastust võib oodata niipea, kui see on valmis. Kui kaebus edastatakse riiklikele asutustele või organitele, antakse kaebuse esitajale nende kontaktandmed. Kui kaebus ei ole vastuvõetav, teavitatakse kaebuse esitajaid põhjustest ning neile pakutakse muid võimalusi nende probleemide lahendamiseks.
Kõik otsused vormistatakse kirjalikud ja neid põhjendatakse.
6. Kui registreeritakse kaebus ameti töötaja kohta, tagab tegevdirektor põhiõiguste ametnikuga konsulteerides nende alusel meetmete, sealhulgas vajaduse korral distsiplinaarmedetete võtmise. Tegevdirektor teatab põhiõiguste ametnikule kindlaksmääratud aja jooksul ka ameti poolt kaebuse alusel tehtud järeldustest ja võetud meetmetest, sealhulgas vajaduse korral distsiplinaarmedetetest.
Kui kaebus on seotud isikuandmete kaitsega, kaasab tegevdirektor ka ameti isikuandmete kaitse ametniku. Põhiõiguste ametnik ja isikuandmete kaitse ametnik koostavad kirjaliku vastastikuse mõistmise memorandumi, kus määratakse kindlaks nende ülesannete jaotus ja koostöö saadud kaebuste käsitlemisel.
7. Kui registreeritakse kaebus vastuvõtva liikmesriigi või muu osaleva liikmesriigi rühmaliikme, sealhulgas rühmade lähetatud liikme või lähetatud riikliku eksperdi kohta, tagab päritoluliikmesriik asjakohaste meetmete, sealhulgas vajaduse korral distsiplinaarmedetete või muude liikmesriigi õigusnormide kohaste meetmete võtmise. Asjaomane liikmesriik esitab põhiõiguste ametnikule aruande kaebuse põhjal tehtud järeldustest ja võetud järelmeetmetest kindlaksmääratud aja jooksul

ning seejärel vajaduse korral korrapäraste ajavahemike järel. Amet võtab meetmeid ka juhul, kui asjaomane liikmesriik aruannet ei esita.

8. Kui leitakse, et rühmaliige on rikkunud põhiõigusi või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustusi, võib amet nõuda, et liikmesriik kõrvaldaks selle liikme viivitamata ameti või Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse tegevusest.
9. Põhiõiguste ametnik teatab tegevdirektorile ja haldusnõukogule ameti ja liikmesriikide poolt kaebuse põhjal tehtud järeldustest ja võetud meetmetest. Amet esitab oma aastaaruandes teabe kaebuste lahendamise korra kohta.
10. Põhiõiguste ametnik koostab lõigete 1–9 kohaselt ja pärast nõuandefoorumiga konsulteerimist kaebuse tüüpvormi, milles nõutakse üksikasjalikku ja konkreetset teavet põhiõiguste väidetava rikkumise kohta. Põhiõiguste ametnik koostab vajadusel muud üksikasjalikud eeskirjad. Põhiõiguste ametnik esitab selle vormi ja muud üksikasjalikud eeskirjad tegevdirektorile ja haldusnõukogule.

Amet tagab, et teave kaebuse esitamise võimaluse ja menetluse kohta on kergesti kättesaadav, sealhulgas haavatavatele isikutele. Kaebuse tüüpvorm tehakse kättesaadavaks ameti kogu tegevuse ajal ameti veebisaidil ja paberkanalil keeltes, mida kolmandate riikide kodanikud mõistavad või mille puhul on põhjust oletada, et nad neid mõistavad. Põhiõiguste ametnik vaatab kaebused läbi ka siis, kui need ei ole esitatud kaebuse tüüpvormil.

11. Kaebuses sisalduvaid isikuandmeid käitleb ja töötleb amet, kaasa arvatud põhiõiguste ametnik, vastavalt [määrusele (EÜ) nr 45/2001] ning liikmesriigid vastavalt määrusele (EL) 2016/679 ja direktiivile (EL) 2016/680.

Kaebuse esitamist käsitatakse kaebuse esitaja nõusolekuna, et amet ja põhiõiguste ametnik võivad tema isikuandmeid töödelda [määruse (EÜ) nr 45/2001] artikli 5 punkti d tähenduses.

Selleks et tagada kaebuse esitajate huvide kaitse, käsitleb põhiõiguste ametnik kaebusi konfidentsiaalselt, järgides siseriiklikke ja liidu õigusnorme, välja arvatud juhul, kui kaebuse esitaja sõnaselgelt loobub oma õigusest konfidentsiaalsusele. Kui kaebuse esitaja loobub oma õigusest konfidentsiaalsusele, käsitatakse seda tema nõusolekuna, et põhiõiguste ametnik või amet avaldab vajaduse korral seoses kaebuse sisuks oleva küsimusega tema isiku pädevatele asutustele või organitele.

Artikkel 109

Keelte kasutamise kord

1. Ameti suhtes kohaldatakse määrust nr 1⁴⁵.
2. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 342 kohaselt vastu võetud otsuseid, esitatakse artikli 98 lõike 2 punktides 10 ja 11 osutatud aasta tegevusaruanne ja tööprogramm kõikides liidu ametlikes keeltes.
3. Ameti toimimiseks vajalikke tõlketeenuseid osutab Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus.

⁴⁵ 15. aprilli 1958. aasta määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

Artikkel 110

Läbipaistvus ja teabevahetus

1. Ameti valduses olevatele dokumentidele juurdepääsu taotlemaid avaldusi käsitleb amet vastavalt määrusele (EÜ) nr 1049/2001.
2. Amet edastab oma pädevusvaldkonda kuuluvates küsimustes teavet omal algatusel. Amet avalikustab olulise teabe, sealhulgas artikli 98 lõike 2 punktis 10 osutatud aasta tegevusaruande, ning tagab eelkõige, ilma et see piiraks artikli 91 kohaldamist, et üldsusele ja huvitatud isikutele antakse kiiresti objektiivset, täielikku, usaldusväärset ja lihtsasti arusaadavat teavet ameti töö kohta. Seejuures ei avalda amet operatiivteavet, mis seaks avalikukstuleku korral ohtu operatsioonide eesmärgi saavutamise.
3. Haldusnõukogu kehtestab lõigete 1 ja 2 kohaldamise praktilise korra.
4. Füüsilised või juriidilised isikud võivad pöörduda ameti poole kirjalikult kõikides liidu ametlikes keeltes. Isikul on õigus saada vastus samas keeles.
5. Määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 8 kohaste ameti otsuste peale võib Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 228 ja 263 sätestatud tingimustel esitada kaebuse Euroopa Ombudsmanile või hagi Euroopa Liidu Kohtule.

5. JAGU

FINANTSNÕUDED

Artikkel 111

Eelarve

1. Ilma et see piiraks muud liiki sissetulekuid, on ameti tuludeks
 - (a) liidu rahaline toetus, mis kantakse Euroopa Liidu üldeelarve komisjoni eelarvejakku;
 - (b) Schengeni *acquis* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riikide rahaline osalus, mis on määratud kindlaks vastavas kokkuleppes;
 - (c) liidu rahalised vahendid rahalise toetuse andmise kokkulepete või sihtotstarbeliste toetuste vormis kooskõlas artiklis 115 osutatud ameti finantseeskirjade ja liidu poliitikavaldkondade toetamiseks mõeldud rahastamisvahendeid käsitlevate asjaomaste sätetega;
 - (d) tasud osutatud teenuste eest;
 - (e) liikmesriikide vabatahtlik rahaline osalus.
2. Ameti kuludeks on haldus-, taristu-, tegevus- ja personalikulud.
3. Tegevdirektor koostab ameti järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti, mis sisaldab ametikohtade loetelu, ning edastab selle haldusnõukogule.
4. Tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.
5. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori koostatud eelarvestuse projekti põhjal vastu ameti tulude ja kulude esialgse eelarvestuse projekti, mis hõlmab esialgset

ametikohtade loetelu. Haldusnõukogu edastab need ühtse programmdokumendi projekti osana iga aasta 31. jaanuariks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

6. Haldusnõukogu saadab ameti tulude ja kulude lõpliku eelarvestuse projekti, sealhulgas esialgse ametikohtade loetelu koos esialgse tööprogrammiga komisjonile iga aasta 31. märtsiks.
7. Komisjon edastab eelarvestuse koos Euroopa Liidu eelarve projektiga eelarvepädevatele institutsioonidele.
8. Kõnealuse eelarvestuse alusel kannab komisjon Euroopa Liidu üldeelarve projekti eelarvestused, mida ta peab ametikohtade loetelu ja üldeelarvest makstava toetuse suuruse põhjal vajalikuks, ning esitab selle vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 313 ja 314 eelarvepädevatele institutsioonidele.
9. Ameti toetuseks kasutatavad assigneeringud peavad saama eelarvepädevate institutsioonide heakskiidu.
10. Eelarvepädevad institutsioonid võtavad vastu ameti ametikohtade loetelu.
11. Haldusnõukogu võtab vastu ameti eelarve. Eelarve muutub lõplikuks pärast Euroopa Liidu üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral kohandatakse eelarvet vastavalt.
12. Iga muudatuse tegemisel eelarves, sealhulgas ametikohtade loetelus, järgitakse sama korda.
13. Kõikide kinnisvaraprojektide suhtes, mis tõenäoliselt avaldavad ameti eelarvele olulist mõju, kohaldatakse komisjoni delegeeritud määrust (EL) nr 1271/2013⁴⁶.
14. Piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste rahastamiseks sisaldab haldusnõukogu vastu võetud ameti eelarve operatiivtegevuseks ettenähtud reservi, mille suurus on vähemalt 2 % välispiiridel toimuvate ühisoperatsioonide ja tagasisaatmise valdkonna operatiivtegevuse jaoks ettenähtud koguassigneeringust. Pärast iga kuu lõppu võib tegevusdirektor otsustada ühe kaheteistkümnendiku reservis olevatest assigneeringutest ümber paigutada ameti muu operatiivtegevuse tarbeks. Tegevusdirektor teavitab sellest haldusnõukogu.
15. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel toimuva tegevusega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osadeks.

Artikkel 112

Eelarve täitmine ja kontroll

1. Tegevusdirektor vastutab ameti eelarve täitmise eest.
2. Eelarveaasta N+1 1. märtsiks edastab ameti peaarvepidaja aasta N esialgse raamatupidamisaruande komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale. Komisjoni peaarvepidaja konsolideerib institutsioonide ja detsentraliseeritud asutuste esialgsed

⁴⁶

Komisjoni 30. septembri 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1271/2013 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 208 (ELT L 328, 7.12.2013, lk 42).

raamatupidamisaruanded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012⁴⁷ artiklile 147.

3. Amet esitab aasta N eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale aasta N+1 31. märtsiks.
4. Komisjoni peaarvepidaja esitab komisjoni raamatupidamise aastaaruannetega konsolideeritud ameti aasta N esialgse raamatupidamisaruande kontrollikojale aasta N+1 31. märtsiks.
5. Pärast kontrollikojalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 148 kohaste tähelepanekute saamist ameti aasta N esialgse raamatupidamisaruande kohta koostab tegevdirektor omal vastutusel ameti lõpliku raamatupidamisaruande ja esitab selle haldusnõukogule arvamuse saamiseks.
6. Haldusnõukogu esitab ameti aasta N lõpliku raamatupidamisaruande kohta arvamuse.
7. Tegevdirektor saadab lõpliku raamatupidamise aastaaruande koos haldusnõukogu arvamusega Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale aasta N+1 1. juuliks.
8. Aasta N lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* aasta N+1 15. novembriks.
9. Tegevdirektor saadab kontrollikojale vastuse tema tähelepanekute kohta aasta N+1 30. septembriks. Tegevdirektor saadab kõnealuse vastuse ka haldusnõukogule.
10. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab tegevdirektor talle kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 165 lõikega 3 kogu teabe, mida on vaja aasta N eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tõrgeteta läbiviimiseks.
11. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse teinud nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament enne aasta N+2 15. maid heakskiidu tegevdirektori tegevusele aasta N eelarve täitmisel.

Artikkel 113

Pettuste vastu võitlemine

1. Pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemisel kohaldatakse piiranguteta määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 sätteid. Amet ühineb 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust, ja võtab viivitamata vastu kõigi ameti töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted, kasutades kõnealuse kokkuleppe lisas esitatud vormi.
2. Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide alusel ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda amet on rahastanud liidu vahenditest.
3. OLAF võib korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi, vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013 ja nõukogu

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2008 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁴⁸ neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas ameti rahastatud toetuslepingu, toetuse määramise otsuse või lepinguga seoses on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

4. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid ebaseaduslikke toiminguid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371.
5. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2, 3 ja 4 kohaldamist, sisaldavad ameti ning kolmandate riikide ja ameti ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised koostöölepingud ning lepingud, toetuslepingud ja toetuse määramise otsused sätteid, mis annavad kontrollikojale, Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile sõnaselgelt õiguse korraldada oma vastava pädevuse piires sellist auditeerimist ja juurdlust.

Artikkel 114

Huvide konflikti vältimine

Amet võtab vastu sise-eeskirjad, millega kohustatakse ameti organite liikmeid ja töötajaid vältima olukordi, mis võivad põhjustada huvide konflikti nende teenistus- või ametiajal, ning sellistest asjaoludest teada andma.

Artikkel 115

Finantssäte

Haldusnõukogu võtab pärast komisjoniga konsulteerimist vastu ameti suhtes kohaldatavad finantseeskirjad. Need ei või lahkned a delegeeritud määrusest (EL) nr 1271/2013, välja arvatud juhul, kui see on konkreetselt vajalik ameti toimimiseks ja komisjon on selleks eelnevalt nõusoleku andnud. Selles raamistikus võtab haldusnõukogu vastu konkreetsed finantseeskirjad, mida kohaldatakse ameti tegevuse suhtes kolmandate riikidega tehtava tagasipöördumiselase koostöö raames.

IV PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 116

Hindamine

1. Komisjon hindab käesoleva määruse rakendamist [31. maiks 2023] ja pärast seda iga nelja aasta järel. Hindamisel analüüsitakse eelkõige järgmist:
 - (a) ameti saavutatud tulemusi seoses tema eesmärkide, volituste ja ülesannetega;
 - (b) ameti tegevuse ja töömeetodite mõju, tõhusust ja tulemuslikkust seoses tema eesmärkide, volituste ja ülesannetega;

⁴⁸

Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

- (c) rannikuvalve ülesannetega seotud Euroopa koostöö tegemist;
- (d) võimalikku vajadust muuta ameti volitusi;
- (e) võimalike muudatuste finantsmõju.

Hindamine hõlmab erianalüüsi, mille raames uuritakse põhiõiguste harta ja muu asjaomase liidu õiguse järgimist käesoleva määruse kohaldamisel.

2. Komisjon saadab hindamisaruande ja oma järeldused aruande kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ja haldusnõukogule. Haldusnõukogu võib anda komisjonile soovitusi käesoleva määruse muutmise kohta. Hindamisaruanne ja aruande järeldused avalikustatakse. Käesoleva aruande koostamiseks vajaliku teabe esitavad komisjonile liikmesriigid ja amet.
3. Amet esitab EUROSURI tegevuse kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. detsembriks 2021 ja pärast seda iga kahe aasta järel.
Selle aruande koostamiseks vajaliku teabe esitavad ametile liikmesriigid.
4. Lõikes 1 osutatud hindamise raames koostab komisjon EUROSURI üldhinnangu, millele vajaduse korral lisatakse ettepanekud süsteemi toimimise parandamiseks.
Lõikes 3 osutatud hinnangu koostamiseks vajaliku teabe esitavad komisjonile liikmesriigid ja amet.

Artikkel 117

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa piiri- ja rannikuvalve komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
Artikli 80 lõikes 2 osutatud meetmete puhul abistab komisjoni määrusega (EÜ) nr 1606/2002 asutatud artikli 6 komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

Artikkel 118

Delegeeritud õiguste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 8 lõikes 4 nimetatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õigus antakse komisjonile määramata ajaks alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäevast].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 8 lõikes 4 osutatud õiguste delegerimise tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 8 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle ajavahemiku möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 119

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EL) nr 1052/2013 tunnistatakse kehtetuks.
2. Määrus (EL) 2016/1624 tunnistatakse kehtetuks, välja arvatud artiklid 20, 30 ja 31, mis tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2020.
3. Ühismeede 98/700/JSK tunnistatakse kehtetuks alates artiklis 80 osutatud süsteemi tegeliku rakendamise kuupäevast, mis määratakse kindlaks artiklis 117 osutatud korras vastu võetud rakendusaktiga.
4. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt käesoleva määruse VI lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 120

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Artikli 12 lõiget 4, artiklit 71 ja artikli 98 lõiget 5 kohaldatakse Ühendkuningriigiga tehtava koostöö suhtes kuni Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kuupäevani või Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohase liidu ja Ühendkuningriigi vahelise lepingu jõustumise korral selles sätestatud üleminekuperioodi lõpuni.
3. 2019. aastal võtab haldusnõukogu artikli 55 lõikes 4 ja artikli 64 lõikes 6 osutatud otsused erandina vastu kuue nädala jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.
4. 2019. aastal nimetavad liikmesriigid artikli 57 lõikes 4 ja artikli 58 lõikes 1 osutatud isikud erandina 12 nädala jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.
5. Artiklite 55–58 kohased lähetused algavad 1. jaanuaril 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: määrus, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1052/2013 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1624

Asjaomased poliitikavaldkonnad (*programmi teemavaldkond*)

Poliitikavaldkond: ränne ja siseasjad

Tegevusala: turvalisus ja vabaduste kaitse

Praegu rubriik 3a, jaotis 18 – „Siseasjad“

1.2. Ettepaneku/algatuse liik

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**⁴⁹

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

⁴⁹

Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

1.2.1.

1.3. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.3.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Lähiajal peaks Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet jätkama ameti põhitegevuse elluviimist seoses välispiiri haldamise ja tagasisaatmistega – sealhulgas EUROSURiga – samal viisil, nagu seda on toetatud praeguseni. Ameti praeguste volituste alla kuuluva tegevuse jätkamiseks peaks ameti eelarve (sh ELi rahaline toetus ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide rahaline osalus) 2019. aastal ja 2020. aastal moodustama 637,6 miljonit eurot kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku raames ning komisjoni ettepaneku kohaselt 2,47 miljardit eurot järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames. Vajaminevad üldised rahalised vahendid ja personalivajadused vastavad Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrust, ETIASe määrust ning koostalitlusvõime määrust käsitlevatele komisjoni ettepanekutele tol ajal lisatud finantsselgitustes kirjeldatule. Käesoleva ettepaneku eesmärk on Euroopa piiri- ja rannikuvalve ümberkorraldamine, mis hõlmab uute võimete loomist ametis, eelkõige Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse moodustamise ning ameti varustuse soetamise teel, samuti on selle eesmärk võtta piisaval määral arvesse muid uusi või täiendatud ülesandeid. Sel otstarbel tuleb ameti 2019. ja 2020. aasta eelarvesse kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku alusel lisada 577,5 miljoni euro suurune summa – selleks võib olla vaja kasutada erivahendeid. Ajavahemikuks 2021–2027 peetakse vajalikuks kokku 9,37 miljardi euro suurust summat, et toime tulla kõigi uute ja täiendatud ülesannete ja tegevustega.

Üldjoontes peaksid kehtivate ja tulevaste volituste täitmise kogukulud ajavahemikul 2019–2020 moodustama 1,22 miljardit eurot ja ajavahemikul 2021–2027 11,27 miljardit eurot.

Ettepaneku põhiosad võib sisu ja tähtaegade seisukohalt kokku võtta alljärgnevalt.

10 000 operatiivtöötajast koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomine

- Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajate hulka kuuluvad piirivalvurid, tagasisaatmise saatemeeskondade liikmed, tagasisaatmisspetsialistid ning teised asjaomased Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti teenistuses olevad töötajad, kelle on lähetanud liikmesriigid või kelle liikmesriigid on lühiajaliseks perioodiks saatnud tegutsema piirihaldusmeeskondade, rändehalduse tugirühmade või tagasisaatmisrühmade täitevvolitustega liikmetena. Alljärgnevalt on kirjeldatud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse kuuluvate operatiivtöötajate kolme kategooriat ning kaasnevaid personalikulusid.

- 1. kategooria (ameti töötajad): olulise osa Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest moodustavad koosseisulised töötajad. Ameti operatiivtöötajate arv korpuses peaks suurenema 750-lt 2019. aastal 3 000-le 2025. aastal. Põhikoosseisust moodustavad 50 % ajutised teenistujad ja 50 % lepingulised töötajad. Vastavad personalikulud arvutati ühikukulude standardistmestiku alusel (st 143 000,00 eurot ajutise teenistuja kohta aastas ning 74 000 eurot lepingulise töötaja kohta aastas). 1. kategooria töötajate puhul arvutatakse lähetuskulud ettepaneku kohaselt eeldusega, et kõik ameti koosseisulised operatiivtöötajad lähetatakse operatsioonipiirkondadesse peaaegu alalisel alusel. Lähetuskulud arvutatakse ameti praegu kohaldatava päevaraha (keskmiselt 200 eurot päevas) alusel, mida selliste lähetuste pikaajalist perioodi arvesse võttes vähendatakse 40 %. Selles kategoorias tööle võetavad

töötajad saavad tegutseda Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest piirikontrolli ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmiseks lähetatavate meeskondade liikmetena, sealhulgas täitevvolitustega liikmetena. Võttes arvesse ameti operatiivtöötajate sellist eripädevust, peavad kõik tööle võetavad töötajad läbima piirikontrolli või tagasisaatmistegevuse täieulatusliku aluskoolituse, mis kestab umbes kuus kuud ning mille ligikaudne maksumus on 40 000 eurot inimese kohta. Pärast seda vajavad ameti operatiivtöötajad igal aastal eeldatavalt eri- või täienduskoolitust, mille ligikaudne maksumus on 10 000 eurot inimese kohta.

- 2. kategooria (liikmesriikide poolt pikaajaliseks perioodiks lähetatud operatiivtöötajad): nende töötajate arv peaks eelduste kohaselt samuti suurenema (1 500-lt 2020. aastal 3 000-le 2025. aastal). Ettepaneku kohaselt lähetatakse töötajad eri operatsioonipiirkondadesse alaliselt. Seega on põhikulud seotud lähetusega. Nagu 1. kategooria puhul, arvutati lähetuskulud eeldusega, et kõik töötajad lähetatakse pikaajaliseks perioodiks. Lähtuti samast keskmisest päevarahast nagu 1. kategooria töötajate puhul (st 200 eurot päevas, mida vähendatakse pikaajalist lähetust arvesse võttes 40 %). Lähetatud operatiivtöötajate koolitusvajaduste täitmisel arvestatakse aastaseks kuluks 5 000 eurot töötaja kohta.

- 3. kategooria (liikmesriikide poolt lühiajaliseks perioodiks lähetatud operatiivtöötajad): sellesse kategooriasse kuuluvate töötajate arv peaks Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses eelduste kohaselt järk-järgult vähenema – kui 2020. aastal on nende arv 7 000, siis 2025. aastal peaks nende arv olema 4 000. Nende Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liikmete puhul on põhikulud seotud lähetusega. Nagu 1. ja 2. kategooria korral, arvutati lähetuskulud sama keskmise päevaraha (st 200 eurot päevas) alusel – 30 päeva eest kuus ja maksimaalselt nelja lähetuskuu kohta. Erinevalt 1. ja 2. kategooriast ei rakendata lähetuskulude arvutamisel pikaajaliste lähetuste puhul kohaldatavat 40%-list vähendamist.

- Peale selle on 2. ja 3. kategooria töötajate jaoks ettepaneku alusel ette nähtud rahalise toetuse süsteem, et toetada ja alal hoida liikmesriikide inimressursside pikaajalist arengut, võimaldades liikmesriikidel palgata ja koolitada lisatöötajaid ning seeläbi tagada vajalik paindlikkus, et täita oma kohustust lähetada töötajaid Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse ning seejuures säilitada piisav suutlikkus riigi tasandil. Selles süsteemis arvutatakse rahaline toetus III tegevusüksuse 8. palgaastme 1. järgu lepingulise töötaja aasta põhipalga alusel, mille suhtes iga liikmesriik kohaldab asjaomast koefitsienti (baassumma). 2. kategooria puhul korrutatakse kogu baassumma (100 %) liikmesriigi igal aastal eeldatavalt lähetatavate operatiivtöötajate arvuga. 3. kategooria puhul korrutatakse 30 % baassummast (st lähetus peab kestma vähemalt 4 kuud) liikmesriigi eelnenud aastal tegelikult lähetatud operatiivtöötajate arvuga.

- Kokkuvõttes läheks Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomine ja töötajate lähetamine – eesmärgiga saavutada täielik tegevusvõimsus 2020. aastal – maksma 5,83 miljardit eurot.

Ameti varustuse soetamine

- Kuna nende tehniliste seadmete reservis, mida liikmesriigid ametile vabatahtlikkuse alusel annavad, esineb endiselt lünki, eeskätt mis puudutab suuremõtmelist varustust, peaks ametil endal olema olemas vajaminev varustus, mida saaks lähetada ühisoperatsioonidele ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidele või muu operatiivtegevuse tarbeks.

- Ehkki õigusraamistiku alusel on ametil tehniliste seadmete soetamise või rentimise õigus olnud alates 2011. aastast, on selle võimaluse kasutamist oluliselt takistanud vajalike eelarvevahendite puudumine. 2016. aasta määrase vastuvõtmisega eraldati ametile 40 miljoni euro suurune sihtotstarbeline eelarve väikese ja keskmise suurusega varustuse soetamiseks ning amet on võtnud meetmeid nende võimaluste kasutamiseks.
- Nende arengusuundumuste loomuliku tulemusena ning pidades silmas eesmärke, mis ajendasid Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomist, leiab komisjon, et ametile tuleks mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 raames kättesaadavaks teha märkimisväärsed eelarvevahendid (2,2 miljardit eurot), et võimaldada operatiivvajaduste täitmiseks nõutavate lennu-, mere- ja maismaavarustuse soetamist, töökorras hoidmist ja käitamist.
- Ehkki vajamineva varustuse soetamine võib kujuneda aeganõudvaks, eelkõige suuremõõtmelise varustuse korral, peaks ameti oma varustus lõppkokkuvõttes moodustama lähetatava operatiivvarustuse põhiosa, mida erandlikel asjaoludel täiendavad liikmesriikide panustatavad ressursid. Ameti varustust peaksid põhiliselt käitama Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpuse kuuluvad ameti tehnilised töötajad. Selleks et ettepanekuga ameti seadmete soetamiseks ette nähtud rahalisi vahendeid kasutataks tõhusalt, peab protsess põhinema mitmeaastasel strateegial, mille haldusnõukogu lepib kokku nii vara kui võimalik ning millele lisatakse tegevuskava.
- Ameti oma seadmed peaksid täiendama liikmesriikide tagatud tehniliste seadmete reservi, eelkõige transpordivahendeid ja operatiivseadmeid, mille liikmesriigid on ostnud Sisejulgeolekufondi erimeetmete alusel.

Ameti esindused

- Võttes arvesse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti volituste laienemist, Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomist, ameti tugevdatud kohalolekut liidu välispiiril ning suuremat osalust tagasisaatmise valdkonnas, peaks ametil olema võimalus luua olulise operatiivtegevuse toimumiskohtade läheduses esindusi vastava tegevuse toimumise perioodiks; esindused toimiksid ameti ja vastuvõtva liikmesriigi kontaktpunktina, täites koordineerimis-, logistilisi ja tugiülesandeid ning toetades koostööd ameti ja vastuvõtva liikmesriigi vahel.
- Esinduste loomiseks vajab amet lisaeelarvet. Praeguste plaanide kohaselt asutatakse järk-järgult viis esindust. Kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku (2019–2020) alusel on selleks ette nähtud 1,5 miljonit eurot ning järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) alusel 11,3 miljonit eurot.

FADO

- Amet võtab üle vastutuse FADO (võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis) süsteemi ja selle haldamise eest. FADOga seotud kulud hõlmavad tegevus- ja personalikulusid ning IT-süsteemide, tarkvara, hoolduse ja turbetaristuga seotud kulusid. FADO migreerimis- ja hoolduskulud moodustaksid 1,5 miljonit eurot kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku (2019–2020) alusel ning 10,5 miljonit eurot järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) alusel.

Ameti tegevus tagasisaatmise valdkonnas

- Ettepaneku eesmärk on oluliselt tugevdada tuge, mida amet liikmesriikidele tagasisaatmise valdkonnas pakub, ning ka asjaomast koostööd kolmandate riikidega, sealhulgas seoses reisidokumentide hankimisega.

- Seda arvesse võttes tuleks ameti eelarvesse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) alusel lisada 1,75 miljardi euro suurune summa, st ligikaudu 250 miljonit eurot aastas eesmärgiga lihtsustada aastas 50 000 tagasipöörduja tagasisaatmist.

EUROSURI arendamine

- Üldjoontes suurendab EUROSURI arendamine ameti eelarvet kokku 20 miljoni euroga kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku (2019–2020) alusel ning 140 miljoni euroga järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) alusel; samuti on selleks vaja 100 lisatöötajat järgmises punktis kirjeldatud inimressursside reservist.

- Süsteemi toimimise parandamiseks vajab amet hinnangute kohaselt 35 uut töötajat, peamiselt IT-eksperte ja andmeanalüütikuid.

- EUROSURI ulatuse laiendamiseks eesmärgiga hõlmata piiripunktid ja õhupiiri valvamine, tegeleda teise rände probleemiga, parandada teabevahetust kolmandate riikidega ning hallata integreeritud planeerimist on hinnangute kohaselt vaja 65 lisatöötajat: IT-eksperte, riskianalüütikuid, operaatoreid ja planeerijaid.

- EUROSURI ühendteenuste kasutuselevõttu toetatakse jätkuvalt Maa seire toodete ja teenustega Copernicuse programmi raames ning teadusuuringute raamprogrammiga toetatakse ka edaspidi uute teabeteenuste ja seiretehnoloogiate väljatöötamist.

- Integreeritud piirihalduse, sealhulgas kolmandates riikides asuvate riiklike koordinaatsioonikeskuste arengut toetatakse jätkuvalt naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi ning rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraadi vahenditega.

- Kuna toetatakse EUROSURI arendamist liikmesriikide tasandil, mõjutab ettepanek peale ameti eelarve ka Sisejulgeolekufondi osaks olevast välispiiride ja viisade rahastamisvahendist 2020. aastal eraldatavate rahaliste vahendite (52,5 miljonit eurot) ja tulevases integreeritud piirihalduse fondist ajavahemikul 2021–2027 eraldatavate ressursside (647,5 miljonit eurot) kasutamist. Asjaomaseid meetmeid rakendatakse eelarve jagatud või otsese täitmise raames.

Inimressursid

Mis puudutab inimressursse, siis peaks ameti töötajate arv 2020. aastaks jõudma 1 000ni. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomiseks eraldatakse ametile täiendavad ametikohad: 2019. aastal peaks nende ametikohtade arv olema 750 ja 2025. aastal 3000. Need täiendavad ametikohad jagatakse võrdselt ajutiste teenistujate ja lepinguliste töötajate vahel. Uutel ametikohtadel alustavad tööd ja väljaõpet põhiliselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse 1. kategooria operatiivtöötajad. See kategooria hõlmab aga ka ETIASe kesküksuse loomiseks ja käitamiseks ette nähtud töötajaid.

Peale selle võib amet eespool nimetatud 3 000 ametikoha raames määrata kuni 4 % alalise korpuse kogukoosseisust täitma ülesandeid eesmärgiga toetada Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomist (töölevõtmine, igapäevane haldus, operatiivplaneerimine jms), esinduste personalivajaduste rahuldamist, ameti

varustuse soetamist ning muid Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimisega seotud uusi ülesandeid, sealhulgas EUROSURI rakendamine, tagasisaatmisega seotud laiendatud volituste täitmine ja FADO ülevõtmine.

1.3.2. ELi meetme lisaväärtus

Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada ELi välispiiril Euroopa integreeritud piirihaldus eesmärgiga hallata tõhusalt rännet ja tagada Euroopa Liidus kõrge julgeoleku tase, kaitstes samal ajal isikute vaba liikumist liidus. Sisepiirideta alal mõjutab ebaseaduslik sisseränne ühe liikmesriigi välispiiri kaudu kõiki teisi liikmesriike Schengeni alal. Sisepiirideta ala on jätkusuutlik üksnes siis, kui välispiir on tõhusalt turvatud ja kaitstud.

Kuna liidu välispiiri kontroll on üldine ja ühine huvi, mida tuleb teostada kooskõlas rangete ja ühtsete liidu standarditega, ning arvestades, et liikmesriigid üksi ei saa käesoleva ettepaneku eesmärgi täiel määral saavutada ning et selle ülesande saab paremini täita liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega.

Ettepaneku eesmärk on reageerida uutele probleemidele ja poliitilisele reaalsusele, millega Euroopa Liit puutub kokku nii seoses rände haldamise kui ka sisejulgeolekuga. Sellega suurendatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve käsutuses olevaid võimalusi, eeskätt 10 000 operatiivtöötajast koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomise abil, et terviklikul viisil lahendada probleeme ELi piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonnas. See tagab, et liikmesriigid rakendavad integreeritud piirihalduse eeskirju täiel määral ja nõuetekohaselt sidusas mitmeaastases strateegilises poliitikatsükliks, et võetakse asjakohaseid meetmeid kriisiolukordade vältimiseks ja selleks, et kriisiolukordade tekkides välispiiril varajases etapis tõhusalt reageerida, ning et liidu tasandil võetakse kiireloomulisi meetmeid otseseks kohapealseks sekkumiseks üksnes siis, kui olukord muutub kriitiliseks.

Eeskätt tunnistab ELi piirihalduskogukond täiel määral EUROSURI lisaväärtust ELile. EUROSURI raamistiku kaotamine ei ole mõeldav, kuna piiride valvamisel toetub sellele nüüdseks enamik liikmesriike.

EUROSURI ühendteenused tagavad tõelise lisaväärtuse piiride valvamisega seotud lõppkasutajatele. Ükski riigi tasandi piirivalveasutus ei saaks endale EUROSURI ühendteenuste raames pakutavaid kosmosepõhiseid seireteenuseid ja muid kaugleviplatvorme lubada ainult oma vahenditele toetudes.

1.3.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Frontex asutati 2004. aastal ja alustas tegevust 2005. aastal. Nagu nõuti Haagi programmiga, võttis komisjon 13. veebruaril 2008 vastu teatise Frontexi tegevusele antud hinnangu ja tema tulevase arengu kohta (KOM(2008) 67 (lõplik)).

Teatistes anti soovitusi lühikeseks ja keskmiseks tähtjaks ning esitati ideid agentuuri arengu kohta pikemas perspektiivis. Pikemas perspektiivis rõhutati Frontexi olulist rolli Euroopa Liidu integreeritud piirihaldussüsteemi arendamisel.

Kokkuvõttes andis komisjon mitu soovitusi, kuidas agentuur saaks oma volituste piires paremini tegutseda ning selle kohta, et keskmise perioodi jooksul tuleks volitused läbi vaadata.

Lisaks eespool nimetatud komisjoni aruandele Frontexi tegevusele antud hinnangu ja tema tulevase arengu kohta toimus 2008. aastal sõltumatu hindamine. Hinnangus, mille lasi koostada Frontexi haldusnõukogu, nagu on nõutud Frontexi määruse artikliga 33, esitati täiendavad seisukohad ja faktid agentuuri töömeetodite kohta. Selles anti Frontexi haldusnõukogule ka mitu soovitusi. Seda arvestades muudeti agentuuri volitusi 2011. aastal, et ta suudaks reageerida uutele probleemidele.

Pärast seda, kui Euroopa Ülemkogu oli andnud 2015. aastal selged poliitilised suunised Frontexi rolli kohta suureneva rändesurve käsitlemisel ning Frontex oli 2014.–2015. aastal läbi viinud välishindamise, tõdeti, et 2011. aastal tehtud muudatustele vaatamata on vaja agentuuri volitused täiendavalt ümber kujundada.

2015. aasta rändekriisi ajal saabus ELi territooriumile enneolematul arvul ebaseaduslikke sissekäimiseid ning see omakorda tekitas arvukalt probleeme ELi ja selle liikmesriikide rändepoliitikas. Kriis andis tunnistust sellest, et liidu raamistik ja operatiivsuutlikkus ei olnud piisav sedavõrd suure rändesurvega toimetulekuks. Tugev rändesurve ja sellest tingitud teisene ränne tekitas pingeid ka Schengeni ala toimimises, mistõttu taastas mitu liikmesriiki kontrolli oma sisepiiridel.

Kiirelt reageerides pakkus komisjon välja hulga lühi- ja pikaajalisi meetmeid, sealhulgas eesmärgiga vältida edasist sissekäimise hukkumist merel, tugevdada ELi välispiiri, vähendada ebaseadusliku rände stiimuleid ning täiustada ühist varjupaigapoliitikat. Konkreetsema meetmena esitati 2015. aasta detsembris ettepanek liidu piiragentuuri volituste oluliseks laiendamiseks ning 2016. aastal jõuti selle ettepaneku suhtes rekordiliselt lühikese läbirääkimisajaga kokkuleppele. Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlev määrus jõustus 6. oktoobril 2016, mil amet asus suurendatud suutlikkuse ja ressursside toel uusi volitusi viivitamata täitma. Sellegipoolest on välispiiri kontrolli, tagasisaatmise ja varjupaigaküsimuste raamistiku edasiseks parandamiseks palju tööd veel ees. Oma 28. juuni 2018. aasta järeldustes kutsus Euroopa Ülemkogu üles ressursside suurendamise ja volituste laiendamise abil veelgi tugevdama Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti toetavat rolli, sealhulgas koostöös kolmandate riikidega. Selle üleskutse eesmärk on luua ameti jaoks Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus, et tagada tõhus kontroll ELi välispiiril ning oluliselt kiirendada ja tõhustada ebaseaduslike sissekäimise tagasisaatmist.

1.3.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Käesolev ettepanek on kooskõlas Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2018. aasta järeldustega, millega kutsuti üles ressursside suurendamise ja volituste laiendamise abil veelgi tugevdama Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti toetavat rolli, sealhulgas koostöös kolmandate riikidega, et tagada tõhus kontroll ELi välispiiril ning oluliselt kiirendada ja tõhustada ebaseaduslike sissekäimise tagasisaatmist. Samuti on Euroopa Ülemkogu järeldustega kooskõlas see, et ettepanekuga toetatakse solidaarsuse ja vastutuse tasakaalustatusel põhineva liidusisese rändepoliitika väljakujundamise eesmärki – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomine, tagades selgelt kindlaks määratud kohustusliku panuse kõigilt liikmesriikidelt, et võimaldada Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil tulemuslikult toetada kõige suurema surve all olevaid liikmesriike, on Euroopa solidaarsusraamistiku oluline osa.

Ettepanek tugineb kehtivale piirihalduspoliitikale ja olemasolevatele vahenditele, eeskätt määrusega (EL) nr 2016/1624 loodud Euroopa piiri- ja rannikuvalvele. Viimase kahe aasta jooksul on kõnealuse uue raamistiku toimivuse tagamisel tehtud märkimisväärsed edusamme, konkreetsemalt on ellu viidud esimesed haavatavuse

hindamise tsüklid ning moodustatud kiirreageerimisreservid hädaolukordadele reageerimiseks. 10 000 operatiivtöötajast koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse abil suurendatakse ettepanekuga oluliselt ameti ja seega kogu ELi suutlikkust tõhusalt reageerida praegustele või tulevastele ohtudele ja probleemidele välispiiril, tugevdades, hinnates ja koordineerides ennetaval viisil liikmesriikide meetmeid välispiiril ning koostöös kolmandate riikidega, samuti aitab see tagada usaldusväärse tagasisaatmispoliitika.

EUROSURI hindamisaruandes järeldati, et EUROSURI raamistik on täitnud oma eesmärgid ning et EUROSURI toimimist oleks võimalik parandada sellega, kui pelgalt tehnilisest infosüsteemist kujuneks välja teabevahetuse ja koostöö juhtimisraamistik, mis hõlmab piirikontrolli ja võimalik, et ka muid Euroopa integreeritud piirihalduse valitud komponente. Nagu on kirjeldatud ettepanekule lisatud vastavas hindamisaruandes, soodustab EUROSUR koostoimet ja seega kooskõla muude poliitikavaldkondadega – riiklikud koordinatsioonikeskused toimivad kontaktpunktidenä teiste poliitikavaldkondade, näiteks merenduse, julgeoleku ja tollikontrolli valdkonna osalejatega tehtavas operatiivkoostöös. Samuti on see hea näide tsiviil- ja sõjalisest koostööst, sest mitu riiklikku koordinatsioonikeskust võõrustab ka sõjalise valdkonna osalejaid, näiteks mereväehvitserid.

ELi tasandil on EUROSURI ühendteenuseid võimalik kasutada muudeks rannikuvalve ülesanneteks, näiteks kalanduskontrolli jaoks. Samuti võib oodata vastastikust kasu välisjulgeoleku valdkonnaga – näiteks on EUROSURI teabetooteid ameti kaudu jagatud ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika operatsiooni EUNAVFOR MED Sophia raames.

EUROSURI ühendteenuste abil on lisaks võimalik ellu viia teadusuuringute projekte ja programme ning tegemist on ELi kosmoseprogrammi Copernicus konkreetse tulemusega.

EUROSURI kavandatav arendamine ja selle ulatuse laiendamine parandab üldist sidusust integreeritud piirihaldusega ning soodustab muud koostööd, eelkõige lennundussektoriga, kuid ka ELi välistegevuse valdkonnas.

Euroopa piiride valvamise süsteemi (EUROSURI) integreerimisega Euroopa piiri- ja rannikuvalve raamistikku tugevdab ettepanek konkreetsete ja siduvate kohustuste abil täiendavalt koostöövaimu, teabevahetust ja jõupingutuste kooskõlastamist liikmesriikide ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vahel, samuti liikmesriikide asutuste ja liidu ametite vahel. Ettepanek tugineb ka määrusele (EL) nr 656/2014, millega kehtestatakse eeskirjad Frontexi koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva vaatlus ja patrulltegevuse jaoks välistel merepiiridel.

Ettepanekuga selgitatakse ameti korraldatava haavatavuse hindamise ning määrusega (EL) nr 1053/2013 kehtestatud Schengeni hindatismehhanismi seost, et suurendada koostoimet nende kahe mehhanismi vahel, mis on olulise tähtsusega Schengeni ala toimimise kvaliteedi kontrollimisel Euroopa tasandil.

Käesolev ettepanek tugineb selles poliitikavaldkonnas juba kehtivatele sätetele ja arendab neid edasi Euroopa piiri- ja rannikuvalve raamistikus, luues liidu tasandil välispiiride integreeritud haldussüsteemi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktis d.

Käesolev ettepanek on kooskõlas rände paremat haldamist käsitleva laiaulatusliku pikaajalise poliitikaga, mille komisjon on sätestanud Euroopa rände tegevuskavas.

Selles tegevuskavas on president Junckeri poliitilistest suunistest välja kujundatud hulk sidusaid ja vastastikku tugevdavaid neljal sambal põhinevaid algatusi. Kõnealused sambad on ebaseadusliku rände stiimulite vähendamine, välispiiride kindlustamine ja elude päästmine, tugev varjupaigapoliitika ning uus seadusliku rände poliitika. Käesoleva ettepanekuga jätkatakse Euroopa rände tegevuskava rakendamist, täpsemalt seoses välispiiride kindlustamise eesmärgiga, pidades silmas, et Euroopa piiri- ja rannikuvalve rakendab Euroopa integreeritud piirihaldust. Samuti kujutab käesolev ettepanek endast vastust Euroopa Ülemkogu üleskutsele tugevdada ressursside suurendamise ja volituste laiendamise abil veelgi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti toetavat rolli, sealhulgas koostöös kolmandate riikidega, et tagada tõhus kontroll ELi välispiiril ning oluliselt kiirendada ja tõhustada ebaseaduslike sissekäetamiste tagasisaatmist.

Käesolev ettepanek on tihedalt seotud järgmiste liidu poliitikavaldkondadega ja täiendab neid.

- Euroopa ühine varjupaigasüsteem, pidades silmas, et ettepanekuga nähakse ette rändehalduse tugirühmade loomine esmase vastuvõtu piirkondades ja kontrollitud keskustes ning tugevdatud koostöö Euroopa Liidu Varjupaigametiga.
- Liidu välistegevus, arvestades, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet hõlbustab ja edendab operatiivkoostööd liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel ning vajaduse korral toetab kolmandaid riike tänu suurendatud suutlikkusele, sealhulgas võimalusele lähetada Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse töötajaid kolmandatesse riikidesse, samuti kolmandate riikide asutustega tehtavale tugevdatud koostööle tagasisaatmisküsimustes, sealhulgas seoses reisidokumentide hankimisega. Kavandatavad meetmed kolmandate riikidega toimuva teabevahetuse ja tehtava koostöö parandamiseks suurendavad täiendavalt ELi välistegevuse põhimõtteühtsust.
- Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet teeb – muu hulgas EUROSURI kaudu – tihedat koostööd mitme ELi ametiga teistest poliitikavaldkondadest, näiteks Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA), Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA), Euroopa Liidu Satelliidikeskus, Europol ning Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (eu-LISA).
- Euroopa piiri- ja rannikuvalve soodustab ka edaspidi teadusuuringuid ja innovatsiooni nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil, eelkõige EUROSURI komponentide kaudu. Uued EUROSURI ühendteenused võimaldavad ellu viia ELi teadusuuringute projekte, olles sündinud ELi kosmoseprogrammide, näiteks Copernicuse, ent ka Galileo ja riikliku satelliitside (GOVSATCOM) programmi konkreetse tulemusena.
- Käesolev ettepanek on kooskõlas komisjoni ettepanekuga (COM(2018) 303 final) vaadata läbi määrus sissekäetamiste kontaktametnike Euroopa võrgustiku loomise kohta. Sissekäetamiste kontaktametnike määruse läbivaatamise eesmärk on tõhustada koordineerimist ja optimeerida sissekäetamiste kontaktametnike kasutamist, sh uute Euroopa kontaktametnike kasutamist, kes on lähetatud kolmandatesse riikidesse, et nad saaksid tulemuslikumalt reageerida ELi rändevaldkonna, sealhulgas integreeritud piirihalduse prioriteetidele. Ettepanekuga täiendatakse seda lähenemisviisi, tagades nõuetekohased seosed sissekäetamiste kontaktametnike ja riiklike koordinatsioonikeskuste vahel ning parandades Euroopa piiri- ja rannikuvalve välismõjute poliitilist koordineerimist kahe- ja mitmepoolsete kokkulepete abil.

1.4. Meetme kestus ja finantsmõju

☒ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

- ☐ ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☒ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatult kestusega** ettepanek/algatus

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.5. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁵⁰

☒ **Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt

- ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu.

☒ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☒ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF);
- ☐ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

⁵⁰

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Amet peab täitma korrapärase järelevalve ja aruandluse nõudeid. Ameti haldusnõukogu võtab igal aastal vastu ameti eelmise aasta konsolideeritud tegevusaruande ning edastab selle hiljemalt 1. juuliks Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale. Aruanne avalikustatakse. Komisjon viib iga nelja aasta järel läbi hindamise kooskõlas komisjoni suuniste hindamiskriteeriumidega, et hinnata eelkõige ameti tegevuse ja töömeetodite mõju, tõhusust ja tulemuslikkust seoses tema eesmärkide, volituste ja ülesannetega. Hindamise eesmärk on eelkõige välja selgitada vajadus muuta ameti volitusi ja selliste võimalike muudatuste finantsmõju.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.*

Eelarve jagatud täitmise kaudu rakendavad liikmesriigid programme, mis aitavad kaasa liidu poliitilistele eesmärkidele, mida on kohandatud vastavalt liikmesriikide kontekstile. Eelarve jagatud täitmisega tagatakse rahaline toetus kõikidele osalevatele riikidele. Lisaks sellele võimaldab eelarve jagatud täitmine rahastamist prognoosida ning liikmesriikidel, kes on kõige paremini kursis nende ees seisvate probleemidega, kavandada vastavalt oma pikaajalisi toetusi. Selliste erimeetmete täiendavat rahastamist, mis eeldavad liikmesriikidevahelist koostööd või mille raames on liidu uute arengusuundade korral vaja tagada ühele või mitmele liikmesriigile täiendavad rahalised vahendid, ning ümberasustamise ja üleviimise täiendavat rahastamist saab rakendada eelarve jagatud täitmise kaudu. Uuendusena saab fond lisaks eelarve otsesele ja kaudsele täitmisele anda erakorralist abi ka eelarve jagatud täitmise kaudu.

Eelarve otsese täitmise kaudu toetab komisjon muid meetmeid, mis aitavad kaasa liidu ühiste poliitiliste eesmärkide saavutamisele. Meetmed võimaldavad anda konkreetset abi vastavalt üksikute liikmesriikide kiireloomulistele ja konkreetsetele vajadustele (erakorraline abi), aitavad toetada riikidevahelisi võrgustikke ja tegevust ning katsetada uudset tegevust, mida saaks riiklike programmide raames laiendada, ning hõlmavad uuringuid, mis on tervikuna liidu huvides (liidu meetmed).

Eelarve kaudse täitmise kaudu jätab fond endale võimaluse delegeerida eelarve täitmise ülesandeid muu hulgas rahvusvahelistele organisatsioonidele ja siseasjade eest vastutavatele asutustele konkreetsetel eesmärkidel.

Eelarve jagatud täitmise maksekorda kirjeldatakse ühissätete määruse ettepanekus, milles sätestatakse iga-aastased eelmaksed, millele järgneb kuni neli vahemakset programmi ja aasta kohta, võttes aluseks liikmesriikide poolt eelarveaasta jooksul saadetud maksetaotlused. Vastavalt ühissätete määruse ettepanekule kaetakse eelmaksed programmide viimasel eelarveaastal. Kontrollistrateegia põhineb uuel finantsmäärusel ja ühissätete määrusel. Uus finantsmäärus ja ühissätete määruse ettepanek peaksid laiendama selliste lihtsustatud vormis toetuste kasutamist nagu ühekordsed maksed, kindlamääralsed maksed ja ühikuhinnad. Samuti juurutatakse uusi makseviise, mis põhinevad kulude asemel saavutatud tulemustel. Toetusesaajatel on võimalik saada kindel summa juhul, kui nad tõendavad, et

toimunud on teatav tegevus, näiteks koolituskursused või erakorralise abi osutamine. Eeldatavasti vähendab see kontrollikoormust nii toetusesaaja kui ka liikmesriigi tasandil (nt arvete ja kulude laekumise kontrollimine).

Eelarve jagatud täitmise korral tugineb ühissätete määruse ettepanek⁵¹ 2014.–2020. aasta programmitöö perioodiks kehtestatud juhtimis- ja kontrollistrateegiale, ent samas juurutatakse ka mõningaid meetmeid, mille eesmärk on lihtsustada rakendamist ja vähendada kontrollikoormust nii toetusesaajate kui ka liikmesriikide tasandil.

Uued suundumused hõlmavad järgmist: – määramismenetluse kaotamine (see peaks aitama kiirendada programmide rakendamist); – halduskontroll (dokumendipõhine ja kohapealne), mida korraldusasutus peab tegema riskipõhiselt (võrreldes 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil nõutud täieliku (100 %) halduskontrolliga). Lisaks võivad korraldusasutused teatavatel tingimustel kohaldada kooskõlas siseriiklike menetlustega proportsionaalseid kontrollimeetmeid; – meetmed sama tegevuse/kulude kohta tehtava mitme auditi vältimiseks. Programmi haldavad ametiasutused esitavad komisjonile vahemaksete taotlusi, mis põhinevad toetusesaajate tehtud kulutustel. Ühissätete määruse ettepanek lubab korraldusasutustel teha halduskontrolli riskipõhiselt ning sellega nähakse ette ka erikontroll (nt korraldusasutuste kohapealne kontroll ja auditasutuse tegevuse/kulude auditeerimine) pärast seda, kui asjaomased kulud on komisjonile vahemaksetaotlustes deklareeritud. Toetuskõlbmatute kulude hüvitamise riski leevendamiseks piirdatakse ühissätete määruses sellega, et komisjon teeb vahemakseid 90 % ulatuses, võttes arvesse, et seni on tehtud vaid osa riiklikest kontrollidest. Pärast eelarveaasta raamatupidamisarvestuse kontrollimist ja heakskiitmist tasub komisjon järelejäänud summa, kui talle on programmi haldavatelt ametiasutustelt laekunud kinnituspakett. Kõik eeskirjade eiramisega seotud juhtumid, mille komisjon või Euroopa Kontrollikoda on tuvastanud pärast iga-aastase kinnituspaketi edastamist, võivad kaasa tuua netofinantskorrektsiooni.

2.2.2. Teave tuvastatud ohtude ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Suur rändesurve Euroopa Liidu välispiiril nõuab liikmesriikide ametiasutustest ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametist koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve loomist. Samuti on vaja laiendada Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti pädevust ning EUROSURI ulatust.

Ameti personali ja rahaliste vahendite tugevdamine on vajalik, et toime tulla laiendatud volitustega ning täita kavandatavas määruses sätestatud nõudeid.

Ameti raamatupidamisaruanded esitatakse Euroopa Kontrollikoja heakskiitmiseks ja nende suhtes kohaldatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust. Komisjoni siseauditi talitus teeb auditeid koostöös ameti siseaudiitoriga.

Kohaldatakse eri finantsprogrammide raames loodud haldus- ja kontrollisüsteeme (nt Sisejulgeolekufond).

Eelarve jagatud täitmine

⁵¹

COM(2018) 375 final.

Rände ja siseasjade peadirektoraat ei ole tuvastanud kuluprogrammides märkimisväärset vigade esinemise riski. Seda kinnitab ka asjaolu, et kontrollikoda ei ole oma aastaaruannetes tuvastanud märkimisväärseid puudujääke. Lisaks on rände ja siseasjade peadirektoraat oma õigusliku aluse juba läbi vaadanud (määrus (EL) 2015/378 ja delegeeritud määrus (EL) nr 1042/2014), et ühtlustada seda ühissätete määrusega hõlmatud muude fondide kontrolliraamistiku ja nende kindluse tagamise mudeliga ning hoida oma kuluprogrammides vigade esinemise tase madal. Kõnealused ühtlustamisega seotud jõupingutused jätkuvad praeguse ettepanekuga, kus kontrolliraamistik on kooskõlas teiste peadirektoraatidega, kes haldavad fonde eelarve jagatud täitmise raames. Eelarve jagatud täitmise raames on praeguste programmide rakendamise üldriskid seotud fondi alakasutamisega liikmesriikide poolt ja võimalike vigadega, mis tulenevad haldus- ja kontrollisüsteemide puudustest ja nende eeskirjade keerukusest. Ühissätete määruks on õigusraamistikku lihtsustatud. Selleks on ühtlustatud eelarve jagatud täitmise raames rakendatavate eri fondide eeskirju ning haldus- ja kontrollisüsteeme. See võimaldab ka kehtestada erinevaid riskimäärasid arvesse võtvaid kontrollinõudeid (nt riskipõhine halduskontroll, riiklikel menetlustel põhinev proportsionaalne kontrollikorraldus, audititöö piirangud ajastuse ja/või konkreetsete toimingute suhtes).

Eelarve otsene/kaudne täitmine. Tuginedes järeldauditis kõige sagedamini avastatud vigade peamiste põhjuste ja liikide hiljutisele analüüsile, on nõuetele mittevastavuse peamiseks põhjuseks toetusesaajatele antud toetuste puudulik finantsjuhtimine, puuduvad või ebapiisavad tõendavad dokumendid, nõuetele mittevastavad riigihanked ning eelarvesse kandmata kulud. Seepärast on riskid seotud peamiselt järgmisega: – valitud projektide kvaliteedi tagamine ja nende järgnev tehniline rakendamine, abisaajatele suunatud ebaselged või mittetäielikud suunised või ebapiisav järelevalve; – eraldatud rahaliste vahendite ebatõhusa või ebamajandusliku kasutamise oht nii toetuste (tegelike abikõlblike kulude hüvitamise keerukus, millele lisanduvad ametnike piiratud võimalused abikõlblike kulusid dokumendipõhiselt kontrollida) kui ka hangete (mõnikord on nõutavate eriteadmistega teenuseosutajate arv piiratud, mistõttu ei ole võimalik piisavalt hinnapakkumisi võrrelda) korral; – oht, mis on seotud (eelkõige) väiksemate organisatsioonide suutlikkusega kontrollida tõhusalt kulusid ning tagada tehtud toimingute läbipaistvus; – komisjoni maine, kui avastatakse pettus või kuritegu; kolmandate isikute sisekontrollisüsteemid tagavad üksnes osalise kindluse, kuna eri töövõtjaid ja toetusesaajaid on väga palju ja kõik nad kasutavad oma kontrollisüsteeme, mis on tihtipeale üsna piiratud ulatusega. Eeldatakse, et enamik nendest ohtudest väheneb tänu projektikonkursside paremale ülesehitusele, abisaajatele antavatele juhiste, suunatud konkursikutsetele ja lihtsustatud kulude paremale kasutamisele ning kolmanda isiku audititele ja hindamisele tuginemisele, nagu need on hõlmatud uue finantsmäärusega. 2016. aastal hindas kontrollikoda rände ja siseasjade peadirektoraadi eelarve otsese täitmise (sh hanked) süsteeme ning järeldas, et rände ja siseasjade peadirektoraat rakendas finantsmäärusega nõutavaid asjaomaseid kontrolle ning et kontrolli käigus ei leitud märkimisväärseid puudusi. Samal tasemel järelevalvet ja kontrolli tuleb jätkata ka tulevikus.

Eelarve otsene/kaudne täitmine. Tuginedes järeldauditis kõige sagedamini avastatud vigade peamiste põhjuste ja liikide hiljutisele analüüsile, on nõuetele mittevastavuse peamiseks põhjuseks toetusesaajatele antud toetuste puudulik finantsjuhtimine, puuduvad või ebapiisavad tõendavad dokumendid, nõuetele mittevastavad riigihanked ning eelarvesse kandmata kulud. Seepärast on riskid seotud peamiselt järgmisega: – valitud projektide kvaliteedi tagamine ja nende järgnev tehniline

rakendamine, abisaajatele suunatud ebaselged või mittetäielikud suunised või ebapiisav järelevalve; – eraldatud rahaliste vahendite ebatõhusa või ebamajandusliku kasutamise oht nii toetuste (tegelike abikõlblike kulude hüvitamise keerukus, millele lisanduvad ametnike piiratud võimalused abikõlblikke kulusid dokumendipõhiselt kontrollida) kui ka hangete (mõnikord on nõutavate eriteadmistega teenuseosutajate arv piiratud, mistõttu ei ole võimalik piisavalt hinnapakumisi võrrelda) korral; – oht, mis on seotud (eelkõige) väiksemate organisatsioonide suutlikkusega kontrollida tõhusalt kulusid ning tagada tehtud toimingute läbipaistvus; – komisjoni maine, kui avastatakse pettus või kuritegu; kolmandate isikute sisekontrollisüsteemid tagavad üksnes osalise kindluse, kuna eri töövõtjaid ja toetusesaajaid on väga palju ja kõik nad kasutavad oma kontrollisüsteeme, mis on tihtipeale üsna piiratud ulatusega. Eeldatakse, et enamik nendest ohtudest väheneb tänu projektikonkursside paremale ülesehitusele, abisaajatele antavatele juhiste, suunatud konkursikutsetele ja lihtsustatud kulude paremale kasutamisele ning kolmanda isiku audititele ja hindamisele tuginemisele, nagu need on hõlmatud uue finantsmäärusega.

Komisjon osaleb Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti juhtimisel haldusnõukogu liikmena. 2017. aastal, pärast rände ja siseasjade peadirektoraadi organisatsiooniskeemi muutmist, vaatas komisjon läbi oma otsuse komisjoni esindajate kohta haldusnõukogudes, tagades enamikul juhtudel suurema esindatuse peadirektorite asetäitjate kaasamisega.

Konkreetsete poliitikavaldkondade tegevusüksused osalevad arvukatel töökohtumistel ja koordineerimiskoosolekutel, esitades arvamusi ameti iga-aastase tööprogrammi, eelarveprojekti ja personalipoliitika kava kohta ning jälgides nende rakendamist. Aasta jooksul toimuvad kohtumised ka kõrgemal tasandil, eeskätt peadirektori kohtumised tegevusdirektorite ja haldusnõukogu eesistujatega.

Rände ja siseasjade peadirektoraat jälgib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti eelarvet alates eelarvemenetluse ettevalmistamisest ELi iga-aastase rahalise toetuse rakendamise kaudu kuni raamatupidamisaruande esitamise ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluseni. Eelarve täitmise järelevalvet peetakse vajalikuks, sealhulgas selleks, et suurendada eelarve täitmise määra ning vältida võimalikult suurel määral olukorda, kus ametid teatavad aasta viimase kvartali jooksul maksete assigneeringute kasutamata jätmisest.

Pärast siseauditi talituse auditit, mille käigus kontrolliti rände ja siseasjade peadirektoraadis tegevuse kooskõlastamist ja töökorda asjaajamisel ELi detsentraliseeritud asutustega, pakkus rände ja siseasjade peadirektoraat välja tegevuskava auditisoovituste arvessevõtmiseks, mis koosneb peamiselt järgmistest meetmetest: ametitega lävivate peadirektoraadi töötajate teadlikkuse suurendamine, varasem osalus ametite programmitöö etapis, ametite tulemuslikkuse järelevalve tugevdamine sobivate tulemusnäitajate alusel, kontrollistrateegia kehtestamine ning ametitele tehtud maksetega seotud kinnitava avalduse aluste täiendamine.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Eelarve jagatud täitmine. Kontrollikulud püsivad eeldatavasti samal tasemel või liikmesriigid vähendavad neid. Praeguse programmitöö tsükli (2014–2020) puhul hinnatakse, et liikmesriikide kontrollikulud moodustavad alates 2017. aastast

ligikaudu 5 % nende poolt 2017. aastaks taotletud maksete kogusummast. Eeldatavasti väheneb see protsent tänu programmide rakendamisega seotud tõhususele ja liikmesriikidele suunatud maksete suurendamisele. Eeldatakse, et liikmesriikide kontrollikulu väheneb veelgi, kui ühissätete määрусega võetakse kasutusele juhtimise ja kontrollimisega seotud riskipõhine lähenemisviis koos suurenenud ajendiga võtta vastu lihtsustatud kuluvõimalused.

Eelarve otsene/kaudne täitmine. Kontrollikulu moodustab ligikaudu 2,5 % rände ja siseasjade peadirektoraadi tehtud maksetest. Eeldatakse, et see näitaja jääb stabiilseks või väheneb pisut juhul, kui järgmise programmitöö perioodi jooksul kasutatakse rohkem lihtsustatud kuluvõimalusi.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Ameti nimel

Ameti eelarve täitmise eest vastutab tegevdirektor. Ta esitab igal aastal komisjonile, haldusnõukogule ja kontrollikojale eelmise majandusaasta tulude ja kulude üksikasjaliku aruande. Lisaks abistab komisjoni siseauditi talitus ameti finantstegevuse juhtimisel, kontrollides riske, jälgides nõuetele vastavust juhtimis- ja kontrollisüsteemide kvaliteedi kohta sõltumatu arvamuse avaldamisega ning andes soovitusi tegevuse tõhususe ja tulemuslikkuse parandamiseks ning ameti vahendite säästlikuks kasutamiseks.

Amet võtab vastu oma finantsmääruse vastavalt määrusele (EL) nr 1271/2013 pärast komisjonilt ja kontrollikojalt nõusoleku saamist. Amet kehtestab siseauditisüsteemi, mis sarnaneb komisjoni ümberkorraldamise raames kasutusele võetud süsteemiga.

Koostöö Euroopa Pettustevastase Ametiga

Töötajad, kelle suhtes kohaldatakse komisjoni personalieeskirju, teevad võitluseks pettustega koostööd OLAFiga.

Kontrollikoja nimel

Kontrollikoda kontrollib aruandeid vastavalt aluslepingu artiklile 248 ning avaldab ameti tegevuse kohta aastaaruande.

Kohaldatakse kõiki liikmesriikide ja Euroopa tasandil kasutatavaid pettustevastaseid meetmeid.

Rände ja siseasjade peadirektoraadi fondid

Pettuste ärahoidmine ja tuvastamine on üks sisekontrolli eesmärkidest, nagu on sätestatud finantsmääruses, ning peamine juhtimisküsimus, millega komisjon peab tegelema terve kulutsükli jooksul.

Lisaks on rände ja siseasjade peadirektoraadi pettustevastase võitluse strateegia peamine eesmärk pettuse tõkestamine, tuvastamine ja heastamine, tagades muu hulgas peadirektoraadi pettustevastase võitlusega seotud sisekontrollimeetmete täieliku kooskõla komisjoni pettustevastase võitluse strateegiaga ja pettuseriski ohjamise suunamise pettuseriski valdkondade ja sobivate reageerimisviiside kindlakstegemisele.

Seoses eelarve jagatud täitmisega tagavad liikmesriigid komisjonile esitatavates raamatupidamisaruannetes sisalduvate kulude seaduslikkuse ja korrektsuse. Selles

kontekstis võtavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed, et hoida ära, tuvastada ja heastada eeskirjade eiramist, sealhulgas pettust. Nagu ka praeguses (2014–2020) programmitöö tsüklis, on liikmesriigid kohustatud kehtestama eiramise ja pettuse tuvastamise korra ning teavitama komisjoni eeskirjade eiramisest, sealhulgas pettusekahtlusest ja tuvastatud pettusest eelarve jagatud täitmise valdkondades. Pettusevastased meetmed jäävad endiselt liikmesriikide valdkondadevaheliseks põhimõtteks ja kohustuseks.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 3 „Julgeolek ja kodakondsus“	Liigendatud/liigendamata ⁵²	EFTA riigid ⁵³	Kandidaatriigid ⁵⁴	Kolmandad riigid	Finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
3	18.020101 Sisejulgeolekufondi välispiiride ja viisade rahastamisvahend	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI
3	18.0203 Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 2021–2027	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Rubriik 4 „Ränne ja piirihaldus“	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
4	11.XXYY Piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (BMVI)	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI
4	11.XXYY Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet	Liigendatud	EI	EI	JAH	EI

⁵² Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

⁵³ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁵⁴ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

– Mitmeaastane finantsraamistik 2014–2020

Kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	„Julgeolek ja kodakondsus“
---	----------	----------------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

			2019	2020 ⁵⁵	KOKKU ⁵⁶
Tegevusassigneeringud (Sisejulgeolekufondi välispiiride ja viisade rahastamisvahend)	Kulukohustused	(1)		52,500	52,500
	Maksed	(2)		52,500	52,500
Programmi vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁵⁷ (Sisejulgeolekufondi välispiiride ja viisade rahastamisvahend)	Kulukohustused = maksed	(3)		–	
Tegevus- ja haldusassigneeringud ⁵⁸ (Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet)	Kulukohustused	(1)	19,321	558,175	577,496
	Maksed	(2)	19,321	558,175	577,496
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+3	19,321	610,675	629,996
	Maksed	=2+3	19,321	610,675	629,996

⁵⁵ Ajavahemiku 2019–2020 puhul kirjeldatakse seadusandliku ettepaneku finantselgituses uute volituste avaldatavat mõju, välja arvatud mõju, mis on juba prognoositud kehtivate volituste raames.

⁵⁶ 52,500 miljoni euro suurune summa 2020. aastaks kaetakse kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku alusel ning selleks ei ole vaja planeerida lisavahendeid.

⁵⁷ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

⁵⁸ Ehkki vorm on seotud tegevusassigneeringutega, tundub ametite puhul asjakohasem võtta arvesse nii tegevusassigneeringuid (jaotis 3) kui ka vastavaid haldusassigneeringuid (jaotised 1 ja 2), et kirjeldada põhjalikult tegevuse mõju.

Mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 rubriik	5	„Halduskulud” ⁵⁹
---	----------	-----------------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Peadirektoraat: rände ja siseasjade peadirektoraat				
• Inimressursid		1,144	1,144	2,288
• Muud halduskulud		0,080	0,080	0,160
RÄNDE JA SISEASJADE PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	1,224	1,224	2,448
Mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	1,224	1,224	2,448

		2019	2020	KOKKU
Kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE* assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	20,545	611,899	632,444
	Maksed	20,545	611,899	632,444

⁵⁹

Ehkki vorm on seotud tegevusassigneeringutega, tundub ametite puhul asjakohasem võtta arvesse nii tegevusassigneeringuid (jaotis 3) kui ka vastavaid haldusassigneeringuid (jaotised 1 ja 2), et kirjeldada põhjalikult tegevuse mõju. See hõlmab vaid ELi rahalist toetust (94 %), samal ajal kui rände ja siseasjade peadirektoraadi korral võeti arvesse fonde (100 %), kuna Schengeni lepinguga ühinenud riikide rahalise osaluse üksikasjad selguvad hiljem.

* 52,500 miljoni euro suurune summa 2020. aastaks kaetakse kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku alusel.

— Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 rubriik	4	Rubriik: „Ränne ja piirihaldus“
---	----------	---------------------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU ⁶⁰
Tegevusassigneeringud (BMVI)	Kulukohustused	(1)	70,000	80,000	90,000	100,000	101,000	102,000	104,500	647,500
	Maksed	(2)	70,000	80,000	90,000	100,000	101,000	102,000	104,500	647,500
Programmi vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁶¹	Kulukohustused = maksed	(3)								
Tegevus- ja haldusassigneeringud (Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet)	Kulukohustused	(1)	1 188,512	1 347,769	1 546,437	1 649,203	1 799,857	1 851,374	1 886,999	11 270,151
	Maksed	(2)	1 188,512	1 347,769	1 546,437	1 649,203	1 799,857	1 851,374	1 886,999	11 270,151
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	⁼¹⁺ 3	1 258,512	1 427,769	1 636,437	1 749,203	1 900,857	1 953,374	1 991,499	11 917,651
	Maksed	⁼²⁺ 3	1 258,512	1 427,769	1 636,437	1 749,203	1 900,857	1 953,374	1 991,499	11 917,651

⁶⁰ 647,500 miljoni euro suurune summa kaetakse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) alusel BMVI raames ning see nähti ette 2018. aasta juunis esitatud BMVI ettepanekuga.

⁶¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 rubriik	7	„Euroopa avalik haldus“
---	----------	-------------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Peadirektoraat: rände ja siseasjade peadirektoraat									
• Inimressursid		1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	8,008
• Muud halduskulud		0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,560
RÄNDE JA SISEASJADE PEADIREKTORAAT KOKKU	Assigneeringud	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	8,568
Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	8,568

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 RUBRIIKIDE**	Kulukohustused	1 259,736	1 428,993	1 637,661	1 750,427	1 902,081	1 954,598	1 992,723	11 926,219
	Maksed	1 259,736	1 428,993	1 637,661	1 750,427	1 902,081	1 954,598	1 992,723	11 926,219

assigneeringud KOKKU									
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

** 647,500 miljoni euro suurune summa kaetakse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) alusel ning see nähti ette 2018. aasta juunis esitatud BMVI ettepanekuga.

3.2.2. Üldine hinnanguline mõju Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti kogueelarvele (sealhulgas tegevus- ja haldusassigneeringud ning võttes arvesse Schengeni lepinguga ühinenud riikide rahalist osalust)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid	Aasta		Aasta		Aasta		Aasta		Aasta		Aasta		Aasta		Aasta		Aasta		KOKKU	
	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027			
⚡	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Töötajate arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEES MÄRK NR 1 „KEHTIVAD VOLITUSED“																				
Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet	880	330,095	1 000	342,795	1 000	349,651	1 000	356,644	1 000	363,776	1 000	371,052	1 000	378,473	1 000	386,042	1 000	393,763	1 000	3 272,291
ETIAS (taristu ja käitamine)		-		5,456		5,130		5,130		4,045		4,045		4,045		4,123		4,267		36,240
Koostalitlusvõime (taristu ja käitamine)		-		-		-		0,274		2,660		0,053		-		-		-		2,987
Erieesmärk nr 1 kokku		330,095		348,251		354,780		362,048		370,481		375,150		382,518		390,166		398,030		3 311,518
ERIEES MÄRK NR 2 „EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVE ALALINE KORPUS“																				
Personalikulud (1. kategooria)	750	20,344	1 500	122,063	2 000	189,875	2 000	217,000	2 500	244,125	2 500	271,250	3 000	298,375	3 000	325,500	3 000	325,500	3 000	2 014,031
Lähetuskulud (1., 2. ja 3. kategooria)*****	0	-	10 000	292,200	10 000	309,600	10 000	309,600	10 000	327,000	10 000	327,000	10 000	344,400	10 000	344,400	10 000	344,400	10 000	2 598,600
Koolitus (1. ja 2. kategooria)*****	0	-	2 600	51,500	3 600	26,000	3 600	26,000	4 600	33,500	4 600	33,500	5 600	41,000	5 600	41,000	5 600	41,000	5 600	293,500
Toetus (2. ja 3. kategooria)*****	0	-	8 500	105,251	8 000	111,089	8 000	111,089	7 500	116,948	7 500	116,948	7 000	122,792	7 000	122,792	7 000	122,792	7 000	929,700
Erieesmärk nr 2 kokku		20,344		571,013		636,564		663,689		721,573		748,698		806,567		833,692		833,692		5 835,832
ERIEES MÄRK NR 3 „AMETI VARUSTUSE SOETAMINE“																				
Euroopa piiri- ja rannikuvalve varustuse kulud*		-		-		70,000		175,000		280,000		330,000		425,000		445,000		475,000		2 200,000
Erieesmärk nr 3 kokku		-		-		70,000		175,000		280,000		330,000		425,000		445,000		475,000		2 200,000
ERIEES MÄRK NR 4 „AMETI TAGASISAATMIS TEGEVUSE TUGEVDAMINE“																				
Tagasisaatmine**		-		-		180,000		210,000		250,000		277,500		277,500		277,500		277,500		1 750,000
Erieesmärk nr 4 kokku		-		-		180,000		210,000		250,000		277,500		277,500		277,500		277,500		1 750,000
ERIEES MÄRK NR 5 „EUROOPA PIIRIDE VALVAMINE – EUROSURI JA PLANEERIMISTEGEVUS“																				
EUROSURI toimimise parandamine***		-		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		24,000
EUROSURI ulatuse laiendamine***		-		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		136,000
Erieesmärk nr 5 kokku		-		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		160,000
ERIEES MÄRK NR 6 „FADO INTEGREERIMINE“																				
FADO	1	-	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	12,000
Erieesmärk nr 6 kokku		-		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		12,000
ERIEES MÄRK NR 7 „ESINDUSBÜROODE LOOMINE“																				
Esindusbürood	2	0,210	2	1,290	5	1,530	5	1,561	5	1,592	5	1,624	5	1,656	5	1,689	5	1,723	5	12,874
Erieesmärk nr 7 kokku		0,210		1,290		1,530		1,561		1,592		1,624		1,656		1,689		1,723		12,874
KULUD KOKKU	-	350,648	-	942,054	-	1 264,374	-	1 433,797	-	1 645,145	-	1 754,471	-	1 914,741	-	1 969,547	-	2 007,446	-	13 282,225

3.2.3. Hinnanguline mõju Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti inimressurssidele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Personal ja vastavad kulud on juba ette nähtud ettepanekuga COM(2015) 671 final. Alates 2020. aastast peaks töötajate arv püsima samal tasemel (1 000).

	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	242	275	275	275	275	275	275	275	275
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	242	275	275	275	275	275	275	275	275
Lepingulised töötajad	202	230	230	235	250	234	230	230	230
Riikide lähetatud ekspertid	194	220	220	220	220	220	220	220	220
KOKKU	880	1 000	1 000	1 005	1 020	1 004	1 000	1 000	1 000

Koosseisuliste töötajate arvu suundumused Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalises korpuses

Personalivajadused (täistööajale taandatud töötajad):

	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	188	375	500	500	625	625	750	750	750
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)	187	375	500	500	625	625	750	750	750
Lepingulised töötajad	375	750	1 000	1 000	1 250	1 250	1 500	1 500	1 500
KOKKU	750	1 500	2 000	2 000	2 500	2 500	3 000	3 000	3 000

Märkige kavandatud ametikoha täitmise aeg ja kohandage summat vastavalt (kui ametikoht täidetakse juulis, võetakse arvesse vaid 50 % keskmisest kulust). Esitage täiendav selgitus.

Personalivajaduste kirjeldus

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus koosneb kolme eri kategooriasse kuuluvatest operatiivtöötajatest.

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtöötajate hulka kuuluvad piirivalvurid, tagasisaatmise saatemeeskondade liikmed, tagasisaatmisspetsialistid ning teised asjaomased Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti teenistuses olevad töötajad, kelle on lähetanud liikmesriigid või kelle liikmesriigid on lühiajaliseks perioodiks saatnud tegutsema piirihaldusmeeskondade, rändehalduse tugirühmade või tagasisaatmisrühmade täitevvolitustega liikmetena, samuti ETIASe keskkäsituse toimimise eest vastutavad töötajad.

Koosseisulisi töötajaid hõlmav 1. kategooria on ametis uus ELi töötajate kategooria – nendel töötajatel on Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest lähetatud meeskondade liikmetena tegutsedes täitevvolitused, sealhulgas õigus kasutada jõudu.

Võttes arvesse, et Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse loomiseks (töölevõtmine, igapäevane haldus, operatiivplaneerimine jms), operatsioonide koordineerimiseks, esinduste personalivajaduste rahuldamiseks, ameti varustuse soetamiseks ning muude Euroopa piiri- ja rannikuvalve toimimisega seotud uute ülesannete (sealhulgas EUROSURI arendamine, tagasisaatmisega seotud laiendatud volituste täitmine ja FADO ülevõtmine) täitmiseks on vältimatult vaja abipersonali, võidakse ette näha, et 4 % Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse kogukoosseisust (4 % 3 000st) võetakse ametis tööle operatiivtoe töötajatena.

Mis puudutab ametikohtade liiki, moodustavad koosseisulistest töötajatest 25 % AD-kategooria töötajad, 25 % AST-kategooria töötajad ja 50 % lepingulised töötajad, kajastades Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse eri ametiprofiilide, rollide ja tööülesannete oodatavat jaotust. Eeskätt on märkimisväärsel arvul AD-kategooria töötajaid vaja ameti varustuse käitamiseks ning neil peavad olema nõutavad oskused, teadmised ja kutsealane oskusteave seoses tehnika tasemele vastavate seadmete kasutamisega (st õhusõidukite kaptenid ja laevaohvitserid tehnilistes meeskondades). Arvukalt AD-kategooria töötajaid on vaja ka selleks, et planeerida ja koordineerida Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse operatiivtegevust, mille maht on võrreldes ameti praeguse osalustasemega suurem. Teataval arvul AD-kategooria töötajaid asub koosseisuliste töötajate seas täitma ka juhtimisülesandeid. Peale selle on eri töötajakategooriate vaheline tasakaal oluline seoses tehnoloogia arenguga – kui teatud põhilised piirihaldustoimingud automatiseeritakse, siis süsteemide keerukust silmas pidades on nende käitamiseks ja hoolduseks vaja kõrgema kvalifikatsiooniga töötajaid.

3.2.3.2. Vastutava peadirektoraadi hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek ei hõlma personali kasutamist.
- ☒ Ettepanek hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline täistööajale taandatud töötajate arv

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)									
18 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	8	8	8	8	8	8	8	8	8
XX 01 01 02 (delegatsioonides)									
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)									
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)									
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁶²									
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud)									
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides)									
XX 01 04 yy ⁶³	- peakorteris								
	- delegatsioonides								
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)									
10 01 05 02 ((lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)									
Muu eelarverida (täpsustage)									
KOKKU	8	8	8	8	8	8	8	8	8

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	8 ametnikku, kes täidavad järgmisi ülesandeid. 1) Komisjoni esindamine ameti haldusnõukogus. 2) Komisjoni arvamuse koostamine iga-aastase tööprogrammi kohta ja selle
--------------------------------	---

⁶² Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

⁶³ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

	rakendamise jälgimine. 3) Ameti eelarve koostamise kontrollimine ja selle täitmise jälgimine. 4) Ameti abistamine tema tegevuse kavandamisel kooskõlas ELi poliitikaga, sealhulgas osaledes ekspertide kohtumistel.
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☒ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta						2019	2020	KOKKU
Schengeni lepinguga ühinenud riigid ⁶⁴						21,039	56,523	77,562
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU						21,039	56,523	77,562

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
Schengeni lepinguga ühinenud riigid	75,862	86,028	98,709	105,268	114,884	118,173	120,447	719,371
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	75,862	86,028	98,709	105,268	114,884	118,173	120,447	719,371

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- X Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju ⁶⁵						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikkel							

Sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

⁶⁴ Schengeni lepinguga ühinenud riikide rahalise osaluse arvutab Frontex igal aastal, võttes arvesse ELi toetuse suuruse ning asjaomaste riikide SKP suhtarvu. See vastab ligikaudu 6 %-le ameti kogueelarvest. Selle rahalise osaluse nõuab sisse amet.

⁶⁵ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.